

บรรพ ๑

ครอบครัว

ลักษณะ ๑

การสมรส

หมวด ๑

การสู่ขอและการหมั้น

ข้อ ๒๔ ก่อนการสมรส ฝ่ายชายพึงทำการสู่ขอหญิงที่ชายต้องการสมรสด้วย และก่อนสู่ขอหรือแม้ก่อนสมรสชายที่ต้องการจะสู่ขอหญิงและหญิงได้รับการสู่ขอนั้น พึงได้เห็นบุคคลที่ตนต้องการจะสู่ขอหรือจะสู่ขอตนแล้วแต่กรณี โดยเฉพาะส่วนของร่างกายที่ไม่ได้เป็นเอาระยะในการละเมิด แม้ไม่ได้รับความยินยอมจากบุคคลนั้นหรือเสี่ยงต่อการที่จะนำไปสู่การละเมิดกฎหมายหรือแม้จะมีความรู้สึกทางเพศในขณะเห็นนั้น

การดูตัว
และสู่ขอ

ในการดูตัวตามความในวรรคแรก ชายหญิงเช่นว่านั้นสามารถส่งบุคคลอื่นที่เป็นบุคคลซึ่งกฎหมายอนุญาตให้ทำในเรื่องเช่นว่านั้นได้ ไปดูแทนตนหรือเพิ่มเติมก็ได้

การส่งตัวแทน
ไปดูตัว

ในการดูตัวหญิงของชายตามความในวรรคแรก

(๑) ชายนั้นต้องค่อนข้างมั่นใจว่า หญิงนั้นจะยอมรับการสู่ขอของตนและไม่อยู่ในระยะอดคะฮ์หรือเป็นภริยาของชายอื่น ยกเว้นอยู่ในระยะอดคะฮ์ชนิดที่กฎหมายอนุญาตให้มีการทาบทามได้

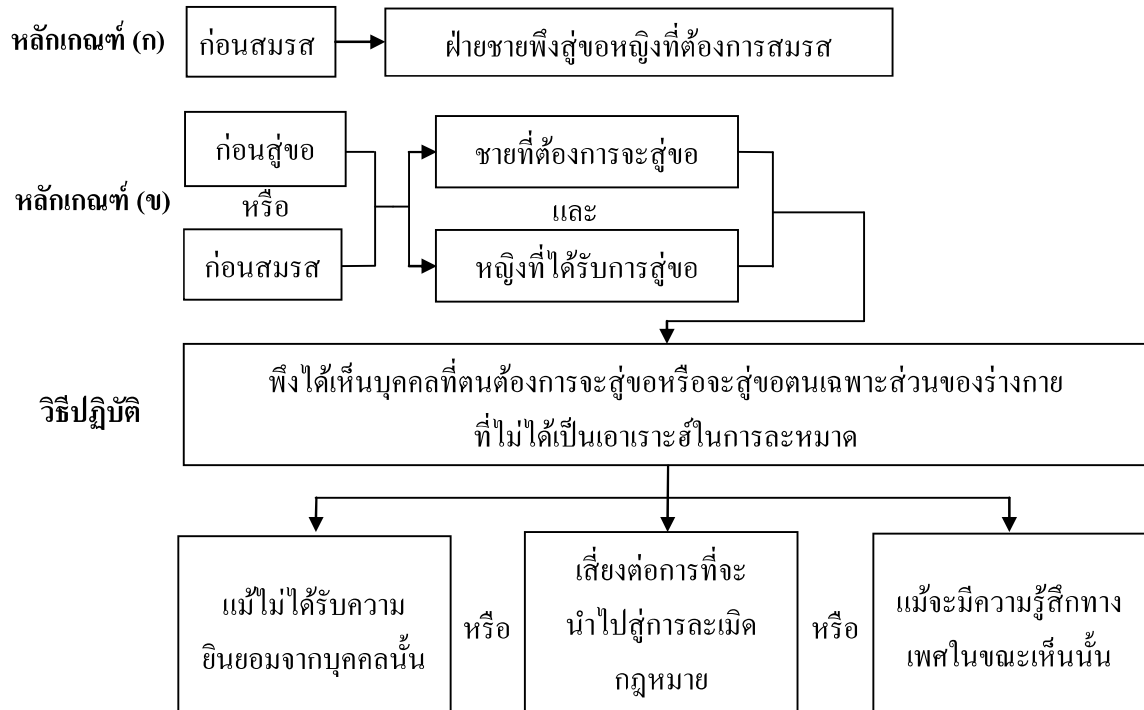
หลักเกณฑ์

(๒) ชายนั้นสามารถดูตัวหญิงอื่นแทนได้ ในกรณีที่ไม่สามารถดูตัวหญิงนั้นและความสวยงามของหญิงที่จะไปดูแทนนั้นใกล้เคียงหรือไม่ต่างไปจากความสวยงามของหญิงนั้น อีกทั้งการดูตัวนั้นต้องไม่เป็นการละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น

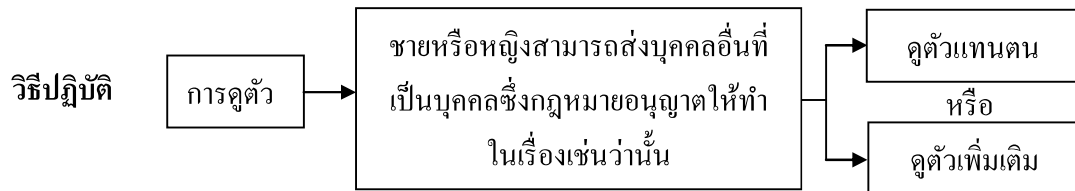
การดูตัวของชาย

วรรคแรก

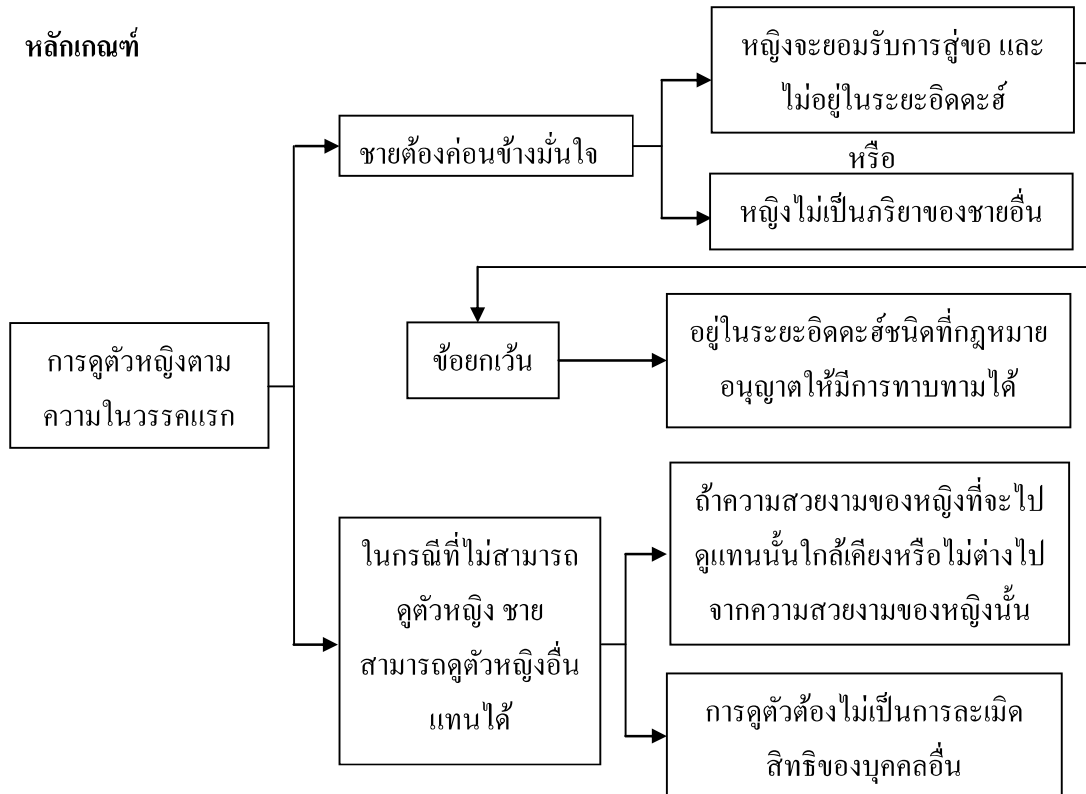
วรรคสอง

วรรคสาม

หลักเกณฑ์

อธิบายศัพท์

๑. “การสมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๒
๒. “ฝ่ายชาย” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๒๕ วรรคสี่
๓. “การดูตัว” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๒๕ วรรคสอง
๔. “เอาระฮ์ในการละหมาด” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๒๓) วรรคสอง
๕. “กฎหมาย” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑)
๖. “อิดะฮ์” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๒๕๘
๗. “การทาบถาม” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๒๕วรรคแรก

ข้อพิจารณา

๑. การสมรสตามกฎหมายอิสลามอาจมีขั้นตอน ดังนี้

๑.๑ การทาบทามซึ่งมีหลักเกณฑ์กำหนดไว้ตามข้อ ๒๕ วรรคแรก ประกอบความในข้อ ๒๖

๑.๒ การคู่ตัวซึ่งมีหลักเกณฑ์กำหนดไว้ตามข้อนี้

๑.๓ การสู่ขอซึ่งมีหลักเกณฑ์กำหนดไว้ตามข้อ ๒๕ วรรคสองประกอบ ความในข้อนี้กับข้อ ๒๖ ข้อ ๒๗ และข้อ ๔๘ ถึงข้อ ๕๑

๑.๔ การหมั้นซึ่งมีหลักเกณฑ์กำหนดไว้ตามข้อ ๒๕ วรรคสามประกอบ ข้อ ๒๖ ถึงข้อ ๒๘ และข้อ ๔๘ ถึงข้อ ๕๑

๑.๕ การสมรสซึ่งมีหลักเกณฑ์กำหนดไว้ตามข้อ ๓๒ ข้อ ๓๓ และความ ในหมวด ๒ ว่าด้วยเงื่อนไขแห่งการสมรส

๒. บุคคลที่กฎหมายอนุญาตให้ไปคู่ตัวชายหรือหญิง ได้แก่

๒.๑ ชายหรือหญิงนั่นเอง

๒.๒ ตัวแทนของชายหรือหญิงนั้น ซึ่งจะเป็นชายหรือหญิงก็ได้

บุคคลที่กฎหมายอนุญาตให้เป็นตัวแทนไปคู่ตัวแทนชายผู้สู่ขอหรือหญิงที่จะ ถูกสู่ขอ หรือคู่ตัวเพิ่มเติมจากการคู่ตัวของชายผู้สู่ขอหรือหญิงที่จะถูกสู่ขอ ต้องมี คุณสมบัติเช่นเดียวกับตัวแทนตามข้อ ๑๓ ประกอบข้อ ๑๔ และข้อ ๑๗

บุคคลที่จะเป็นตัวแทนไปคู่ตัวหญิงที่จะถูกสู่ขอต้องเป็นบุคคลที่ผู้สู่ขอมีความ ไว้วางใจ ทั้งนี้ เพื่อจะได้มั่นใจว่าบุคคลนั้นจะบอกเล่าถึงคุณลักษณะของหญิงที่ไปคู่ตัว ให้ชายผู้สู่ขอทราบตามความเป็นจริง และในกรณีฝ่ายหญิงเป็นผู้ส่งตัวแทนไปคู่ตัว ชายก็เช่นเดียวกัน

ฝ่ายชายผู้สู่ขอสามารถคู่ตัวหญิงที่ถูกสู่ขอได้โดยตรง ทั้งนี้ เพื่อรู้ถึงสภาพ ความงามและความสมบูรณ์ของร่างกาย ซึ่งใบหน้าจะบ่งถึงสภาพความงาม ฝ่ายมือ ทั้งสองจะบ่งถึงสภาพความสมบูรณ์ของร่างกายและส่วนสูงจะบ่งถึงลักษณะส่วนสัด ของร่างกาย นักวิชาการสังกัดมัชฮับฮาฟีอีระบุว่า “ฝ่ายชายผู้สู่ขอพึงคู่ตัวหญิง ผู้ถูกสู่ขอก่อนหน้าการสู่ขอ และการมองดูนั้นพึงเป็นไปอย่างลับ ๆ โดยที่ฝ่ายหญิง หรือครอบครัวของนางไม่รู้”

๓. กรณีตามวรรคสามเป็นหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับแก่ชายในการคู่ตัวหญิงเท่านั้น แต่สำหรับกรณีที่หญิงจะไปคู่ตัวชายนั้นต้องนำหลักทั่วไปมาใช้ ซึ่งจะกระทำได้อีก

ต่อเมื่อชายนั้นได้มาทำการสู่ขอหญิงก่อน หญิงนั้นจึงจะสามารถไปคู่ตัวชาย หรือ คู่ตัวชายอื่นแทนในกรณีที่ไม่สามารถคู่ตัวชายนั้น แต่การคู่ตัวต้องไม่เป็นการละเมิด สิทธิของบุคคลอื่นเช่นกัน

การคู่ตัวสามารถกระทำได้แม้เป็นเหตุดังต่อไปนี้

๓.๑ การคู่ตัวที่ไม่ได้รับความยินยอมจากบุคคลผู้ถูกคู่ตัวเพราะเป็นเรื่อง จำเป็นที่ต้องคู่ตัวก่อนการสู่ขอ

๓.๒ การคู่ตัวที่เสี่ยงต่อการที่จะนำไปสู่การละเมิดกฎหมาย เช่น การไปคู่ตัว หญิงที่บ้านอาจเป็นการเสี่ยงต่อความผิดฐานบุกรุก หรือความผิดฐานฉ้อโกง

๓.๓ เกิดความรู้สึกทางเพศในขณะที่เห็นบุคคลผู้ถูกคู่ตัวเพราะเป็นเรื่อง จำเป็นที่จะต้องคู่ตัวแม้การคู่ตัวอาจทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศ

๓.๔ อิดคະສັດที่กฎหมายอนุญาตให้ทาบทามได้ ตามวรรคสาม (๑) ของข้อนี้ หมายถึง อิดคະສັດที่เกิดจากการสิ้นสุดการสมรสประเภทบาอิน กล่าวคือ สามีภริยาคู่หย่าจะกลับคืนกันได้ก็เฉพาะโดยการสมรสใหม่ (คู่ข้อ ๑ (๕๑) และ (๕๓) ประกอบ)

ตัวอย่าง นาย ก. สามีหย่านาง ข. โดยให้สินจ้างแก่นาย ก. ในช่วงระยะเวลา แห่งการรอคอย (อิดคະສັ) ซึ่งนาง ข. ไม่มีสิทธิสมรสกับชายอื่น นาย ค. สามารถทาบทาม นาง ข. แต่ยังไม่สามารถคู่ตัวนาง ข. ได้

“การทาบถาม” ข้อ ๒๕ “การทาบถาม” หมายความว่า การแสดงออกบางอย่างของฝ่ายชายต่อฝ่ายหญิงที่พอจะบอกได้ว่าชายนั้นต้องการสมรสกับหญิงนั้น แต่ต้องไม่เป็นการแสดงออกที่มีความหมายเช่นนั้นโดยชัดเจน

“การสู่ขอ” หมายความว่า การแจ้งความประสงค์อย่างชัดเจนของฝ่ายชายต่อฝ่ายหญิงว่าชายนั้น ต้องการสมรสกับหญิงนั้น

“การหมั้น” หมายความว่า การตกลงกันระหว่างฝ่ายชายกับฝ่ายหญิงในเรื่องของการสมรสระหว่างกัน

“ฝ่ายชาย” หมายความว่า ผู้มีอำนาจตามกฎหมายในการทำการสมรสให้ชายนั้น ในกรณีที่ชายนั้น เป็นผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถหรือตัวชายนั้นเอง ในกรณีที่ชายนั้นสามารถทำการสมรสตนเองได้

“ฝ่ายหญิง” หมายความว่า ผู้มีอำนาจทำการสมรสให้หญิงนั้นตามกฎหมาย หรือตัวหญิงนั้นเอง ถ้าหญิงนั้นไม่เป็นบุคคลที่ต้องอยู่ในความปกครองของ wali mujib หรือตัวหญิงนั้นเองและผู้มีอำนาจทำการสมรสให้หญิงนั้นตามกฎหมายร่วมกัน ถ้าหญิงนั้นอยู่ในความปกครองของ wali mujib แต่ไม่เป็น ผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถและชายที่หญิงจะสมรสด้วยเป็นชายที่ไม่คู่ควรกับหญิงนั้น

วรรคแรก

หลักเกณฑ์

“การทาบถาม”

การแสดงออกบางอย่างของฝ่ายชายต่อฝ่ายหญิง
ว่าชายต้องการสมรสกับหญิง

และ

ไม่เป็นการแสดงออกที่มีความหมายโดยชัดเจน

วรรคสอง

หลักเกณฑ์

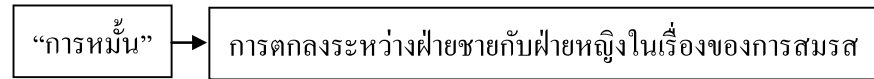
“การสู่ขอ”

การแจ้งความประสงค์อย่างชัดเจนของฝ่ายชาย
ต่อฝ่ายหญิงว่าชาย ต้องการสมรสกับหญิงนั้น

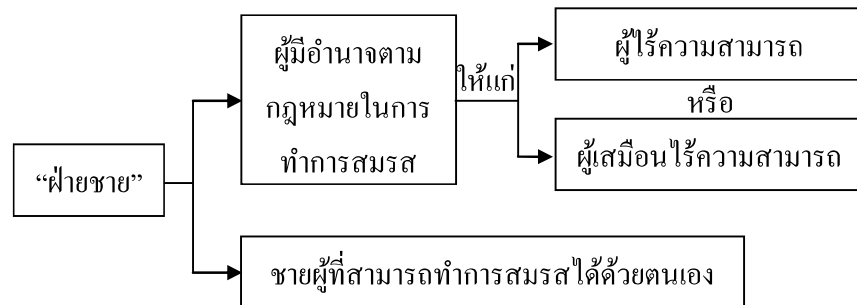
วรรคสาม

หลักเกณฑ์

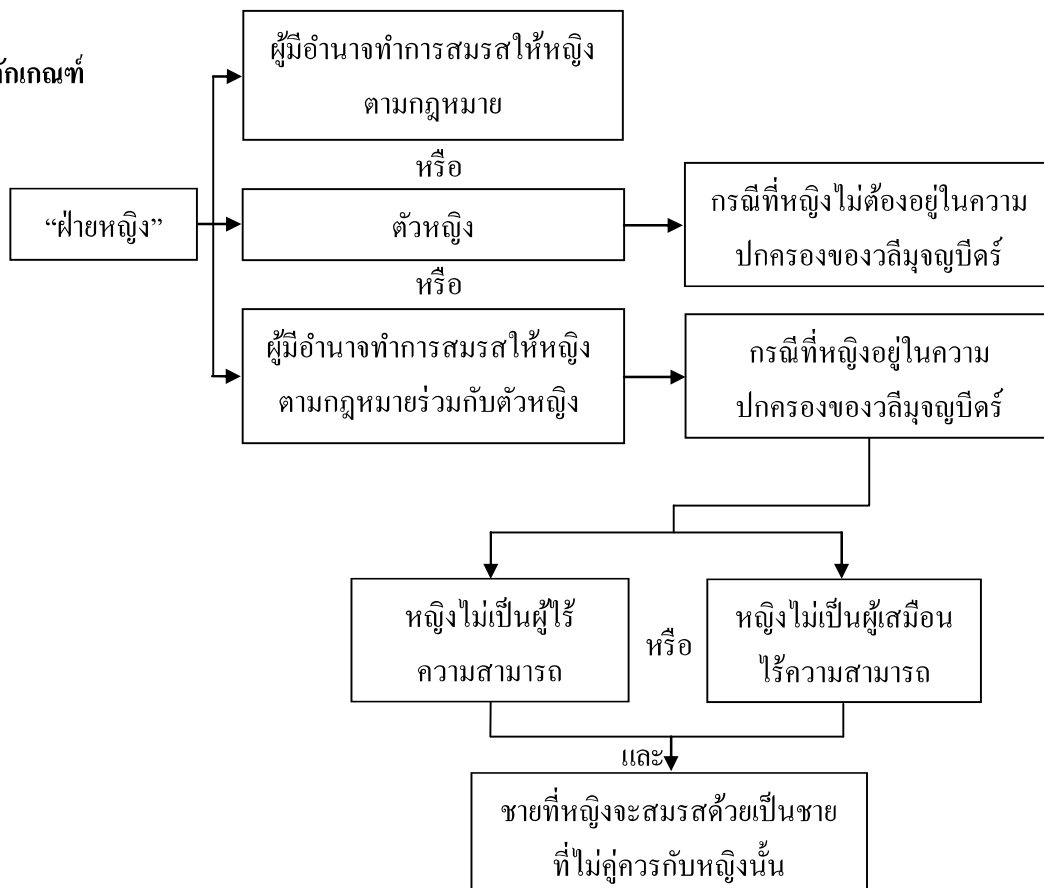
วรรคดี

หลักเกณฑ์

วรรคห้า

หลักเกณฑ์

อธิบายศัพท์

๑. “การสมรส” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๓๒
๒. “กฎหมาย” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๑)
๓. “ผู้ไร้ความสามารถ” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๐)
๔. “ผู้เสมือนไร้ความสามารถ” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๕)
๕. “วลีมุญญิบัตร์” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๕๕ (๑)
๖. “ชายที่คู่ควร” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๗๕

ข้อพิจารณา

ตัวอย่างการทาบทาม

นาย ก. มีความพึงพอใจที่จะสมรสกับนางสาว ข. จึงฝากของที่นางสาว ข. ชื่นชอบผ่านทางบิดาของนางสาว ข. บ่อย ๆ เพื่อให้นางสาว ข. รู้สึกโน้มน้าวใจมาชอบพอกับนาย ก. ซึ่งการกระทำของนาย ก. ดังกล่าว ถือได้ว่าเป็น “การทาบทาม” การทาบทามนั้น ไม่ได้เป็นเหตุที่จะบังคับให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งทำการสมรสกันในภายหน้า

ตัวอย่างการสู่ขอ

นาย ก. มีความพึงพอใจที่จะสมรสกับนางสาว ข. จึงให้บิดาไปบอกกับบิดาของนางสาว ข. ว่า ตนต้องการสมรสกับนางสาว ข. ซึ่งการกระทำของบิดานาย ก. ดังกล่าว ถือได้ว่าเป็น “การสู่ขอ”

ตัวอย่างการหมั้น

นาย ก. มีความพึงพอใจที่จะสมรสกับนางสาว ข. จึงให้บิดาไปบอกกับบิดาของนางสาว ข. ว่า ตนต้องการสมรสกับนางสาว ข. บิดาของนางสาว ข. ก็ไม่ขัดข้องและตกลงกันกับบิดาของนาย ก. ว่า จะทำการสมรสนางสาว ข. ให้นาย ก. ซึ่งการตกลงกันของบิดาของนางสาว ข. และบิดานาย ก. ดังกล่าว ถือได้ว่าเป็น “การหมั้น”

๑. บุคคลที่มีอำนาจในการทาบทาม การสู่ขอ หรือการหมั้นได้ตามกฎหมายของฝ่ายชายได้แก่

๑.๑ ผู้มีอำนาจในการทำการสมรสให้แก่ชายนั้นได้ตามกฎหมาย ในกรณีที่ชายนั้นเป็นผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

ตัวอย่าง เด็กชาย ก. อายุ ๑๐ ปี ยังไม่บรรลุนิติภาวะซึ่งอยู่ในความปกครองของนาย ค. บิดาเด็กชาย ก. ต้องการจะสมรสกับนางสาว ข. ดังนี้ นาย ค. ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในการทำการสมรสให้แก่เด็กชาย ก. จึงมีอำนาจในการทบทวนคู่ขอ หรือหมั้นให้แก่เด็กชาย ก. ตามข้อนี้ได้

๑.๒ ตัวชาย ในกรณีที่ชายนั้นสามารถทำการสมรสได้ด้วยตนเอง

ตัวอย่าง นาย ก. อายุสิบห้าปีบริบูรณ์มีความพึงพอใจที่จะสมรสกับนางสาว ข. จึงฝากของที่นางสาว ข. ชื่นชอบผ่านทางบิดาของนางสาว ข. บ่อยๆ เพื่อให้นางสาว ข. รู้สึกโน้มน้าวใจมาชอบพอกับนาย ก. เช่นนี้ นาย ก. ซึ่งเป็นบุคคลผู้บรรลุนิติภาวะสามารถทำการสมรสได้ด้วยตนเอง จึงทบทวนผ่านทางบิดานางสาว ข. ได้

๒. บุคคลที่มีอำนาจในการตอบรับการทบทวน การคู่ขอ ตามกฎหมายของฝ่ายหญิง ได้แก่

๒.๑ ผู้มีอำนาจทำการสมรสให้หญิงนั้นตามกฎหมาย อันได้แก่ วลีของหญิง

๒.๒ ตัวหญิง ในกรณีที่หญิงนั้นไม่อยู่ในความปกครองของวลีมัจญบีร์

๒.๓ ผู้มีอำนาจทำการสมรสให้หญิงตามกฎหมายร่วมกับตัวหญิงที่ไม่เป็นผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ ซึ่งหญิงนั้นอยู่ในความปกครองของวลีมัจญบีร์ และชายที่หญิงจะสมรสด้วยเป็นชายที่ไม่คู่ควรกับหญิงนั้น

๓. การคู่ขอหรือการหมั้นมิใช่การสมรส จึงไม่อาจนำผลที่เกิดภายหลังการสมรสมาใช้บังคับ เป็นต้นว่า สามีภริยาอยู่ด้วยกันสองต่อสองได้คือไม่ผิดกฎหมาย แต่บุคคลที่เป็นคู่หมั้นกันอยู่ด้วยกันสองต่อสองไม่ได้คือผิดกฎหมาย

ข้อ ๒๖ ห้ามไม่ให้มีการทาบทามกัน สู้ขอกันหรือทำการหมั้นกัน ระหว่างฝ่ายชายกับฝ่ายหญิงในกรณีนี้

(๑) หญิงนั้นยังเป็นภริยาหรืออยู่ในระยะอดคหของชายอื่น แม้จะได้รับอนุญาตจากชายนั้น ยกเว้นอดคหที่เกิดจากการเสพเมถุนนิรโทษ แต่อย่างไรก็ตามฝ่ายชายสามารถทำการทาบทามได้ ถ้าอดคหนั้นไม่เป็นอดคหหรือจัญอียะฮ์

(๒) ฝ่ายชายนั้นรู้ว่าหญิงนั้นเป็นคู่หมั้นของชายอื่น หรือหญิงที่ฝ่ายหญิงตอบตกลงที่จะสมรสกับชายอื่นแล้วอย่างชัดเจน เว้นแต่ได้มีสิ่งบอกเหตุว่าได้มีการยกเลิกการหมั้น หรือการตอบตกลงดังกล่าวไปแล้ว หรือได้รับอนุญาตจากชายนั้นแล้ว

(๓) ชายหญิงเป็นบุคคลที่กฎหมายห้ามมิให้สมรสกัน ยกเว้นกรณีชายที่นับถือศาสนาอิสลามสู้ขอหญิงที่ไม่ได้นับถือศาสนาอิสลามและไม่ได้นับถือศาสนาของชาวคัมภีร์เพื่อทำการสมรสหลังจากหญิงนั้นเข้ารับนับถือศาสนาอิสลาม

ในกรณีของการตอบรับการสู้ขอหรือการทาบทาม ถ้าการสู้ขอหรือการทาบทามนั้นเป็นสิ่งต้องห้าม ห้ามไม่ให้ฝ่ายหญิงรับการสู้ขอหรือการทาบทามนั้น และถ้ากรณีใดการสู้ขอเป็นสิ่งต้องห้าม แต่การทาบทามไม่เป็นสิ่งต้องห้าม ฝ่ายหญิงสามารถตอบรับการทาบทามนั้นได้ก็เฉพาะด้วยวิธีที่อยู่ในทำนองเดียวกันกับการทาบทามยกเว้นกรณีผู้ทาบทามเป็นผู้ทำให้เกิดอดคห

ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งข้อ ๒๗ การทาบทามกัน สู้ขอกันหรือทำการหมั้นกันระหว่างฝ่ายชายกับฝ่ายหญิงและการตอบรับตามความในวรรคก่อน มีผลตามกฎหมายแม้จะเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย

ข้อห้ามชั่วคราว
ไม่ให้ทาบทาม
สู้ขอ หรือหมั้น

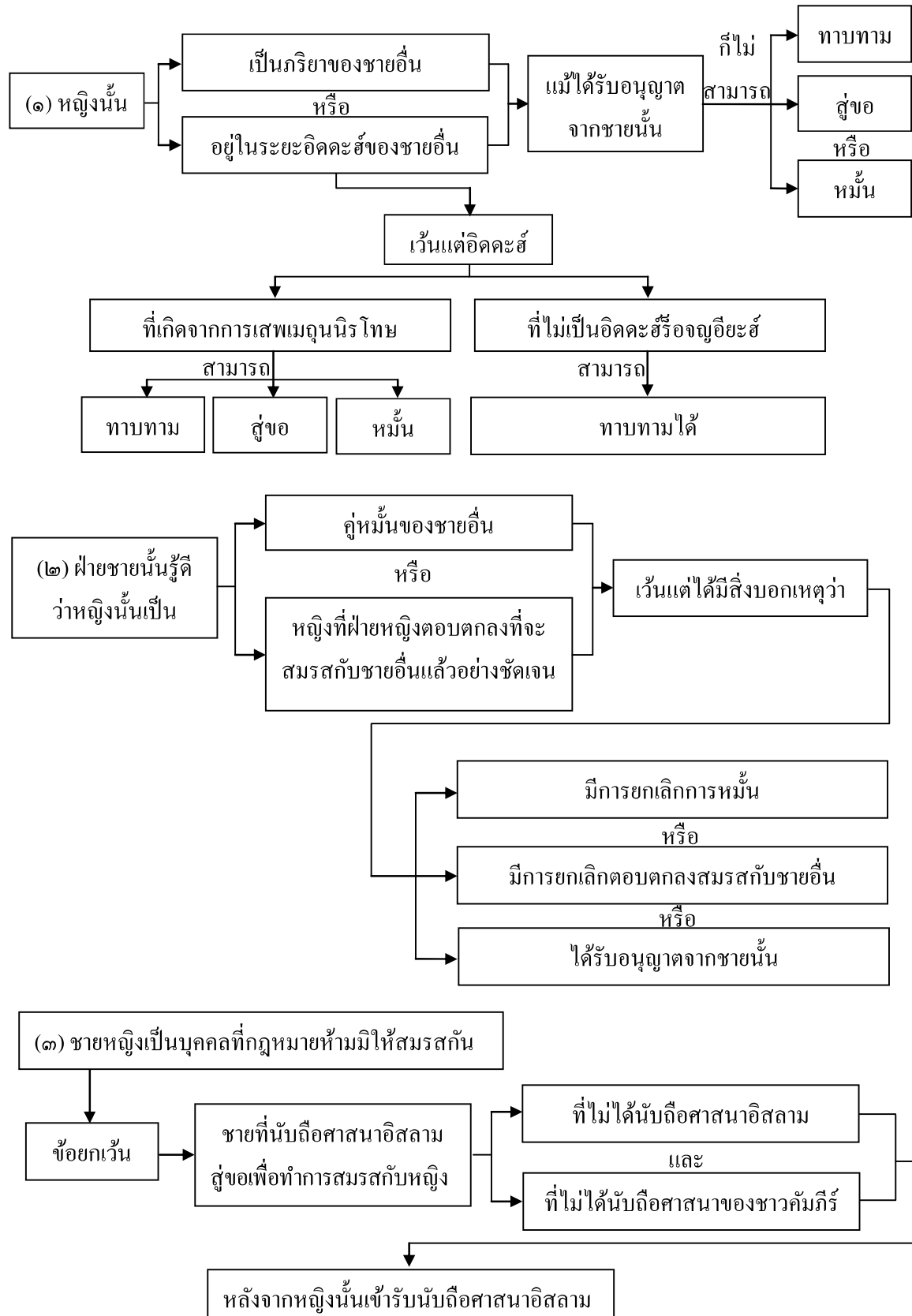
การตอบรับการ
ทาบทามหรือสู้ขอ

ผลการทาบทาม
สู้ขอ หรือหมั้น
และการตอบรับ
ที่ฝ่าฝืนข้อห้าม

หลักเกณฑ์

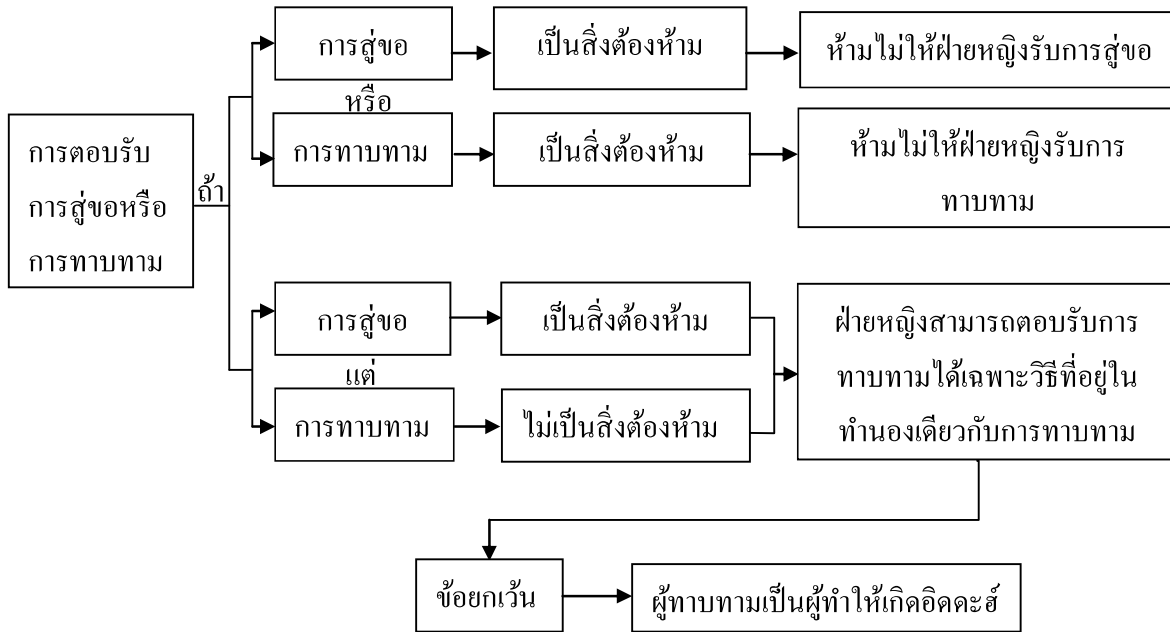
ในกรณีดังต่อไปนี้ห้ามไม่ให้มีการทาบทามสู่ขอ หรือหมั้นระหว่างฝ่ายชายกับฝ่ายหญิง

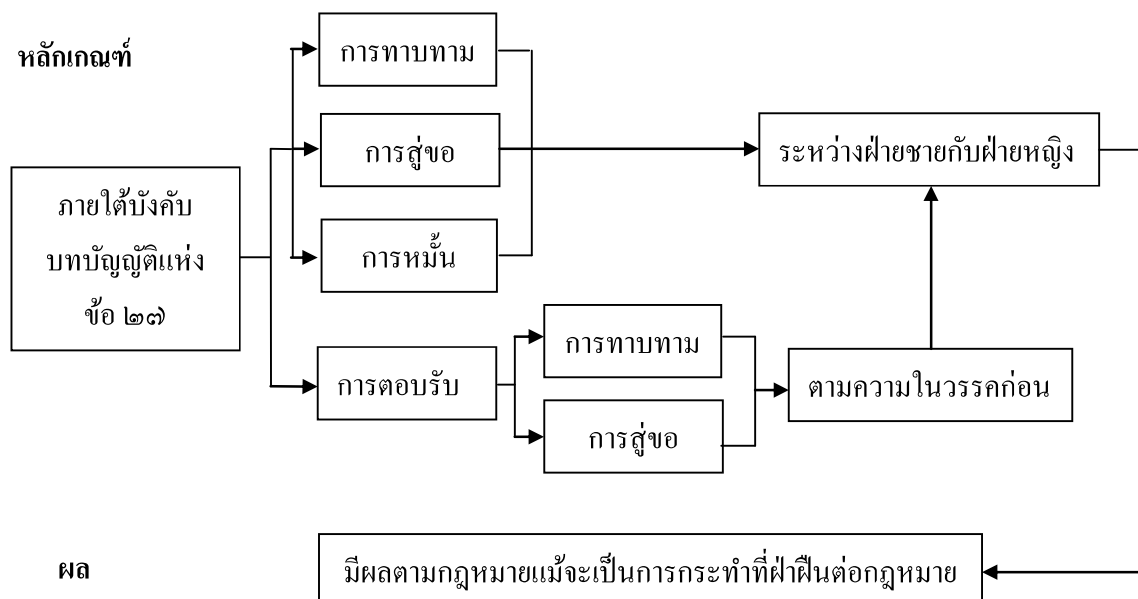
วรรคสอง

หลักเกณฑ์

วรรคสาม

หลักเกณฑ์

ผล

อธิบายศัพท์

๑. “การทาบตาม” ดุณิยามศัพท์ ข้อ ๒๕ วรรคแรก
๒. “การสู่ขอ” ดุณิยามศัพท์ ข้อ ๒๕ วรรคสอง
๓. “การหมั้น” ดุณิยามศัพท์ ข้อ ๒๕ วรรคสาม
๔. “ฝ่ายชาย” ดุณิยามศัพท์ ข้อ ๒๕ วรรคสี่
๕. “ฝ่ายหญิง” ดุณิยามศัพท์ ข้อ ๒๕ วรรคห้า
๖. “อิดะฮ์” ดุณิยามศัพท์ ข้อ ๒๕๘
๗. “เสพเมณุนิรโทย” ดุณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๔)
๘. “อิดะฮ์ร็อญอียะฮ์” ดุณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๕๒)
๙. “กฎหมาย” ดุณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๑)
๑๐. “การสมรส” ดุณิยามศัพท์ ข้อ ๓๒

ข้อพิจารณา

๑. เจื่อนไขที่อนุญาตให้มีการทาบตาม สู่ขอหรือทำการหมั้นตามกฎหมายอิสลามได้มี ๒ ประการ คือ

๑.๑ ชายหญิงต้องไม่เป็นบุคคลที่กฎหมายห้ามมิให้สมรสกัน กล่าวคือหญิงนั้นต้องไม่เป็นหญิงที่ห้ามชายสมรสด้วยตลอดไป (ดูข้อ ๒๗) เช่น พี่สาวน้องสาวป้า น้าสาว เป็นต้น หรือหญิงที่ห้ามชายสมรสด้วยชั่วคราวอื่นนอกจากที่ได้ระบุใน (๑) ของข้อนี้ เช่น พี่สาวหรือน้องสาวของภริยา เป็นต้น

๑.๒ หญิง

(ก) ไม่อยู่ในการสู่ขอของชายอื่นหรือไม่ได้ทำการหมั้นกับชายอื่นไปแล้วหรือไม่เป็นหญิงที่ฝ่ายหญิงตกลงที่จะสมรสหรือให้สมรสกับชายอื่นแล้วอย่างชัดเจน เว้นแต่ชายผู้ที่ได้สู่ขอหญิงนั้นไปก่อนแล้วหรือเป็นคู่หมั้นของหญิงนั้นหรือที่ฝ่ายหญิงตกลงที่จะสมรสด้วยแล้วอย่างชัดเจนนั้นอนุญาต หรือการสู่ขอหรือหมั้นของชายอื่นนั้นไม่ถูกต้องตามกฎหมาย และ

(ข) ไม่เป็นภริยาของชายอื่นหรือยังอยู่ในระยะอิดะฮ์ของชายอื่นตามความใน (๑)

๒. หญิงที่ยังอยู่ในระยะอิดะฮ์ของชายอื่นตามความใน (๑) นั้น หมายถึงหญิงที่อยู่ในระยะอิดะฮ์ของชายอื่นที่ไม่ได้เป็นอิดะฮ์ที่เกิดจากการเสพเมณุนิรโทย (อิดะฮ์ที่เกิดจากการเสพเมณุนิรโทย หมายความว่า อิดะฮ์ที่เกิดจาก

การเสพเมณุนที่ผิดกฎหมาย แต่กฎหมายยกเว้นโทษให้ คือ กรณีที่ชายได้เสพเมณุนที่ผิดกฎหมายโดยไม่มีเจตนาที่จะละเมิดกฎหมาย ซึ่งหญิงที่อยู่ในระยะอิดะฮ์ที่เกิดจากการเสพเมณุนนिरโทษนี้ห้ามสมรสกับชายอื่น นอกจากชายที่ทำให้เกิดอิดะฮ์แต่ไม่ห้ามชายอื่นนั้นทาบตาม หรือสู่ขอหญิงนั้นหรือทำการหมั้นกับหญิงนั้น) ซึ่งหญิงดังกล่าว ห้ามชายทาบตาม สู่ขอหรือทำการหมั้น เว้นแต่กรณีอยู่ในระยะอิดะฮ์ที่เกิดจากการเสพเมณุนนिरโทษดังกล่าว

ตัวอย่าง นาย ก. ละเมอร่วมประเวณีกับนางสาว ข. ซึ่งมีภริยาของนาย ก. ดังนี้ การร่วมประเวณีดังกล่าวเป็นกระทำไปโดยนาย ก. ไม่มีเจตนาที่จะละเมิดกฎหมายคือการผิดประเวณี จึงถือว่าเป็นการเสพเมณุนนिरโทษและจะเกิดอิดะฮ์ขึ้นซึ่งในช่วงระยะเวลานี้นางสาว ข. ไม่มีสิทธิสมรสกับชายทุกคน ยกเว้นนาย ก. ผู้ทำให้เกิดอิดะฮ์ขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ชายอื่นยังสามารถที่จะทำการทาบตาม หรือสู่ขอนางสาว ข. หรือหมั้นกับนางสาว ข. ได้

ความตอนท้ายของ (๑) ที่กำหนดว่า “ฝ่ายชายสามารถทำการทาบตามได้ถ้าอิดะฮ์นั้นไม่เป็นอิดะฮ์ร็อญูอียะฮ์” หมายความว่า ฝ่ายชายสามารถทำการทาบตามหญิงที่ไม่อยู่ในระยะอิดะฮ์ร็อญูอียะฮ์ของชายอื่นได้ เช่น กรณีอยู่ในระยะอิดะฮ์บาอิน ซึ่งในกรณีนี้กฎหมายอนุญาตให้ฝ่ายชายสามารถทาบตามได้แม้จะไม่อนุญาตให้ทำการสู่ขอหรือหมั้น

ตัวอย่าง นาง ข. เป็นภริยาของนาย ก. ตามกฎหมายอิสลาม แต่ยังไม่เคยร่วมประเวณีกัน ต่อมาทั้งสองได้หย่าขาดจากการเป็นสามีภริยากัน อันเป็นการสิ้นสุดการสมรสประเภทบาอินเล็ก ตามความในข้อ ๑๗๗ (๑) และในขณะที่ยังไม่พ้นระยะอิดะฮ์นั้น นาย ก. ได้มาทาบตามและสู่ขอนาง ข. เพื่อไปเป็นภริยาตน การทาบตามของนาย ก. ไม่ถือเป็นการกระทำที่ละเมิดกฎหมาย แต่การสู่ขอของนาย ก. ถือเป็นการกระทำที่ละเมิดกฎหมาย แม้การสู่ขอนั้นจะมีผลตามกฎหมาย

๓. กรณีห้ามมิให้มีการทาบตาม สู่ขอหรือทำการหมั้นระหว่างฝ่ายชายกับฝ่ายหญิง ถ้าฝ่ายชายนั้นรู้ดีว่าหญิงนั้นเป็นคู่หมั้นของชายอื่น หรือหญิงที่ฝ่ายหญิงตอบตกลงที่จะสมรสกับชายอื่นแล้วอย่างชัดเจนตามความใน (๒) ของข้อนี้ นั้นได้มีข้อยกเว้นให้มีการทาบตาม สู่ขอหรือทำการหมั้นระหว่างฝ่ายชายกับฝ่ายหญิงนั้นได้หากมีสิ่งบอกเหตุดังต่อไปนี้

๓.๑ มีการยกเลิกการหมั้น

๓.๒ มีการยกเลิกการตอบตกลงที่จะสมรสกับชายอื่นเช่นนั้น

๓.๓ ได้รับอนุญาตจากชายผู้เป็นคู่หมั้น

ท่านนบีมุฮัมมัดได้กล่าวไว้ความว่า “ห้ามชายใดสู่ขอบนการสู่ขอของชายอื่น จนกว่าชายผู้สู่ขอคนก่อนได้ยกเลิกการสู่ขอนั้นหรืออนุญาต”

รายงาน โดยบุคอรี

๔. กรณีตามความใน (๓) ที่ว่า ชายหญิงเป็นบุคคลที่กฎหมายห้ามมิให้สมรสกัน หมายถึง ห้ามมิให้มีการทาบทาม สู่ขอหรือทำการหมั้นระหว่างฝ่ายชายกับฝ่ายหญิง ที่ทั้งสองเป็นบุคคลที่กฎหมายห้ามมิให้สมรสกัน ในทุกกรณีนอกเหนือจากที่ได้ระบุไว้แล้วใน (๑) และที่ได้ยกเว้นไว้ใน (๓) นั้น แม้แต่กรณีหญิงที่อยู่ในระยะอดะฮ์ บาอินใหญ่ของชาย ซึ่งในกรณีเช่นว่านี้ แม้หญิงจะอยู่ในอดะฮ์ของชายที่สู่ขอและ แม้แต่จะพ้นระยะอดะฮ์ไปแล้ว ชายผู้ที่ทำให้เกิดอดะฮ์นั้นยังต้องห้ามมิให้สู่ขอ หญิงนั้นตราบเท่าที่ยังมิได้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ คือ หญิงนั้นยังมิได้สมรส กับชายอื่น ถูกหย่าขาดจากชายนั้น และพ้นระยะอดะฮ์ของการหย่านั้นถ้าอดะฮ์ ที่เกิดจากการหย่าของชายอื่นนั้นเป็นอดะฮ์ร็อญอียะฮ์

๕. ตามความในวรรคสองที่กำหนดว่า กรณีที่การสู่ขอและการหมั้นเป็น สิ่งต้องห้าม แต่การทาบทามไม่เป็นสิ่งต้องห้ามนั้น ฝ่ายหญิงสามารถตอบรับการ ทาบทามนั้นได้เฉพาะด้วยวิธีที่อยู่ในทำนองเดียวกับการทาบทามเท่านั้น เช่น กรณี หญิงอยู่ในระยะอดะฮ์ประเภทบาอิน ซึ่งกรณีนี้กฎหมายอนุญาตให้ฝ่ายชายสามารถ ทาบทามได้เพียงอย่างเดียวแต่ไม่อนุญาตให้ทำการสู่ขอหรือหมั้น ซึ่งในกรณีเช่นว่านี้ หากมีการทำการสู่ขอหรือหมั้น การสู่ขอหรือหมั้นนั้นเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อ กฎหมาย แม้จะเป็นการกระทำที่มีผลตามกฎหมาย

ตัวอย่าง นาง ข. เป็นภริยาของนาย ก. ตามกฎหมายอิสลาม ต่อมาทั้งสองได้หย่า ขาดจากการเป็นสามีภริยากันเป็นการสิ้นสุดการสมรสประเภทบาอินเล็ก ตามข้อ ๑๗๗ (๑) แต่ยังไม่พ้นระยะอดะฮ์ ระหว่างนั้นนาย ค. ได้มาทาบทามและสู่ขอนาง ข. เพื่อไปเป็นภริยาตน ดังนี้ การทาบทามระหว่างนาย ค. กับนาง ข. เป็นการกระทำที่ ไม่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย และเป็นการกระทำที่มีผลตามกฎหมาย แต่การสู่ขอนั้นเป็น การกระทำที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย แม้จะเป็นการกระทำที่มีผลตามกฎหมาย

๖. ความในวรรคท้ายที่กำหนดว่า “ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งข้อ ๒๗ การทาบถามกัน ผู้ขอหรือทำการหมั้นกันระหว่างฝ่ายชายกับฝ่ายหญิงและการตอบรับตามความในวรรคก่อน มีผลตามกฎหมายแม้จะเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย” นั้น แม้ตามบทบัญญัติแห่งข้อ ๒๗ จะกำหนดเพียงว่า หญิงที่ฝ่ายชายทำการผู้ขอหรือหมั้นจะต้องไม่เป็นหญิงที่ห้ามไม่ให้ชายสมรสด้วยตลอดไปตามความในข้อ ๕๑ อันเป็นการห้ามด้วยเหตุแห่งหลักความสัมพันธ์ทางสายโลหิตและการสมรสก็ตาม การผู้ขอหรือหมั้นก็ยังอยู่ในบังคับแห่งกฎหมายอันเป็นหลักทั่วไปเกี่ยวกับหลักความสัมพันธ์ทางน้ำนมตามความในข้อ ๔๘ ด้วย ดังนั้น การทาบถาม ผู้ขอหรือทำการหมั้นระหว่างฝ่ายชายกับฝ่ายหญิงและการตอบรับการทาบถามและผู้ขอจึงต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งข้อ ๕๑ และข้อ ๔๘ ส่วนในกรณีอื่นนอกจากนี้ แม้ความในวรรคแรกและวรรคสองจะห้ามมิให้มีการทาบถาม ผู้ขอหรือทำการหมั้นระหว่างกัน แต่หากฝ่ายชายหรือฝ่ายหญิงได้กระทำไปแล้วย่อมมีผลตามกฎหมาย แม้จะเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย

ตัวอย่างที่ ๑ นาง ข. เป็นภริยาของนาย ก. ตามกฎหมายอิสลาม ต่อมาทั้งสองได้หย่าขาดจากการเป็นสามีภริยา อันเป็นการสิ้นสุดการสมรสประเภทบาอินเล็กตามความในข้อ ๑๗๗(๑) แต่ยังไม่พ้นระยะฮิดคะฮ์ ระหว่างนั้นนาย ค. ได้มาทาบถามนาง ข. เพื่อไปเป็นภริยาตน ซึ่งทั้งสองไม่ได้เป็นญาติใกล้ชิดกันจนไม่อาจสมรสกันได้ไม่ว่าจะโดยทางสายโลหิต โดยการสมรสหรือโดยการดื่มน้ำนม ดังนี้ การทาบถามระหว่างนาย ค. กับนาง ข. ไม่เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย และถ้าในระหว่างนั้นนาย ค. มาทำการผู้ขอนาง ข. ด้วย การผู้ขอของนาย ค. นั้นเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย แม้จะมีผลตามกฎหมาย

ตัวอย่างที่ ๒ นาย ก. ทำการผู้ขอนาง ข. และนาง ข. ได้ตอบรับการผู้ขอของนาย ก. แล้วอย่างชัดเจน ต่อมานาย ค. ได้มาผู้ขอนางสาว ข. อีก ซึ่งทั้งสองไม่ได้เป็นญาติใกล้ชิดกันจนไม่อาจสมรสกันได้ไม่ว่าจะโดยทางสายโลหิต โดยการสมรสหรือโดยการดื่มน้ำนม ดังนี้ การผู้ขอของนาย ค. จึงเป็นการผู้ขอซ้อนตามวรรคสองถือว่าเป็นสิ่งต้องห้ามตามกฎหมาย แต่ถ้านางสาว ข. ยังตอบรับการผู้ขอของนาย ค. ทั้ง ๆ ที่เป็นสิ่งต้องห้าม การตอบรับการผู้ขอนั้นมีผลตามกฎหมาย แม้จะเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย

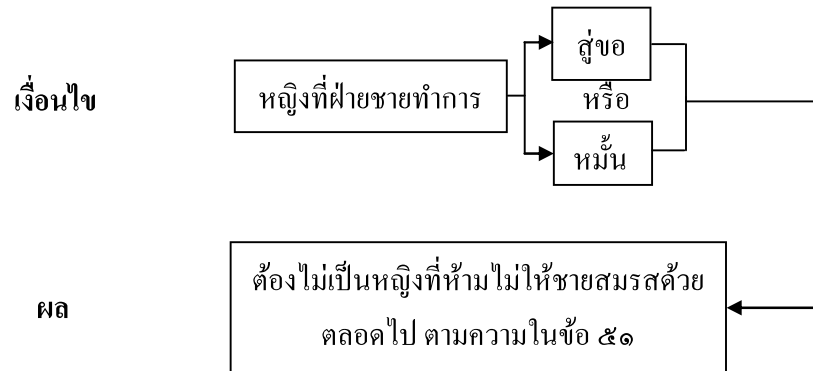

อนึ่ง “ยกเว้นกรณีผู้ทาบตามเป็นผู้ทำให้เกิดอุบัติเหตุ” นั้น หมายความว่า ถ้าเป็นกรณีผู้ทาบตามเป็นผู้ทำให้เกิดอุบัติเหตุ ฝ่ายหญิงสามารถรับการช่วยเหลือหรือการ ทาบตามของผู้ทำให้เกิดอุบัติเหตุได้นั้นได้โดยไม่ผิดกฎหมายในทุกกรณี

ข้อห้ามตลอดไป
ไม่ให้สู่ขอหรือหมั้น

ข้อ ๒๗ หญิงที่ฝ่ายชายทำการสู่ขอหรือหมั้น จะต้องไม่เป็นหญิงที่ห้ามไม่ให้ชายสมรสด้วยตลอดไปตามความในข้อ ๕๑

อธิบายศัพท์

๑. “ฝ่ายชาย” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๒๕ วรรคสี่
๒. “การสู่ขอ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๒๕ วรรคสอง
๓. “การหมั้น” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๒๕ วรรคสาม

ข้อพิจารณา

๑. ดังได้กล่าวแล้วในข้อ ๒๖ ว่า แม้ตามบทบัญญัติแห่งข้อ ๒๗ จะกำหนดเพียงว่า หญิงที่ฝ่ายชายทำการสู่ขอหรือหมั้นจะต้องไม่เป็นหญิงที่ห้ามไม่ให้ชายสมรสด้วยตลอดไปตามความในข้อ ๕๑ อันเป็นการห้ามด้วยเหตุแห่งหลักความสัมพันธ์ทางสายโลหิต และหลักความสัมพันธ์ทางการสมรสก็ตาม การสู่ขอหรือหมั้นก็ยังอยู่ในบังคับแห่งกฎหมายอันเป็นหลักทั่วไปเกี่ยวกับหลักความสัมพันธ์ทางนั้นตามความในข้อ ๔๘ ด้วย

ดังนั้น การทาบถาม สู่ขอหรือทำการหมั้นระหว่างฝ่ายชายกับฝ่ายหญิงและการตอบรับการทาบถามและสู่ขอจึงต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งข้อ ๕๑ และข้อ ๔๘ คือ การสู่ขอหรือหมั้นระหว่างฝ่ายชายกับฝ่ายหญิงและการตอบรับการสู่ขอหรือหมั้นของหญิงย่อมไม่มีผลตามกฎหมายและเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย

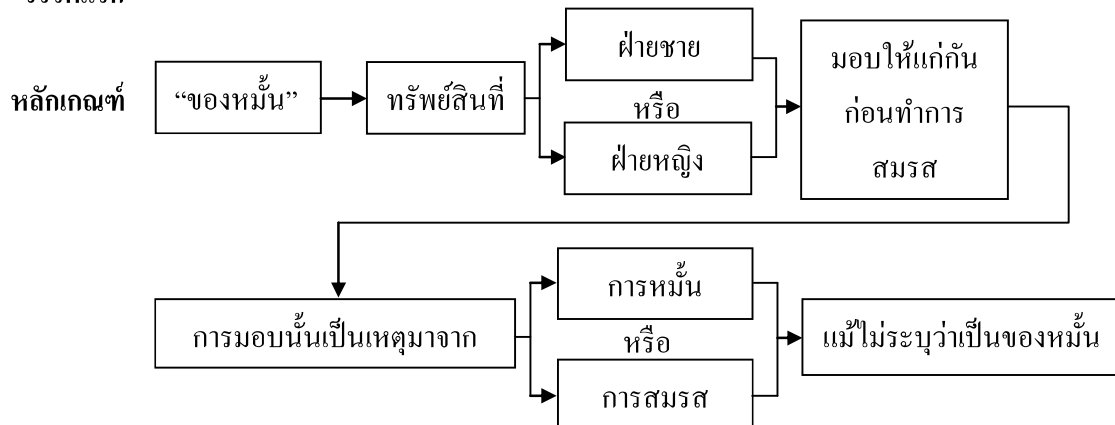
ข้อ ๒๘ “ของหมั้น” หมายความว่า ททรัพย์สินที่ฝ่ายชายหรือฝ่ายหญิงมอบให้แก่กันก่อนทำการสมรสซึ่งการมอบนั้นเป็นเหตุมาจากการหมั้นหรือการสมรส แม้ไม่ระบุว่าเป็นของหมั้น

“ของหมั้น”

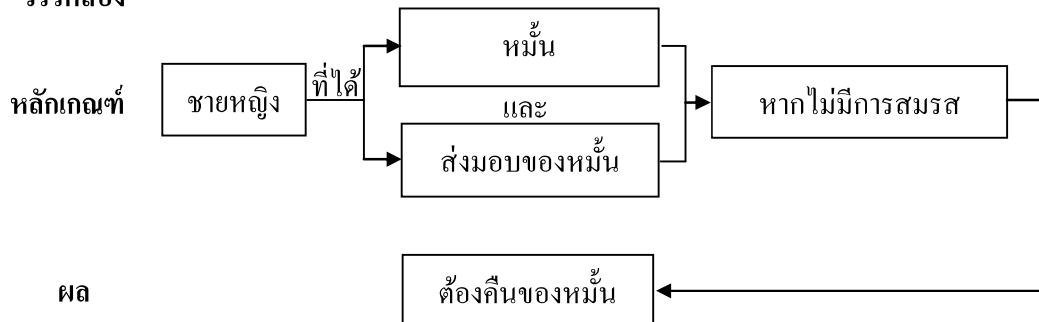
ชายหญิงที่ได้หมั้นกันและได้ส่งมอบของหมั้นแล้ว หากไม่มีการสมรสต้องคืนของหมั้น

เหตุคืนของหมั้น

วรรคแรก

วรรคสอง

อธิบายศัพท์

๑. “ทรัพย์สิน” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๒๕ วรรคแรก
๒. “ฝ่ายชาย” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๒๕ วรรคสี่
๓. “ฝ่ายหญิง” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๒๕ วรรคห้า
๔. “การสมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๒
๕. “การหมั้น” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๒๕ วรรคสาม

ข้อพิจารณา

๑. ของหมั้นตามกฎหมายอิสลาม หมายความว่า ทรัพย์สินที่ฝ่ายชายมอบให้แก่ฝ่ายหญิงหรือฝ่ายหญิงมอบให้แก่ฝ่ายชายก่อนทำการสมรส ซึ่งการมอบนั้นเป็นเหตุมาจากการหมั้นหรือการสมรสโดยไม่จำเป็นต้องระบุว่าเป็นของหมั้น ซึ่งมีลักษณะต่างจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๓๗ กล่าวคือ ของหมั้นเป็นทรัพย์สินที่เฉพาะฝ่ายชายส่งมอบหรือโอนทรัพย์สินอันเป็นของหมั้นให้แก่หญิง โดยนัยนี้ทรัพย์สินที่มอบหรือโอนให้แก่หญิงจึงต้องระบุว่าเป็นของหมั้น

ของหมั้นนั้นไม่ถูกจำกัดมูลค่าหรือราคาและประเภทของทรัพย์สิน

๒. การหมั้นเป็นการสัญญาว่าจะสมรสในอนาคต แต่ไม่เป็นสัญญาที่มีผลทางกฎหมายที่สามารถนำมาบังคับให้มีปฏิบัติตามโดยการบังคับให้ต้องสมรสได้

๓. การคืนของหมั้น หากไม่มีการสมรสฝ่ายชายหรือฝ่ายหญิงต้องคืนของหมั้นให้แก่อีกฝ่ายหนึ่ง โดยไม่คำนึงว่าฝ่ายใดเป็นฝ่ายผิดสัญญา ซึ่งรวมทั้งกรณีที่คู่หมั้นฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถึงแก่ความตายก่อนการสมรส จึงแตกต่างจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่คำนึงถึงเรื่องการผิดสัญญาหมั้นเป็นสาระสำคัญ กล่าวคือ ในกรณีที่หญิงผิดสัญญาหมั้นก็ให้คืนของหมั้นแก่ชาย แต่ถ้าชายเป็นฝ่ายผิดสัญญา หญิงมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยไม่ต้องคืนของหมั้น (ดูมาตรา ๑๔๔๒ และมาตรา ๑๔๔๓) ส่วนในกรณีที่คู่หมั้นฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถึงแก่ความตายก่อนการสมรส หญิงหรือฝ่ายหญิงไม่ต้องคืนของหมั้นให้แก่ฝ่ายชาย (ดูมาตรา ๑๔๔๑)

ค่าทดแทนในกรณีผิดสัญญาหมั้น ไม่อาจเรียกค่าทดแทนความเสียหายด้วยเพียงผิดสัญญา เว้นแต่ก่อให้เกิดความเสียหายทางทรัพย์สิน และฝ่ายที่ผิดสัญญาหมั้นมีส่วนในการให้เกิดความเสียหายอย่างชัดเจน เช่น ฝ่ายชายให้ฝ่ายหญิงจัดเตรียมสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือให้ลาออกจากงานเพื่อการสมรสที่จะมีขึ้นหรือฝ่ายหญิงเรียกร้องให้ฝ่ายชายจัดเตรียมบ้านเพื่อการสมรสที่จะมีขึ้น และการผิดสัญญาหมั้นทำให้อีกฝ่ายที่ไม่ได้ผิดสัญญาได้รับความเสียหาย ดังนั้น จึงต้องพิจารณาถึงลักษณะของความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นกรณี ๆ ไป

๔. ในการฟ้องเรียกคืนของหมั้น จะฟ้องตัวชายหรือฝ่ายชาย ตัวหญิงหรือฝ่ายหญิงหรือบุคคลใดนั้น ต้องพิจารณาว่าในขณะที่ฟ้องทรัพย์สินอันเป็นของหมั้นอยู่ในความครอบครองของบุคคลใดก็ต้องฟ้องเฉพาะบุคคลนั้น ถ้าเรียกคืนไม่ได้ให้ชดเชยราคาทรัพย์สินแทน

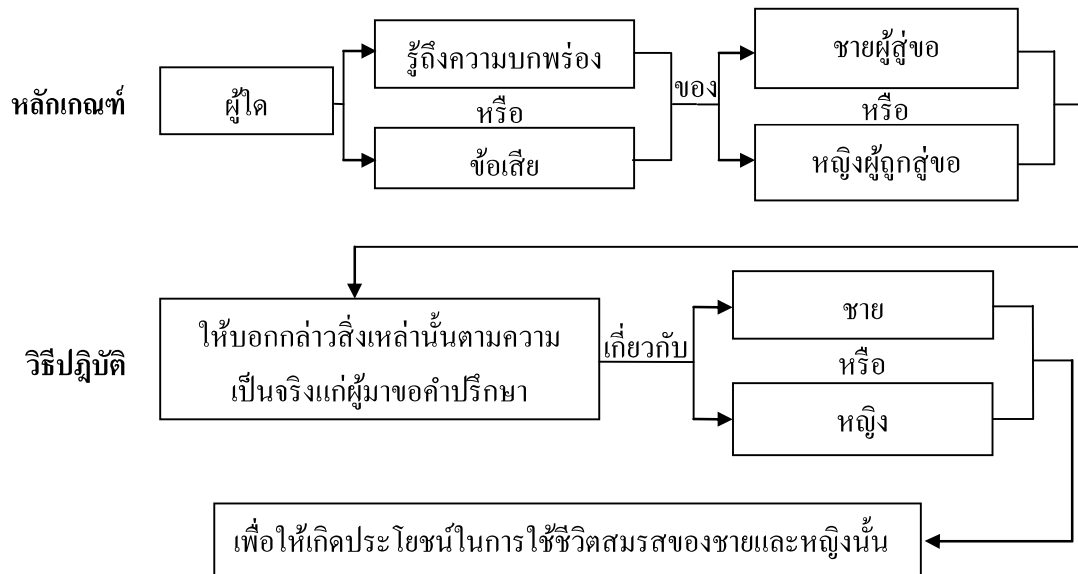

ตัวอย่าง นาย ก. หนีกับนางสาว ข. โดยนาย ก. มอบของหมั้นเป็นแหวนเพชรมูลค่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่นางสาว ข. ต่อมาทั้งสองไม่ประสงค์จะสมรสกันนางสาว ข. ต้องคืนแหวนเพชรให้นาย ก. ปรากฏว่านางสาว ข. ยกแหวนเพชรให้นาย ค. โดยนาย ค. ทราบดีว่าเป็นของหมั้น ดังนี้ หากนาย ก. ต้องการที่จะได้แหวนเพชรคืน ต้องฟ้องเรียกคืนแหวนเพชรอันเป็นของหมั้นจากนาย ค. และหากนาย ค. ไม่สามารถคืนทรัพย์สินอันเป็นของหมั้นได้ก็ต้องชดใช้ราคาตามมูลค่าของหมั้นนั้นให้นาย ก.

การบอกกล่าว
ข้อบกพร่องหรือ
ข้อเสีย

ข้อ ๒๕ ผู้ใดรู้ถึงความบกพร่องหรือข้อเสียของชายผู้สู่ขอหรือหญิงผู้ถูกสู่ขอ ให้บอกกล่าวเกี่ยวกับสิ่งเหล่านั้นตามความเป็นจริงแก่ผู้มาขอคำปรึกษาเกี่ยวกับชายหรือหญิงนั้น ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในทางการใช้ชีวิตสมรสของชายและหญิงนั้น

ข้อพิจารณา

๑. เมื่อบุคคลใดได้ถูกขอคำปรึกษาเกี่ยวกับตัวชายหรือตัวหญิงที่จะสมรส หากบุคคลนั้นรู้ข้อเท็จจริง บุคคลนั้นก็มีหน้าที่ต้องบอกข้อเท็จจริงเหล่านั้นแก่ผู้ขอคำปรึกษานั้น แม้ข้อเท็จจริงนั้นจะเป็นเรื่องของข้อบกพร่องและข้อเสียต่าง ๆ ของชายหรือหญิงนั้น ซึ่งถือเป็นการให้คำแนะนำตามกฎหมายแก่ผู้ที่ขอคำปรึกษานั้น โดยไม่ถือเป็นการดิสสินินทาหรือการให้ร้ายแก่ชายหรือหญิงนั้น อันเป็นสิ่งต้องห้ามตามกฎหมาย ในกรณีที่ต้องกล่าวถึงข้อบกพร่องและข้อเสียต่าง ๆ ดังกล่าว ต้องหลีกเลี่ยงการกล่าวในเชิงตำหนิ ว่ากล่าว หรือเน้นย้ำเพื่อซ้ำเติมข้อบกพร่องและข้อเสียนั้น เพื่อให้เกิดการเกลียดชังต่อชายหรือหญิงนั้น ทั้งนี้ เนื่องจากกฎหมายอนุมัติให้บอกข้อเท็จจริงเหล่านั้นแก่ผู้ขอคำปรึกษา เฉพาะเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการใช้ชีวิตสมรสของชายและหญิงนั้นเท่านั้น ไม่ใช่เพื่อจุดประสงค์อื่น

ข้อสังเกต

กรณีที่มีการบอกกล่าวถึงความบกพร่องหรือข้อเสียของชายผู้ชู้ขอหรือหญิงผู้ถูกชู้ขอ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในทางการใช้ชีวิตสมรสของชายและหญิงนั้น มีข้อพิจารณาว่า เป็นการแสดงความคิดเห็นหรือข้อความใดโดยสุจริต โดยตีชมด้วยความเป็นธรรมอันเป็นวิสัยของประชาชนที่เป็นชาวมุสลิมย่อมกระทำ ถือเป็นเหตุยกเว้นความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๕ (๓) หรือไม่ ซึ่งยังไม่มีแนวคำพิพากษาศาลฎีกาวินิจฉัยในประเด็นนี้โดยตรง แต่มีแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ยอมรับหลักการเรื่องการสมรสตามกฎหมายอิสลามมาเป็นเหตุยกเว้นโทษในคดีอาญาในความผิดเกี่ยวกับเพศ ดังคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๕๒๓/๒๕๕๒ ระหว่าง พนักงานอัยการจังหวัดสตูล โจทก์ กับนายรมหลี มალიหยันหรือมัลลียัน จำเลย ซึ่งวินิจฉัยว่า

“...ความผิดฐานกระทำชำเราเด็กหญิงอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ถ้าเป็นการกระทำที่ชายกระทำแก่เด็กหญิงอายุกว่าสิบสามปีแต่ยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กหญิงนั้นยินยอมและภายหลังศาลอนุญาตให้ชายและเด็กหญิงนั้นสมรสกัน ผู้กระทำผิดไม่ต้องรับโทษตาม ป.อ. มาตรา ๒๗๗ วรรคแรก (เดิม) และวรรคท้าย (เดิม) มีความหมายว่า ในกรณีที่ชายและเด็กหญิงมีอายุไม่เกิน ๑๗ ปีบริบูรณ์ยังไม่อาจที่จะสมรสกัน หากจะสมรสกันต้องมีคำสั่งศาลอนุญาตให้ทำการสมรสได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๔๔๘ หรือกรณีที่ชายและเด็กหญิงเป็นผู้นับถือศาสนาอิสลามและมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล ทำการสมรสกัน โดยถูกต้องตามหลักกฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวและมรดก ซึ่งมี พ.ร.บ. ว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามในเขตจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล พ.ศ. ๒๕๔๙ อันเป็นกฎหมายพิเศษให้ใช้บังคับแก่ผู้นับถือศาสนาอิสลามในส่วนที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวและมรดกเฉพาะในสี่จังหวัดดังกล่าวแทนบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ และบรรพ ๖ จึงมีผลให้ผู้กระทำผิดในคดีอาญานั้นไม่ต้องรับโทษ

จำเลยกับผู้เสียหายที่ ๒ เป็นผู้นับถือศาสนาอิสลามมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสตูลทำการสมรสกันโดยถูกต้องตามกฎหมายอิสลาม จำเลยจึงไม่ต้องรับโทษในความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๗๗ วรรคแรก (เดิม) แม้จำเลยไม่ฎีกาแต่เป็นปัญหา

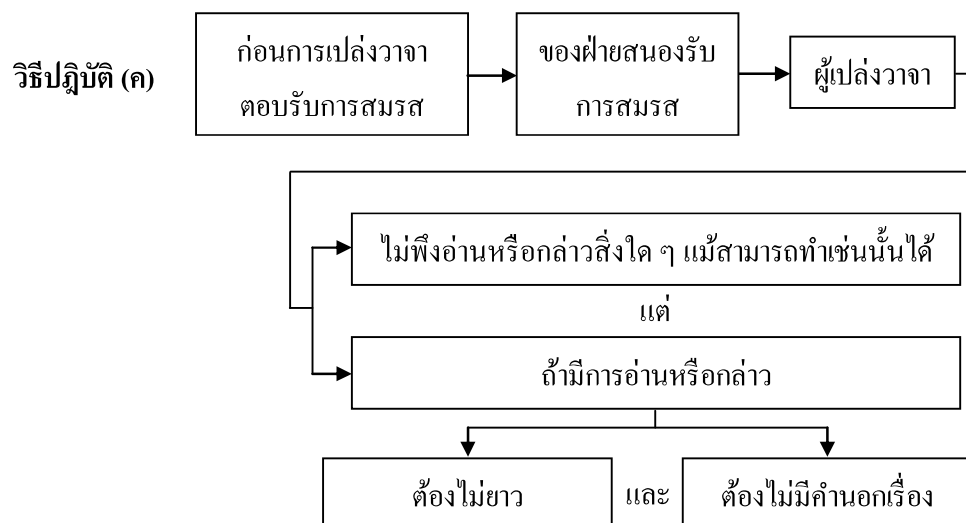
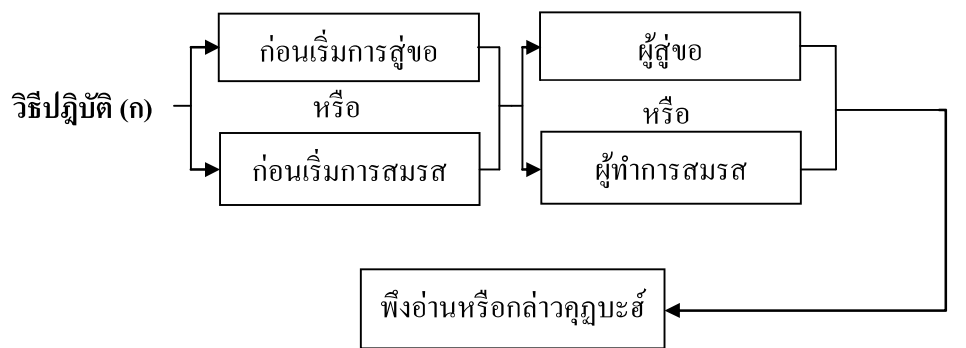

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม
ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕...”

ข้อ ๓๐ ก่อนเริ่มการสู่ขอหรือทำการสมรส ผู้สู่ขอหรือผู้ทำการสมรส แล้วแต่กรณี ฟังอ่านหรือกล่าวคุฏบะฮ์เสียก่อน และก่อนการตอบรับการสู่ขอของ ฝ่ายหญิง ผู้ตอบรับฟังอ่านหรือกล่าวคุฏบะฮ์เสียก่อน แต่ก่อนการเปล่งวาจาตอบรับ การสมรสของฝ่ายสนองรับการสมรส ผู้เปล่งวาจาเช่นนั้นไม่ฟังอ่านหรือกล่าวสิ่งใด ๆ เลยแม้สามารถทำเช่นนั้นได้ แต่ถ้ามีการอ่านหรือกล่าว ต้องไม่ยาวและไม่มีคำนอก เรื่องอยู่ด้วย

ข้อพึงกระทำ
ก่อนสู่ขอ
หรือสมรส

อธิบายศัพท์

๑. “การสู่ขอ” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๒๕ วรรคสอง
๒. “การสมรส” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๓๒
๓. “คุณูปะฮ์” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๖) วรรคแรก

ข้อพิจารณา

อิสลามสนับสนุนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสู่ขอหรือการสมรส (คือ ผู้สู่ขอหรือผู้ทำการสมรสแล้วแต่กรณี และผู้ตอบรับการสู่ขอ) กล่าวคุณูปะฮ์ก่อนเจรจาสู่ขอหรือทำการสมรส แล้วแต่กรณี (ซึ่งการกล่าวคุณูปะฮ์ในกรณีนี้นั้นจะต้องเริ่มต้นด้วยการกล่าวคำสวดและสรรเสริญอัลเลาะห์ กล่าวขอพรแก่ท่านนบี (ซ.ล.) ต่อจากนั้นก็จะเป็นกล่าวคำขับให้มีความยำเกรงอัลเลาะห์ผู้ทรงยิ่งใหญ่และเกรียงไกรแล้วต่อจากนั้นก็จะเป็นการแจ้งความประสงค์ของการสมรส)

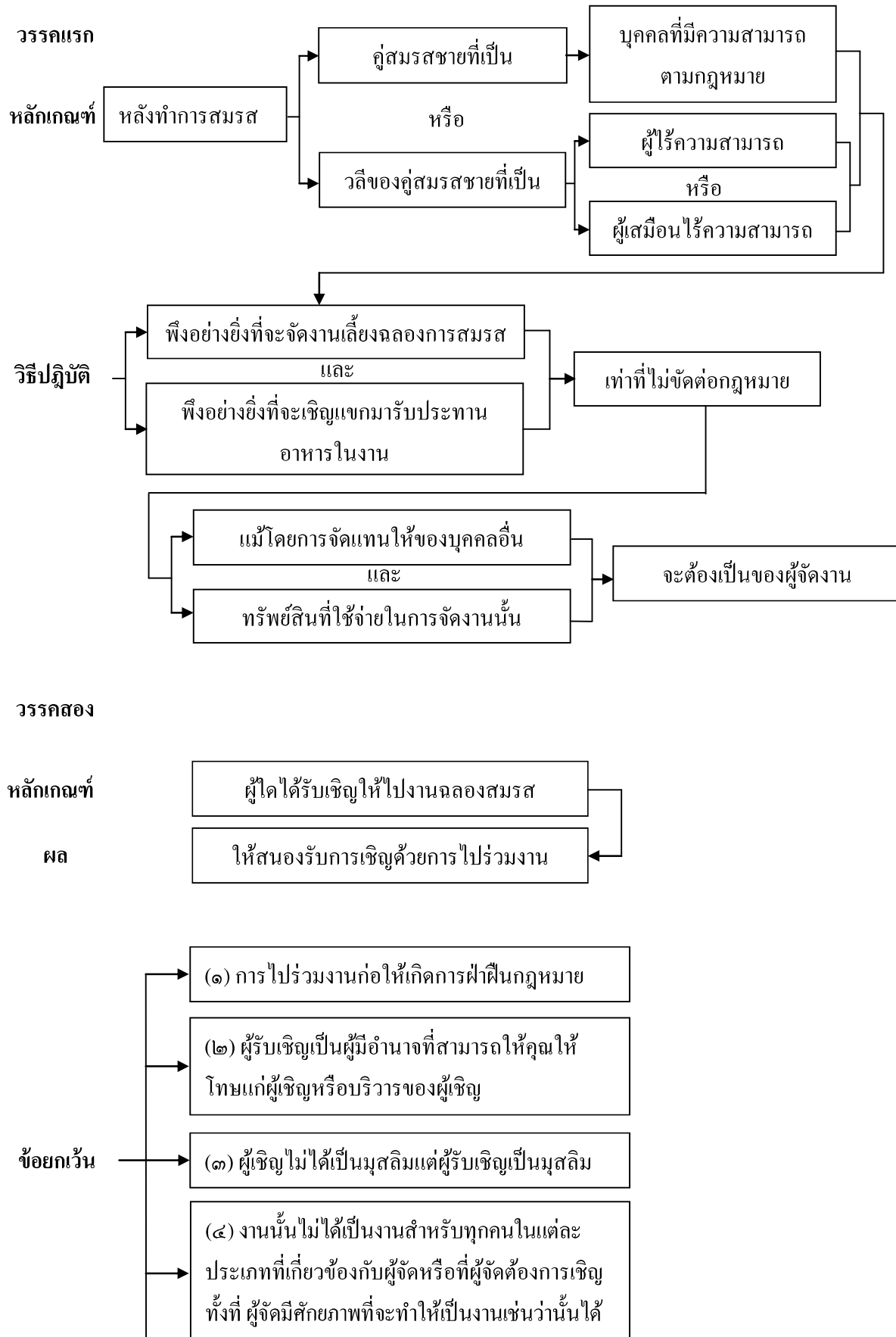

ข้อ ๓๑ หลังทำการสมรส คู่สมรสชายที่เป็นบุคคลที่มีความสามารถตามกฎหมายหรือวลีของคู่สมรสชายที่เป็นผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถพึงอย่างยิ่งที่จะจัดงานเลี้ยงฉลองการสมรสและเชิญแขกมารับประทานอาหารในงานนั้นเท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย แม้โดยการจัดแทนให้ของบุคคลอื่นและทรัพย์สินที่ใช้จ่ายในการจัดงานนั้น จะต้องเป็นของผู้จัดงานเอง

การฉลองสมรส

ผู้ใดได้รับเชิญให้ไปงานนั้น ให้ผู้นั้นสนองรับการเชิญด้วยการไปร่วมงาน เว้นแต่

- (๑) การไปร่วมงานก่อให้เกิดการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย
- (๒) ผู้รับเชิญเป็นผู้มีอำนาจที่สามารถให้ผู้อื่นให้โทษแก่ผู้เชิญหรือบริวารของผู้เชิญ
- (๓) ผู้เชิญไม่ได้เป็นมุสลิมแต่ผู้รับเชิญเป็นมุสลิม
- (๔) งานนั้นไม่ได้เป็นงานสำหรับทุกคนในแต่ละประเภทที่เกี่ยวข้องกับผู้จัดหรือที่ผู้จัดต้องการเชิญทั้งที่ผู้จัดมีศักยภาพที่จะทำให้เป็นงานเช่นนั้นได้
- (๕) สถานที่จัดงานมีสิ่งผิดกฎหมายหรือเป็นสถานที่ที่ไม่เหมาะสมที่ผู้รับเชิญจะไปร่วมงานด้วยหรือมีสิ่งที่ทำให้ผู้รับเชิญไม่สบายใจ และการไปงานนั้นของผู้รับเชิญไม่ได้ทำให้สิ่งเหล่านั้นหมดสิ้นไป
- (๖) ผู้ได้รับเชิญมีความจำเป็นในระดับเดียวกับความจำเป็นที่เป็นข้อยกเว้นแห่งการไม่ต้องละหมาดวันศุกร์
- (๗) ผู้ได้รับเชิญไม่ได้ถูกเชิญโดยการระบุตัวบุคคล ที่ถูกเชิญโดยตรงหรือถูกเชิญเพื่อจุดประสงค์ที่ไม่ดี

ข้อยกเว้น (ต่อ)

- (๕) สถานที่จัดงานมีสิ่งผิดกฎหมายหรือเป็นสถานที่ที่ไม่เหมาะสมที่ผู้รับเชิญจะไปร่วมงาน หรือมีสิ่งที่ทำให้ผู้รับเชิญไม่สบายใจ และการไปงานนั้นของผู้รับเชิญไม่ได้ทำให้สิ่งเหล่านั้นหมด
- (๖) ผู้รับเชิญมีความจำเป็นในระดับเดียวกับความจำเป็นที่เป็นข้อยกเว้นแห่งการไม่ต้องละหมาดวันศุกร์
- (๗) ผู้รับเชิญไม่ได้ถูกเชิญโดยการระบุตัวบุคคลที่ถูกเชิญโดยตรง หรือถูกเชิญเพื่อจุดประสงค์ที่ไม่ดี

อธิบายศัพท์

๑. “การสมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๒
๒. “คู่สมรสชาย” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคแรก
๓. “กฎหมาย” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑)
๔. “วลี” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๕)
๕. “ผู้ไร้ความสามารถ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๐)
๖. “ผู้เสมือนไร้ความสามารถ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๕)
๗. “ทรัพย์สิน” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๔๖)

ข้อพิจารณา

๑. การจัดงานฉลองการสมรสนั้นมิได้เป็นองค์ประกอบหรือเงื่อนไขของการสมรสแต่อย่างใด หากการสมรสใดก็ตามที่มีองค์ประกอบและเงื่อนไขการสมรสตามข้อ ๔๖ และข้อ ๔๗ การสมรสนั้นถือว่าเป็นสมบูรณ์ทุกประการ แต่อย่างไรก็ตามกฎหมายยังกำหนดไว้ว่า พึงอย่างยิ่งที่จะจัดงานเลี้ยงฉลองการสมรสและเชิญแขกมารับประทานอาหารในงานนั้น ซึ่งถือเป็นการสนับสนุนให้มีการจัดงานฉลองสมรสเท่านั้น

ในเรื่องของการจัดงานเลี้ยงฉลองการสมรสนี้ ท่านนบีได้กล่าวไว้ความว่า “เจ้าจงจัดงานเลี้ยงฉลองการสมรสเถิด แม้ด้วยการเชือดแพะตัวเดียวก็ตาม”

รายงานและบันทึกโดยบุคอรีย์ มุสลิม อบูดาวูด นาซาอีย์ ตีรรมีซีย์ อิบน์ มาญะฮ์และอะหฺมัด

๒. กรณีตามวรรคสอง เมื่อผู้ใดได้รับเชิญให้ไปงานฉลองการสมรส ให้ผู้นั้นสนองรับการเชิญด้วยการไปร่วมงาน

ในเรื่องของการต้องไปร่วมงานจัดงานเลี้ยงฉลองการสมรสนี้ ท่านนบีได้กล่าวไว้ความว่า “หากบุคคลใดในหมู่พวกเจ้าได้ถูกเชิญไปงานเลี้ยงฉลองการสมรส ให้บุคคลนั้นไปยังงานนั้น”

รายงานและบันทึกโดยมุสลิม

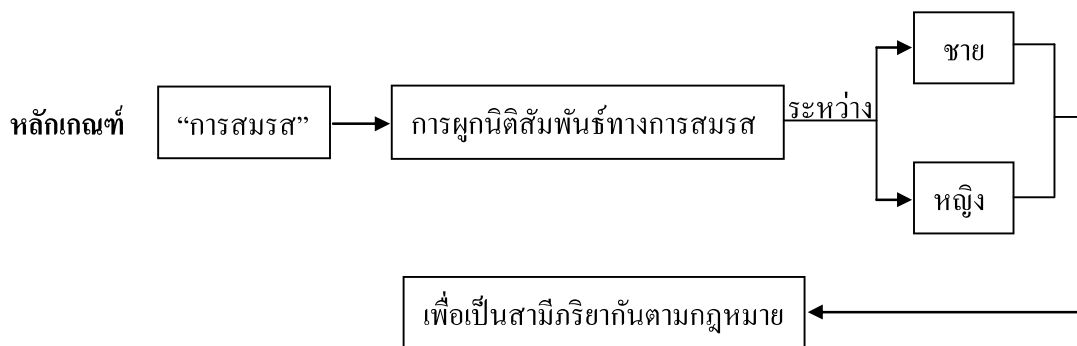
หมวด ๒

เงื่อนไขแห่งการสมรส

ข้อ ๓๒ “การสมรส” หมายความว่า การผูกนิติสัมพันธ์ทางการสมรสระหว่างชายหญิง เพื่อเป็นสามีภริยากันตามกฎหมาย

“การสมรส”

อธิบายศัพท์

“กฎหมาย” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑)

ข้อพิจารณา

การสมรสเป็นความผูกพันระหว่างชายกับหญิงโดยเป็นสามีภริยากันตามกฎหมายกำหนด

การสมรสตามกฎหมายอิสลามจะมีความสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อครบองค์ประกอบข้อ ๔๖ กล่าวคือ จะต้องมีการทำอียาบและกอบูล มีลีขของกลุ่มสมรสหญิง มีกลุ่มสมรสชาย และกลุ่มสมรสหญิง และพยานอย่างน้อยสองคนและเงื่อนไขการสมรสตามข้อ ๔๗

ส่วนพิธีฉลองการสมรสนั้นเป็นเพียงการประกาศการสมรสเท่านั้น ซึ่งเป็นสิ่งที่พึงกระทำ

นักกฎหมายอิสลามได้อธิบายความหมายของ “การสมรส” ไว้หลายนัยด้วยกัน เช่น ท่านมุฮัมมัด อัลเคาะฎิบ อัชชาดรีบีนี ได้อธิบายความหมายของ “การสมรส” ไว้ว่า การสมรส คือ สัญญาที่มีผลทำให้คู่สมรสได้รับอนุมัติให้เสพสุขจากอีกฝ่ายตามวิธีที่กฎหมายอนุมัติ และท่านอิสลามียะได้อธิบายความหมายของ “การสมรส” ไว้ในหนังสือมุกตะศอรุลฟิกฮ์ว่า การสมรส คือ พันธะสัญญาตามหลักศาสนาที่จัด

ให้มีขึ้นเพื่อให้ฝ่ายชายและหญิงนั้นสามารถหาความสุขซึ่งกันและกันจากคู่ครอง
ของเขาได้

ข้อ ๓๓ การสมรสจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้กระทำการสมรสถูกต้องตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้

ความสมบูรณ์
ของการสมรส

ในกรณีที่การสมรสไม่สมบูรณ์ โดยชายหญิงไม่ทราบถึงความไม่สมบูรณ์นั้น
ให้ถือว่าชายหญิงนั้นเป็นสามีภริยากันจนกว่าได้ทราบถึงความไม่สมบูรณ์นั้น

ชายหญิงไม่ทราบถึง
ความไม่สมบูรณ์ของ
การสมรส

ในกรณีที่การสมรสไม่สมบูรณ์อันเนื่องจากการหลอกลวงคู่สมรสชาย
ให้เข้าใจผิดหรือการไม่ทราบของชายนั้นโดยเหตุใด ๆ ในสิ่งที่กฎหมายบัญญัติให้
ชายนั้นทราบอย่างถูกต้องชัดเจนก่อนการสมรส ให้ถือว่าชายหญิงนั้นเป็นสามีภริยากัน
จนกว่าชายนั้นจะได้ทราบถึงความเข้าใจผิด หรือได้ทราบอย่างถูกต้องในสิ่งเช่นนั้น

ความสำคัญผิดของ
ชายคู่สมรส

การสิ้นสุดการสมรสด้วยเหตุเช่นว่านี้ เป็นการสิ้นสุดการสมรสประเภท
บาอินเล็ก

ผลของการสมรส
ที่ไม่สมบูรณ์

วรรคแรก

หลักเกณฑ์

การสมรสจะสมบูรณ์ต่อเมื่อ

กระทำการสมรสถูกต้องตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้

วรรคสอง

หลักเกณฑ์

การสมรสที่ไม่สมบูรณ์

โดยชายหญิงไม่ทราบถึงความ
ไม่สมบูรณ์

ผล

ให้ถือว่าชายหญิงเป็นสามีภริยากัน

จนกว่าได้ทราบถึงความไม่สมบูรณ์นั้น

วรรคสาม

หลักเกณฑ์

การสมรสที่ไม่สมบูรณ์

เนื่องจาก

การหลอกลวงคู่สมรสชายให้เข้าใจผิด
หรือ

การไม่ทราบของชายโดยเหตุใด ๆ
ในสิ่งที่กฎหมายบัญญัติให้ชายนั้นทราบ
อย่างถูกต้องชัดเจนก่อนการสมรส

ผล

ให้ถือว่าชายหญิงเป็นสามีภริยากัน

จนกว่า

ชายได้ทราบถึงความเข้าใจผิด
หรือ

ชายได้ทราบอย่างถูกต้องในสิ่ง
เช่นนั้น

วรรคสี่

หลักเกณฑ์

เหตุความไม่สมบูรณ์ของการสมรสนี้

เป็นการสิ้นสุดการสมรส
ประเภทบาอินเล็ก

อธิบายศัพท์

๑. “การสมรส” ดูนियามศัพท ข้อย ๓๒
๒. “กฎหมาย” ดูนियามศัพท ข้อย ๑ (๑)
๓. “คู่สมรสชาย” ดูนियามศัพท ข้อย ๔๕ วรรคแรก
๔. “การสิ้นสุดการสมรสประเภทบาอินเล็ก” ดูนियามศัพท ข้อย ๑ (๕๑) (ข)

ข้อพิจารณา

๑. การสมรสจะสมบูรณ์ได้ก็ต่อเมื่อได้กระทำการอย่างถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้

๒. ในกรณีที่มีการสมรสไม่สมบูรณ์ และคู่สมรสชายและหญิงในการสมรสนั้น หรือสามีภริยาที่เกิดจากการสมรสนั้นยังไม่ทราบถึงความไม่สมบูรณ์นั้น ต้องถือว่า การสมรสนั้นยังสมบูรณ์ จนกว่าคู่สมรสชายและหญิงหรือสามีภริยานั้นได้ทราบถึงความไม่สมบูรณ์นั้น

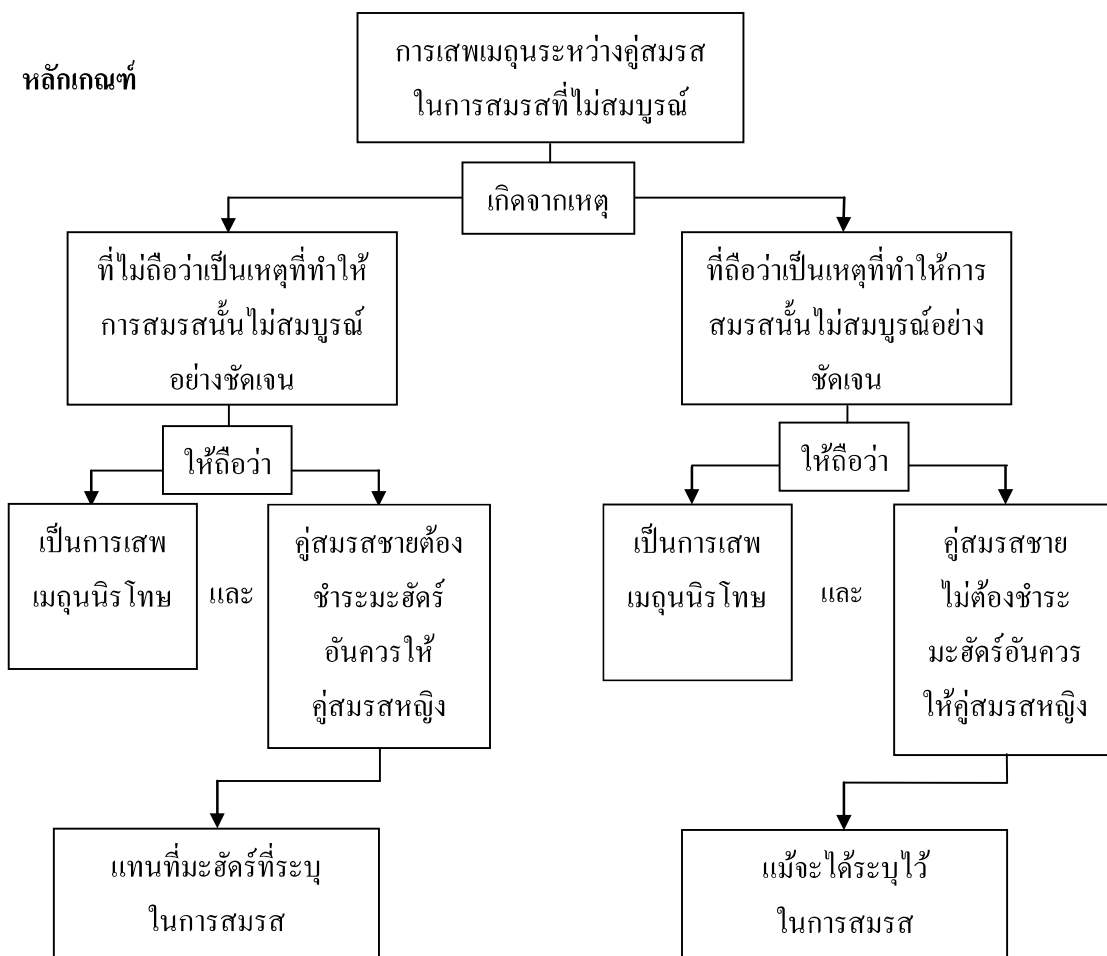
๓. ในกรณีที่มีการสมรสไม่สมบูรณ์อันเนื่องจากการหลอกลวงคู่สมรสชายให้เข้าใจผิดหรืออันเนื่องจากการไม่ทราบของชายนั้นในสิ่งที่กฎหมายบัญญัติให้ชายนั้นทราบอย่างถูกต้องชัดเจนก่อนการสมรส ไม่ว่าจะด้วยเหตุใด ๆ ต้องถือว่าการสมรสนั้นยังคงสมบูรณ์อยู่ จนกว่าชายนั้นได้ทราบอย่างถูกต้องในสิ่งนั้น

การสิ้นสุดการสมรสที่เกิดจากการไม่ได้ทำการสมรสอย่างถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้นั้น ถือเป็นการสิ้นสุดการสมรสประเภทบาอินเล็กเช่นเดียวกับกรณีการสิ้นสุดการสมรสหรือการหย่าที่มีในข้อ ๑๗๗ และคู่สมรสจะสามารถทำการสมรสกันใหม่ได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับว่าเหตุที่ทำให้การสมรสนั้นไม่สมบูรณ์เป็นเหตุที่จัดได้หรือไม่ ถ้าจัดได้และได้ขจัดออกไปแล้วก็สามารถทำการสมรสใหม่ได้

ข้อ ๓๔ ในกรณีที่มีการเสพเมณุกันระหว่างคู่สมรสในการสมรสที่ไม่สมบูรณ์ ซึ่งความไม่สมบูรณ์นั้นเกิดจากเหตุที่ไม่ถือว่าเป็นเหตุที่ทำให้การสมรสนั้นไม่สมบูรณ์อย่างชัดเจน ให้ถือว่าการเสพเมณุนั้นเป็นการเสพเมณุนิรโทษ และให้คู่สมรสชายชำระมะฮัรอันควรแก่คู่สมรสหญิงแทนที่มะฮัรที่ระบุในการสมรส แต่ถ้าความไม่สมบูรณ์นั้นเกิดจากเหตุที่ถือว่าเป็นเหตุที่ทำให้การสมรสนั้นไม่สมบูรณ์อย่างชัดเจน ให้ถือว่าการเสพเมณุนั้นไม่เป็นการเสพเมณุนิรโทษ และคู่สมรสชายไม่ต้องชำระมะฮัรให้คู่สมรสหญิง แม้จะได้ระบุไว้ในการทำการสมรส

ผลการเสพเมณุน
ในการสมรส
ที่ไม่สมบูรณ์

อธิบายศัพท์

๑. “เสพเมณุน” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๒)
๒. “คู่สมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคแรก
๓. “การสมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๒

๔. “เสพเมณุนิรโทษ” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๔)
๕. “คู่สมรสชาย” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสอง
๖. “มะฮัรอันควร” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๔๘)
๗. “คู่สมรสหญิง” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสาม
๘. “มะฮัร” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๒๓๕

ข้อพิจารณา

๑. การเสพเมณุนั้นระหว่างคู่สมรสในการสมรสที่ไม่สมบูรณ์ ที่ความไม่สมบูรณ์นั้นเกิดจากเหตุที่ไม่ถือว่าเป็นเหตุที่ทำให้การสมรสนั้นไม่สมบูรณ์อย่างชัดเจน เช่น กรณีของการทำการสมรสที่แม้ไม่มีวีลหรือมีแต่ก็เป็นวีลที่ไม่ถูกต้องแต่ก็มีพยานถูกต้อง หรือที่แม้ไม่มีพยานหรือมีแต่ก็เป็นพยานที่ไม่ถูกต้อง แต่ก็มีวีลถูกต้อง (และกรณีอื่นที่มีเหตุแห่งการทำให้การสมรสเป็นโมฆะไม่ว่าเหตุใดที่ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายนี้ยังมีการขัดแย้งกันในระหว่างสำนักคิดที่สำคัญ ๆ ว่าเหตุนั้นทำให้การสมรสเป็นโมฆะหรือไม่เป็น) ต้องถือว่าการเสพเมณุนั้นเป็นการเสพเมณุนิรโทษ และให้คู่สมรสชายชำระมะฮัรอันควรแก่คู่สมรสหญิงแทนที่มะฮัรที่ระบุในการสมรส

๒. การเสพเมณุนั้นระหว่างคู่สมรสในการสมรสที่ไม่สมบูรณ์ ที่ความไม่สมบูรณ์นั้นเกิดจากเหตุที่ถือว่าเป็นเหตุที่ทำให้การสมรสนั้นไม่สมบูรณ์อย่างชัดเจน เช่น กรณีของการทำการสมรสที่ไม่มีทั้งวีล และพยาน (และกรณีอื่นที่มีเหตุแห่งการทำให้การสมรสเป็นโมฆะไม่ว่าเหตุใด ที่ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายนี้ทุกสำนักคิดที่สำคัญเห็นพ้องต้องกันว่า เหตุุนั้นทำให้การสมรสเป็นโมฆะ) ต้องถือว่าการเสพเมณุนั้นไม่เป็นการเสพเมณุนิรโทษเพราะเป็นการเสพเมณุนที่มีโทษคือ โทษฐานผิดประเวณีเนื่องจากการเสพเมณุนในการสมรสที่เป็นโมฆะอันเกิดจากความไม่ถูกต้องของการสมรส ด้วยเหตุแห่งการโมฆะของการสมรสที่เห็นได้ชัดเจน และแน่นอนซึ่งถือว่าเป็นการกระทำที่มีเจตนาละเมิดกฎหมาย และคู่สมรสชายไม่ต้องชำระมะฮัรให้คู่สมรสหญิง แม้จะได้ระบุไว้ในการสมรส

ข้อ ๓๕ ชายใดมีสิ่งที่จะต้องจำเป็นการเข้าสู่ชีวิตสมรส และมีความต้องการทางเพศอย่างมาก ชายนั้นพึงสมรส

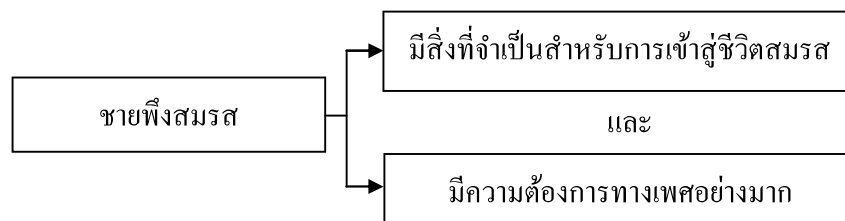
แต่ถ้าไม่มีความต้องการเช่นนั้นสำหรับชายนั้น การสมรสเป็นเพียงสิ่งที่กฎหมายอนุญาตให้ทำได้เท่านั้น

ถ้าชายตามความในวรรคแรก เป็นบุคคลที่มีเหตุอันเป็นอุปสรรคต่อการร่วมประเวณีชนิดถาวร ชายนั้นพึงเป็นโสด

เหตุที่ชายพึงสมรส
หรือเป็นโสด

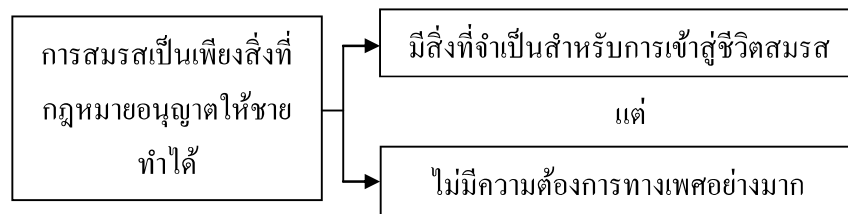
วรรคแรก

หลักเกณฑ์

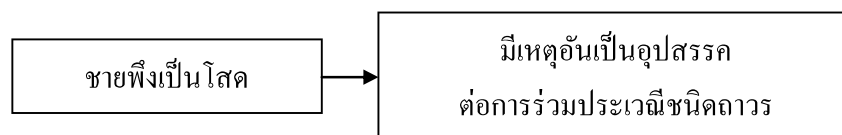
วรรคสอง

หลักเกณฑ์

วรรคสาม

หลักเกณฑ์

อธิบายศัพท์

๑. “สิ่งที่จะต้องจำเป็นการเข้าสู่ชีวิตสมรส” ดูนัยามศัพท์ ข้อ ๓๖
๒. “การสมรส” ดูนัยามศัพท์ ข้อ ๓๒
๓. “กฎหมาย” ดูนัยามศัพท์ ข้อ ๑ (๑)
๔. “ร่วมประเวณี” ดูนัยามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๐)

ข้อพิจารณา

๑. “มีความต้องการทางเพศอย่างมาก” ตามความในวรรคแรก หมายความว่ามีความต้องการทางเพศเกินกว่าปกติแต่ไม่ถึงขั้นรุนแรง (ส่วนเมื่อใดจะถือว่าถึงขั้นรุนแรงนั้น ให้ถือเอาความรู้สึกว่าจะละเมิดกฎหมายเป็นหลัก กล่าวคือ ถ้ารู้สึกว่ามีความเป็นไปได้มากกว่าตนเองจะผิดประเวณีถ้าไม่ได้สมรส ถือว่ามีความต้องการทางเพศถึงขั้นรุนแรงแล้ว)

นักกฎหมายอิสลามบางท่านเห็นว่า การสมรสเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องกระทำสำหรับชายที่มีความพร้อมในสิ่งที่จำเป็นสำหรับการเข้าสู่ชีวิตสมรสตามกฎหมาย และมีความต้องการทางเพศอย่างรุนแรงถึงขนาดรู้สึกว่ามีความเป็นไปได้มากกว่าตนเองจะผิดประเวณีถ้ายังไม่ทำการสมรส

๒. กรณีตามความในวรรคสอง ถ้าชายนั้นมีสิ่งที่จำเป็นสำหรับการเข้าสู่ชีวิตสมรสและมีความต้องการทางเพศไม่เกินปกติหากชายนั้นต้องการสมรส การสมรสเป็นสิ่งที่กฎหมายอนุญาตให้ชายนั้นกระทำได้

๓. กรณีตามความในวรรคสาม แม้ชายใดมีสิ่งที่จำเป็นสำหรับการเข้าสู่ชีวิตสมรส แต่มีเหตุอันเป็นอุปสรรคต่อการร่วมประเวณีชนิดถาวร เช่น อวัยวะเพศด้วน หรือเป็นโรคกามตายด้านชนิดถาวรจนไม่สามารถร่วมประเวณีได้ ชายนั้นพึงเป็นโสด

ข้อ ๓๖ “สิ่งที่จำเป็นสำหรับการเข้าสู่ชีวิตสมรส” หมายความว่า สิ่งที่ใช้เป็นมะฮัรประการหนึ่ง และสิ่งที่ใช้เป็นเครื่องอุปโภคและบริโภคที่จำเป็นสำหรับตนและภริยาในวันสมรสประการหนึ่ง

“สิ่งที่จำเป็นสำหรับการเข้าสู่ชีวิตสมรส”

อธิบายศัพท์

“มะฮัร” คุนียามศัพท์ ข้อ ๒๗๕

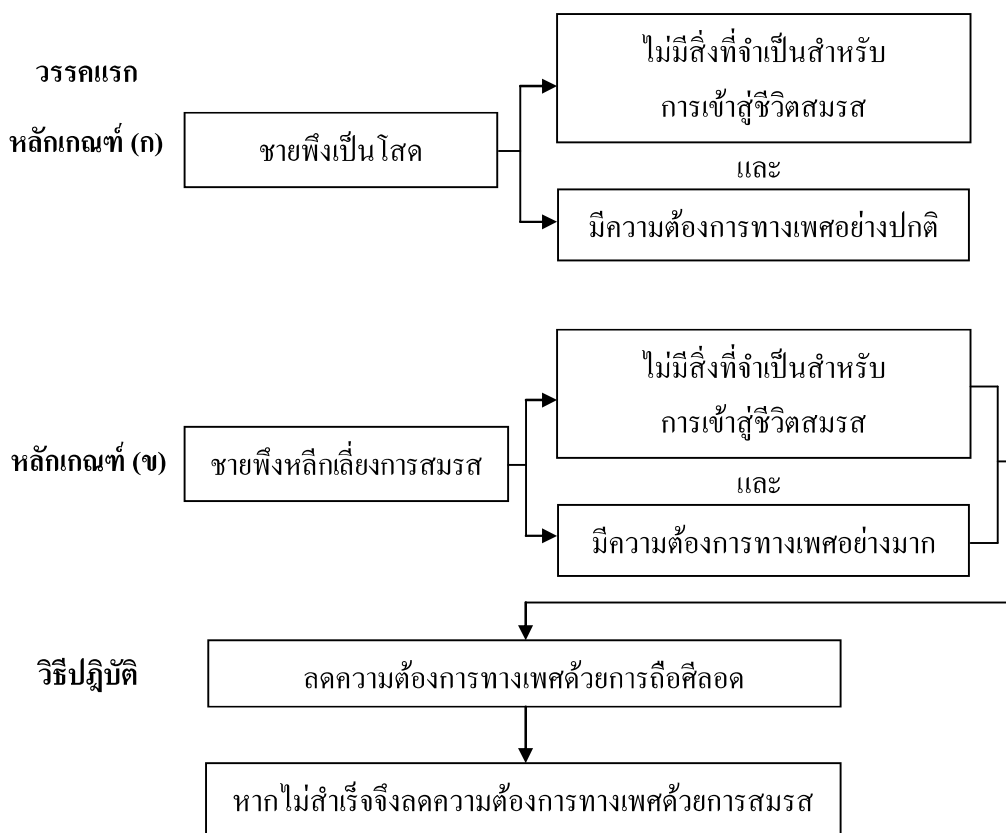
ข้อพิจารณา

“สิ่งที่ใช้เป็นเครื่องอุปโภคและบริโภค” หมายถึง สิ่งที่ใช้เป็นเครื่องอุปโภคและสิ่งที่ใช้เป็นเครื่องบริโภคตามความในข้อ ๕๖ (๑) และ (๒) เท่านั้น ไม่รวมถึง (๓) และ (๔)

เหตุที่ชายพึงเป็นโสด
หรือหลีกเลี่ยงการ
สมรส

ข้อ ๓๓ ชายใดไม่มีสิ่งที่จำเป็นสำหรับการเข้าสู่ชีวิตสมรส และมีความต้องการทางเพศปกติ ชายนั้นพึงเป็นโสด แต่ถ้ามีความต้องการทางเพศอย่างมาก พึงหลีกเลี่ยงการสมรส และลดความต้องการนั้นด้วยการถือศีลอด หากไม่สำเร็จจึงลดด้วยการสมรส

อธิบายศัพท์

๑. “สิ่งที่จำเป็นสำหรับการเข้าสู่ชีวิตสมรส” ดูนิยามศัพท์ ข้อ ๓๖
๒. “การสมรส” ดูนิยามศัพท์ ข้อ ๓๒

ข้อพิจารณา

๑. ชายใดไม่มีสิ่งที่จำเป็นสำหรับการเข้าสู่ชีวิตสมรส และมีความต้องการทางเพศปกติ ชายนั้นพึงเป็นโสดจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง เช่น ได้มีสิ่งที่จำเป็นสำหรับการเข้าสู่ชีวิตสมรสขึ้นมาในภายหลัง

๒. ชายใดไม่มีสิ่งที่จำเป็นสำหรับการเข้าสู่ชีวิตสมรส และมีความต้องการทางเพศอย่างมาก ชายนั้นพึงหลีกเลี่ยงการสมรสไว้ก่อน และพึงลดความต้องการ

ทางเพศด้วยการถือศีลอด แต่ถ้าวัดด้วยการถือศีลอดแล้วไม่สำเร็จ ก็ให้หลุดด้วยการสมรสต่อไป

ซึ่งจะเห็นได้ว่ากฎหมายให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบของสามีในเรื่องมะฮัรของภรรยา และสิ่งที่ใช้เป็นเครื่องอุปโภคและบริโภคที่จำเป็นสำหรับตนและภรรยาในวันสมรสเป็นอย่างมาก เช่นเดียวกับการมีเหตุอันเป็นอุปสรรคต่อการร่วมประเวณีชนิดถาวร ตามความในข้อ ๓๕ วรรคสาม

๓. “การถือศีลอด” คือ หมายถึงการถือศีลอดตามบทบัญญัติของกฎหมายนี้ ที่ว่าด้วยการถือศีลอด (ซึ่งเป็นการแสดงความภักดีต่ออัลเลาะห์โดยตรงรูปแบบหนึ่ง เช่นเดียวกับการละหมาด) ส่วนจะเป็นศีลอดบังคับตามความในข้อ ๑ (๔๒) ๒ (ค) หรือศีลอดสนับสนุนนั้นขึ้นอยู่กับสถานะการณั้ว่าในช่วงเวลาขณะนั้นเป็นช่วงเวลาใด ถ้าเป็นช่วงเวลาที่ต้องถือศีลอดบังคับ (เช่น ในช่วงเดือนเราะมะฎอน) ก็ให้หลุดด้วยการถือศีลอดบังคับ (ที่จำเป็นจะต้องถืออยู่แล้วนั้น) แต่ถ้าเป็นช่วงเวลาที่ไม่ต้องถือศีลอดบังคับ ก็ให้หลุดด้วยการถือศีลอดสนับสนุน

อนึ่ง การถือศีลอดนั้นประกอบด้วยเจตนาและการกระทำ กล่าวคือ ผู้ถือศีลอดต้องกระทำการงดเว้นสิ่งต้องห้ามที่กฎหมายกำหนดภายในช่วงเวลาที่กฎหมายกำหนดพร้อมเจตนาให้เป็นการถือศีลอด

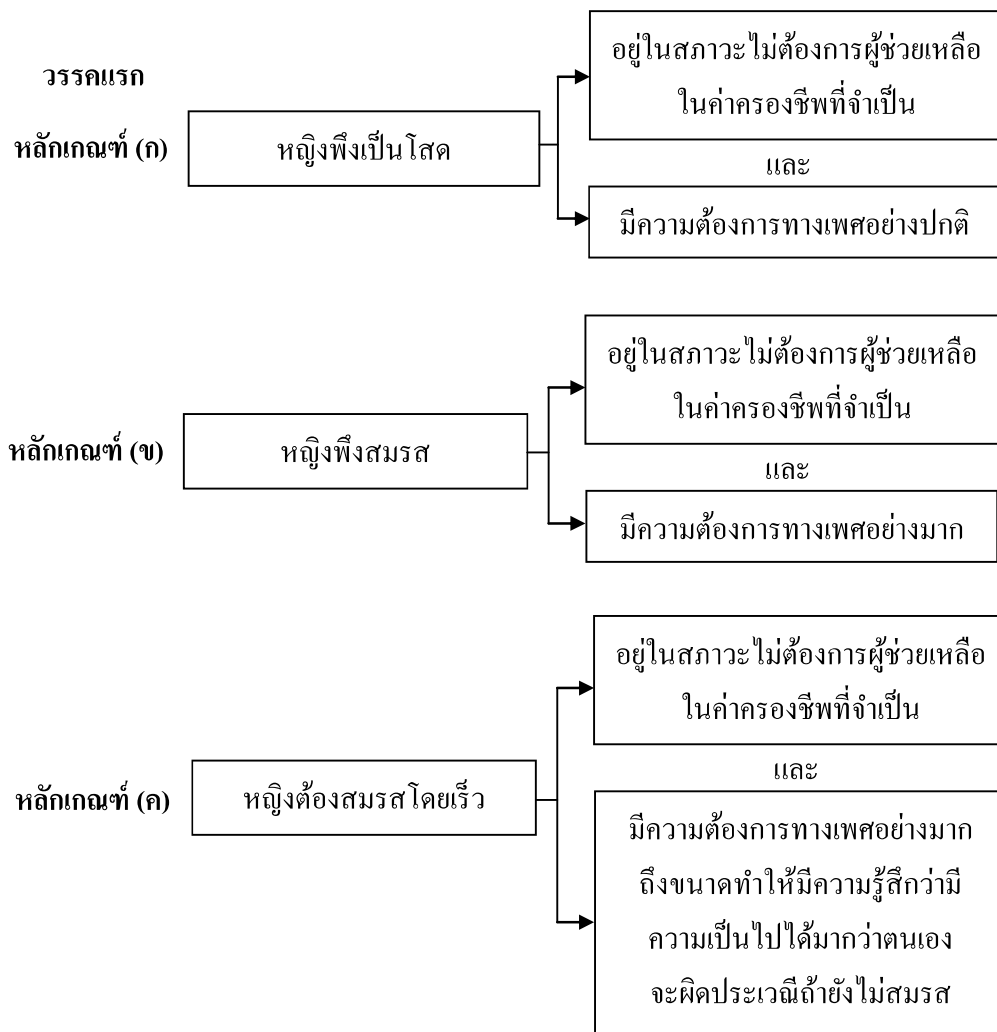

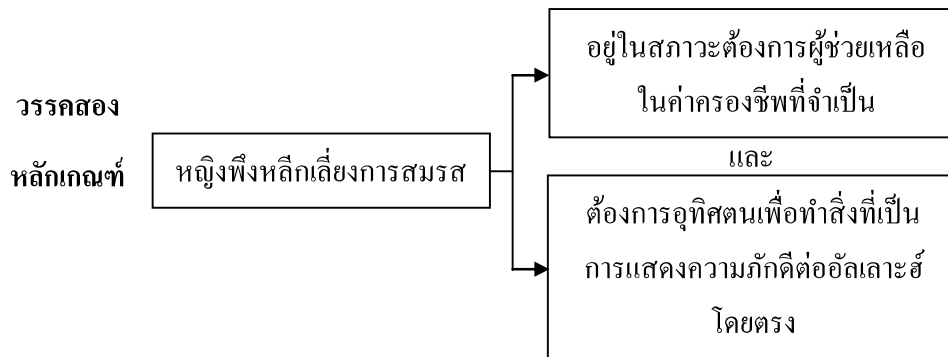
เหตุที่หญิง
พึงเป็นโสดหรือ
ต้องสมรส

ข้อ ๓๘ หญิงที่อยู่ในสถานะไม่ต้องการผู้ช่วยเหลือในคำครองชีพที่จำเป็น และมีความต้องการทางเพศปกติพึงเป็นโสด แต่ถ้าหญิงนั้นมีความต้องการทางเพศอย่างมากพึงสมรส แต่ถ้าถึงขนาดทำให้หญิงนั้นมีความรู้สึกว่ามีความเป็นไปได้มากกว่าตนเองจะผิดประเวณีถ้ายังไม่สมรส หญิงนั้นต้องสมรสโดยเร็ว

เหตุที่หญิง
พึงหลีกเลี่ยง
การสมรส

หญิงที่ไม่อยู่ในสถานะตามความในวรรคแรก และต้องการที่จะอุทิศตนเพื่อทำสิ่งที่เป็นการแสดงความภักดีต่ออัลเลาะห์โดยตรง พึงหลีกเลี่ยงการสมรส

อธิบายศัพท์

๑. “ผิดประเวณี” คุนียามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๓)

๒. “การสมรส” คุนียามศัพท์ ข้อ ๓๒

ข้อพิจารณา

๑. กรณีตามความในวรรคแรก เป็นกรณีของหญิงที่อยู่ในสถานะไม่ต้องการผู้ช่วยเหลือในคำครองชีพที่จำเป็น ซึ่งสามารถแยกออกเป็น ๓ กรณี คือ

๑.๑ หญิงนั้นที่มีความต้องการทางเพศปกติ ซึ่งพึงเป็นโสด

๑.๒ หญิงนั้นที่มีความต้องการทางเพศอย่างมาก ซึ่งพึงสมรส

๑.๓ หญิงนั้นที่มีความต้องการทางเพศอย่างมากถึงขนาดทำให้หญิงมีความรู้สึกว่ามีความเป็นไปได้มากกว่าตนเองจะผิดประเวณีถ้ายังไม่สมรส ซึ่งต้องสมรสโดยเร็ว

ข้อสังเกต ระดับความต้องการทางเพศ ดูข้อ ๓๕ ประกอบ

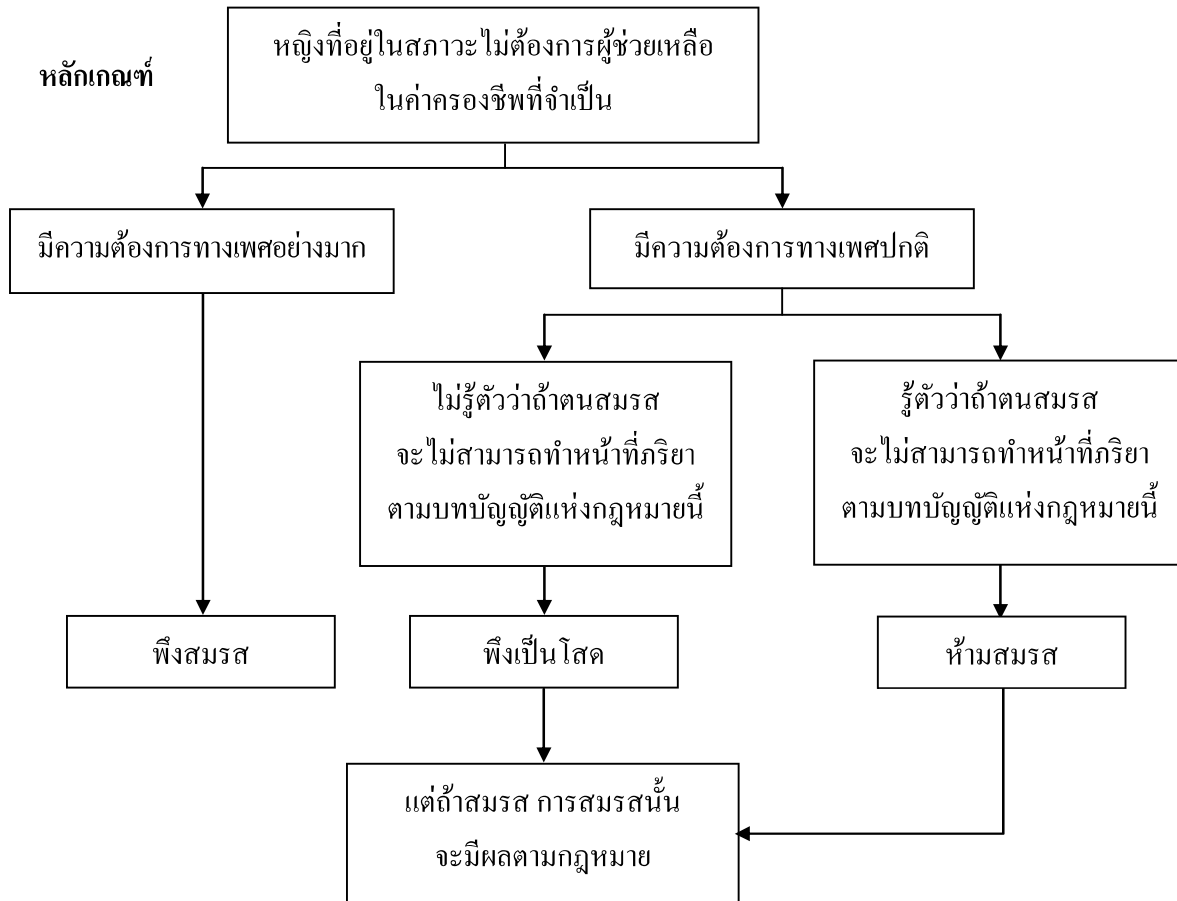
๒. กรณีตามวรรคสอง “หญิงที่ไม่อยู่ในสถานะตามความในวรรคแรก” หมายความว่า หญิงที่อยู่ในสถานะต้องการผู้ช่วยเหลือในคำครองชีพที่จำเป็น ถ้าหญิงนั้นต้องการที่จะอุทิศตนเพื่อที่จะแสดงความภักดีต่ออัลเลาะห์โดยตรง หญิงนั้นพึงหลีกเลี่ยงการสมรส โดยไม่นำระดับความต้องการทางเพศของหญิงมาพิจารณาประกอบ

“การแสดงความภักดีต่ออัลเลาะห์โดยตรง” หมายถึง การปฏิบัติศาสนกิจในอิสลาม เช่น การละหมาด การถือศีลอด การจ่ายซะกาต และการทำฮัจญ์

ข้อห้ามสมรส
กับข้อพึงสมรสหรือ
เป็นโสดของหญิง

ข้อ ๓๕ หญิงที่อยู่ในสถานะไม่ต้องการผู้ช่วยเหลือในค่าครองชีพที่จำเป็น และมีความต้องการทางเพศปกติ ที่รู้ตัวว่าถ้าตนสมรสจะไม่สามารถทำหน้าที่ภริยาตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้ได้ ต้องห้ามสมรส แต่ถ้าสมรสการสมรสนั้นจะมีผลตามกฎหมาย แต่ถ้าไม่รู้ตัวอย่างเช่นว่านั้น ไม่ต้องห้ามสมรสเพียงแต่พึงเป็นโสด แต่ถ้าหญิงนั้นมีความต้องการทางเพศอย่างมากพึงสมรส

อธิบายศัพท์

๑. “การสมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๒
๒. “กฎหมาย” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑(๑)

ข้อพิจารณา

๑. กรณีตามความในข้อนี้ เป็นกรณีของหญิงที่อยู่ในสถานะต้องการผู้ช่วยเหลือในค่าครองชีพที่จำเป็น ซึ่งสามารถแยกออกเป็น ๒ กรณี คือ
 - ๑.๑ หญิงนั้นมีความต้องการทางเพศอย่างมาก ซึ่งพึงสมรส

๑.๒ หญิงนั้นมีความต้องการทางเพศปกติ และ

๑.๒.๑ ไม่รู้ตัวว่าถ้าตนสมรสจะไม่สามารถทำหน้าที่ภริยาตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้ได้ซึ่งพึงเป็นโศก

๑.๒.๒ รู้ตัวว่าถ้าตนสมรสจะไม่สามารถทำหน้าที่ภริยาตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้ได้ซึ่งต้องห้ามสมรส

กรณีตาม ๑.๒.๒ หากหญิงนั้นสมรส การสมรสนั้นแม้จะเป็นสิ่งต้องห้ามก็มีผลตามกฎหมาย

ข้อสังเกต ในกรณีของฝ่ายหญิง ไม่ได้นำเหตุอันเป็นอุปสรรคในการร่วมประเวณีชนิดถาวร เช่น การอุดตันของอวัยวะเพศมาเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดสิทธิหน้าที่แห่งการสมรสให้แก่หญิง ซึ่งต่างจากกรณีของฝ่ายชาย

๒. “แต่ถ้าสมรสการสมรสนั้นจะมีผลตามกฎหมาย” หมายความว่า ถ้าหญิงนั้นฝ่าฝืนสมรส การสมรสมีผลตามกฎหมายโดยสมบูรณ์ แต่หญิงนั้นมีความผิดในฐานะละเมิดข้อห้ามซึ่งจะมีผลตามความในข้อ ๓

๓. “หน้าที่ภริยาได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้” หมายถึง หน้าที่ตามความในข้อ ๕๑

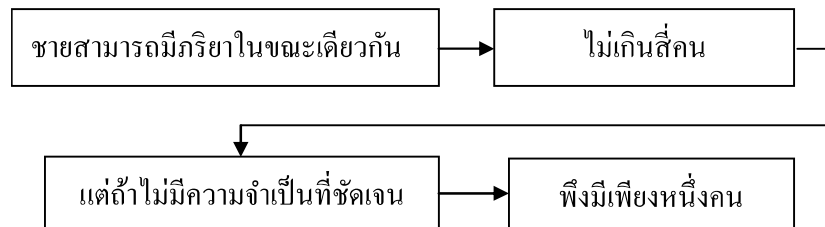

จำนวนภริยา
ของชาย

ข้อ ๔๐ ยกเว้นศาสนทูต ชายสามารถมีภริยาในขณะเดียวกันได้
ไม่เกินสี่คนแต่ถ้าไม่มีความจำเป็นที่ชัดเจน พึงมีเพียงหนึ่งคน
ถ้าชายใดเห็นว่า ตนเองไม่มีความสามารถที่จะให้ความเป็นธรรม
ในการแบ่งเวรอยู่กินกับภริยาตามที่กฎหมายบัญญัติ ห้ามมิให้มีภริยามากกว่าหนึ่งคน
แม้การมีภริยามากกว่าหนึ่งคนแต่ไม่เกินสี่คนของชายนั้นจะยังมีผลตามกฎหมาย

วรรคแรก

หลักเกณฑ์

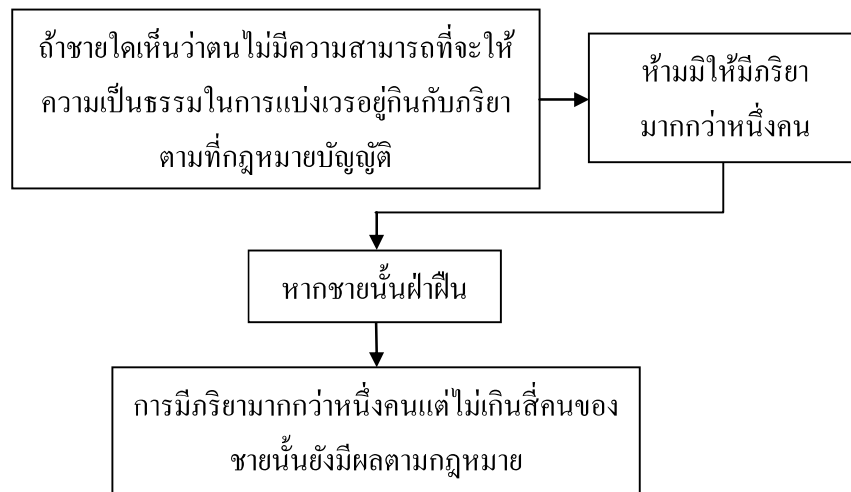

ข้อยกเว้น

วรรคสอง

หลักเกณฑ์

ผล

อธิบายศัพท์

“กฎหมาย” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑)

ข้อพิจารณา

๑. ข้อนี้ได้บัญญัติถึงสิทธิของชายมุสลิมทั่วไปซึ่งไม่ได้เป็นศาสนทูตในการมีภริยาได้หลายคนในเวลาเดียวกันแต่ไม่เกิน ๔ คน และยังบัญญัติต่อไปอีก ถ้าชายนั้นไม่มีความจำเป็นที่ชัดเจน ชายนั้นพึงมีภริยาเพียงหนึ่งคน

“ความจำเป็นที่ชัดเจน” หมายถึง ความจำเป็นที่จะต้องมีภริยามากกว่าหนึ่งคนที่เห็นได้ชัดเจน เช่น ภริยาคนเดิมให้ความสุขทางเพศไม่ได้ หรือให้ได้แต่ไม่เพียงพอ หรือมีหญิงอื่นที่มีความชอบพอกันอยู่ในบ้านเดียวกันกับตนซึ่งเสี่ยงต่อการที่สามีจะไปกระทำการผิดประเวณี

อัลเลาะห์ได้ตรัสไว้ความว่า “และหากพวกเจ้าเกรงว่าจะไม่สามารถให้ความยุติธรรมใน (การเลี้ยงดู) บรรดา (ภริยาที่เป็น) เด็กกำพร้าได้ ก็จงแต่งงานกับผู้ที่ดีสำหรับพวกเจ้าในหมู่สตรี (ที่ไม่ได้เป็นเด็กกำพร้า) สองคน สามคน หรือสี่คน แต่ถ้าพวกเจ้ากลัวว่าพวกเจ้าไม่สามารถที่จะให้ความยุติธรรมแก่ (พวกนาง) ได้ก็จงมีเพียงคนเดียว หรือไม่ก็ (มีเพียง) หญิงที่มีมือขวาของพวกเจ้าครอบครองอยู่ (หรือที่เป็นทาสของพวกเจ้า) สิ่งดังกล่าวเป็นสิ่งที่ไกลอย่างยิ่งต่อการที่พวกเจ้าจะไม่ลำเอียง”

อายะฮ์ที่ ๓ ซูเราะฮ์อัล - นิซะฮ์ (ซูเราะฮ์ที่ ๔)

๒. “ยกเว้นศาสนทูต” หมายความว่า ยกเว้นชายที่เป็นศาสนทูตซึ่งกฎหมายอนุญาตให้มีภริยาได้มากกว่าสี่คน

“ศาสนทูต” หมายถึง “ศาสนทูตของอัลเลาะห์” ซึ่งได้แก่ชายที่ไม่เป็นทาสและได้รับสาส์นซึ่งเป็นทางนำในการดำเนินชีวิตจากอัลเลาะห์เพื่อใช้แก่ตนเองและเพื่อเผยแผ่แก่ผู้อื่น ซึ่งเป็นประชาชาติของตนด้วย แต่ถ้าชายเช่นว่านั้นไม่ได้รับคำสั่งให้เผยแผ่สาส์นนั้นแก่ผู้อื่น ชายนั้นเป็นเพียงนบี ซึ่งสรุปได้ว่าทุก ๆ ศาสนทูตต้องเป็นนบี แต่ทุก ๆ นบีไม่จำเป็นต้องเป็นศาสนทูต

๓. “การแบ่งเวรอยู่กินกับภริยาตามที่กฎหมายบัญญัติ” ตามความในวรรคสองของข้อนี้ ได้แก่ การแบ่งเวรตามความในข้อ ๑๑๗ ถึงข้อ ๑๒๖

“ห้ามมิให้มีภริยามากกว่าหนึ่งคน แม้การมีภริยามากกว่าหนึ่งคนแต่ไม่เกินสี่คนของชายนั้น จะยังมีผลตามกฎหมาย” หมายความว่า ห้ามมิให้ชายนั้นมีภริยามากกว่าหนึ่งคน ถ้าชายนั้นฝ่าฝืนโดยสมรสกับหญิงมากกว่าหนึ่งคนแต่ไม่เกินสี่คน

การสมรสนั้น ๆ มีผลตามกฎหมายโดยสมบูรณ์ แต่ชายนั้นมีความผิดในฐานะละเมิด
ข้อห้ามซึ่งจะมีผลตามความในข้อ ๓

ข้อ ๔๑ ห้ามมิให้ชายผู้มีภริยาอยู่แล้วสืบทอดกรรมสิทธิ์กับหญิงอื่นอีก เว้นแต่
ชายนั้นได้ขาดการสมรสจากภริยาคนใดคนหนึ่งประเภทดังต่อไปนี้

ข้อห้ามชาย
สมรสกับหญิงอื่น

(๑) บานิน

(๒) ร้อยจัญญี และภริยาอยู่หย่าพ้นจากระยะอดค้ำแล้ว

ในกรณีที่ชายสมรสกับหญิงห้าคนโดยการสมรสเดียวกัน การสมรสนั้น
เป็นโมฆะ แต่ถ้าทำการสมรสครั้งละหนึ่งคน การสมรสลำดับที่ห้าเป็นโมฆะ

วรรคแรก

หลักเกณฑ์

ห้ามมิให้ชายผู้มีภริยาอยู่แล้วสืบทอดกรรมสิทธิ์กับหญิงอื่น

ข้อยกเว้น

ชายนั้นขาดการสมรสจากภริยาคนใดคนหนึ่งประเภท

บานิน

หรือ

ร้อยจัญญีและภริยาอยู่หย่าพ้นจากระยะอดค้ำแล้ว

วรรคสอง

หลักเกณฑ์

ชายสมรสกับหญิงห้าคนโดยการสมรสเดียวกัน

การสมรสนั้นเป็นโมฆะ

ชายสมรสกับหญิงห้าคนโดยการสมรสครั้งละหนึ่งคน

การสมรสลำดับที่ห้า
เป็นโมฆะ

อธิบายศัพท์

๑. “การสมรส” ดูนิยามศัพท์ ข้อ ๓๒

๒. “การสิ้นสุดการสมรสประเภทบานิน” ดูนิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๕๑)

๓. “ร้อยจัญญี” ดูนิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๕๐)

๔. “อดค้ำ” ดูนิยามศัพท์ ข้อ ๒๕๘

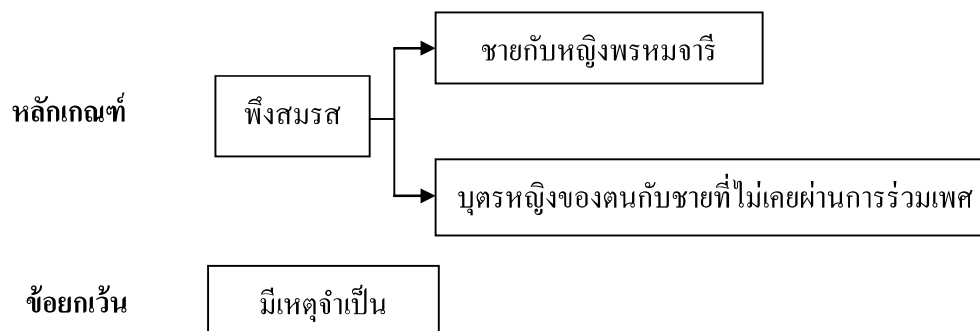
ข้อพิจารณา

กรณีชายนั้นได้ขาดการสมรสจากภริยาคนใดคนหนึ่งประเภทบานินตาม (๑) นั้น
หมายถึง การสิ้นสุดการสมรสประเภทบานินเล็กตามข้อ ๑๗๗ และข้อ ๓๓ หรือ
การสิ้นสุดการสมรสประเภทบานินใหญ่ตามข้อ ๑๗๘

ชายหญิง
ที่พึงสมรสด้วย

ข้อ ๔๒ ชายพึงสมรสกับหญิงพรหมจารี และพึงทำการสมรสบุตรหญิง
ของตนกับชายที่ไม่เคยผ่านการร่วมเพศ เว้นแต่มีเหตุจำเป็น

อธิบายศัพท์

๑. “หญิงพรหมจารี” คุนียามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๗)
๒. “การสมรส” คุนียามศัพท์ ข้อ ๓๒
๓. “ร่วมเพศ” คุนียามศัพท์ ข้อ ๑ (๒๘)

ข้อพิจารณา

๑. “ชายพึงสมรสกับหญิงพรหมจารี” หมายถึง ชายที่สามารถเลือกได้ พึงเลือกสมรสกับหญิงพรหมจารี

๒. “เว้นแต่มีเหตุจำเป็น” หมายถึง ยกเว้นกรณีที่มีเหตุจำเป็น เช่น กรณีที่หญิงนั้นไม่มีผู้ใดมาสู่ขอเป็นเวลานานแล้วนอกจากชายซึ่งมีคุณสมบัติที่หญิงสมควรจะสมรสด้วย แต่เคยผ่านการร่วมเพศมาแล้วเท่านั้น

ท่านนบีมุฮัมมัดได้กล่าวไว้ความว่า “พวกท่านจงเลือกหญิงพรหมจารี เพราะแท้จริงพวกนางนั้น (มี) ปากที่หวานยิ่งและ (มี) มดลูกที่ให้กำเนิดบุตรได้มาก และมีความพอใจในสิ่งที่เล็กน้อย”

รายงานและบันทึกโดยอิบนูมาญะห์

ซึ่งมีคำอธิบายดังนี้

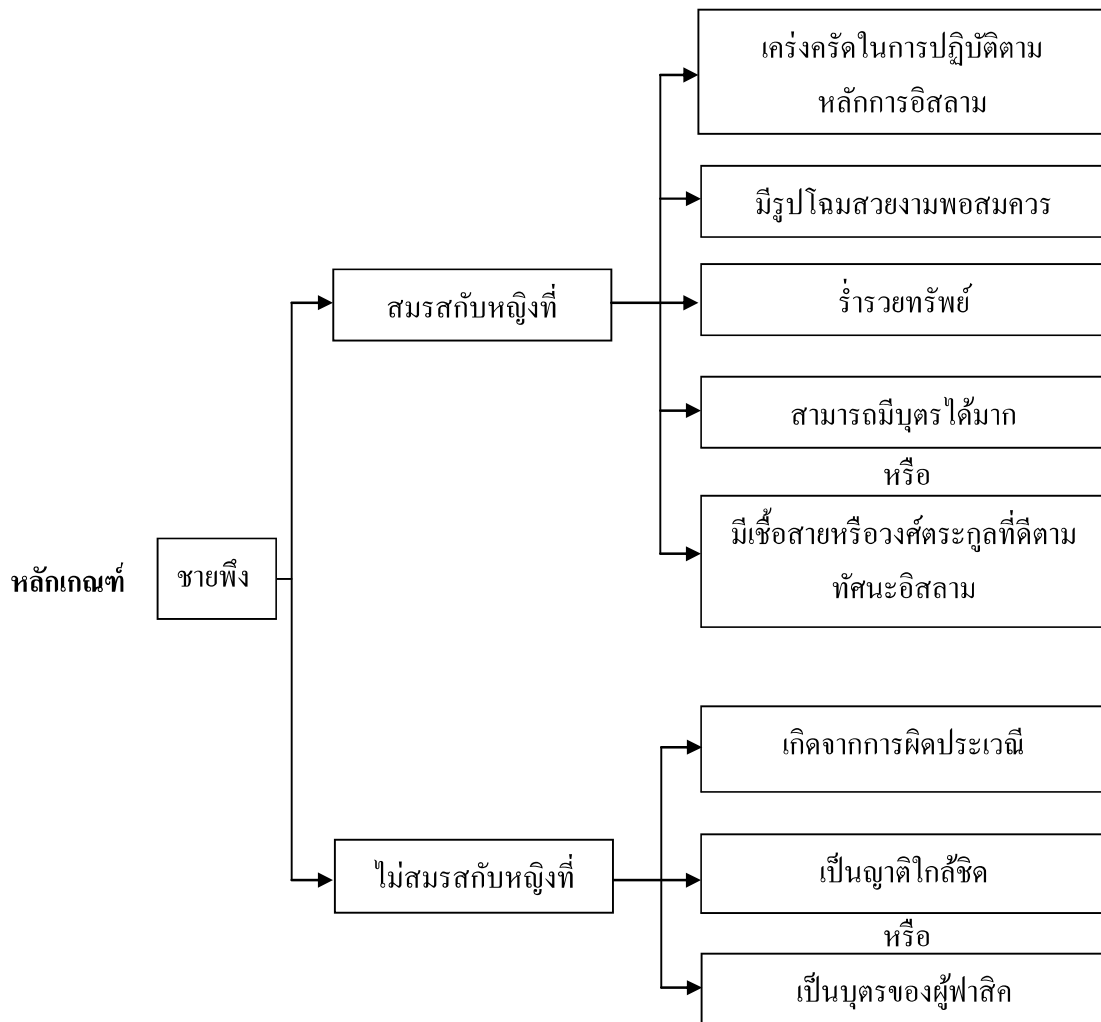
“พวกนางนั้น (มี) ปากที่หวานยิ่ง” หมายถึง พวกนางนั้นเป็นหนึ่งในกลุ่มหญิงที่มีคำจรรจาที่น่าฟัง ไม่รุนแรง หรือเป็นพิษเป็นภัยแก่ผู้ใด เนื่องจากยังไร้เดียงสา และมีความละเอียดอ่อนมากโดยเหตุที่ไม่เคยอยู่กินกับชายใดมาก่อน

“มีความพอใจในสิ่งที่เล็กน้อย” หมายถึง มีความพอใจในสิ่งที่ได้รับ เช่น ทรัพย์สิน การหลับนอนกับสามี แม้จะเป็นจำนวนเล็กน้อย

หญิงที่ชายพึง
สมรสด้วยและ
พึงไม่สมรสด้วย

ข้อ ๔๓ ชายพึงสมรสกับหญิงที่เคร่งครัดในการปฏิบัติตามหลักการอิสลาม มีรูปโฉมสวยงามพอสมควร ร่ำรวยทรัพย์ สามารถมีบุตรได้มาก หรือมีเชื้อสายหรือวงศ์ตระกูลที่ดีตามทัศนะอิสลาม และพึงไม่สมรสกับหญิงที่เกิดจากการผิดประเวณี หรือที่เป็นญาติใกล้ชิด หรือที่เป็นบุตรของผู้ฟาสิก

อธิบายศัพท์

๑. “สมควร” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๖๘)
๒. “ทรัพย์” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๔๖) วรรคสอง
๓. “บุตร” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๗๖)
๔. “ผิดประเวณี” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๓)
๕. “ผู้ฟาสิก” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๒๒)

ข้อพิจารณา

๑. ในกรณีของข้อนี้เป็นการสนับสนุนให้สมรสกับหญิงที่มีคุณสมบัติเหล่านี้ทุกประการจะเป็นประการหนึ่งประการใดก็ได้ ส่วนในกรณีของข้อ ๔๔ นั้น เป็นการสนับสนุนให้สมรสกับหญิง ตามลำดับความสำคัญของคุณสมบัติในแต่ละข้อ ในกรณีที่หญิงเหล่านี้มีคุณสมบัติเหล่านี้แตกต่างกันไป

ท่านนบีมุฮัมมัดได้กล่าวไว้ความว่า “(โดยทั่วไป) ผู้หญิงจะถูกสมรสด้วย (ก็ด้วยเหตุที่ชายหวังใน) สืบประการ (ที่นางมี ดังต่อไปนี้ คือ) หวังในทรัพย์สินของนาง หวังในชาติตระกูลของนาง หวังในความงามของนาง และหวังในความเคร่งครัดในศาสนาของนางจงเฝ้าหา (หญิงที่มี) ความเคร่งครัดในศาสนา แล้วเจ้าจะประสบความสำเร็จแล้วสองมือของท่านก็จะเต็มไปด้วยฝุ่นดิน”

รายงานและบันทึกโดยอัล - บุกอรีย์ และมุสลิม

ซึ่งมีคำอธิบายดังนี้

“ฝุ่นดิน” หมายถึง โชคลาภ หมายความว่า ประสบความสำเร็จเรื่อง

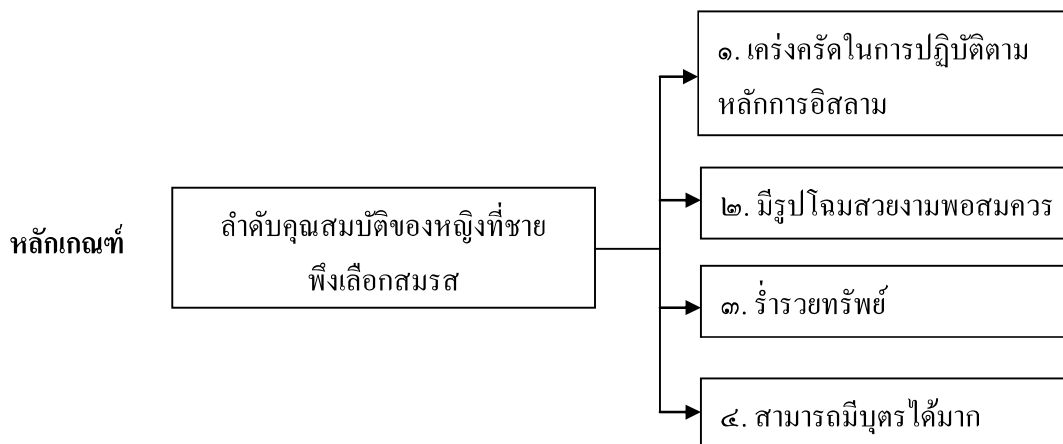
๒. “มีเชื้อสายหรือวงศ์ตระกูลที่ดีตามทัศนะอิสลาม” หมายความว่า มีเชื้อสายหรืออยู่ในตระกูลผู้มีความรู้หรือผู้เคร่งครัดในศาสนาอิสลาม

ลำดับคุณสมบัติ
หญิงที่พึง
เลือกสมรส

ข้อ ๔๔ ชายพึงเลือกสมรสกับหญิงตามลำดับคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) เครื่องครัดในการปฏิบัติตามหลักการอิสลาม
- (๒) มีรูปโฉมสวยงามพอสมควร
- (๓) ร่ำรวยทรัพย์
- (๔) สามารถมีบุตรได้มาก

อธิบายศัพท์

๑. “สมควร” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๖๘)
๒. “ทรัพย์” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๔๖) วรรคสอง
๓. “บุตร” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๗๖)

ข้อพิจารณา

ในกรณีของข้อนี้ เป็นการสนับสนุนให้สมรสกับหญิงตามลำดับความสำคัญของคุณสมบัติในแต่ละข้อ ในกรณีที่หญิงเหล่านั้นมีคุณสมบัติเหล่านี้แตกต่างกันไปตามที่ได้กล่าวแล้ว

“มีรูปโฉมสวยงามพอสมควร” หมายความว่า มีรูปโฉมสวยงามตามปกติธรรมดา คือ ไม่พิการหรือขี้เหร่ และไม่เป็นคนสวยสะกดตาสะกดใจเพราะการสมรสกับคนสวยสะกดตาสะกดใจเป็นสิ่งพึงไม่กระทำในอิสลาม

ข้อ ๔๕ “คู่สมรส” หมายความว่า ชายและหญิงผู้จะสมรส

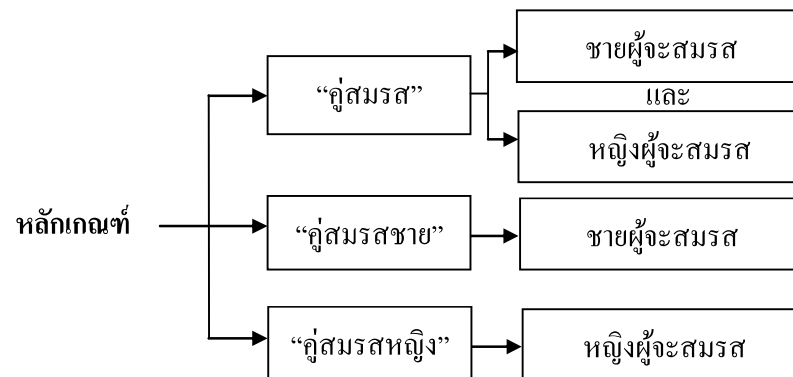
“คู่สมรส”

“คู่สมรสชาย” หมายความว่า ชายผู้จะสมรส

“คู่สมรสชาย”

“คู่สมรสหญิง” หมายความว่า หญิงผู้จะสมรส

“คู่สมรสหญิง”

ข้อพิจารณา

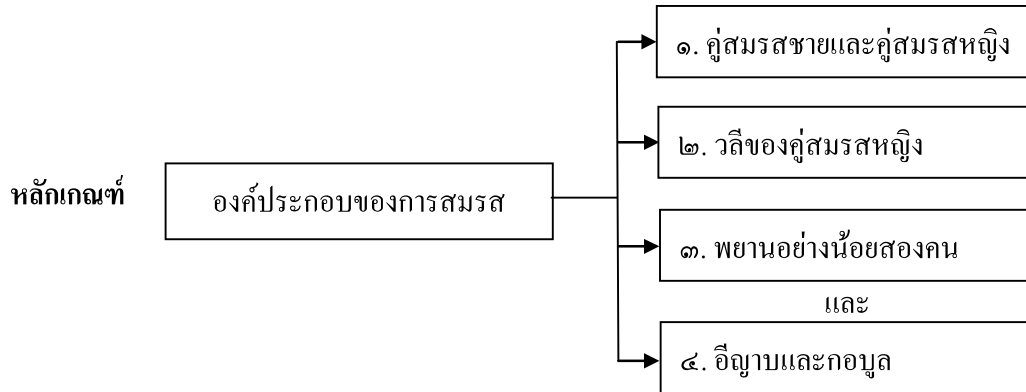
คู่สมรสชายและคู่สมรสหญิง เป็นองค์ประกอบประการหนึ่งของการสมรส
ตามข้อ ๔๖

องค์ประกอบ
ของการสมรส

ข้อ ๔๖ การสมรสจะต้องประกอบด้วย

- (๑) คู่สมรสชายและคู่สมรสหญิง
- (๒) วลีของคู่สมรสหญิง
- (๓) พยานอย่างน้อยสองคน และ
- (๔) อีญาบและกอบูล

อธิบายศัพท์

๑. “การสมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๒
๒. “คู่สมรสชาย” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคแรก
๓. “คู่สมรสหญิง” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสอง
๔. “วลี” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๕)
๕. “อีญาบ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๕๒ วรรคแรก
๖. “กอบูล” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๕๒ วรรคสอง

ข้อพิจารณา

๑. วลีของคู่สมรสหญิง ดูหมวดที่สาม เรื่อง “วลี” ข้อ ๕๖ ถึงข้อ ๘๖ ประกอบ
๒. พยานในการสมรส ดูคุณสมบัติทั่วไปของพยานในข้อ ๗ และพยานต้องเป็นเพศชายตามข้อ ๘๗ (๑)
๓. อีญาบและกอบูล ดูข้อ ๕๒ และข้อ ๕๓

ข้อ ๔๓ การสมรสไม่อาจเกิดขึ้นได้ ถ้าไม่มีสิ่งต่อไปนี้

เงื่อนไข
การสมรส

(๑) คู่สมรสชายที่นับถือศาสนาอิสลาม และในขณะที่สมรสรู้ว่าคู่สมรสหญิงไม่เป็นบุคคลต้องห้ามสำหรับตนในการสมรส

(๒) คู่สมรสหญิงที่เป็นผู้นับถือศาสนาอิสลาม หรือเป็นชาวคัมภีร์ที่ยังยึดมั่นอยู่ในหลักการดั้งเดิมของศาสนาของตน อันได้แก่ ชาวบนิอิสรออีลที่เป็นผู้สืบสันดานของชาวบนิอิสรออีล และนับถือศาสนาที่เป็นต้นตำรับของศาสนาユดาヤหรือศาสนาคริสต์ในปัจจุบัน ไม่ว่าชาวคัมภีร์นั้นจะเป็นซิมมียะฮ์ หรือฮัศรบียะฮ์ก็ตาม

แต่ถ้าหญิงชาวคัมภีร์เช่นว่านั้นเป็นชาวบนิอิสรออีล ที่ไม่ได้เป็นผู้สืบสันดานของชาวบนิอิสรออีล คู่สมรสชายจำเป็นต้องรู้หรือแน่ใจก่อนว่าต้นตระกูลของหญิงนั้นเข้ารับนับถือศาสนาเช่นว่านั้นก่อนที่หลักการศาสนานั้นจะถูกยกเลิกและทดแทนด้วยหลักการศาสนาของอัลเลาะห์ในยุคถัดมาและก่อนที่หลักการศาสนานั้นจะถูกเบี่ยงเบน

(๓) คู่สมรสต้องทราบโดยชัดแจ้งว่าตนจะสมรสกับผู้ใด แต่มีจำเป็นต้องรู้จักหรือเห็นตัวตนของผู้นั้น

(๔) คู่สมรสที่บรรลุนิติภาวะแล้วและมีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชนต้องยินยอมเป็นสามีภริยากัน ยกเว้นกรณีตามความในข้อ ๓๔

(๕) คู่สมรสต้องไม่อยู่ในสภาพผู้เฒ่าหรือผู้เยาว์

(๖) คู่สมรสหญิงต้องไม่เป็นหญิงที่กฎหมายห้ามมิให้คู่สมรสชายทำการสมรสด้วย ไม่ว่าจะเป็นประเภทห้ามตลอดไป หรือประเภทห้ามชั่วคราว

หลักเกณฑ์

การสมรสไม่อาจเกิดขึ้นได้ ถ้าไม่มีสิ่งต่อไปนี้

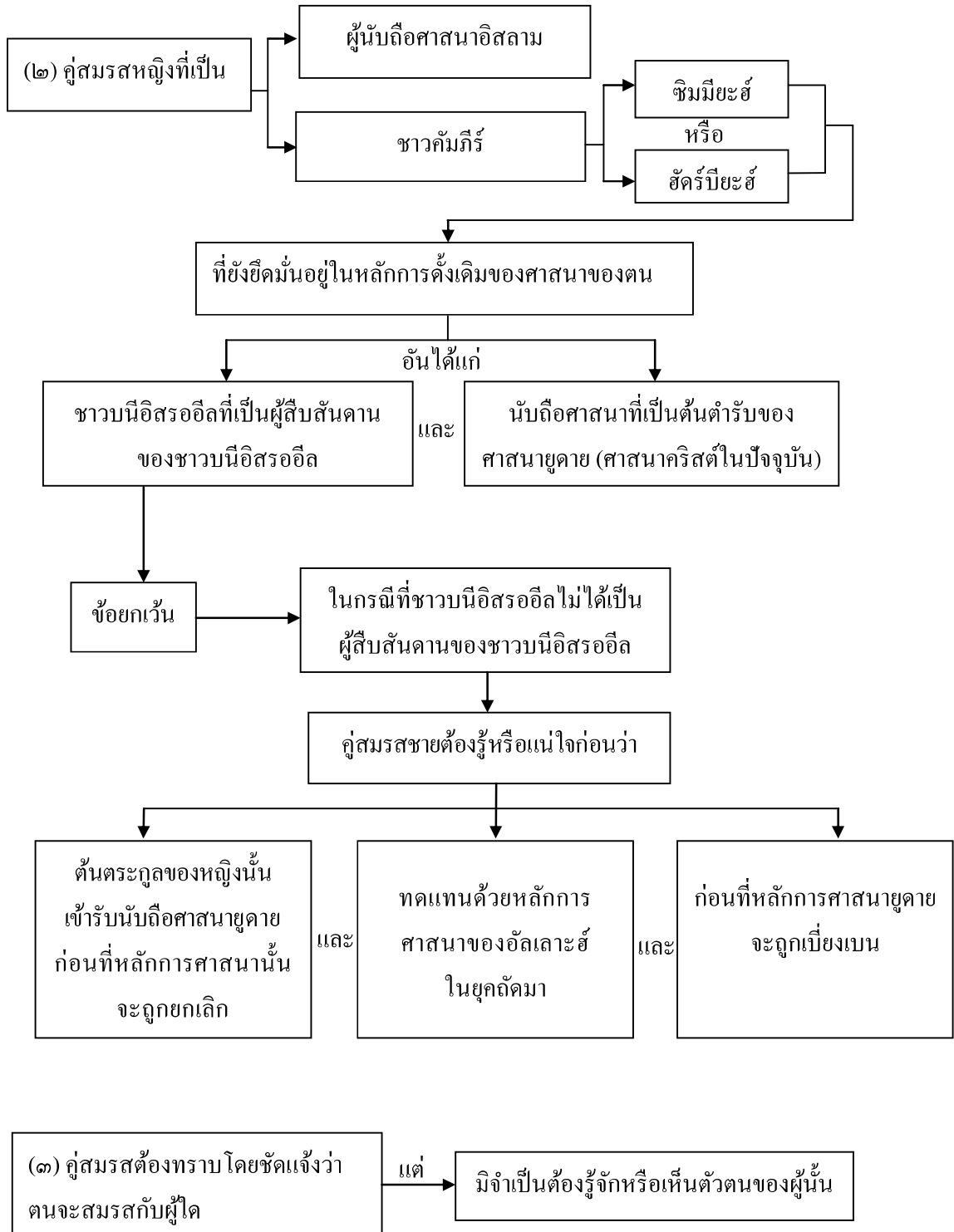
(๑) คู่สมรสชายที่นับถือศาสนาอิสลาม

ซึ่ง

ในขณะที่สมรสรู้ว่าคู่สมรสหญิงไม่เป็นบุคคล
ต้องห้ามสำหรับตนในการสมรส

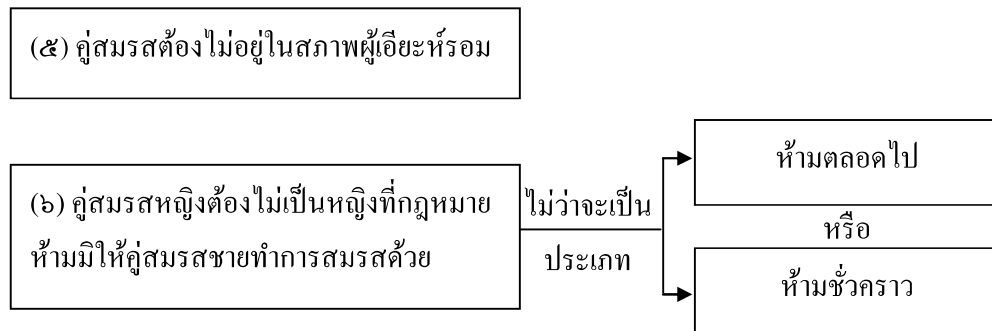
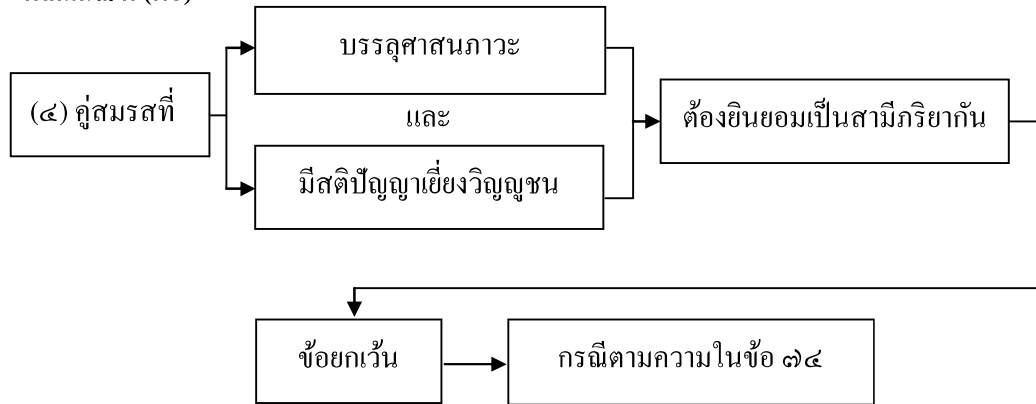

หลักเกณฑ์ (ต่อ)

หลักเกณฑ์ (ต่อ)

อธิบายศัพท์

๑. “การสมรส” ตามนิยามศัพท์ ข้อ ๓๒
๒. “คู่สมรสชาย” ตามนิยามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสอง
๓. “คู่สมรสหญิง” ตามนิยามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสาม
๔. “ผู้สืบสันดาน” ตามนิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๘๔)
๕. “ซิมมีย” ตามนิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๖๓)
๖. “ฮัตรีบีย” ตามนิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๖๔)
๗. “คู่สมรส” ตามนิยามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคแรก
๘. “บรรลุนิติภาวะ” ตามนิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๕)
๙. “มีสติปัญญาเพียงพอวิญญูชน” ตามนิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๒๕)
๑๐. “อยู่ในสภาพผู้เอื้อยหรือ” ตามนิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๔๕)
๑๑. “กฎหมาย” ตามนิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๑)

ข้อพิจารณา

๑. “ชาวคัมภีร์ที่ยังยึดมั่นอยู่ในหลักการดั้งเดิมของศาสนาของตน” หมายความว่า ชาวคัมภีร์ที่ยังมิได้อาหลักการศาสนาของตนไปผสมผสานกับหลักการของลัทธิหรือศาสนาอื่น

๒. “นับถือศาสนาที่เป็นต้นตำหรับของศาสนายูดาห์หรือศาสนาคริสต์ในปัจจุบัน” หมายความว่า นับถือศาสนาดังกล่าวมาตั้งแต่ต้นตระกูลรุ่นแรกจนถึงผู้สืบสันดานรุ่นปัจจุบันอย่างไม่ขาดสาย

๓. “ชาวบนิอิสรออีล” หมายความว่า บรรดาผู้ที่สืบเชื้อสายที่มาจากท่านนบียะฮ์อ์อุฟ

ข้อ ๔๘ ผู้ใดเคยดื่มน้ำนมของหญิงใด ห้ามมิให้ผู้นั้นหรือผู้สืบสันดานของผู้นั้น รวมทั้งคู่สมรสของบุคคลเหล่านั้นสมรสกับหญิงนั้น และชายที่เสพเมถุนกับหญิงนั้นอันเป็นเหตุให้เกิดน้ำมนั้น หากการเสพเมถุนนั้นไม่ผิดกฎหมาย รวมทั้งผู้สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไปของหญิงหรือชายนั้น และห้ามมิให้ผู้นั้นหรือผู้สืบสันดานของผู้นั้นสมรสกับเครือญาติของหญิงและของชายนั้น รวมทั้งหญิงหรือชายที่ได้ร่วมเพศหรือเสพเมถุนนิรโทษกับหญิงหรือชายนั้น รวมทั้งผู้สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไปของหญิงหรือชายนั้น

ข้อห้ามสมรส
กับหญิงที่ตน
เคยดื่มน้ำนม

เครือญาติของหญิงหรือของชายนั้น ได้แก่

(๑) ผู้สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไปหรือผู้สืบสันดาน ยกเว้นผู้สืบสันดานของพี่หรือน้องของผู้สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไปของหญิงหรือชายนั้น

(๒) พี่หรือน้องของหญิงหรือชายนั้น

(๓) พี่หรือน้องของผู้สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไปของหญิงหรือชายนั้น

(๔) หญิงหรือชายที่เป็น หรือเคยเป็นภริยา หรือสามีของหญิง หรือชายนั้น แล้วแต่กรณี หรือของผู้สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไปของหญิงหรือชายนั้น แต่จะต้องเป็นภริยาหรือสามีที่ได้เสพเมถุนกับบุคคลเหล่านั้นแล้วเท่านั้น

เครือญาติของ
หญิงหรือชาย
ที่ห้ามสมรสด้วย

การดื่มน้ำนมเช่นนั้น ต้องประกอบด้วย

(๑) น้ำนม ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของแข็งหรือของเหลว บริสุทธิ์หรือเจือปนกับสิ่งอื่น ปริมาณเพียงหนึ่งหยดหรือมากกว่านั้น

(๒) หญิงเจ้าของน้ำนม ต้อง

(ก) มีอายุไม่ต่ำกว่าเก้าปีบริบูรณ์

(ข) ไม่เป็นผู้ที่กำลังจะตายหรือตายแล้วในขณะที่น้ำนมออกมาจากเต้านม

องค์ประกอบ
ของการดื่มน้ำนม

(๑) ผู้ดื่มน้ำนมยังไม่ถึงสองปี ขณะดื่มน้ำนมในแต่ละครั้ง

(๔) ลักษณะและจำนวนครั้งของการดื่มน้ำนม ต้องดื่มน้ำนมไม่ต่ำกว่าห้าครั้ง และน้ำมนั้นได้ออกมาจากเต้านมไม่ต่ำกว่าห้าครั้ง

น้ำนมที่ออกมาจากเต้านม ไม่ว่าจะออกมากี่ครั้งก็ตาม ถ้าผู้ดื่มน้ำนมทั้งหมดในครั้งเดียว ให้ถือเป็นหนึ่งครั้ง และไม่ว่าผู้ดื่มน้ำนมจะดื่มน้ำนมกี่ครั้งก็ตาม ถ้าน้ำนมที่ดื่มนั้นได้ออกมาจากเต้านมเพียงครั้งเดียว ให้ถือเป็นหนึ่งครั้งและในการ

การนับจำนวนครั้ง
ของการดื่มน้ำนม

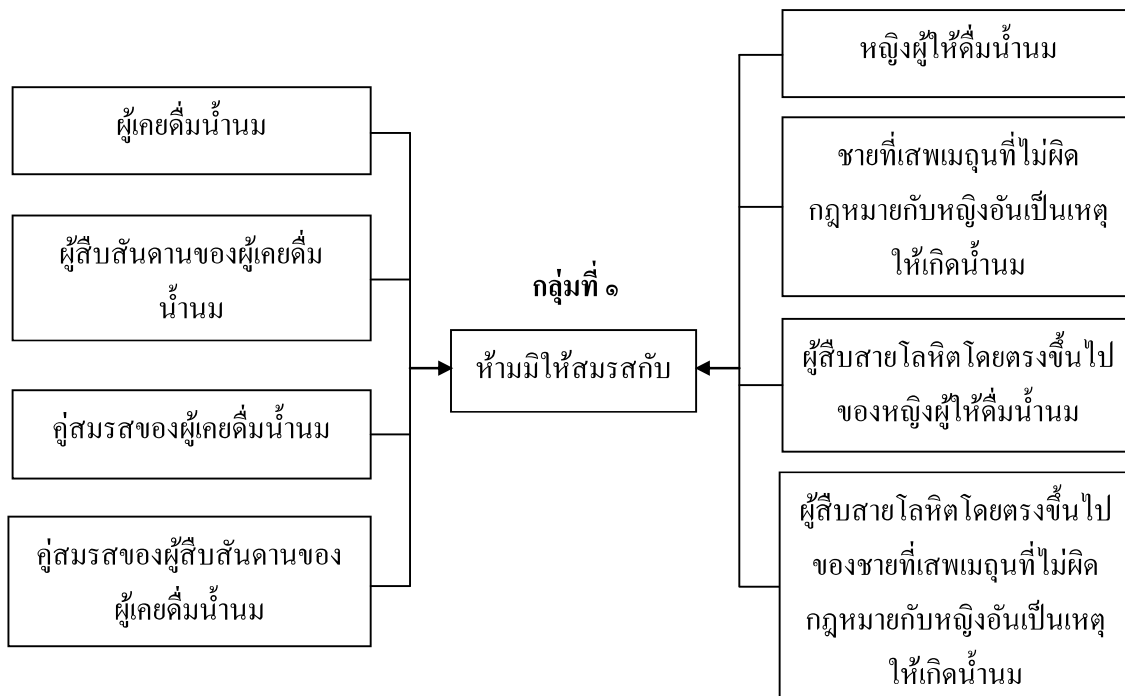

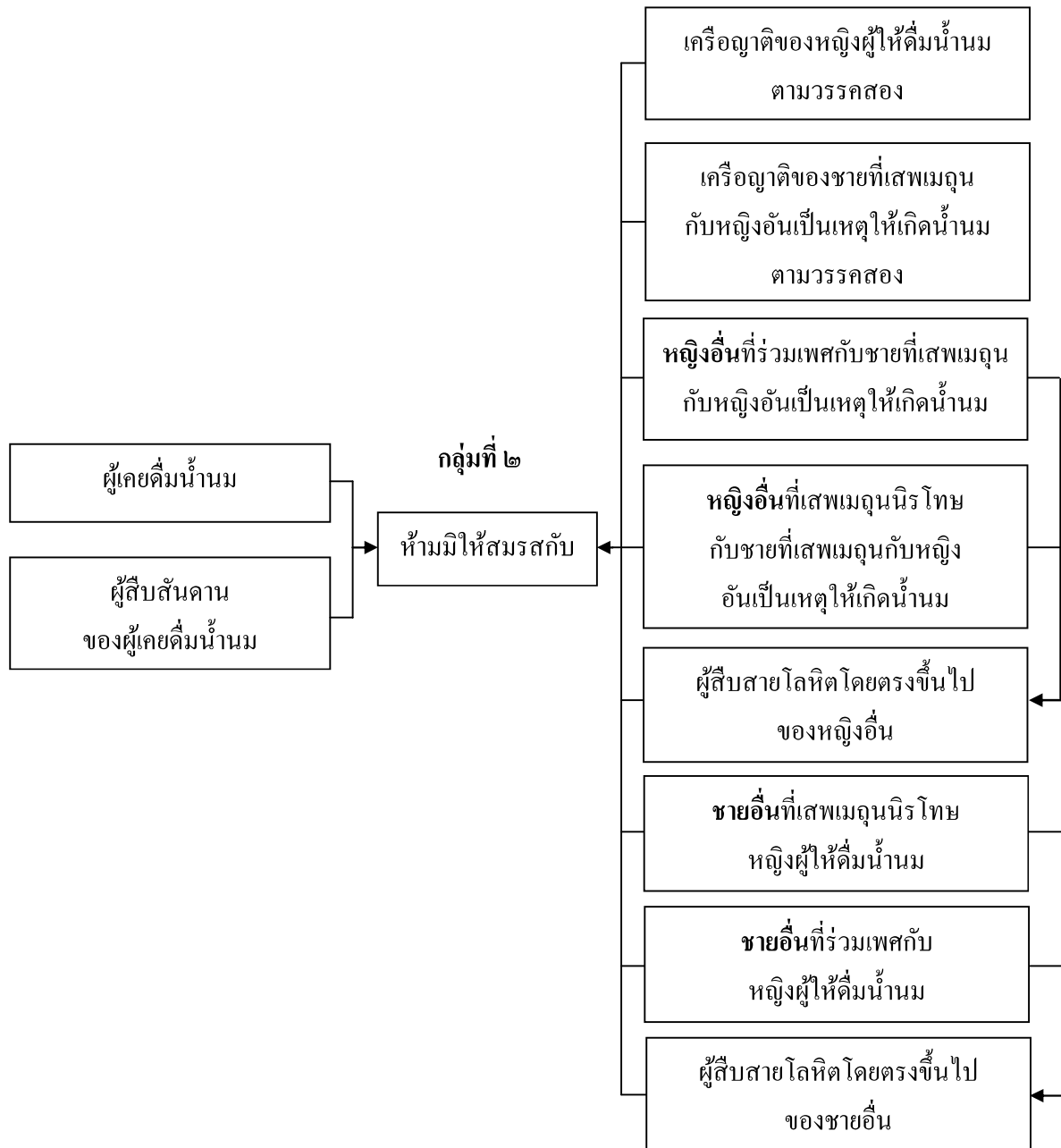
ดื่มทุกครั้ง น้ำนมจะต้องตกถึงกระเพาะอาหารของผู้ดื่ม ไม่ว่าจะดื่มทางปากหรือจุมก และไม่ว่าจะดูดจากเต้านมหรือดื่มจากภาชนะหรือโดยวิธีใด ๆ ก็ตาม

ลักษณะ
การดื่มน้ำนม
ในหนึ่งครั้ง

การดื่มนมผละออกจากหญิงผู้ให้นม แม้จะด้วยการกระทำของหญิงผู้ให้นมหรือผู้อื่น และได้กลับมาดื่มนมใหม่ในระยะเวลาไม่นาน ให้ถือเป็นหนึ่งครั้ง และการกลับมาดื่มนมใหม่เช่นนั้นไม่ให้รวมถึงการดื่มต่อหลังการหยุดดื่มนมแล้วย้ายจากเต้านมหนึ่งไปอีกเต้านมหนึ่งใหม่ หรือหยุดและปากหลุดจากหัวนมด้วยเหตุพลอยกลับไปเป็นระยะเวลาสั้น ๆ หรือนานแต่ปากยังไม่หลุดจากหัวนม

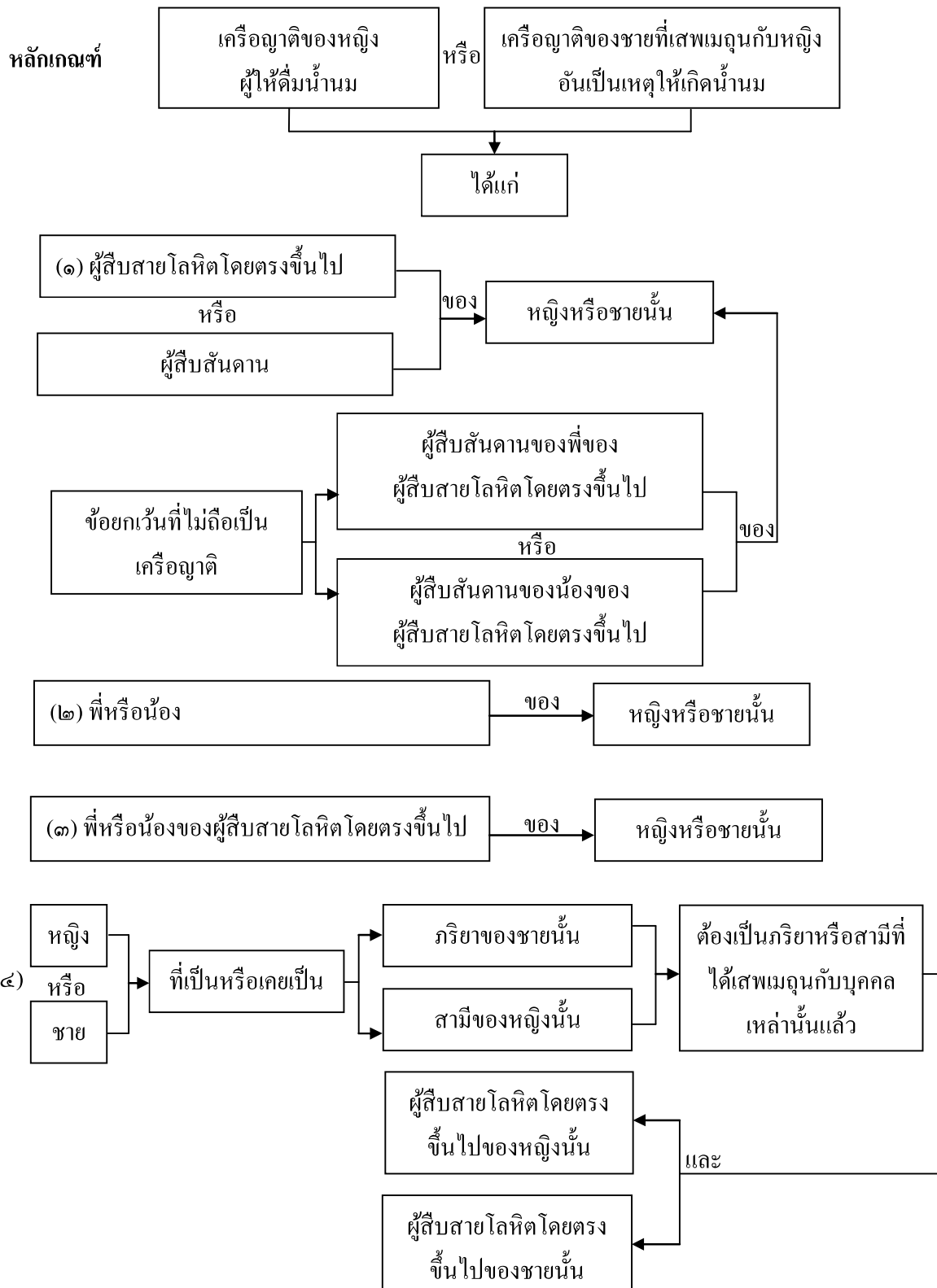
วรรคแรก

วรรคสอง

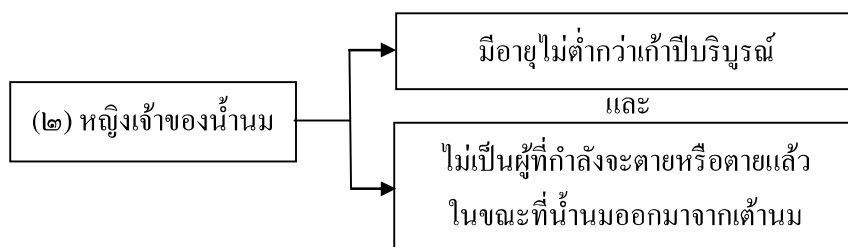
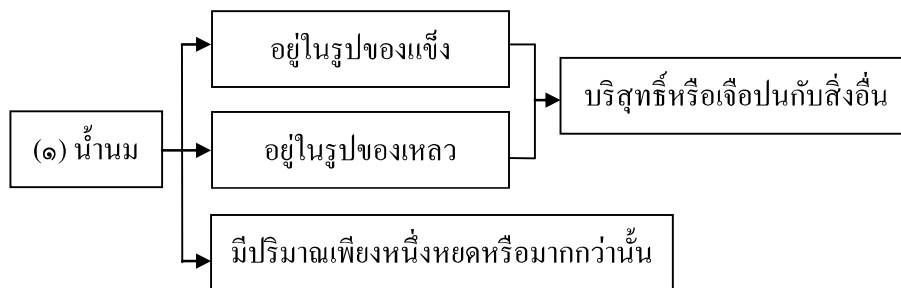

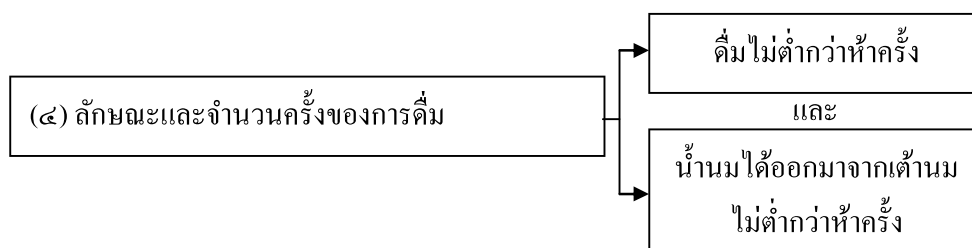
วรรคสาม

หลักเกณฑ์

องค์ประกอบของการค้ำน้ำนม

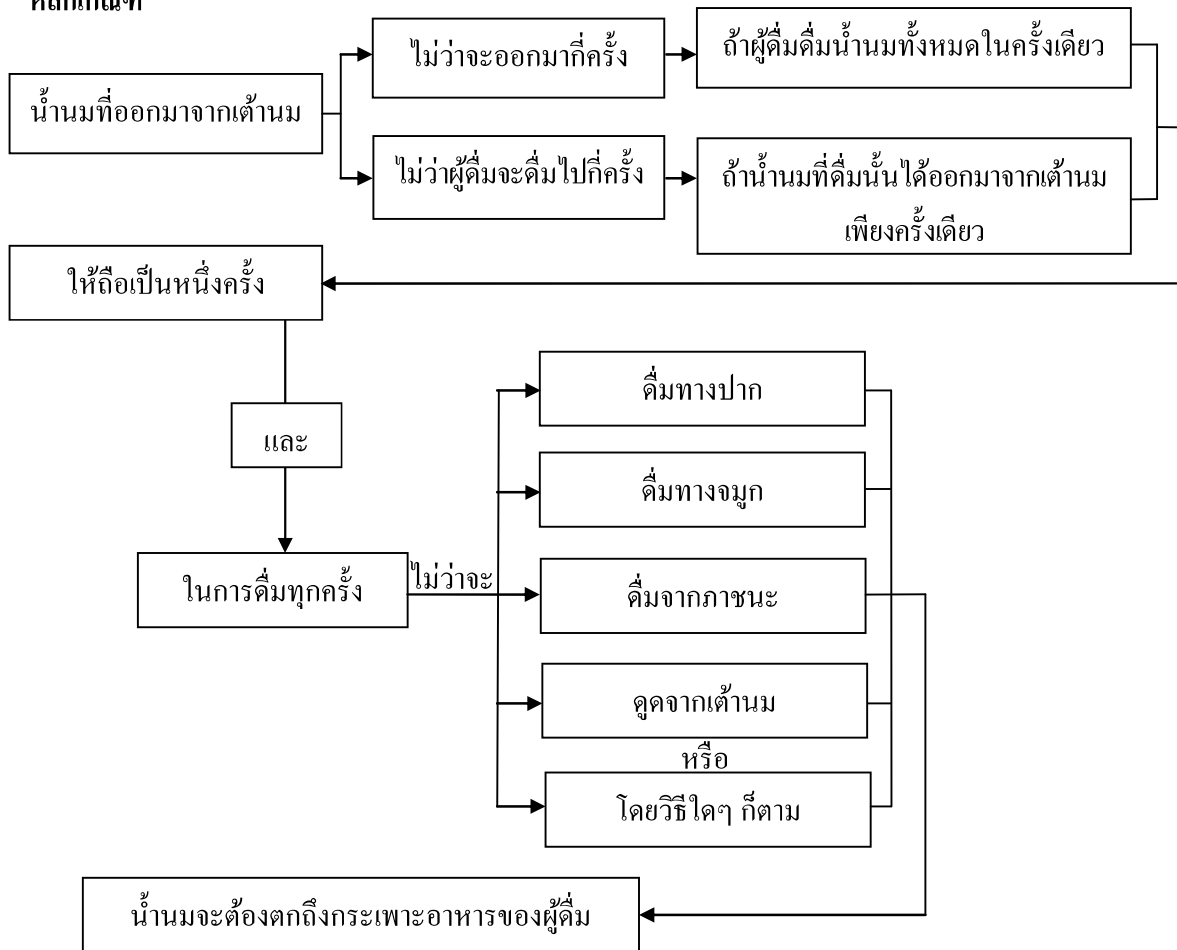
(๓) ผู้ค้ำอายุยังไม่ถึงสองปี ขณะค้ำในแต่ละครั้ง

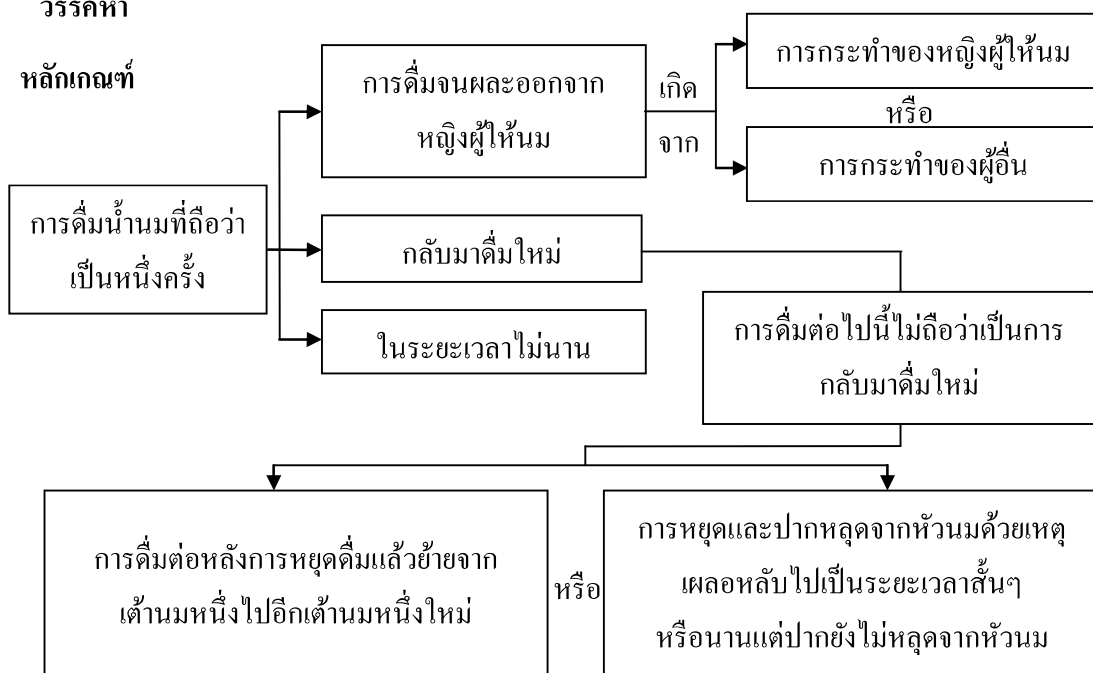
วรรคสี่

หลักเกณฑ์

วรรคห้า

หลักเกณฑ์

อธิบายศัพท์

๑. “ผู้สืบสันดาน” คุนียมศัพท์ ข้อ ๑ (๘๔)
๒. “คู่สมรส” คุนียมศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคแรก
๓. “เสพเมณู” คุนียมศัพท์ ข้อ ๑ (๓๒)
๔. “กฎหมาย” คุนียมศัพท์ ข้อ ๑ (๑)
๕. “ผู้สืบสายโลหิต” คุนียมศัพท์ ข้อ ๑ (๓๓) วรรคแรก
๖. “ร่วมเพศ” คุนียมศัพท์ ข้อ ๑ (๒๘)
๗. “เสพเมณูนิรโทษ” คุนียมศัพท์ ข้อ ๑ (๓๔)
๘. “ปี” คุนียมศัพท์ ข้อ ๑ (๗)

ข้อพิจารณา

๑. “ชายที่เสพเมณูกับหญิงนั้นอันเป็นเหตุให้เกิดน้ำนมนั้น หากการเสพเมณูนั้น ไม่ผิดกฎหมาย” หมายถึง ชายที่เสพเมณูกับหญิงผู้ให้นมด้วยการเสพเมณูที่ไม่ผิดกฎหมายไม่ว่าจะเป็นสามีของหญิงนั้นหรือไม่

๒. “รวมทั้งหญิงหรือชายที่ได้ร่วมเพศหรือเสพเมณูนิรโทษกับหญิงหรือชายนั้น” หมายถึง รวมทั้งสามีหรือคู่เสพเมณูนิรโทษของหญิงผู้ให้นมนั้น ที่ได้ร่วมเพศหรือเสพเมณูนิรโทษ หรือที่ได้ร่วมเพศหรือเสพเมณูอย่างถูกต้องตามกฎหมายกับหญิงผู้ให้นมนั้นแล้ว (โดยไม่รวมถึงสามีหรือคู่เสพเมณูนิรโทษที่เสพเมณูกับหญิงผู้ให้นมนั้น อันเป็นเหตุให้เกิดน้ำนม) หรือภริยาหรือคู่เสพเมณูนิรโทษของสามีหรือของคู่เสพเมณูนิรโทษที่เสพเมณูกับหญิงผู้ให้นมนั้น อันเป็นเหตุให้เกิดน้ำนม ที่ได้ร่วมเพศหรือเสพเมณูนิรโทษกับสามีหรือคู่เสพเมณูนิรโทษเช่นว่านั้นแล้ว

๓. ข้อนี้มีความเกี่ยวข้องกับข้อ ๕๐ และข้อ ๕๑ ทั้งนี้ ก็ด้วยเหตุที่ว่า ข้อนี้ว่าด้วยชายหญิงที่ห้ามสมรสกัน เพราะฝ่ายหญิงกลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะหญิงที่ห้ามชายนั้นสมรสด้วยตามข้อ ๕๐ และข้อ ๕๑ โดยการดื่มน้ำนมที่บัญญัติไว้ในวรรคสาม

๔. การห้ามสมรสดังกล่าว สามารถแยกพิจารณาได้เป็น ๒ กรณี คือ

๔.๑ ผู้ใดที่เคยดื่มน้ำนม ตามความในข้อนี้วรรคสาม ของหญิงใดห้ามมิให้

๔.๑.๑ ผู้ (ที่เคยดื่มน้ำนม) นั้นหรือผู้สืบสันดานของผู้ (ที่เคยดื่มน้ำนม) นั้น สมรสกับ

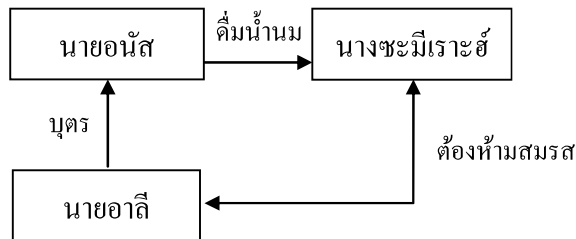
๔.๑.๑.๑ หญิง (ผู้ให้นม) นั้น

ตัวอย่างที่ ๑ นายอนัสเคยค้ำนํ้านมตามความในข้อนี้วรรคสามของนางชะมีเราะฮ์ ดังนั้น นายอนัสจึงต้องห้ามสมรสกับนางชะมีเราะฮ์ ทั้งนี้ เนื่องจากนางชะมีเราะฮ์ได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะมารดาของนายอนัสไปแล้วด้วยการค้ำนํ้านมดังกล่าว

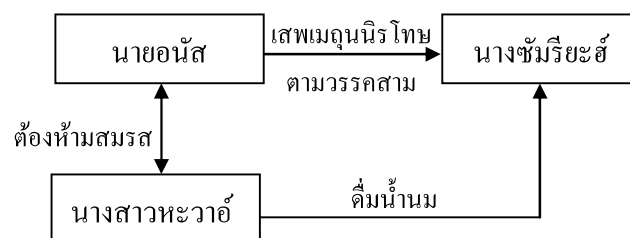

ตัวอย่างที่ ๒ นายอาลีเป็นบุตรนายอนัสและนายอนัสนั้นเคยค้ำนํ้านมตามความในข้อนี้ของนางชะมีเราะฮ์ ดังนั้น นายอาลีจึงต้องห้ามสมรสกับนางชะมีเราะฮ์ ทั้งนี้ เนื่องจากนางชะมีเราะฮ์ได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะย่า (หรือมารดาของบิดา) ของนายอาลีไปแล้วด้วยการค้ำนํ้านมดังกล่าว

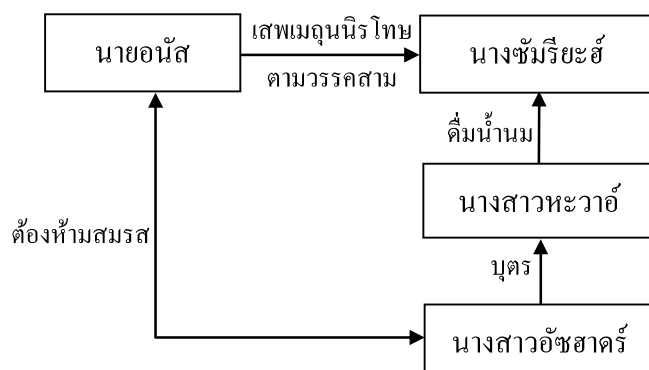
๔.๑.๑.๒ ชายที่เสพเมถุนกับหญิง (ผู้ให้นํ้า) นั้นอันเป็นเหตุให้เกิดนํ้ามนั้น และการเสพเมถุนนั้นไม่ผิดกฎหมาย

ตัวอย่างที่ ๑ นายอนัสได้เสพเมถุนนํ้ากับนางซัมรียะฮ์ และนางซัมรียะฮ์ตั้งครรรภ์จากการเสพเมถุนนั้น หลังจากคลอดบุตรได้ไม่กี่วันนางซัมรียะฮ์ก็ได้ให้นางสาวหะวอ้ค้ำนํ้านมของตนโดยการค้ำตามความในข้อนี้วรรคสาม ดังนั้น นางสาวหะวอ้จึงต้องห้ามสมรสกับนายอนัส ทั้งนี้ เนื่องจากนางสาวหะวอ้ได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะบุตรของนายอนัสไปแล้วด้วยการค้ำนํ้านมดังกล่าว

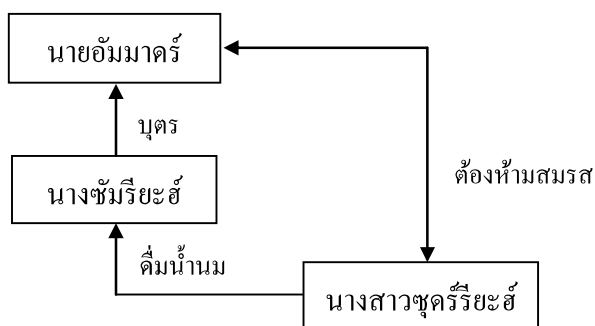

ตัวอย่างที่ ๒ นายอนัสได้เสพเมถุนนิรโทษกับนางชมริยะส และนางชมริยะสตั้งครรภ์จากการเสพเมถุนนั้น หลังจากคลอดบุตรได้ไม่กี่วัน นางชมริยะสก็ได้ให้นางสาวหะวอคัมน้ำนมของตนโดยการคัมน้ำนมในข้อนี้ วรรคสาม ต่อมานางสาวหะวอมีบุตรชื่อนางสาวอชชาคร์ ดังนั้น นางสาวอชชาคร์ จึงต้องห้ามสมรสกับนายอนัส ทั้งนี้ เนื่องจากนางสาวอชชาคร์ได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ใน ฐานะหลานตา (หรือบุตรของบุตรสาว) ของนายอนัสไปแล้วด้วยการคัมน้ำนม ดังกล่าว

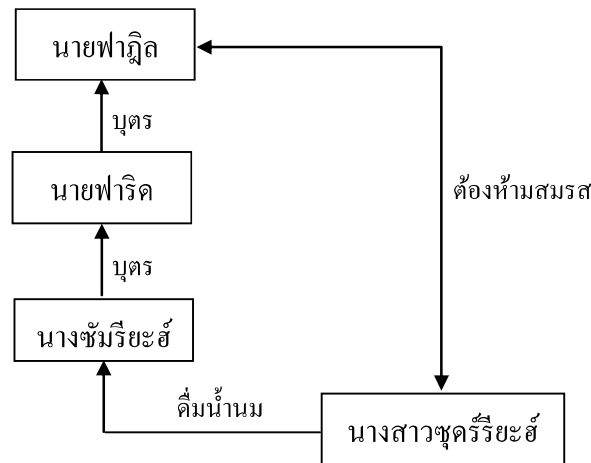
๔.๑.๑.๓ ผู้สืบสายโลหิตของหญิง (ผู้ให้นม) นั้น หรือของชาย (ที่เสพเมถุนกับหญิงผู้ให้นม อันเป็นเหตุให้เกิดน้ำนมและการเสพเมถุนนั้นไม่ผิดกฎหมาย) นั้น

ตัวอย่างที่ ๑ นายอัมมาคร์เป็นบิดาของนางชมริยะส นางสาว ชุคริยะสเคยคัมน้ำนมตามความในข้อนี้วรรคสามของนางชมริยะส ดังนั้น นางสาว ชุคริยะสจึงต้องห้ามสมรสกับนายอัมมาคร์ ทั้งนี้ เนื่องจากนางสาวชุคริยะสได้ กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะหลานตา (หรือบุตรของบุตรหญิง) ของนายอัมมาคร์ไปแล้ว ด้วยการคัมน้ำนมดังกล่าว

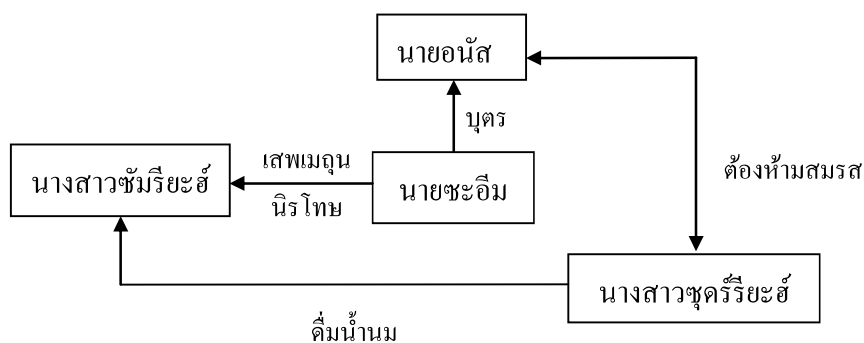

ตัวอย่างที่ ๒ นายฟาฏิลเป็นบิดาของนายฟาริด และนายฟาริดเป็นบิดาของนางชมรียะฮ์ นางสาวซุครียะฮ์เคยค้ำนํ้านมตามความในข้อนี้วรรคสามของนางชมรียะฮ์ ดังนั้น นางสาวซุครียะฮ์จึงต้องห้ามสมรสกับนายฟาฏิล ทั้งนี้ เนื่องจากนางสาวซุครียะฮ์ได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะเหลนทวด (หรือบุตรของหลานหญิงที่เกิดจากบุตรชาย) ของนายฟาฏิลด้วยการค้ำนํ้านมไปแล้ว

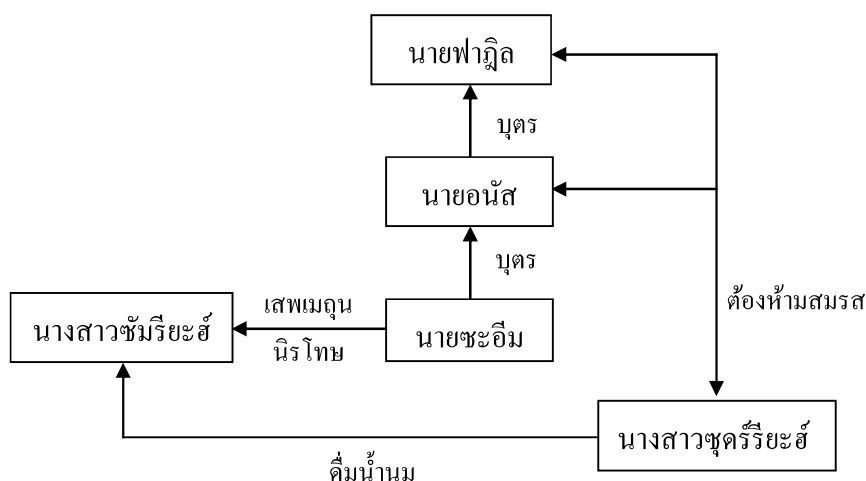

ตัวอย่างที่ ๓ นายอนัสเป็นบิดาของนายชะอิม นายชะอิมได้เสพเมถุนนิรโทษกับนางสาวชมรียะฮ์และนางสาวชมรียะฮ์ตั้งครรภ์จากการเสพเมถุนนั้น หลังจากคลอดบุตรได้ไม่กี่วัน นางสาวชมรียะฮ์ก็ได้ให้นางสาวซุครียะฮ์ค้ำนํ้านมของตนโดยการค้ำตามความในข้อนี้วรรคสาม ดังนั้น นางสาวซุครียะฮ์จึงต้องห้ามสมรสกับนายอนัส ทั้งนี้ เนื่องจากนางสาวซุครียะฮ์ได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะหลานปู่ (หรือบุตรของบุตรชาย) ของนายอนัสไปแล้วด้วยการค้ำนํ้านมดังกล่าว

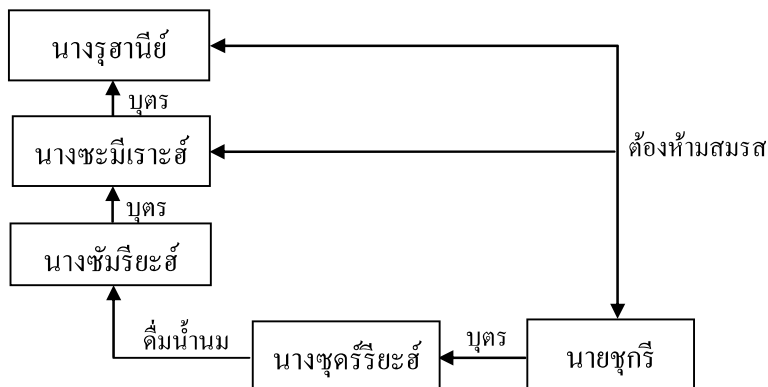

ตัวอย่างที่ ๔ นายฟาฏิลเป็นบิดาของนายอนัส และนายอนัสเป็นบิดาของนายชะอิม นายชะอิมได้เสพเมถุนนิรโทษกับนางสาวชมรียะฮ์ และนางสาวชมรียะฮ์ตั้งครรภ์จากการเสพเมถุนนั้น หลังจากคลอดบุตรได้ไม่กี่วันนางสาวชมรียะฮ์ก็ได้ให้นางสาวซุครียะฮ์ดื่มน้ำนมของตนโดยการดื่มนมตามความในข้อนี้วรรคสาม ดังนั้น นางสาวซุครียะฮ์จึงต้องห้ามสมรสกับนายฟาฏิล ทั้งนี้เนื่องจากนางสาวซุครียะฮ์ ได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะเหลนทวด (หรือบุตรของหลานชายที่เกิดจากบุตรชาย) ของนายฟาฏิลไปแล้วด้วยการดื่มน้ำนมดังกล่าว

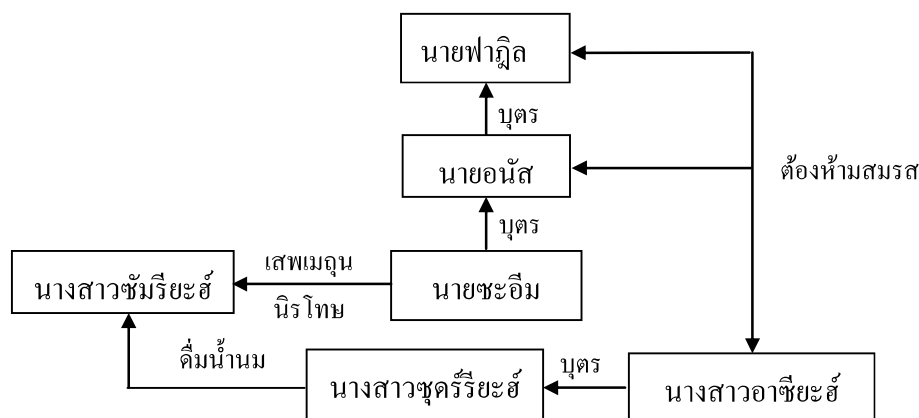
ตัวอย่างที่ ๕ นางชะมีเราะฮ์เป็นมารดาของนางชมรียะฮ์ และนายชุกรีเป็นบุตรของนางซุครียะฮ์ นางซุครียะฮ์เคยดื่มน้ำนมตามความในข้อนี้วรรคสามของนางชมรียะฮ์ ดังนั้น นายชุกรีจึงต้องห้ามสมรสกับนางชะมีเราะฮ์ ทั้งนี้ เนื่องจากนายชุกรีได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะหลานทวด (หรือบุตรของหลานหญิงที่เกิดจากบุตรหญิง) ของนางชะมีเราะฮ์ไปแล้วด้วยการดื่มน้ำนมดังกล่าว

ตัวอย่างที่ ๖ นางรุฮานีย์เป็นย่าของนางชมรียะฮ์ และนายชุกรีเป็นบุตรนางซุครียะฮ์ นางซุครียะฮ์เคยดื่มน้ำนมของนางชมรียะฮ์ โดยดื่มนมตามความในข้อนี้วรรคสาม ดังนั้น นายชุกรีจึงต้องห้ามสมรสกับนางรุฮานีย์ ทั้งนี้ เนื่องจากนายชุกรีได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะโหลนยายทวด (หรือบุตรของเหลนหญิงที่เกิดจากหลานหญิงที่เกิดจากบุตรชาย) ของนางรุฮานีย์ไปแล้วด้วยการดื่มน้ำนมดังกล่าว

ตัวอย่างที่ ๗ นายอนัสเป็นบิดาของนายชะอิม นายชะอิมได้เสพเมถุนนรีโทษกับนางสาวซัมรียะฮ์ และนางสาวซัมรียะฮ์ก็ได้ตั้งครรภ์ หลังจากคลอดบุตรได้ไม่กี่วัน นางสาวซัมรียะฮ์ก็ได้ให้นางซุครีเราะฮ์ดื่มน้ำนมของตนโดยการดื่มน้ำนมในความในข้อนี้วรรคสาม ต่อมานางซุครีเราะฮ์มีบุตรชื่อนางสาวอาชียะฮ์ ดังนั้น นางสาวอาชียะฮ์จึงต้องห้ามสมรสกับนายอนัส ทั้งนี้ เนื่องจากนางสาวอาชียะฮ์ได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะเหลนทวด (หรือบุตรของหลานหญิงที่เกิดจากบุตรชาย) ของนายอนัสไปแล้วด้วยการดื่มน้ำนมดังกล่าว

ตัวอย่างที่ ๘ นายฟาฎิลเป็นปู่ของนายชะอิม โดยนายชะอิมได้เสพเมถุนนรีโทษกับนางสาวซัมรียะฮ์และนางสาวซัมรียะฮ์ก็ตั้งครรภ์จากการเสพเมถุนนั้น หลังจากคลอดบุตรได้ไม่กี่วัน นางสาวซัมรียะฮ์ก็ได้ให้นางสาวซุครีเราะฮ์ดื่มน้ำนมของตนโดยการดื่มน้ำนมในความในข้อนี้วรรคสาม ต่อมานางซุครีเราะฮ์มีบุตรชื่อนางสาวอาชียะฮ์ ดังนั้น นางสาวอาชียะฮ์จึงต้องห้ามสมรสกับนายฟาฎิล เนื่องจากนางสาวอาชียะฮ์ได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะเหลนทวด (หรือบุตรของหลานหญิงที่เกิดจากหลานชายที่เกิดจากบุตรชาย) ของนายฟาฎิลไปแล้วด้วยการดื่มน้ำนมดังกล่าว

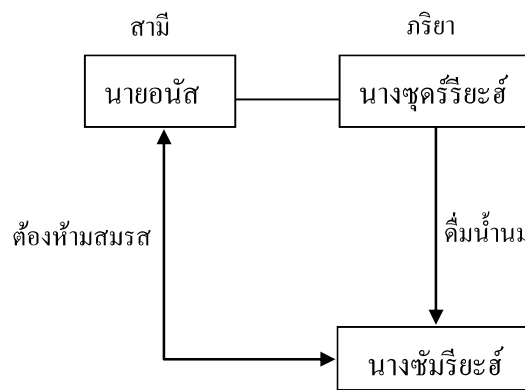

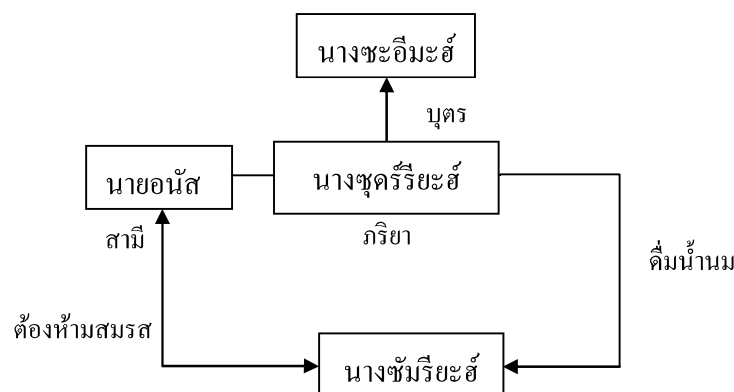
๔.๑.๒ คู่สมรสของผู้ (ที่เคยค้ำน้ำนม) นั้น หรือคู่สมรสของผู้สืบสันดานของผู้ (ที่เคยค้ำน้ำนม) นั้น สมรสกับ

๔.๑.๒.๑ หญิง (ผู้ให้นม) นั้น

ตัวอย่างที่ ๑ นายอนัสเป็นสามีนางชุติรียะห์ และนางชุติรียะห์นั้นเคยค้ำน้ำนมตามความในข้อนี้วรรคสามของนางชมรียะห์ ดังนั้น นายอนัสจึงต้องห้ามสมรสกับนางชมรียะห์ เนื่องจากนางชมรียะห์ได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะมารดาของภริยาของนายอนัสไปแล้วด้วยการค้ำน้ำนมดังกล่าว

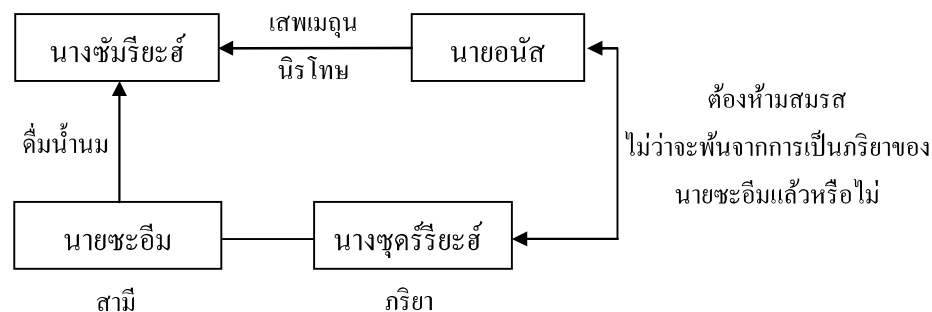
ตัวอย่างที่ ๒ นายอนัสเป็นสามีนางชุติรียะห์ และนางชุติรียะห์เป็นบุตรของนางชะอิมะฮ์ และนางชะอิมะฮ์นั้นเคยค้ำน้ำนมตามความในข้อนี้วรรคสามของนางชมรียะห์ ดังนั้น นายอนัสจึงต้องห้ามสมรสกับนางชมรียะห์ เนื่องจากนางชมรียะห์ได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะยาย (หรือมารดาของมารดา) ของภริยาของนายอนัสไปแล้วด้วยการค้ำนมดังกล่าว

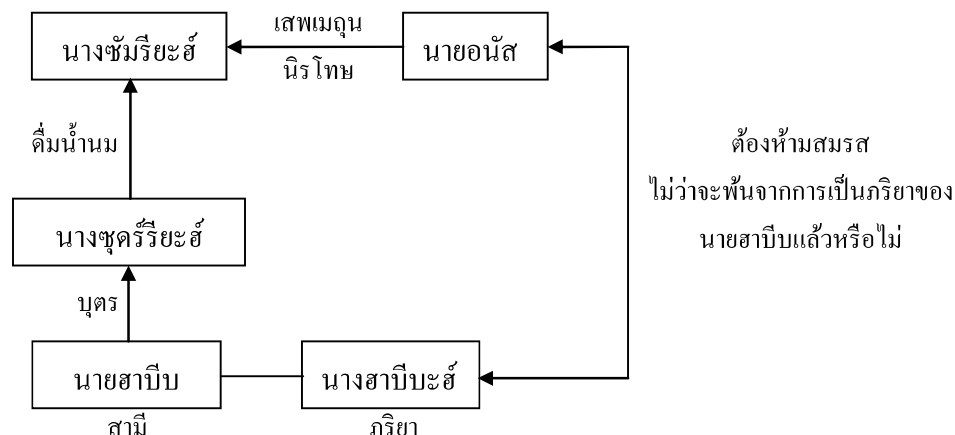

๔.๑.๒.๒ ชายที่เสพเมณุนกับหญิง (ผู้ให้นม) นั้นอันเป็นเหตุให้เกิดน้ำนมขึ้น และการเสพเมณุนนั้นไม่ผิดกฎหมาย

ตัวอย่างที่ ๑ นายอนัสได้เสพเมณุนนรีโทษกับนางซัมรียะฮ์และนางซัมรียะฮ์ตั้งครรภ์จากการเสพเมณุนนั้น หลังจากคลอดบุตรได้ไม่กี่วัน นางซัมรียะฮ์ก็ได้ให้นายชะอิมดื่มน้ำนมของตนโดยการดื่มน้ำนมในข้อนี้วรรคสาม ต่อมา นายชะอิมมีภริยาชื่อนางซุครรียะฮ์ ดังนั้น นางซุครรียะฮ์จึงต้องห้ามสมรสกับนายอนัส ไม่ว่านางซุครรียะฮ์จะพ้นจากการเป็นภริยาของนายชะอิมไปแล้วหรือไม่ เนื่องจากนายอนัสได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะพ่อตา (หรือบิดาของสามี) ของนางซุครรียะฮ์ไปแล้วด้วยการดื่มน้ำนมดังกล่าว

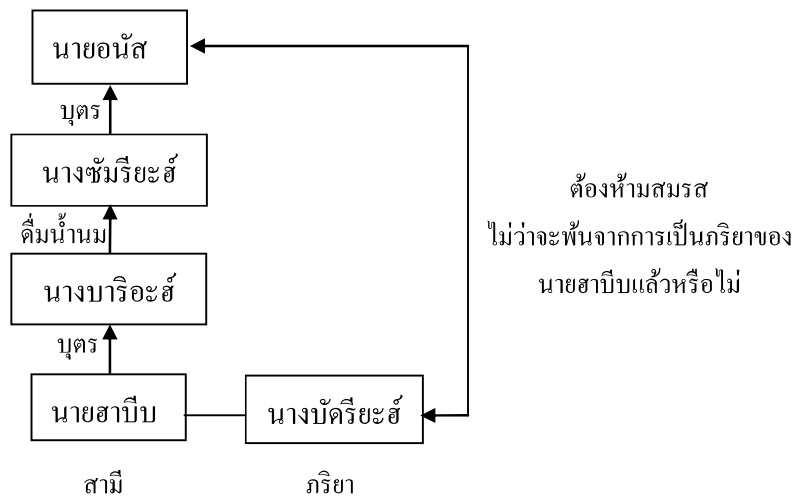

ตัวอย่างที่ ๒ นายอนัสได้เสพเมณุนนรีโทษกับนางซัมรียะฮ์และนางซัมรียะฮ์ตั้งครรภ์จากการเสพเมณุนนั้น หลังจากคลอดบุตรได้ไม่กี่วัน นางซัมรียะฮ์ก็ได้ให้นางซุครรียะฮ์ดื่มน้ำนมของตนโดยการดื่มน้ำนมในข้อนี้วรรคสาม ต่อมา นางซุครรียะฮ์มีบุตรชื่อนายฮาบีบและนายฮาบีบมีภริยาชื่อนางฮาบีบะฮ์ ดังนั้น นางฮาบีบะฮ์จึงต้องห้ามสมรสกับนายอนัส ไม่ว่านางฮาบีบะฮ์จะพ้นจากการเป็นภริยาของนายฮาบีบไปแล้วหรือไม่ เนื่องจากนายอนัสได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะตา (หรือบิดาของมารดา) ของสามีของนางฮาบีบะฮ์ไปแล้วด้วยการดื่มน้ำนมดังกล่าว

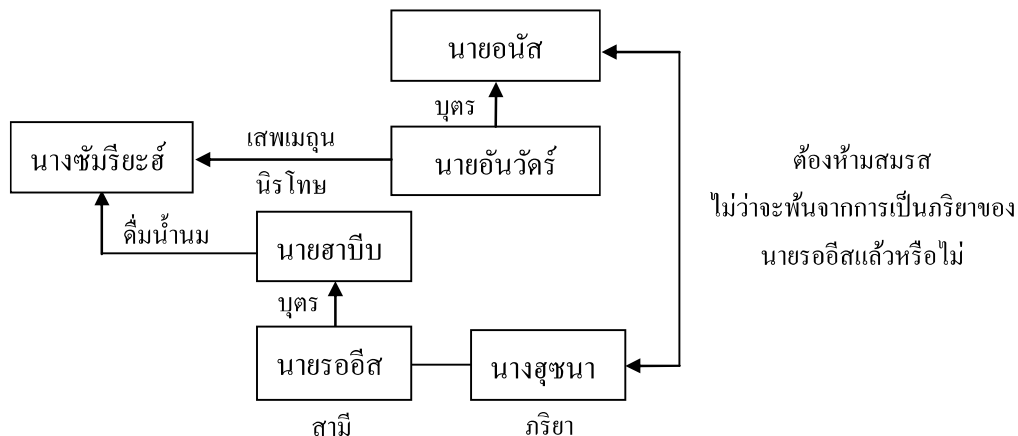

ตัวอย่างที่ ๓ นายอนัสเป็นบิดาของนางซัมริยะส และนางซัมริยะสได้ให้นางบาริอะฮ์คัมน้ำนมของตนโดยการคัมน้ำนมตามความในข้อนี้วรรคสาม ต่อมานางบาริอะฮ์มีบุตรชื่อนายฮาบีบและนายฮาบีบมีภริยาชื่อนางบัคริยะส ดังนั้น นางบัคริยะสจึงต้องห้ามสมรสกับนายอนัส ไม่ว่านางบัคริยะสจะพ้นจากการเป็นภริยาของนายฮาบีบไปแล้วหรือไม่ เนื่องจากนายอนัสได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะทวด (หรือบิดาของมารดาของมารดา) ของสามีของนางบัคริยะสไปแล้วด้วยการคัมน้ำนมดังกล่าว

ตัวอย่างที่ ๔ นายอนัสเป็นบิดานายอันวัคร์นายอันวัคร์ได้เสพเมถุนนรีโทษกับนางซัมริยะส ต่อมานางซัมริยะสตั้งครรภ์จากการเสพเมถุนนั้น หลังจากคลอดบุตรได้ไม่กี่วัน นางซัมริยะสก็ได้ให้นายฮาบีบคัมน้ำนมของตนโดยการคัมน้ำนมตามความในข้อนี้วรรคสาม นายฮาบีบมีบุตรชื่อนายร่อฮิสซึ่งมีภริยาชื่อนางสุซนา ดังนั้น นางสุซนาจึงต้องห้ามสมรสกับนายอนัส ไม่ว่านางสุซนาจะพ้นจากการเป็นภริยาของนายร่อฮิสไปแล้วหรือไม่ เนื่องจากนายอนัสได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะทวด (หรือบิดาของบิดาของบิดา) ของสามีของนางสุซนาไปแล้วด้วยการคัมน้ำนมดังกล่าว

๔.๒ ผู้ใดที่เคยค้ำน้ำหนักตามความในข้อนี้วรรคสามของหญิงใด ห้ามมิให้ผู้ (ที่เคยค้ำน้ำหนัก) นั้นหรือผู้สืบสันดานของผู้ (ที่เคยค้ำน้ำหนัก) นั้น สมรสกับ

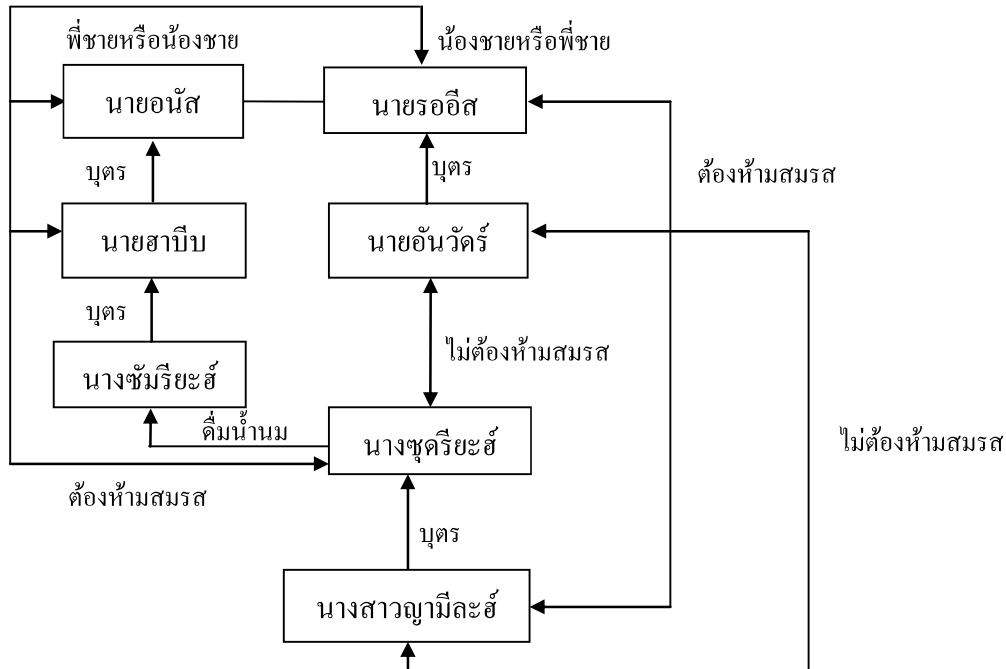
๔.๒.๑ เครือญาติของหญิง (ผู้ให้นม) นั้นหรือเครือญาติของชาย (ที่ เสพเมถุนกับหญิง (ผู้ให้นม) นั้นอันเป็นเหตุให้เกิดน้ำหนักนั้น และการเสพเมถุนนั้น ไม่ผิดกฎหมาย อันได้แก่

๔.๒.๑.๑ ผู้สืบสายโลหิตหรือผู้สืบสันดานของหญิง (ผู้ให้นม) หรือของชาย (ที่เสพเมถุนกับหญิงผู้ให้นมนั้นอันเป็นเหตุให้เกิดน้ำหนักนั้น และการเสพเมถุนนั้นไม่ผิดกฎหมาย) นั้นไม่ว่าชายหรือหญิง ยกเว้น

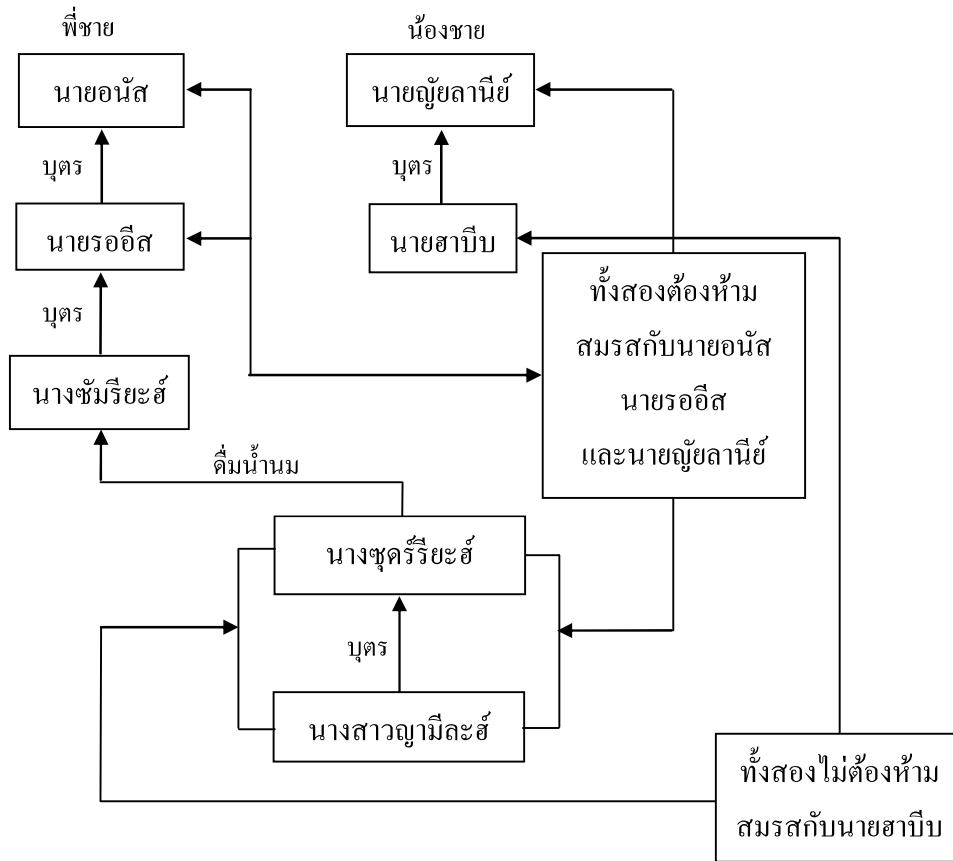
(ก) ผู้สืบสันดานของพี่หรือน้องของผู้สืบสายโลหิตของหญิง (ผู้ให้นม) นั้น

ตัวอย่างที่ ๑ นายอนัสเป็นบิดาของนายฮาบีบ โดยนายฮาบีบมี บุตรหญิงชื่อนางซัมรียะฮ์ และนายอนัสมีพี่ชายชื่อนายรอฮิสซึ่งมีบุตรชายชื่อนายอันวัตร์ นางซุครียะฮ์ได้ค้ำน้ำหนักตามความในข้อนี้วรรคสามของนางซัมรียะฮ์ ดังนั้น นางซุครียะฮ์จึงต้องห้ามสมรสกับนายอนัส นายฮาบีบ และนายรอฮิส เนื่องจากทั้งสามคนได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะทวด (หรือบิดาของบิดาของมารดา) ตา (หรือบิดาของมารดา) พี่ชายของทวด (หรือพี่ชายของบิดาของบิดาของมารดา) ตามลำดับ ของนางซุครียะฮ์ไปแล้วตามลำดับด้วยการค้ำน้ำหนัก แต่นางซุครียะฮ์ ไม่ต้องห้ามสมรสกับนายอันวัตร์เนื่องจากนายอันวัตร์อยู่ในฐานะบุตรของพี่ชายของ ทวดของนางซุครียะฮ์ (ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับการยกเว้นตามความในวรรคสอง (๑))

ตัวอย่างที่ ๒ นายอนัสเป็นบิดานายฮาบีบ โดยนายฮาบีบมีบุตรหญิง ชื่อนางซัมรียะฮ์ และนายอนัสมีน้องชายชื่อนายรอฮิส โดยนายรอฮิสมีบุตรชายชื่อนายอันวัตร์ นางซุครียะฮ์ได้ค้ำน้ำหนักตามความในข้อนี้วรรคสามของนางซัมรียะฮ์ ต่อมานางซุครียะฮ์มีบุตรหญิงชื่อนางสาวญามีละฮ์ ดังนั้น นางสาวญามีละฮ์จึง ต้องห้ามสมรสกับนายรอฮิส ทั้งนี้ เนื่องจากนายรอฮิสได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะ น้องชายของบิดาของบิดาของยายของนางสาวญามีละฮ์ไปแล้วด้วยการค้ำน้ำหนัก ดังกล่าว แต่นางสาวญามีละฮ์ไม่ต้องห้ามสมรสกับนายอันวัตร์ เนื่องจากนายอันวัตร์ อยู่ในฐานะบุตรของน้องชายของบิดาของบิดาของยายของนางสาวญามีละฮ์ (ซึ่งเป็น บุคคลที่ได้รับการยกเว้นตามความในวรรคสอง (๑))

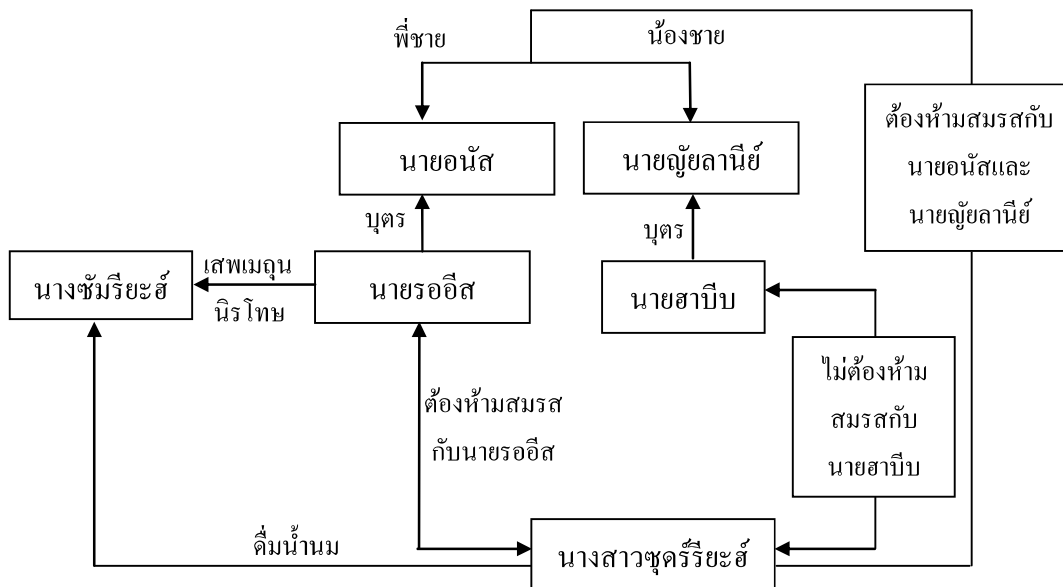

ตัวอย่างที่ ๓ นายญัลลานียซึ่งเป็นบิดาของนายฮาบีบมีพี่ชายชื่อนายอนัส และนายอนัสมีบุตรชื่อนายรอฮิส นายรอฮิสมีบุตรชื่อนางซัมรียะฮ์ นางซัมรียะฮ์ได้ให้นางซุครียะฮ์ค้มน้ำนมของตนโดยการค้มน้ำนมตามความในข้อนี้วรรคสาม ต่อมานางซุครียะฮ์มีบุตรชื่อนางสาวญามีละฮ์ ดังนั้น นายอนัส นายรอฮิสและนายญัลลานียจึงต้องห้ามสมรสกับนางซุครียะฮ์และนางสาวญามีละฮ์ เนื่องจากนายอนัสได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะทวดของนางซุครียะฮ์และในฐานะบิดาของบิดาของยายของนางสาวญามีละฮ์ ส่วนนายรอฮิสได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะตาของนางซุครียะฮ์และในฐานะบิดาของยายของนางสาวญามีละฮ์ และนายญัลลานียได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะน้องชายของทวดของนางซุครียะฮ์และในฐานะน้องชายของบิดาของบิดาของยายของนางสาวญามีละฮ์ไปแล้วด้วยการค้มน้ำนมดังกล่าว แต่นางซุครียะฮ์และนางสาวญามีละฮ์ไม่ต้องห้ามสมรสกับนายฮาบีบ เนื่องจากนายฮาบีบอยู่ในฐานะบุตรของน้องชายของทวดของนางซุครียะฮ์และบุตรของน้องชายของบิดาของบิดาของยายของนางสาวญามีละฮ์ (ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับการยกเว้นตามความในวรรคสอง (๑))

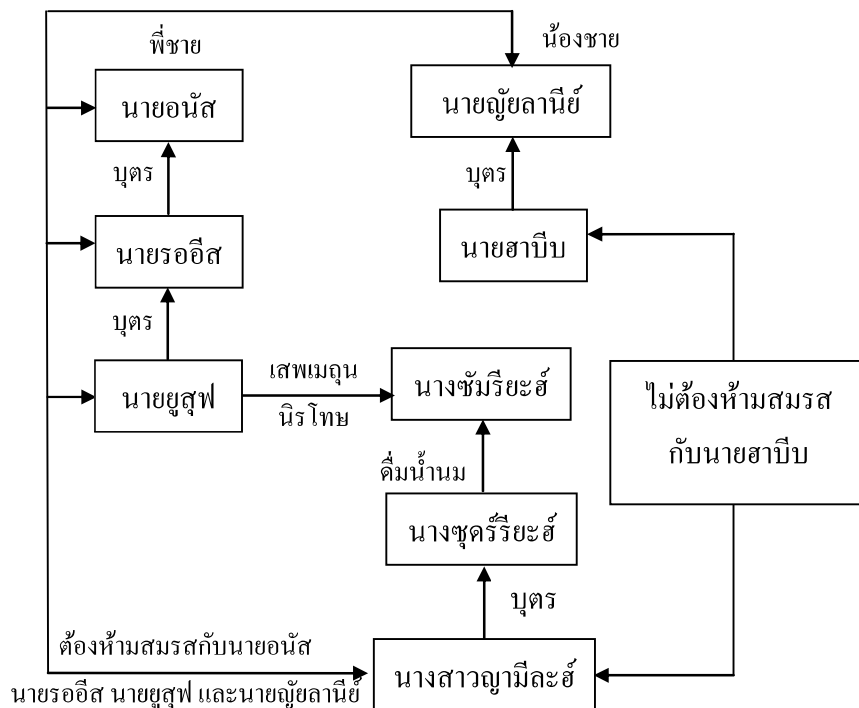

(ข) ผู้สืบสันดานของพี่หรือน้องของผู้สืบสายโลหิตของชาย (ที่เสพเมถุนกับหญิงผู้ให้นมนั้นอันเป็นเหตุให้เกิดน้ำมนนั้น และการเสพเมถุนนั้น ไม่ผิดกฎหมาย) นั้น

ตัวอย่างที่ ๑ นายอนัสซึ่งเป็นบิดาของนายรอนีสมีน้องชายชื่อ นายอู๋ลานี และนายอู๋ลานีมีบุตรชื่อนายฮาบีบ นายรอนีสได้เสพเมถุนนิรโทษ กับนางชมรียะส และนางชมรียะสตั้งครรภ์จากการเสพเมถุนนั้น หลังจากคลอดบุตร ได้ไม่กี่วัน นางชมรียะสก็ได้ให้นางสาวชุตรียะสดื่มน้ำมนของตนโดยการดื่มนม ความในข้อนี้วรรคสาม ดังนั้น นายอนัสนายรอนีส และนายอู๋ลานีจึงต้องห้าม สมรสกับนางสาวชุตรียะส เนื่องจากนายอนัสได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะปู่ของ นางสาวชุตรียะส นายรอนีสได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะบิดานางสาวชุตรียะส และ นายอู๋ลานีได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะน้องชายของปู่นางสาวชุตรียะสด้วยการดื่มน้ำมนดังกล่าว แต่นางสาวชุตรียะสไม่ต้องห้ามสมรสกับนายฮาบีบ เนื่องจากนายฮาบีบ อยู่ในฐานะบุตรของน้องชายของปู่ของนางสาวชุตรียะส (ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับการ ยกเว้นตามความในวรรคสอง (๑))

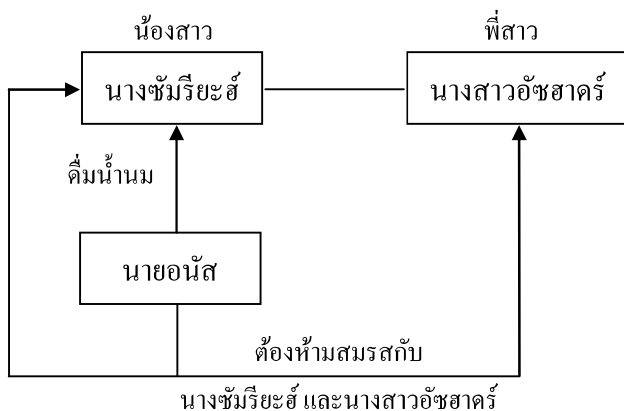

ตัวอย่างที่ ๒ นายอนัสซึ่งเป็นบิดาของนายรอฮิสมีน้องชายชื่อนายญุลาเนีย ซึ่งมีบุตรชื่อนายฮาบีบ และนายรอฮิสมีบุตรชื่อนายยูสุฟ นายยูสุฟได้เสพเมณุนิรโทษกับนางชัมรียะฮ์ และนางชัมรียะฮ์ตั้งครภจากการเสพเมณุนั้น หลังจากคลอดบุตรได้ไม่กี่วัน นางชัมรียะฮ์ก็ได้ให้นางซุครียะฮ์คิมน้ำนมของตนโดยการค่อมตามความในข้อนี้วรรคสาม ต่อมานางซุครียะฮ์มีบุตรชื่อนางสาวญามีละฮ์ ดังนั้น นายอนัส นายรอฮิส นายยูสุฟและนายญุลาเนียจึงต้องห้ามสมรสกับนางสาวญามีละฮ์เนื่องจากนายอนัสได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะตาทวดของนางสาวญามีละฮ์ นายรอฮิสได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะทวดของนางสาวญามีละฮ์ นายยูสุฟได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะตาของนางสาวญามีละฮ์ และนายญุลาเนียได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะน้องชายของตาทวดของนางสาวญามีละฮ์ไปแล้วด้วยการคิมน้ำนมดังกล่าว แต่นายฮาบีบไม่ต้องห้ามสมรสกับนางสาวญามีละฮ์ เนื่องจากนายฮาบีบอยู่ในฐานะบุตรของน้องชายของตาทวดของนางสาวญามีละฮ์ (ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับการยกเว้นตามความในวรรคสอง (๑))

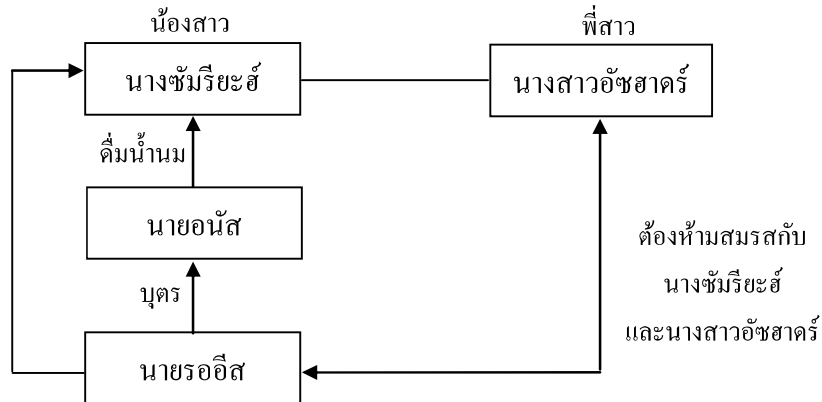
๔.๒.๑.๒ พี่หรือน้องของหญิง (ผู้ให้นม) นั้น หรือของชาย (ที่เสพเมถุนกับหญิงผู้ให้มนั้นอันเป็นเหตุให้เกิดน้ำมนนั้น และการเสพเมถุนนั้น ไม่ผิดกฎหมาย) นั้นไม่ว่าชายหรือหญิง

ตัวอย่างที่ ๑ นายอนันต์เคยคัมภีร์น้ำมนของนางชมรียะฮ์ซึ่งมีพี่สาว ชื่อ นางสาวอัชฮาตร์ โดยการคัมตามความในข้อนี้วรรคสาม นอกจากนายอนันต์จะ ต้องห้ามสมรสกับนางชมรียะฮ์แล้ว นายอนันต์ต้องห้ามสมรสกับนางสาวอัชฮาตร์ซึ่งเป็นพี่สาวของนางชมรียะฮ์อีกด้วย เนื่องจากนางสาวอัชฮาตร์ได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะพี่สาวของมารดาของนายอนันต์ไปแล้วด้วยการคัมน้ำมนดังกล่าว

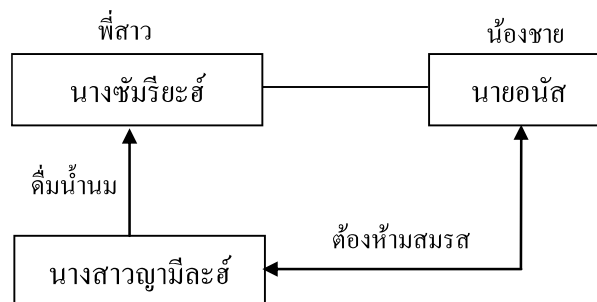

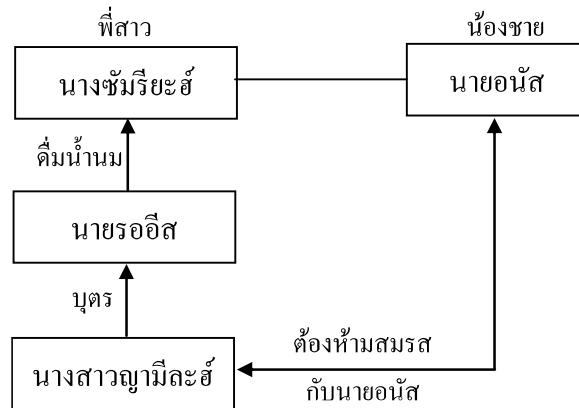
ตัวอย่างที่ ๒ นายอนันต์มีบุตรชื่อนายรออีส นางซัมริยะฮ์มีพี่สาวชื่อนางสาวอัชฮาตร์ นายอนันต์ได้ค้ำนํ้านมตามความในข้อนี้วรรคสามของนางซัมริยะฮ์ ดังนั้น นายรออีสจึงต้องห้ามสมรสกับนางสาวอัชฮาตร์ ทั้งนี้ เนื่องจากนางสาวอัชฮาตร์ได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะพี่สาวของย่าของนายรออีสไปแล้วด้วยการค้ำนํ้านมดังกล่าว

ตัวอย่างที่ ๓ นางซัมริยะฮ์มีน้องชายชื่อนายอนันต์ นางสาวญามีละฮ์ได้ค้ำนํ้านมตามความในข้อนี้วรรคสามของนางซัมริยะฮ์ ดังนั้น นางสาวญามีละฮ์จึงต้องห้ามสมรสกับนายอนันต์ ทั้งนี้ เนื่องจากนายอนันต์ได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะน้าชาย (น้องชายของมารดา) ของนางสาวญามีละฮ์ไปแล้วด้วยการค้ำนํ้านมดังกล่าว

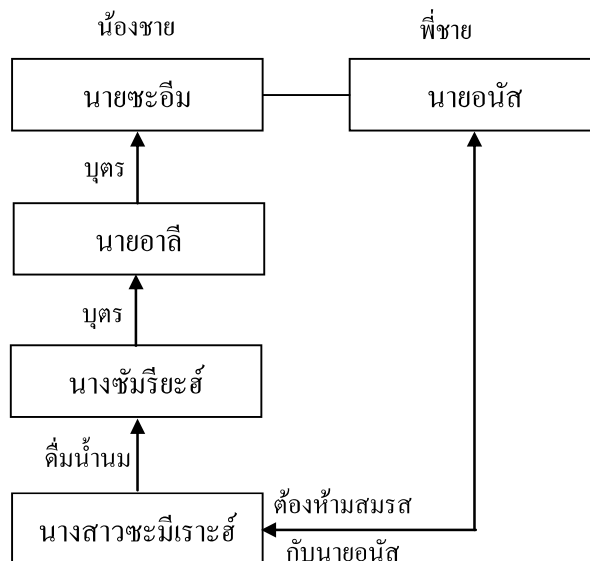

ตัวอย่างที่ ๔ นายรออีสมีบุตรชื่อนางสาวญามีละฮ์ นางซัมริยะฮ์มีน้องชายชื่อนายอนันต์ นายรออีสได้ค้ำนํ้านมตามความในข้อนี้วรรคสามของนางซัมริยะฮ์ ดังนั้น นางสาวญามีละฮ์จึงต้องห้ามสมรสกับนายอนันต์ เนื่องจากนายอนันต์ได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะน้าชายของพ่อ (หรือน้องชายของย่า) ของนางสาวญามีละฮ์ไปแล้วด้วยการค้ำนํ้านมดังกล่าว

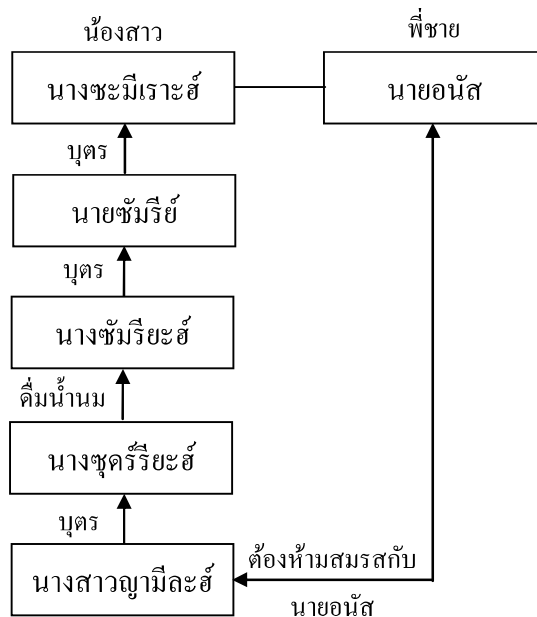
๔.๒.๑.๑ พี่หรือน้องของผู้สืบสายโลหิตของหญิง (ผู้ให้นม) นั้น หรือของชาย (ที่เสพเมถุนกับหญิงผู้ให้มนั้นอันเป็นเหตุให้เกิดน้ำนมนั้น และการเสพเมถุนนั้น ไม่ผิดกฎหมาย) นั้นไม่ว่าชายหรือหญิง

ตัวอย่างที่ ๑ นายชะอิมมีพี่ชายชื่อนายอนัสและมีบุตรชื่อนายอาลี นายอาลีเป็นบิดาของนางชมรียะฮ์ นางสาวชะมิเราะฮ์ได้ค้ำประกันตามความในข้อนี้ วรรคสามของนางชมรียะฮ์ ดังนั้น นางสาวชะมิเราะฮ์จึงต้องห้ามสมรสกับนายอนัส เนื่องจากนายอนัสได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะพี่ชายของทวด (พี่ชายของบิดาของบิดาของมารดา) ของนางสาวชะมิเราะฮ์ไปแล้วด้วยการค้ำประกันดังกล่าว

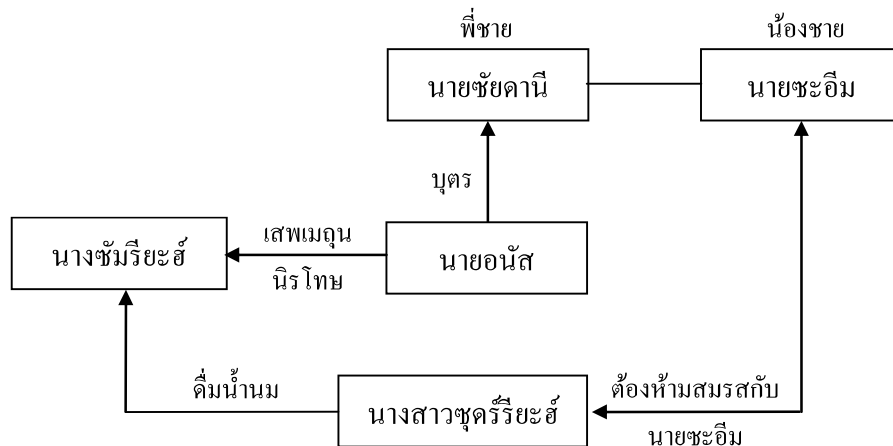

ตัวอย่างที่ ๒ นางชะมีเราะฮ์มีพี่ชายชื่อนายอนัสและมีบุตรชื่อนายซัมรีย์ นายซัมรีย์มีบุตรชื่อนางซัมรียะฮ์ นางซุครีเราะฮ์ได้คัมน์น้ำนมตามความในข้อนี้วรรคสามของนางซัมรียะฮ์ ต่อมานางซุครีเราะฮ์มีบุตรชื่อนางสาวญามีละฮ์ ดังนั้น นางสาวญามีละฮ์จึงต้องห้ามสมรสกับนายอนัสเนื่องจากนายอนัสได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะพี่ชายของยายทวด (พี่ชายของมารดาของบิดาของมารดาของมารดา) ของนางสาวญามีละฮ์ไปแล้วด้วยการคัมน์น้ำนมดังกล่าว

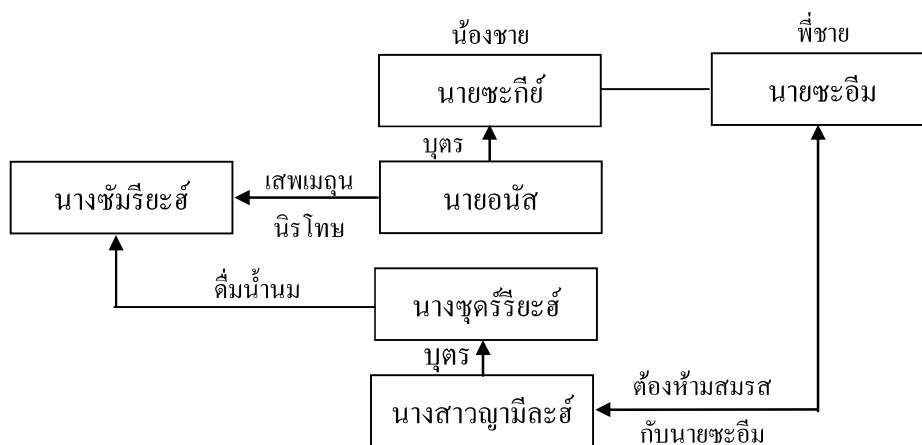

ตัวอย่างที่ ๓ นายชัยคานีเป็นบิดาของนายอนัสและมีน้องชายชื่อนายชะอีม นายอนัสได้เสพเมถุนนिरโทษกับนางซัมรียะฮ์ และนางซัมรียะฮ์ตั้งครรภ์จากการเสพเมถุนนั้น หลังจากคลอดบุตรได้ไม่กี่วัน นางซัมรียะฮ์ก็ได้ให้นางสาวซุครีเราะฮ์คัมน์น้ำนมของตนโดยการคัมน์ตามความในข้อนี้วรรคสาม ดังนั้น นายชะอีมจึงต้องห้ามสมรสกับนางสาวซุครีเราะฮ์ เนื่องจากนายชะอีมได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะน้องชายของปู่ของนางสาวซุครีเราะฮ์ไปแล้วด้วยการคัมน์น้ำนมดังกล่าว

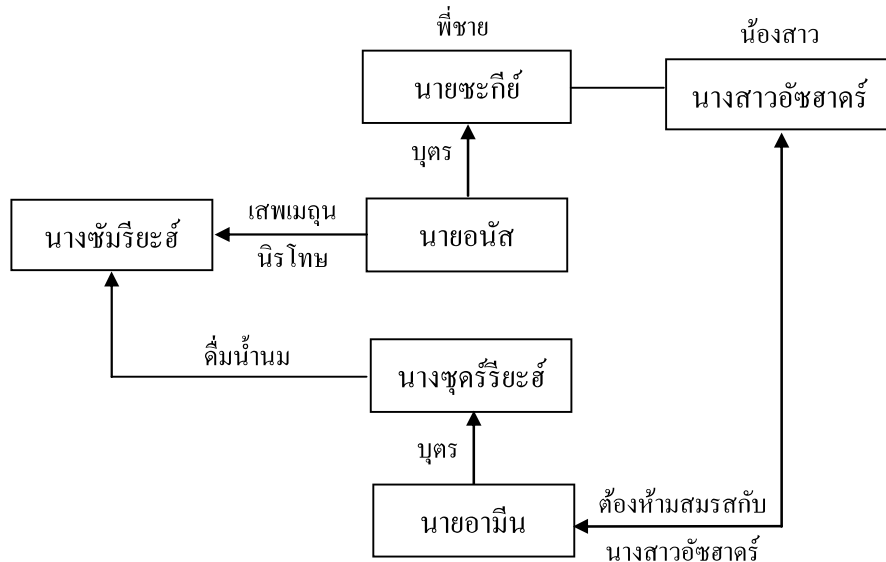

ตัวอย่างที่ ๔ นายชะกียเป็นบิดาของนายอนัสและมีพี่ชายชื่อนายชะอิม นายอนัสได้เสพเมถุนนิรโทษกับนางชมรียะฮ์ และนางชมรียะฮ์ตั้งครรภ์จากการเสพเมถุนนั้น หลังจากคลอดบุตรได้ไม่กี่วัน นางชมรียะฮ์ก็ได้ให้นางซุครียะฮ์ คัดน้ำนมของตนโดยการคัดตามความในข้อนี้วรรคสาม ต่อมานางซุครียะฮ์มีบุตรชื่อนางสาวญามีละฮ์ ดังนั้น นายชะอิมจึงต้องห้ามสมรสกับนางสาวญามีละฮ์ เนื่องจากนายชะอิมได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะพี่ชายของทวด (พี่ชายของบิดาของบิดาของมารดา) ของนางสาวญามีละฮ์ไปแล้วด้วยการคัดน้ำนมดังกล่าว

ตัวอย่างที่ ๕ นายชะกียซึ่งเป็นบิดาของนายอนัสและมีน้องสาวชื่อนางสาวอชฮาคร์ นายอนัสได้เสพเมถุนนิรโทษกับนางชมรียะฮ์ และนางชมรียะฮ์ตั้งครรภ์จากการเสพเมถุนนั้น หลังจากคลอดบุตรได้ไม่กี่วัน นางชมรียะฮ์ก็ได้ให้นางซุครียะฮ์ คัดน้ำนมของตนโดยการคัดตามความในข้อนี้วรรคสาม ต่อมา นางซุครียะฮ์มีบุตรชื่อนายอามีน ดังนั้น นางสาวอชฮาคร์จึงต้องห้ามสมรสกับนายอามีน เนื่องจากนางสาวอชฮาคร์ได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะน้องสาวของทวด (น้องสาวของบิดาของบิดาของมารดา) ของนายอามีนไปแล้วด้วยการคัดน้ำนมดังกล่าว

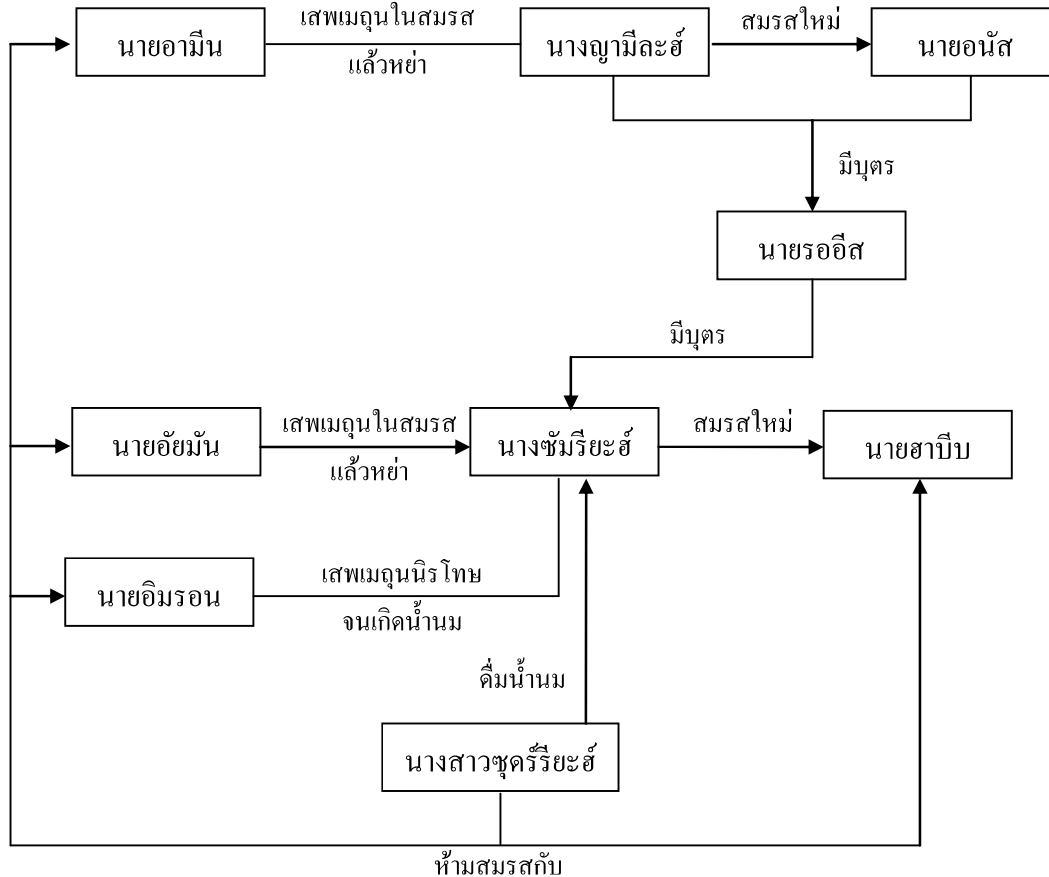

๔.๒.๑.๔ ชายที่เป็นหรือเคยเป็นสามีของหญิง (ผู้ให้นม) นั้นหรือของผู้สืบสายโลหิตของหญิง (ผู้ให้นม) นั้น และได้เสพเมณุนกับบุคคลเหล่านั้นแล้ว หรือหญิงที่เป็นหรือเคยเป็นภริยาของชาย (ที่เสพเมณุนกับหญิงผู้ให้นมนั้นอันเป็นเหตุให้เกิดน้ำมนั้น และการเสพเมณุนนั้นไม่ผิดกฎหมาย) นั้นหรือของผู้สืบสายโลหิตของชาย (ที่เสพเมณุนกับหญิงผู้ให้นมนั้นอันเป็นเหตุให้เกิดน้ำมนั้น และการเสพเมณุนนั้นไม่ผิดกฎหมาย) นั้น และได้เสพเมณุนกับบุคคลเหล่านั้นแล้ว

ตัวอย่างที่ ๑ หลังจากเสพเมณุนกันแล้วในสมรส นางญามีละฮ์หย่าขาดจากนายอามีนแล้วสมรสใหม่กับนายอนัสมีบุตรชื่อนายรอฮิส นายรอฮิสมีบุตรหญิงชื่อนางซัมรียะฮ์ซึ่งมีสามีชื่อนายอัยมัน และหลังจากเสพเมณุนกันแล้วในสมรส นางซัมรียะฮ์ได้หย่าขาดกับนายอัยมันแล้วสมรสใหม่กับนายฮาบีบ ต่อมานางซัมรียะฮ์ได้เสพเมณุนนิรโทษกับนายอิมรอน และนางซัมรียะฮ์ตั้งครรภ์จากการเสพเมณุนนั้น หลังจากคลอดบุตรได้ไม่กี่วัน นางซัมรียะฮ์ก็ได้ให้นางสาวชฎรียะฮ์ดื่มน้ำนมของตนโดยการดื่มน้ำตามความในข้อนี้วรรคสาม ดังนั้น นางสาวชฎรียะฮ์จึงต้องห้ามสมรสกับนายอิมรอน ผู้เสพเมณุนนิรโทษกับนางซัมรียะฮ์อันเป็นเหตุให้เกิดน้ำมนั้น นายฮาบีบสามีใหม่ของนางซัมรียะฮ์นายอัยมันสามีเก่าของนางซัมรียะฮ์ และนายอามีนผู้เคยเสพเมณุนกับผู้สืบสายโลหิตของผู้ให้น้ำนม เนื่องจากนายอิมรอนได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะบิดาของนางสาวชฎรียะฮ์นายฮาบีบได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะบิดาอีกคนหนึ่งของนางสาวชฎรียะฮ์ นายอัยมันได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะชายที่เคยเป็นสามีของมารดาของนางสาวชฎรียะฮ์ และนายอามีนได้กลายเป็นผู้ที่

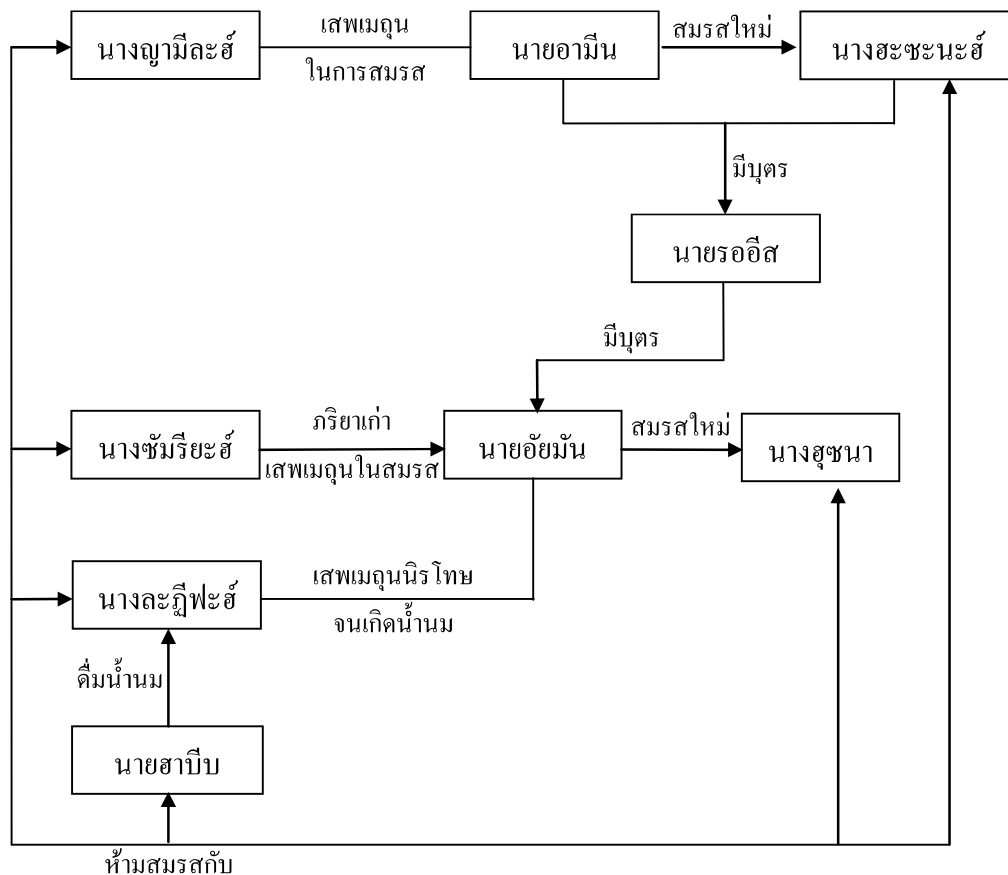
อยู่ในฐานะชายที่เคยเป็นสามีของมารดาของนางสาวชฎรีริยะสัไปแล้ว
ด้วยการดื่มน้ำนมดังกล่าว

ตัวอย่างที่ ๒ หลังจากเสพเมณกันแล้วในสมรส นางณัฏฐิณี
หย่าขาดจากนายอำมรินทร์ ต่อมานายอำมรินทร์สมรสใหม่กับนางสะชะนะสั และมีบุตรชื้อ
นายรออิส นายรออิสมีบุตรชื้อนายอัยมณซึ่งมีภริยาชื้อนางชมริยะสั และหลังจาก
เสพเมณกันแล้วในสมรส นายอัยมณได้หย่าขาดจากนางชมริยะสัแล้วสมรสใหม่
กับนางสุชนาต่อมานายอัยมณได้เสพเมณนิตโษกับนางละฎีพะสัและนางละฎีพะสั
ตั้งครรรักจากการเสพเมณนั้น หลังจากคลอดบุตรได้ไม่กี่วัน นางละฎีพะสัก็ได้
ให้นายฮาบีบดื่มน้ำนมของตนโดยการดื่มน้ำนมในข้อนี้วรรคสาม ดังนั้น นายฮาบีบ
จึงต้องห้ามสมรสกับนางละฎีพะสั นางสุชนา นางชมริยะสั นางสะชะนะสัและ
นางณัฏฐิณี เนื่องจากนางละฎีพะสั (ซึ่งเป็นผู้ให้นายฮาบีบดื่มน้ำนม) ได้กลายเป็นผู้ที่
อยู่ในฐานะมารดาของนายฮาบีบ นางสุชนา (ซึ่งเป็นหญิงที่เป็นภริยาของชายที่ทำให้
เกิดน้ำมนั้น) ได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะมารดาอีกคนหนึ่งของนายฮาบีบ นางชมริยะสั

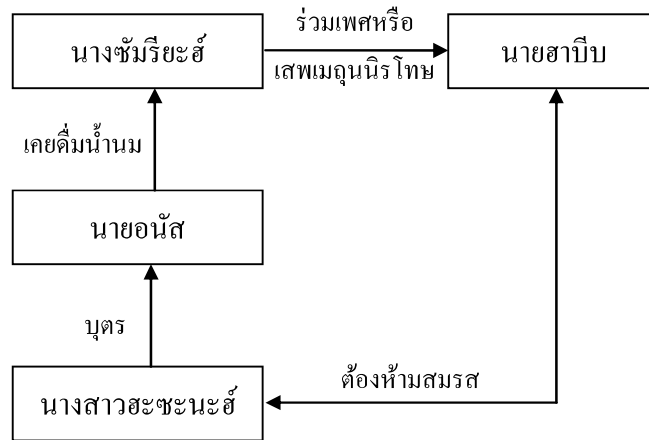

ได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะหญิงที่เคยเป็นภริยาของบิดาของนายฮาบีบ นางสาวชะชะนะฮ์ ได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะภริยาของทวดของนายฮาบีบ และนางญามิละฮ์ได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะหญิงที่เคยเป็นภริยาของทวดของนายฮาบีบไปแล้วด้วยการดื่มน้ำนมดังกล่าว

๔.๒.๑.๕ ชายที่ได้ร่วมเพศหรือเสพเมถุนนिरโทษกับหญิงผู้ให้นม หรือกับผู้สืบสายโลหิตของหญิงนั้น

ตัวอย่าง นางชมรียะฮ์ได้ให้นายอนัสดื่มน้ำนมของตนโดยการดื่มน้ำตามความในข้อนี้วรรคสาม ต่อมานายอนัสมีบุตรชื่อนางสาวชะชะนะฮ์ และนางชมรียะฮ์ได้ร่วมเพศหรือเสพเมถุนนिरโทษกับนายฮาบีบ ดังนั้น นางสาวชะชะนะฮ์จึงต้องห้ามสมรสกับนายฮาบีบ ทั้งนี้ เนื่องจากนายฮาบีบได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะปู่ (หรือสามีของย่า) ของนางสาวชะชะนะฮ์ไปแล้วด้วยการดื่มน้ำนมดังกล่าว

ข้อสังเกต กรณีชายที่ได้เสพเมถุนนิรโทษกับหญิงและเกิดบุตรขึ้นมา กฎหมายถือว่าบุตรที่เกิดจากการเสพเมถุนนิรโทษเป็นบุตรที่ต้องตามกฎหมายของชายนั้น

๕. “หากการเสพเมถุนนั้นไม่ผิดกฎหมาย” ตามความในวรรคแรก หมายความว่า หากการเสพเมถุนนั้นเป็นการเสพเมถุนที่ไม่ผิดกฎหมาย เช่น การเสพเมถุนระหว่างสามีภริยาหรือของผู้เสพเมถุนนิรโทษ

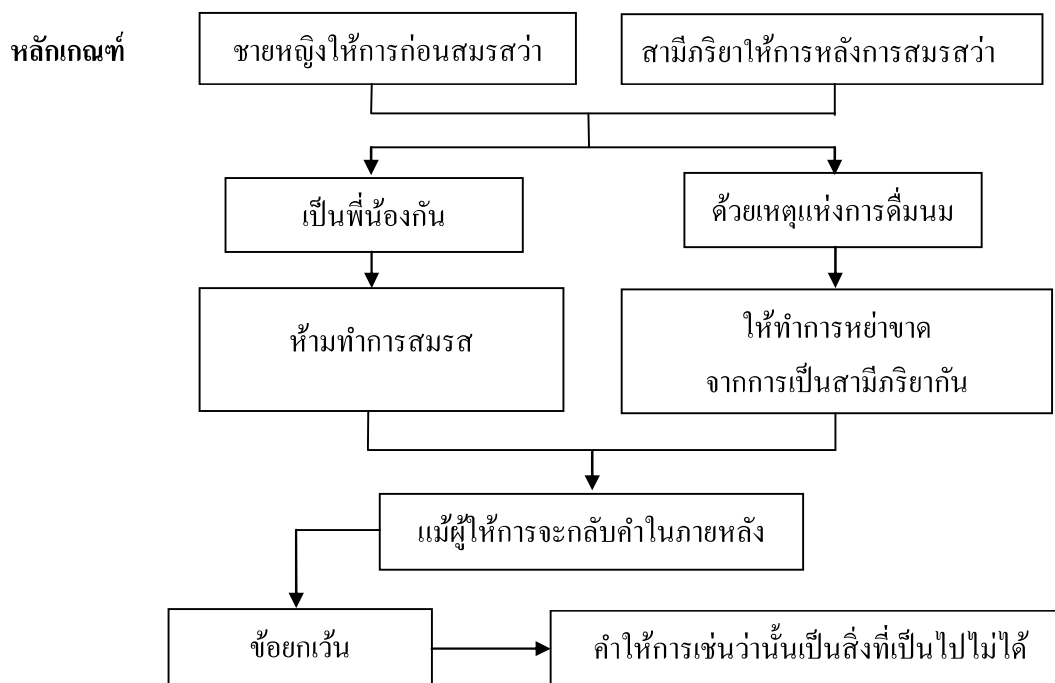
๖. “การดื่มจนผลออกจากหญิงผู้ให้นม แม้จะด้วยการกระทำของหญิงผู้ให้นม หรือผู้อื่น และได้กลับมาดื่มใหม่ในระยะเวลาไม่นาน ให้ถือเป็นหนึ่งครั้ง” ตามความในวรรคสาม หมายความว่า เมื่อดื่มน้ำนมแล้วผลออกไปแล้วกลับมาดื่มใหม่ในระยะเวลาไม่นาน ต้องนับเป็นหนึ่งครั้งไม่ว่าการผลออกไปนั้น จะเป็นผลมาจากการกระทำของผู้ใด

๗. การหยุดดื่มแล้วย้ายจากเต้านมหนึ่งไปอีกเต้านมหนึ่งใหม่ หรือหยุดและปากหลุดจากหัวนมด้วยเหตุผลกลับไปเป็นระยะเวลาสั้น ๆ หรือนานแต่ปากยังไม่หลุดจากหัวนมตามความในวรรคห้า นั้น การกระทำเช่นนั้นไม่ทำให้เป็นอย่างอื่น นอกจากการดื่มนมหนึ่งครั้ง โดยที่ไม่ต้องดูเงื่อนไขอื่นประกอบอีก

การฟังคำให้การ
เกี่ยวกับการ
ดื่มน้ำนม

ข้อ ๔๕ ห้ามทำการสมรสให้ชายหญิงที่ก่อนจะทำการสมรสได้ให้การว่าเป็นพี่น้องกัน ด้วยเหตุแห่งการดื่มนม ถ้าการให้การกระทำหลังการสมรส ให้ทำการหย่าขาดชายหญิงนั้นจากการเป็นสามีภริยากัน แม้ผู้ให้การจะกลับคำในภายหลัง เว้นแต่คำให้การเช่นนั้นเป็นสิ่งที่เป็นไปได้

อธิบายศัพท์

๑. “การสมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๒

๒. “การหย่า” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑๖๖

ข้อพิจารณา

ข้อนี้เป็นเรื่องของการรับฟังคำให้การของกลุ่มสมรสเกี่ยวกับการเป็นพี่น้องกัน ด้วยการที่ฝ่ายหนึ่งได้ดื่มน้ำนมตามความในข้อ ๔๔ วรรคสามของมรดาของอีกฝ่ายหนึ่ง โดยให้ถือเป็นเรื่องสำคัญด้วยการรับฟังโดยทันที โดยการห้ามทำการสมรสให้กลุ่มสมรสนั้น ถ้ากลุ่มสมรสนั้นได้ให้การว่าเป็นพี่น้องกัน ด้วยเหตุแห่งการดื่มนมก่อนจะทำการสมรส และโดยการทำการหย่าขาดกลุ่มสมรสนั้นจากการเป็นสามีภริยากัน ถ้าการให้การนั้นได้กระทำหลังการสมรส แม้ผู้ให้การจะกลับคำให้การในภายหลัง แต่ไม่รวมถึงกรณีที่คำให้การเช่นนั้นเป็นสิ่งที่ไม่อาจเป็นไปได้เลย

ข้อ ๕๐ หญิงที่ห้ามมิให้ขายสมรสด้วยเพียงชั่วคราวมีดังต่อไปนี้

(๑) พี่หญิงหรือน้องหญิงของภริยาของชายนั้น เฉพาะในช่วงระยะเวลาที่ชายนั้นยังอยู่ในสมรสของภริยาหรือแม้จะหย่าจากภริยาแล้ว ถ้าภริยานั้นยังอยู่ในระยะอดคะฮ์หรือญอียะฮ์

(๒) ป้า อาหญิง และน้ำหญิงของภริยาของชายนั้น เฉพาะในช่วงเวลาที่ชายนั้นยังอยู่ในการสมรสภริยา หรือแม้จะหย่าจากภริยาแล้ว ถ้าภริยานั้นยังอยู่ในระยะอดคะฮ์หรือญอียะฮ์

หญิงที่ห้ามสมรส
ด้วยชั่วคราว

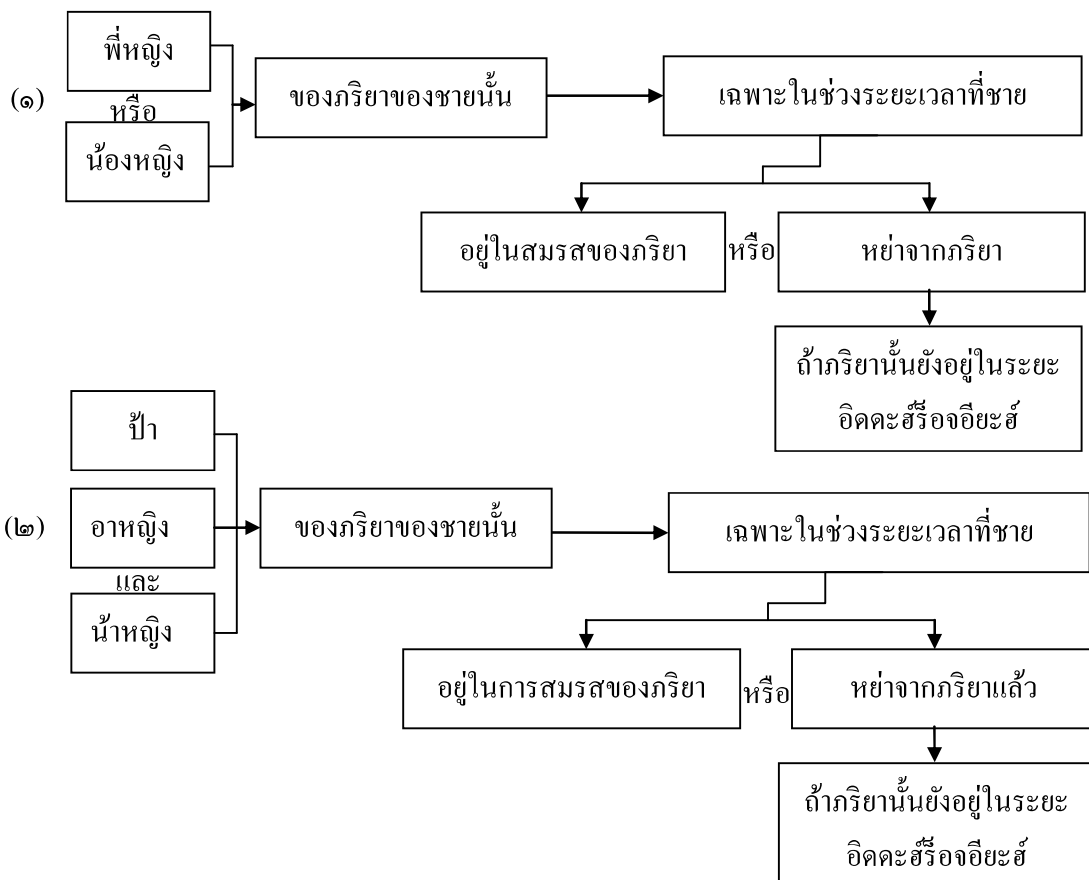
(๓) หญิงที่เป็นภริยา หรือหญิงยังอยู่ในระยะอดคะฮ์ของชายอื่นจนกว่าจะหลุดพ้นจากการเป็นภริยา หรือหลุดพ้นจากระยะอดคะฮ์ของชายอื่นนั้นแล้ว

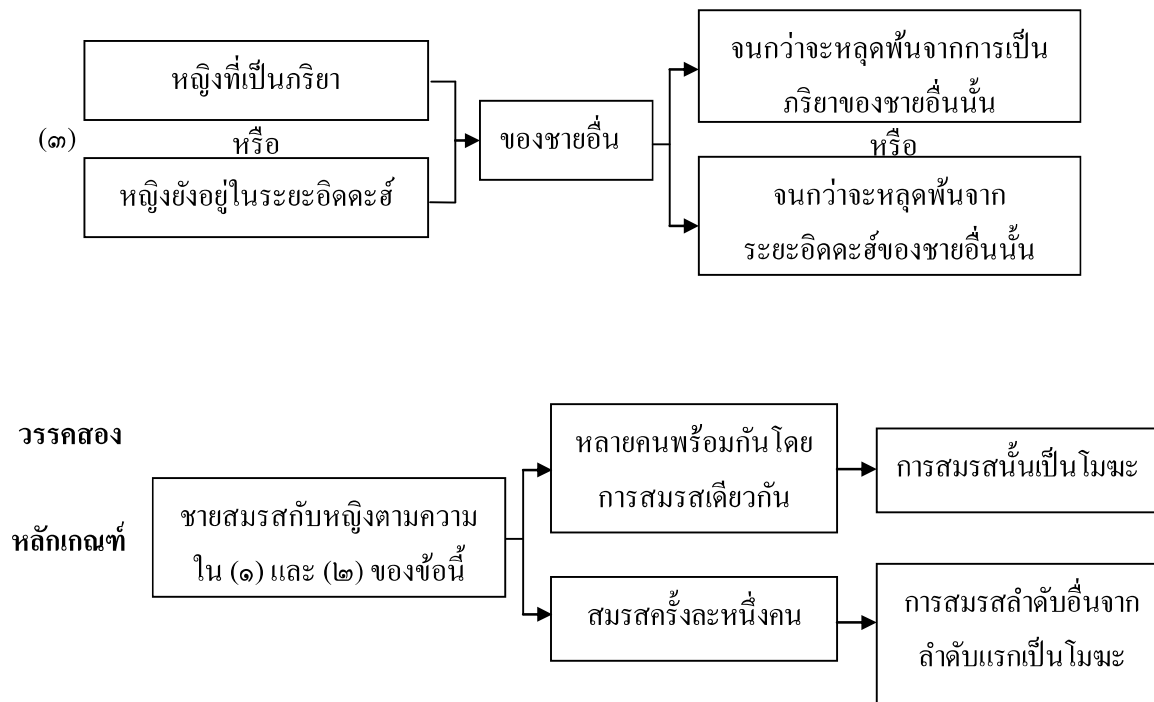
ในกรณีที่ขายสมรสกับหญิงตามความใน (๑) และ (๒) ของข้อนี้ หลายคนพร้อมกันโดยการสมรสเดียวกันการสมรสนั้นเป็นโมฆะ แต่ถ้าสมรสครั้งละหนึ่งคน การสมรสลำดับอื่นจากลำดับแรกเป็นโมฆะ

วรรคแรก

หลักเกณฑ์

หญิงที่ห้ามมิให้ขายสมรสด้วยเพียงชั่วคราวมี

อธิบายศัพท์

๑. “อิดคะฮ์หรือจัญอียะฮ์” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๕๒)
๒. “การสมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๒
๓. “อิดคะฮ์” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๒๔๘

ข้อพิจารณา

๑. “หญิงที่ห้ามชายสมรสด้วยเพียงชั่วคราว” หมายความว่า หญิงที่ห้ามชายสมรสด้วยเพียงชั่วคราวที่อยู่ในเงื่อนไขที่กฎหมายได้กำหนดไว้เท่านั้น ซึ่งมี ๓ กรณี คือ

๑.๑ กรณีที่หญิงนั้นเป็นพี่สาวหรือน้องสาวของภริยาของชายนั้น โดยห้ามชายนั้นสมรสด้วยเฉพาะในช่วงระยะเวลาที่ชายนั้นกับภริยานั้นยังเป็นสามีภริยากันอยู่เท่านั้น หรือแม้ชายนั้นหย่าจากภริยาแล้ว แต่ภริยายังอยู่ในช่วงอิดคะฮ์หรือจัญอียะฮ์ เช่น นางสาวชมริยะฮ์เป็นพี่สาวนางสาวหะว้อต่อมานางสาวหะว้อสมรสกับนายฟาริด เช่นนี้ นางสาวชมริยะฮ์ไม่สามารถสมรสกับนายฟาริดได้ก็เฉพาะในช่วงระยะเวลาที่นายฟาริดและนางสาวหะว้อยังเป็นสามีภริยากันอยู่ แม้ต่อมานายฟาริดและนางสาวหะว้อได้หย่าขาดจากกันแล้วแต่ยังอยู่ในช่วงระยะอิดคะฮ์หรือจัญอียะฮ์ นางสาวชมริยะฮ์ก็ไม่สามารถสมรสกับนายฟาริดได้จนกว่าพ้นช่วงระยะอิดคะฮ์ดังกล่าว

๑.๒ ป้า อาหญิง และน้ำหญิงของภริยาของชายนั้นเฉพาะในช่วงเวลาที่ชายกับหญิงนั้นยังเป็นสามีภริยากันอยู่ หรือแม้ชายนั้นหย่าจากภริยาแล้ว แต่ภริยายังอยู่ในช่วงอดค้ำหรืออดใจยั้ง เช่น นางสาวอาชีวะเป็นน้องสาวบิดาของนางญามีละฮ์ ซึ่งมีสามีชื่อนายฮาบีบ เช่นนี้ นางสาวอาชีวะไม่สามารถสมรสกับนายฮาบีบได้ ในขณะที่นายฮาบีบและนางญามีละฮ์ยังเป็นสามีภริยากันอยู่ แม้ต่อมานายฮาบีบและนางญามีละฮ์จะได้หย่าขาดจากกันแล้ว แต่ยังอยู่ในช่วงระยะอดค้ำหรืออดใจยั้ง นางสาวอาชีวะก็ไม่สามารถสมรสกับนายฮาบีบได้จนกว่าพ้นช่วงระยะอดค้ำดังกล่าว

๑.๓ หญิงที่เป็นภริยาของชายอื่น หรือหญิงที่ยังอยู่ในระยะอดค้ำของชายอื่น เช่น นางสาวสุชนาเป็นภริยาของนายอาหมิน เช่นนี้ นางสาวสุชนาไม่สามารถสมรสกับนายอัยมันได้จนกว่าจะหลุดพ้นจากการเป็นภริยาของนายอาหมิน แม้ต่อมานางสุชนาจะได้หย่าขาดจากนายอาหมินแล้ว แต่ยังอยู่ในช่วงระยะอดค้ำหรืออดใจยั้ง นางสาวสุชนาก็ไม่สามารถสมรสกับนายอัยมันได้จนกว่าพ้นช่วงระยะอดค้ำดังกล่าว

๒. “ในกรณีชายสมรสกับหญิงตามความใน (๑) และ (๒) ของข้อนี้หลายคนพร้อมกันโดยการสมรสเดียวกัน” หมายความว่า ในกรณีที่ชายทำการสมรสกับหญิงตามความใน (๑) ของข้อนี้ คือ หญิงที่เป็นพี่น้องกันหรือในกรณีที่ชายทำการสมรสกับหญิงตามความใน (๒) ของข้อนี้ คือ หญิงที่เป็นป้าหลานหรืออาหลานกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปแต่ไม่เกินสี่คนพร้อมกันโดยการสมรสเดียว การสมรสนั้นจะตกเป็นโมฆะตามความในข้อนี้วรรคสอง เช่น นางสาวหะวอ นางสาวชะมีเราะฮ์และนางสาวซัมรียะฮ์เป็นพี่น้องกันถ้านายฟาริดสมรสกับนางสาวหะวอนางสาวชะมีเราะฮ์และนางสาวซัมรียะฮ์พร้อมกันโดยการสมรสเดียวกัน การสมรสนั้นย่อมตกเป็นโมฆะ แต่หากสมรสครั้งละหนึ่งคน การสมรสในลำดับแรกจะสมบูรณ์ ส่วนการสมรสในลำดับอื่นตกเป็นโมฆะ เช่น นายฟาริดได้สมรสกับนางสาวหะวอในลำดับแรก จากนั้นนายฟาริดได้ทำการสมรสกับนางสาวซัมรียะฮ์และต่อมาได้สมรสกับนางสาวชะมีเราะฮ์ เช่นนี้ การสมรสระหว่างนายฟาริดกับนางสาวหะวอเป็นการสมรสที่สมบูรณ์ แต่การสมรสระหว่างนายฟาริดกับนางสาวซัมรียะฮ์และกับนางสาวชะมีเราะฮ์ซึ่งเป็นการสมรสลำดับอื่นจากลำดับแรกเป็นการสมรสที่เป็นโมฆะตามความในข้อนี้วรรคสอง

ข้อ ๕๑ หญิงที่ห้ามมิให้ขายสมรสด้วยตลอดไปมีดังต่อไปนี้

(๑) ผู้สืบสายโลหิตของชายนั้น

(๒) ผู้สืบสันดานของชายนั้น

(๓) พี่หญิงหรือน้องหญิงร่วมบิดามารดา ร่วมแต่บิดาหรือร่วมแต่มารดา
ของชายนั้น

(๔) พี่หญิงหรือน้องหญิงของผู้สืบสายโลหิตของชายนั้น

(๕) ผู้สืบสันดานของพี่ชายหรือน้องชาย หรือของพี่หญิง หรือน้องหญิง
ของชายนั้น

หญิงที่ห้ามสมรส
ด้วยตลอดไป

(๖) หญิงที่เคยเป็นภริยาของผู้สืบสายโลหิตของชายนั้น

(๗) ผู้สืบสายโลหิตของภริยาของชายนั้น

(๘) ผู้สืบสันดานของภริยาของชายนั้น ถ้าภริยานั้นได้เสพเมถุนกับ
ชายนั้นแล้ว

(๙) หญิงที่เคยเป็นภริยาของผู้สืบสันดานของชายนั้น

(๑๐) ผู้สืบสายโลหิตหรือผู้สืบสันดานของหญิงที่เคยเสพเมถุนนิตินัย
กับชายนั้น

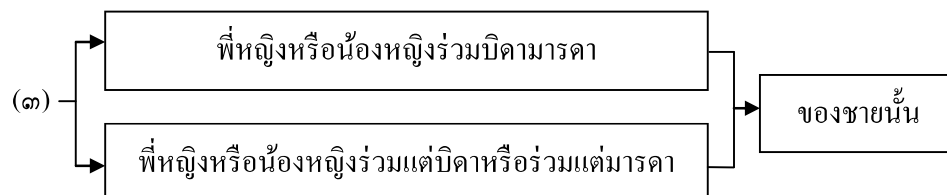
(๑๑) หญิงที่เคยเสพเมถุนนิตินัยกับผู้สืบสายโลหิตหรือผู้สืบสันดาน
ของชายนั้น

หลักเกณฑ์

หญิงที่ห้ามมิให้ขายสมรสด้วยตลอดไปมีดังต่อไปนี้

(๑) ผู้สืบสายโลหิตของชายนั้น

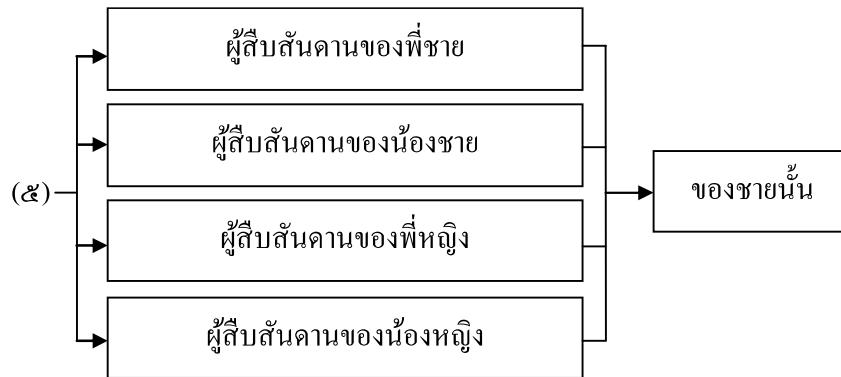
(๒) ผู้สืบสันดานของชายนั้น

(๔) พี่หญิงหรือน้องหญิงของผู้สืบสายโลหิตของชายนั้น

หลักเกณฑ์ (ต่อ)

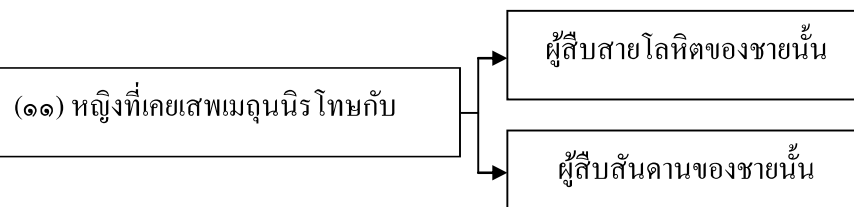
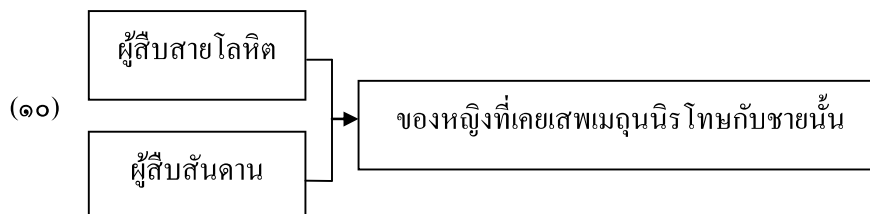
(๖) หญิงที่เคยเป็นภริยาของผู้สืบสายโลหิตของชายนั้น

(๗) ผู้สืบสายโลหิตของภริยาของชายนั้น

(๘) ผู้สืบสันดานของภริยาของชายนั้น

ถ้าภริยานั้น ได้เสพเมณกับชายนั้น

(๙) หญิงที่เคยเป็นภริยาของผู้สืบสันดานของชายนั้น

อธิบายศัพท์

๑. “ผู้สืบสายโลหิต” คุนียมศัพท์ ข้อ ๑ (๗๓) วรรคแรก
๒. “ผู้สืบสันดาน” คุนียมศัพท์ ข้อ ๑ (๘๔) วรรคแรก
๓. “เสพเมณ” คุนียมศัพท์ ข้อ ๑ (๓๒)
๔. “เสพเมณนิรโทษ” คุนียมศัพท์ ข้อ ๑ (๓๔)

ข้อพิจารณา

หญิงที่ชายห้ามสมรสด้วยตลอดไปมี ๑๑ ประเภท ดังนี้

๑. ผู้สืบสายโลหิตของชายนั้น ตามความใน (๑) อันได้แก่ มารดาและผู้สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไปจนสุดสายของชายนั้น เช่น นางมะนาวเป็นยายของนายอู๋น และนางตาลเป็นมารดาของนายอู๋น เช่นนี้ นางตาลและนางมะนาวไม่สามารถสมรสกับนายอู๋นได้

๒. ผู้สืบสันดานของชายนั้นตามความใน (๒) อันได้แก่ ผู้สืบสันดานของชายนั้น ตั้งแต่บุตรลงไปจนสุดสาย เช่น นายอู๋นเป็นบิดาของนางสาวมะยมและเป็นปู่ของนางสาวมะดัน เช่นนี้ นายอู๋นไม่สามารถสมรสกับนางสาวมะยมและนางสาวมะดันได้

๓. พี่หญิงหรือน้องหญิงของชายนั้นตามความใน (๓) ไม่ว่าจะเป็นพี่หญิงหรือน้องหญิงร่วมบิดามารดา เช่น

นางสาวมะยมและนายแพร่เป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน เช่นนี้ นายแพร่ไม่สามารถสมรสกับนางสาวมะยมได้ หรือพี่หญิงหรือน้องหญิงร่วมแต่บิดา เช่น นายอู๋นมีภริยาสองคน คือ นางนมกับนางปาน โดยนางนมเป็นมารดาของนางสาวมะยม และนางปานเป็นมารดานายหมี เช่นนี้ นายหมีไม่สามารถสมรสกับนางสาวมะยมได้ หรือพี่หญิงหรือน้องหญิงร่วมแต่มารดา เช่น นางอู๋นเคยมีสามีมาสองคน คือ นายเสือกกับนายเปาและมีบุตรสองคน โดยเป็นบุตรที่เกิดกับนายเสือกหนึ่งคนคือนางสาวปลาและเป็นบุตรที่เกิดกับนายเปาหนึ่งคน คือ นายกุ่ม เช่นนี้ นายกุ่มไม่สามารถสมรสกับนางสาวปลาได้

๔. พี่หญิงหรือน้องหญิงของผู้สืบสายโลหิตของชายนั้นตามความใน (๔) เช่น นางสาวลำไยเป็นพี่สาวนายฝรั่ง นายฝรั่งเป็นบิดานายอู๋น เช่นนี้ นายอู๋นไม่สามารถสมรสกับนางสาวลำไยได้

๕. ผู้สืบสันดานของพี่ชายหรือน้องชายหรือของพี่หญิงหรือน้องหญิงของชายนั้นตามความใน (๕) หมายถึง บุตรหลานของพี่ชายหรือน้องชาย หรือของพี่หญิงหรือน้องหญิงตั้งแต่บุตรลงไปจนสุดสาย เช่น นางชมพู่ นายอู๋น นางบัว นายนุ่น และนายกล้วย เป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน นางสาวเพชรเป็นบุตรนางชมพู่ นางสาวกำไลเป็นบุตรนางบัว นางสาวสร้อยเป็นบุตรของนายนุ่นและนางสาวแหวนเป็นบุตรนายกล้วย เช่นนี้ นายอู๋นไม่สามารถสมรสกับนางสาวสร้อย

นางสาวเพชรหรือนางสาวกำไลได้ และนายขุนไม่สามารถสมรสกับนางสาวแหวน
นางสาวเพชรหรือนางสาวกำไลได้

๖. หญิงที่เคยเป็นภริยาของผู้สืบสายโลหิตของชายนั้นตามความใน (๖) เช่น
นางพลอยเคยเป็นภริยานายฝรั่ง ต่อมานายฝรั่งสมรสกับนางตาลมีบุตรชื่อนายอ่อง
เช่นนี้ นายอ่องไม่สามารถสมรสกับนางพลอยได้

๗. ผู้สืบสายโลหิตของภริยาของชายนั้นตามความใน (๗) เช่น นางหมิ่นเป็น
มารดานางนม โดยนางนมเป็นภริยานายอ่อง เช่นนี้ นายอ่องไม่สามารถสมรสกับ
นางหมิ่นได้

๘. ผู้สืบสันดานของภริยาของชายนั้น ถ้าภริยานั้นได้เสพเมถุนกับชายนั้นแล้ว
ตามความใน (๘) เช่น นางนมเป็นภริยาของนายอ่องและทั้งสองได้เสพเมถุนกันแล้ว
ในสมรส และนางสาวนิลเป็นบุตรนางนมที่เกิดจากสามีคนก่อน เช่นนี้ นายอ่อง
ไม่สามารถสมรสกับนางสาวนิลได้

๙. หญิงที่เคยเป็นภริยาของผู้สืบสันดานของชายนั้นตามความใน (๙) เช่น
นายแพร์เป็นบุตรนายอ่อง นายแพร์มีภริยาชื่อนางเฟือกต่อมาทั้งสองได้หย่าขาดจากกัน
เช่นนี้ นายอ่องไม่สามารถสมรสกับนางเฟือกได้

๑๐. ผู้สืบสายโลหิตหรือผู้สืบสันดานของหญิงที่เคยเสพเมถุนนิตินัยกับชายนั้น
ตามความใน (๑๐) เช่น นางตองเป็นมารดานางโสมและนางสาวเต็งเป็นบุตรนางโสม
ต่อมานายอ่องได้เสพเมถุนนิตินัยกับนางโสม เช่นนี้ นายอ่องไม่สามารถสมรสกับ
นางตองหรือนางสาวเต็งได้

๑๑. หญิงที่เคยเสพเมถุนนิตินัยกับผู้สืบสายโลหิตหรือผู้สืบสันดานของชายนั้น
ตามความใน (๑๑) เช่น นายฝรั่งเป็นบิดานายอ่อง และนายแพร์เป็นบุตรนายอ่อง
ต่อมานายฝรั่งหรือนายแพร์ได้เสพเมถุนนิตินัยกับนางสาวรววย เช่น นี้ นายอ่อง
ไม่สามารถสมรสกับนางสาวรววยได้

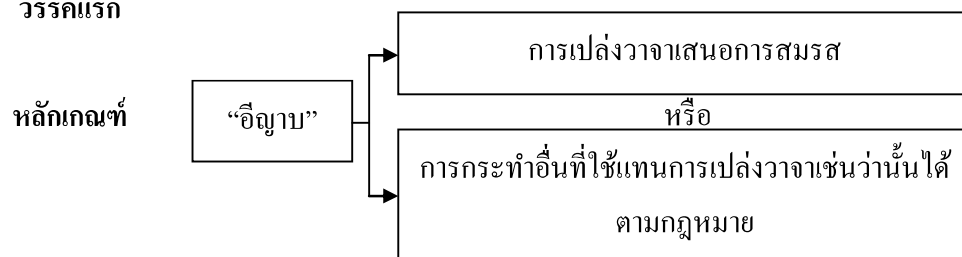
ข้อ ๕๒ “อียาบ” หมายความว่า การเปล่งวาจาเสนอการสมรสหรือการกระทำอื่นที่ใช้แทนการเปล่งวาจาเช่นนั้นได้ตามกฎหมาย

อียาบและกอบูล
ในการสมรส

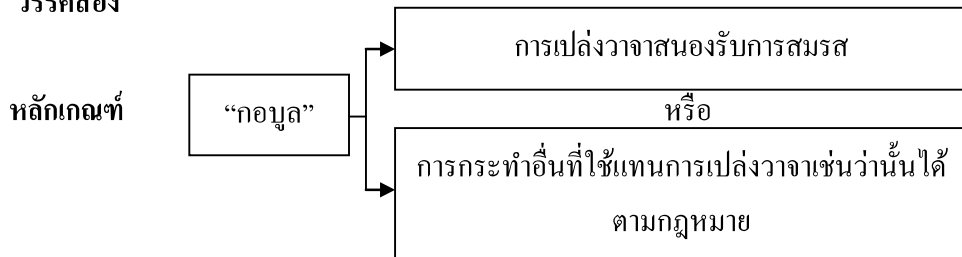
“กอบูล” หมายความว่า การเปล่งวาจาสนองรับการสมรสหรือการกระทำอื่นที่ใช้แทนการเปล่งวาจาเช่นนั้นได้ตามกฎหมาย

การสมรสจะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยอียาบของวลีของคู่สมรสหญิงหรือตัวแทนแล้วแต่กรณี และกอบูลของคู่สมรสชายหรือตัวแทน หรือวลีของคู่สมรสชายในกรณี que คู่สมรสชายเป็นผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ แล้วแต่กรณี

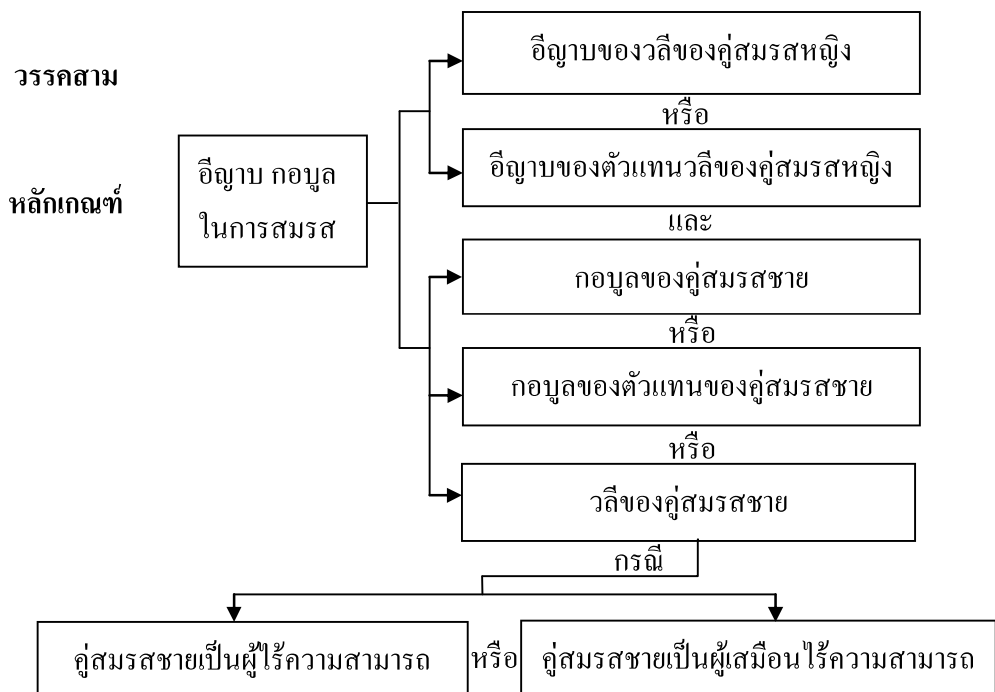
วรรคแรก

วรรคสอง

วรรคสาม

อธิบายศัพท์

๑. “การสมรส” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๓๒
๒. “กฎหมาย” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๑)
๓. “วลี” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๕)
๔. “คู่สมรสหญิง” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสาม
๕. “คู่สมรสชาย” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสอง
๖. “ผู้ไร้ความสามารถ” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๐)
๗. “ผู้เสมือนไร้ความสามารถ” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๕)

ข้อพิจารณา

๑. “อียาบ” และ “กอบูล” ตามความในลักษณะนี้เป็น “อียาบ” และ “กอบูล” ที่ใช้ในการสมรสเท่านั้น ส่วน “อียาบ” และ “กอบูล” ตามความในข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ และข้อ ๑๘ นั้น เป็น “อียาบ” และ “กอบูล” ที่ใช้ในการตั้งตัวแทน
๒. “การกระทำอื่นที่ใช้แทนการเปล่งวาจาได้ตามกฎหมาย” หมายถึง การกระทำใดๆ ที่กฎหมายให้ใช้แทนการเปล่งวาจาได้ เช่น การเขียนการใช้อำนาจสัญญาในกรณีต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนด
๓. การใช้วิธีการเปล่งวาจาและการกระทำอื่นในการทำอียาบและกอบูลนั้น ต้องกระทำตามที่กฎหมายกำหนด เช่น การใช้อำนาจสัญญาที่เป็นที่เข้าใจโดยทั่วไปนั้น สำหรับผู้ที่เป็นใบ้ทั่วไป และการใช้การเขียนหรือใช้อำนาจสัญญาที่เป็นที่เข้าใจเฉพาะผู้เชี่ยวชาญด้านนั้นเท่านั้น สำหรับผู้ที่เป็นใบ้ที่ไม่สามารถแสดงอำนาจสัญญาที่เป็นที่เข้าใจโดยทั่วไปได้และไม่สามารถตั้งตัวแทนได้

ข้อ ๕๓ อธิบายและกอบุลงตามความในข้อ ๕๒ จะสมบูรณ์ ต่อเมื่อ

(๑) ในการทำอธิบายนั้น ได้ใช้คำที่มีความหมายชัดเจนว่าผู้ทำอธิบายได้ทำการสมรสคู่สมรสชายกับคู่สมรสหญิง โดยไม่มีความหมายอย่างอื่นรวมอยู่ด้วย ซึ่งถ้าเป็นภาษาอาหรับจะต้องเป็นคำที่มาจากรากศัพท์คำว่า “อินกาห์” หรือ “ตัซวีญ์” แต่ถ้าเป็นภาษาอื่นให้ใช้คำที่ได้มาจากการแปลมาจากคำเช่นนั้น อันได้แก่คำว่า “สมรส” หรือ “แต่งงาน” ในภาษาไทย และต้องไม่เป็นคำที่มีความหมายว่าเป็นการกระทำในอนาคต โดยที่ผู้เปล่งวาจาจะมีเจตนาที่จะให้เป็นการเปล่งวาจาทำอธิบายตามความในข้อ ๔๖ หรือไม่ก็ได้

(๒) ในการทำกอบุลงนั้นจะต้องใช้คำที่มีความหมายชัดเจนว่า ผู้ทำกอบุลงได้รับการสมรสที่ผู้ทำอธิบายนั้นเสนอมา โดยไม่มีความหมายเป็นอย่างอื่น

(๓) ในกรณีที่ทำอธิบายก่อนทำกอบุลง ในอธิบายนั้นต้องปราศจากข้อความนอกเรื่องในท่ามกลางและเมื่อสิ้นสุดการทำอธิบายนั้น และในกอบุลงนั้นต้องปราศจากข้อความนอกเรื่องในเบื้องต้นและท่ามกลางการทำกอบุลงนั้น

(๔) ในอธิบายนั้นต้องมีการระบุนามหรือสรรพนามของคู่สมรสชายแล้วแต่กรณี และระบุว่าได้กระทำแทนวลี ถ้าตัวแทนวลีเป็นผู้ทำ

(๕) ในกอบุลงนั้นต้องมีการระบุนามของคู่สมรสชาย ถ้าตัวแทนหรือวลีของคู่สมรสชาตินั้นเป็นผู้ทำ

(๖) ทำติดต่อกันโดยพลัน ไม่ว่าจะทำอธิบาย หรือกอบุลงก่อน

(๗) ในอธิบายนั้นต้องมีการระบุนามของคู่สมรสหญิง หรือระบุสรรพนามพร้อมชี้ตัวคู่สมรสหญิง เว้นแต่บิดามีบุตรหญิงเพียงคนเดียวและเป็นวลีเอง ในกรณีเช่นว่านี้จะใช้คำว่า “บุตรหญิงของฉัน” ก็ได้

(๘) ผู้ทำมีสติสัมปชัญญะ มีสติปัญญาเที่ยงวิญญูชนและไม่ได้ออกจากความเป็นผู้นับถือศาสนาอิสลามในระหว่างการทำ

(๙) ภาษาที่ใช้ในการทำอธิบายและกอบุลง เป็นภาษาที่ผู้ทำทั้งสองฝ่ายและพยานเข้าใจ

(๑๐) ในอธิบายและกอบุลงนั้นต้องไม่มีเงื่อนไขและเงื่อนไขเวลา

การทำการสมรสใดผู้ทำอธิบายหรือผู้ทำกอบุลงเป็นไป สามารถใช้อำนาจนิติบัญญัติที่เป็นที่เข้าใจโดยทั่วไปแทนการเปล่งวาจาได้ ถ้าแสดงอำนาจนิติบัญญัติเช่นนั้น

ความสมบูรณ์ของ
อธิบาย และกอบุลง
ในการสมรส

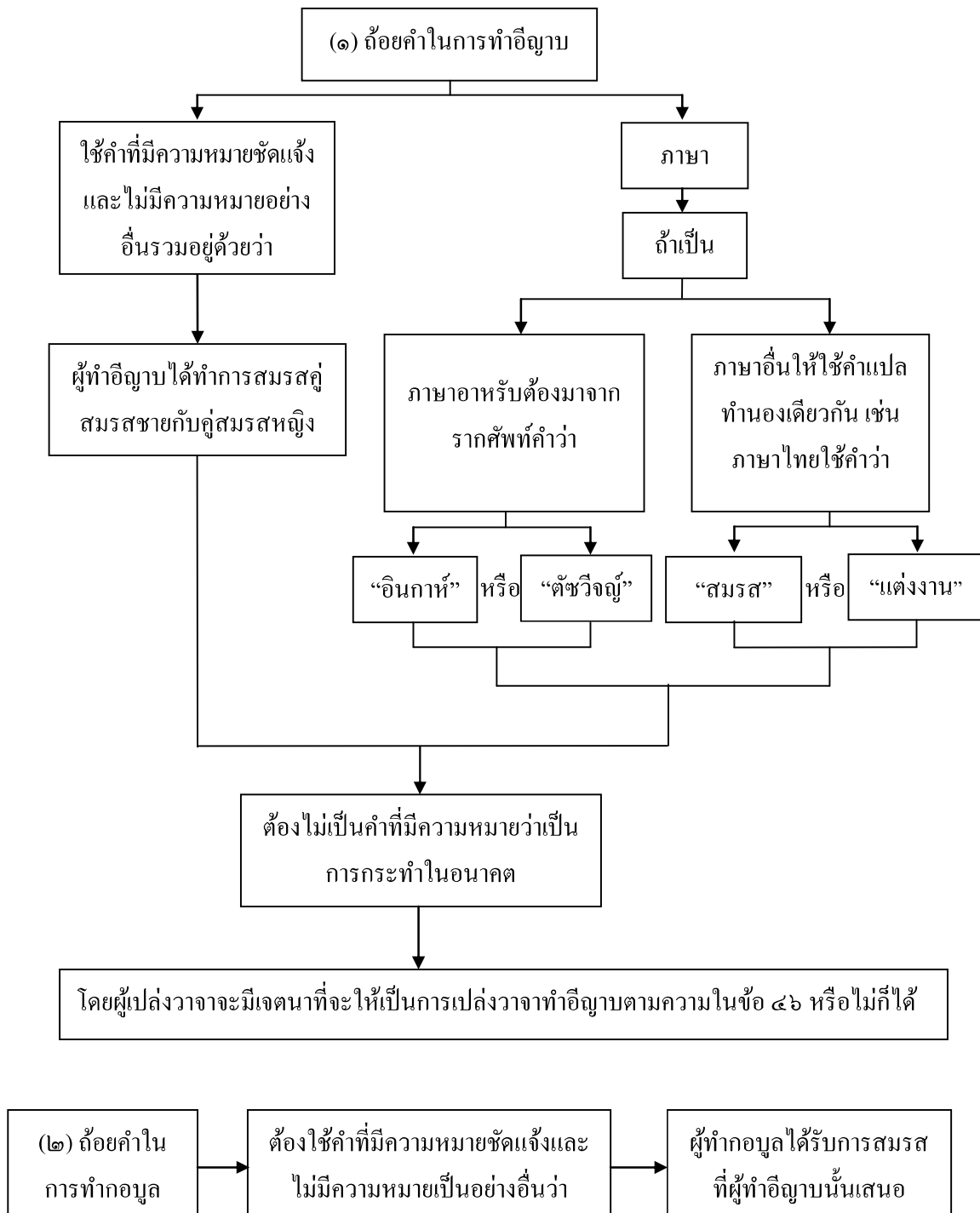
ผู้ทำอธิบาย หรือ
กอบุลงในการสมรส
เป็นไป

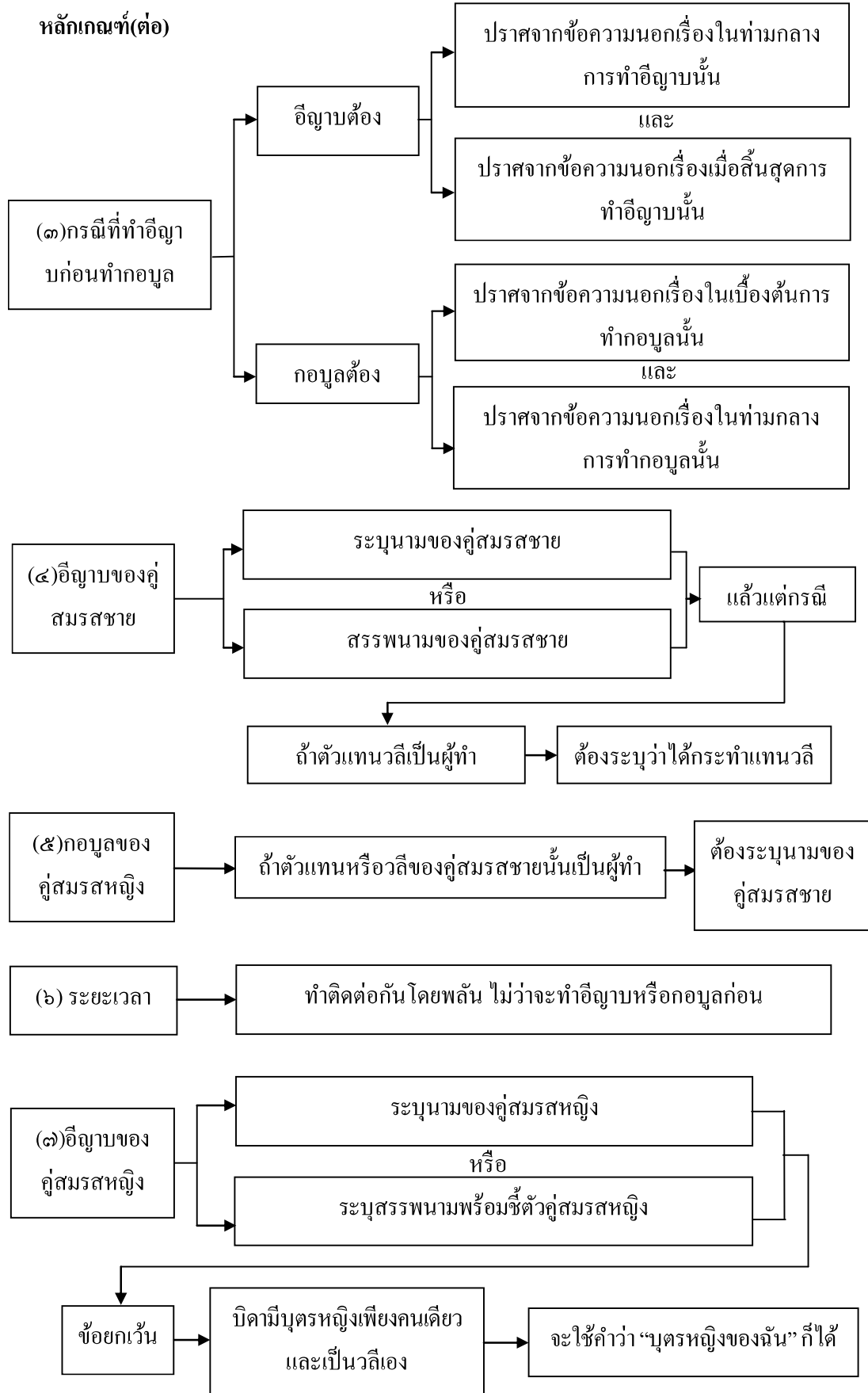

ไม่ได้ และไม่สามารถตั้งตัวแทนได้ จะใช้การเขียนหรือใช้อาณัติสัญญาณที่เป็นที่
เข้าใจเฉพาะผู้เชี่ยวชาญด้านนั้นเท่านั้นแทนก็ได้

หลักเกณฑ์

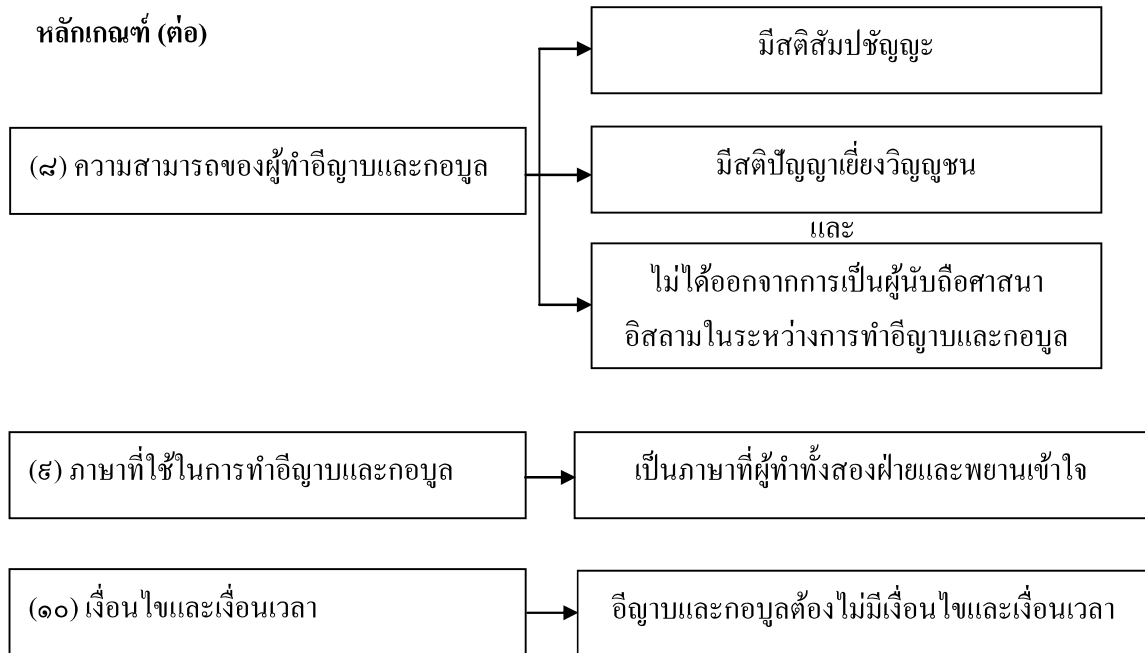
อัญญาและกอบูลตามความในข้อ ๕๒ จะสมบูรณ์ ต่อเมื่อ

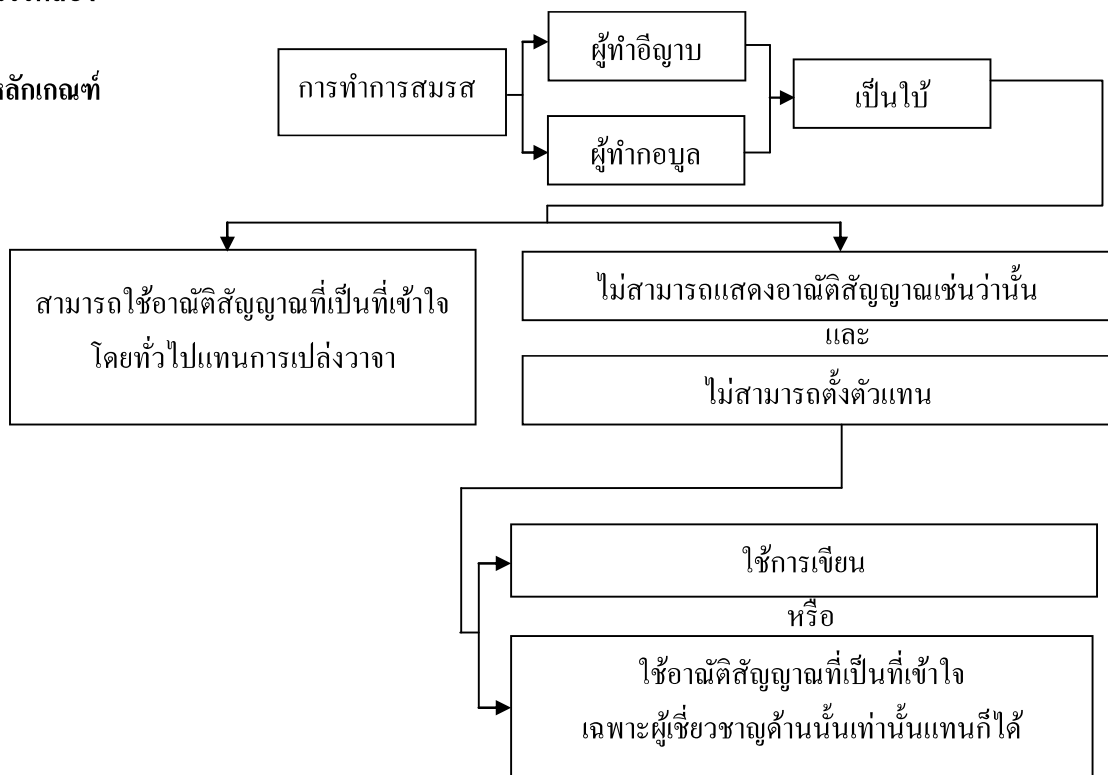

หลักเกณฑ์ (ต่อ)

วรรคสอง

หลักเกณฑ์

อธิบายศัพท์

๑. “อู่ญา” คุนียามศัพท์ ข้อ ๕๒ วรรคแรก

๒. “กอบูล” คุนียามศัพท์ ข้อ ๕๒ วรรคสอง

๓. “การสมรส” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๓๒
๔. “คู่สมรสชาย” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสอง
๕. “คู่สมรสหญิง” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสาม
๖. “วลี” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๕)
๗. “โดยพลัน” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๒)
๘. “มีบุตร” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๘)
๙. “บุตร” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๖)
๑๐. “มีสติปัญญาเพียงพอวิญญูชน” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๒๕)

ข้อพิจารณา

๑. การทำอียาบและกอบูลในการสมรสจะไม่สมบูรณ์ ถ้าขาดอย่างใดอย่างหนึ่งจากความใน (๑) ถึง (๑๐)

๒. “ในการทำอียาบและกอบูลนั้นได้ใช้คำที่มีความหมายชัดเจนว่าผู้ทำอียาบได้ทำการสมรสคู่สมรสชายกับคู่สมรสหญิง โดยไม่มีความหมายอย่างอื่นรวมอยู่ด้วย” หมายถึง ในการทำอียาบและกอบูลในการสมรสนั้นต้องใช้คำที่มีความหมายชัดเจนว่าผู้ทำอียาบได้ทำการสมรสคู่สมรสชายกับคู่สมรสหญิงเท่านั้น โดยที่ในคำนั้นไม่มีความหมายอย่างอื่นรวมอยู่ด้วย เช่น ถ้าในการทำอียาบและกอบูลนั้นใช้ภาษาอาหรับต้องใช้คำที่มาจากรากศัพท์ “อินกาห์” หรือ “ตัชวีญ์” (ซึ่งมีความหมายในภาษาไทยว่า สมรสหรือแต่งงาน) เท่านั้น และถ้าใช้ภาษาอื่นต้องใช้คำที่ได้มาจากการแปลมาจากสองคำนี้เท่านั้น

๓. “ต้องไม่เป็นคำที่มีความหมายว่าเป็นการกระทำในอนาคต” หมายถึง ต้องใช้คำที่มีความหมายว่าเป็นการกระทำในปัจจุบันหรืออดีต เช่น ต้องใช้คำว่า “ฉันสมรสคุณ” แทนที่จะใช้คำว่า “ฉันจะสมรสคุณ”

๔. “โดยที่ผู้เปล่งวาจาจะมีเจตนาที่จะให้เป็นการเปล่งวาจาทำอียาบตามความในข้อ ๔๖ หรือไม่ก็ได้” หมายถึง ในการเปล่งวาจาทำอียาบนั้น ในขณะที่กระทำผู้กระทำจะมีเจตนาที่จะให้การทำอียาบนั้น เป็นการทำอียาบที่เป็นองค์ประกอบหลักของการสมรสตามความในข้อ ๔๖ (๔) หรือไม่ก็ได้ โดยไม่เป็นปัญหาต่อความสมบูรณ์ของการทำอียาบนั้นแต่อย่างใด

๕. ในการทำอียาบนั้น ต้องมีการระบุนามหรือสรรพนามของคู่สมรสชายแล้วแต่กรณี กล่าวคือ ถ้าคู่สมรสชายเป็นบุรุษที่สองต้องระบุนามของคู่สมรสชาย

เช่น “ฉันสมรสคุณกับ...” แต่ถ้าคู่สมรสชายเป็นบุรุษที่สามต้องระบุนามของคู่สมรสชาย เช่น “ฉันสมรสนายคำ คมขำกับ...”

“นามของคู่สมรสชาย” ดังกล่าว หมายถึง นามที่บ่งบอกตัวตนของคู่สมรสชาตินั้น อย่างชัดเจน เช่น ในกรณีของชายไทยก็คือชื่อพร้อมชื่อสกุล หรือชื่อพร้อมกับระบุนาม เป็นบุตรของชายใดหรือหญิงใดในกรณีไม่มีบิดาที่ถูกต้องตามกฎหมาย

๖. ในการทำอัญญาบนั้น ต้องมีการระบุนามหรือสรพนามพร้อมชีตัว แล้วแต่กรณี ยกเว้นกรณีที่บิดาเป็นวลีเอง และมีบุตรหญิงเพียงคนเดียว โดยในกรณีดังกล่าว ระบุนามเพียงว่า “บุตรหญิงของฉัน” หรือคำอื่นที่มีความหมายเช่นเดียวกับคำนั้นก็เป็นการเพียงพอแล้ว

๗. ในการทำอัญญาบและกอบูลนั้น จะต้องทำติดต่อกันทันที หรือจนถึได้ว่า เป็นการทำติดต่อกันโดยพลัน ไม่ว่าจะทำกอบูลก่อนหรือหลังการทำอัญญาบ

๘. ภาษาที่ใช้ในการทำอัญญาบและกอบูลนั้น ต้องเป็นภาษาที่ผู้ทำทั้งสองฝ่ายและ พยานเข้าใจ กล่าวคือ ภาษาที่ใช้ในการทำอัญญาบและกอบูลแม้เป็นสิ่งสำคัญแต่ก็ สามารถใช้ภาษาใดก็ได้ โดยไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นภาษาอาหรับ ซึ่งส่วนใหญ่มักใช้ ภาษาท้องถิ่นของผู้เกี่ยวข้อง คือ คู่สมรสชาย วลี และพยานในการสมรส ทั้งนี้ เพื่อ เป็นที่แน่ชัดว่าบุคคลเหล่านั้นและบุคคลทั่วไปเข้าใจคำกล่าวที่ใช้เป็นอัญญาบและกอบูลนั้น

๙. อัญญาบและกอบูลนั้นต้องไม่มีเงื่อนไขและเงื่อนไขเวลา เช่น ถ้าผู้ทำอัญญาบกล่าวว่า “ฉันทำการสมรสคุณกับนางสาว ข. บุตรสาวของฉันด้วยมะฮัรหนึ่งแสนบาท ถ้าคุณต้องการ” การทำอัญญาบนั้นไม่สมบูรณ์ตามกฎหมาย และถ้าผู้ทำอัญญาบกล่าวว่า “ฉันทำการสมรสคุณกับนางสาว ก. บุตรสาวของฉันเพื่อเป็นสามีภริยากันเพียงหนึ่งปี ด้วยมะฮัรหนึ่งแสนบาท” การทำอัญญาบนั้นไม่สมบูรณ์ตามกฎหมาย

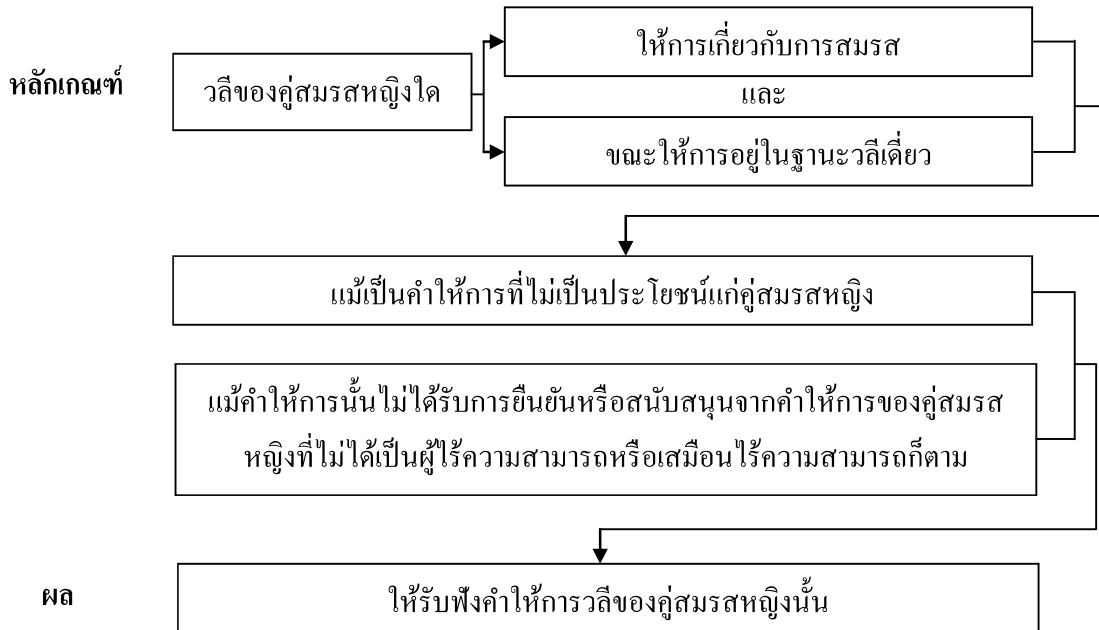
ท่านนบีมุฮัมมัดได้กล่าวไว้ในการทำฮัจญ์ครั้งสุดท้ายของท่านความว่า “ประชาชนทั้งหลายเอ๋ย ฉันเคยอนุญาตให้ท่านทั้งหลายเสพลูขกับสตรีใน (การ สมรส) แบบชั่วคราว แท้จริงพระองค์อัลเลาะห์ได้ทรงบัญญัติห้ามการแต่งงาน ประเภทนี้ นับตั้งแต่วันนี้จนถึงวันกิยามะฮ์”

รายงานและบันทึกโดยอบูดาอุด มุสลิม และอันนะซาอี

การรับฟังคำให้การ
ของวลีคู่สมรสหญิง

ข้อ ๕๔ ถ้าวลีของกลุ่มสมรสหญิงใดได้ให้การเกี่ยวกับการสมรส แม้เป็นคำให้การที่ไม่ได้เป็นประโยชน์แก่คู่สมรสหญิงนั้น และในขณะที่ให้การวลีนั้น อยู่ในฐานะวลีเดียว ให้รับฟังคำให้การนั้น แม้คำให้การนั้นไม่ได้รับการยืนยันหรือสนับสนุนจากคำให้การของกลุ่มสมรสหญิงที่ไม่ได้เป็นผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถก็ตาม

อธิบายศัพท์

๑. “วลี” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๕)
๒. “คู่สมรสหญิง” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสาม
๓. “การสมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๒
๔. “ผู้ไร้ความสามารถ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๐)
๕. “ผู้เสมือนไร้ความสามารถ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๕)

ข้อพิจารณา

ในการฟังคำให้การเกี่ยวกับการสมรส ต้องรับฟังคำให้การของวลีของกลุ่มสมรสหญิง ไม่ว่าคำให้การนั้นจะเป็นประโยชน์แก่คู่สมรสหญิงนั้นหรือไม่ และแม้ไม่ได้รับการยืนยันหรือสนับสนุนจากคำให้การของกลุ่มสมรสหญิงนั้น ซึ่งเป็นบุคคลที่ไม่ได้เป็น

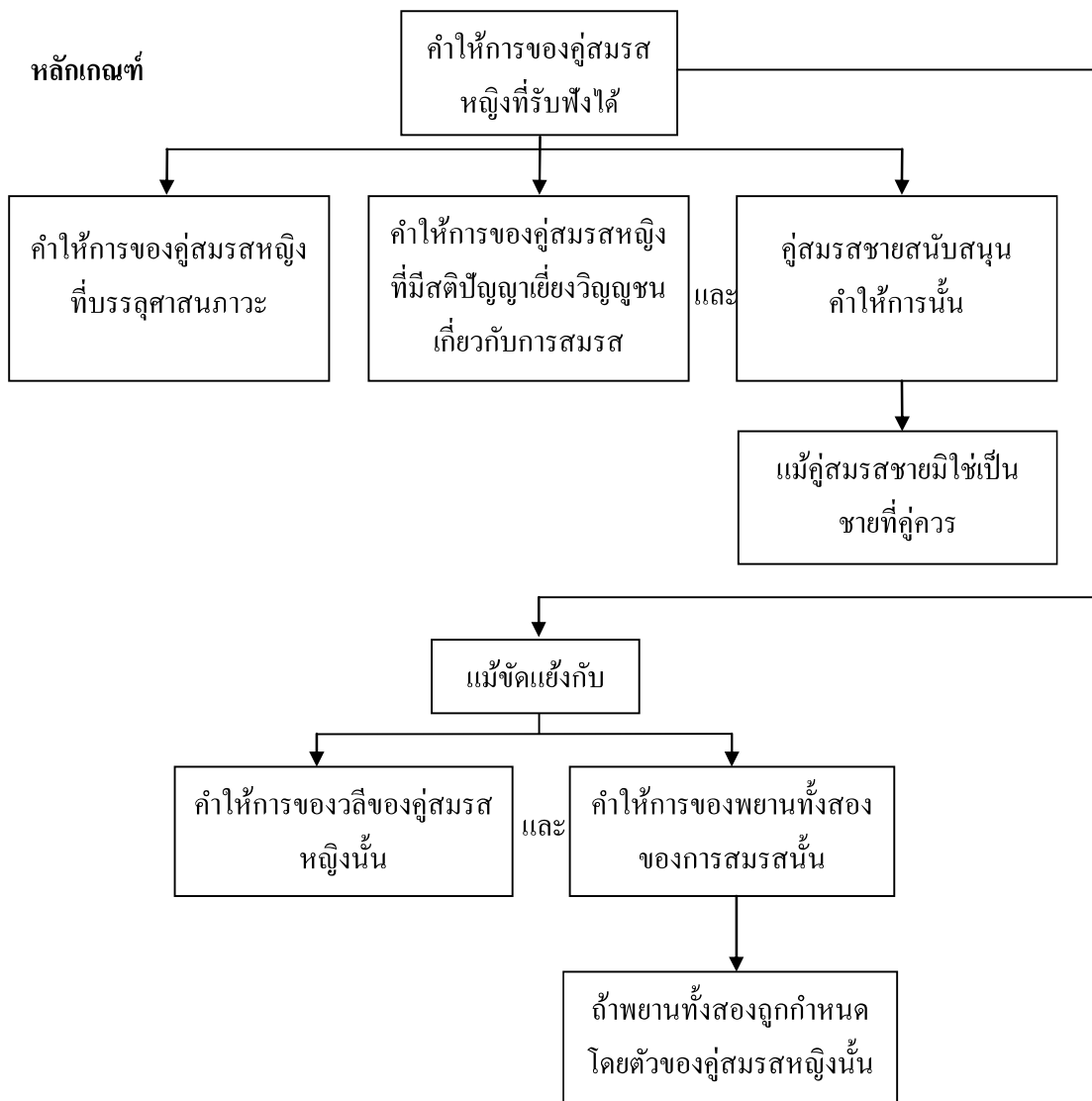

ผู้รู้ความสามารถหรือเสมือนรู้ความสามารถ และวลีนั้นเป็นวลีเดียว ทั้งนี้ เนื่องจากว่า
วลีของกลุ่มสมรสนั้นถือเป็นบุคคลที่สำคัญและมีบทบาทในการทำการสมรสมากที่สุด

การรับฟังคำให้การ
ของกลุ่มสมรสหญิง

ข้อ ๕๕ ให้รับฟังคำให้การของกลุ่มสมรสหญิงที่บรรลุนิติภาวะแล้ว และมีสติปัญญาเพียงพอเกี่ยวกับสมรส ซึ่งกลุ่มสมรสชายสนับสนุน คำให้การนั้นด้วย แม้ว่ากลุ่มสมรสชาตินั้นไม่ได้เป็นชายที่คู่ควร และแม้คำให้การนั้น จะขัดแย้งกับคำให้การของวลีของกลุ่มสมรสหญิงนั้น และคำให้การของพยานทั้งสอง ของการสมรสนั้น ถ้าพยานทั้งสองถูกกำหนดโดยตัวของกลุ่มสมรสหญิงนั้น

อธิบายศัพท์

๑. “คู่สมรสหญิง” คุนียมศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสาม
๒. “บรรลุตสาสนภาวะ” คุนียมศัพท์ ข้อ ๑ (๑๕)
๓. “มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชน” คุนียมศัพท์ ข้อ ๑ (๒๕)
๔. “การสมรส” คุนียมศัพท์ ข้อ ๓๒
๕. “คู่สมรสชาย” คุนียมศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสอง
๖. “ชายที่คู่ควร” คุนียมศัพท์ ข้อ ๑๕
๗. “วลี” คุนียมศัพท์ ข้อ ๑ (๑๕)

ข้อพิจารณา

แม้ว่าวลีของคู่สมรสหญิงถือเป็นบุคคลที่สำคัญและมีบทบาทในการทำการสมรสมากที่สุดที่ต้องรับฟังคำให้การของวลีนั้น ไม่ว่าคำให้การนั้นจะเป็นประโยชน์แก่คู่สมรสหญิงหรือไม่ และแม้ไม่ได้รับการยืนยันหรือสนับสนุนจากคำให้การของคู่สมรสหญิงที่เป็นบุคคลที่ไม่ได้เป็นผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ และวลีนั้นเป็นเพียงวลีเดียวตามความในข้อ ๕๔ แต่ถ้าในการรับฟังคำให้การเกี่ยวกับการสมรสนั้นมีคำให้การของคู่สมรสหญิงที่เป็นบุคคลที่บรรลุตสาสนภาวะแล้ว และมีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชน และคำให้การนั้นเป็นคำให้การที่คู่สมรสชายสนับสนุน แม้ว่าคู่สมรสชาตินั้นไม่ได้เป็นชายที่คู่ควรต้องรับฟังคำให้การของคู่สมรสหญิงนั้น แม้คำให้การจะขัดแย้งกับคำให้การของวลีของคู่สมรสหญิงและแม้คำให้การนั้นจะขัดแย้งกับคำให้การของพยานทั้งสองของการสมรส ถ้าพยานทั้งสองนั้นถูกกำหนดโดยตัวของคู่สมรสหญิง ทั้งนี้ เนื่องจากว่าบทบาทของคู่สมรสหญิงเมื่อได้รับการสนับสนุนจากคู่สมรสชายมีความสำคัญกว่าบทบาทของวลีของคู่สมรสหญิง และบทบาทของพยานทั้งสองของการสมรสที่ถูกกำหนดโดยตัวของคู่สมรสหญิง

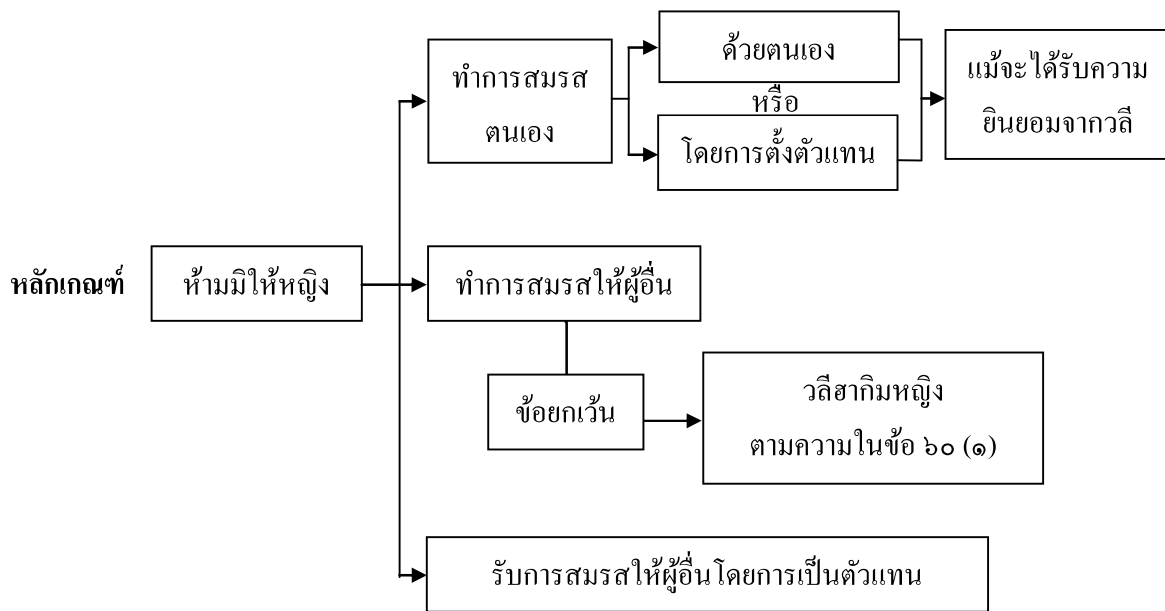

หมวด ๓

วลี

ห้ามหญิงทำการ
สมรสให้ตนเอง
และผู้อื่น

ข้อ ๕๖ ห้ามมิให้หญิงทำการสมรสตนเอง ด้วยตนเองหรือโดยการตั้ง
ตัวแทน แม้จะได้รับความยินยอมจากวลีและห้ามทำการสมรสให้ผู้อื่น ยกเว้นกรณี
เป็นวลีฮาгимตามความในข้อ ๖๐ (๑) หรือรับการสมรสให้ผู้อื่นโดยการเป็นตัวแทน

อธิบายศัพท์

๑. “การสมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๒
๒. “การตั้งตัวแทน” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑๓
๓. “วลี” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๕)

ข้อพิจารณา

๑. “ห้ามมิให้หญิงทำการสมรสตนเองด้วยตนเองหรือโดยการตั้งตัวแทน” หมายความว่า หญิงทุกคนไม่สามารถทำการสมรสตนเองได้ แม้โดยการตั้งตัวแทน มาทำการสมรสให้แก่ตน โดยวลีของหญิงนั้นเท่านั้นที่จะทำการสมรสให้หญิงนั้นได้

ท่านนปุมอำมหัดได้กล่าวไว้ความว่า “ไม่ (ถือว่า) เป็นการแต่งงานนอกจาก (การแต่งงานที่กระทำ) โดยวลี”

รายงานและบันทึกโดยอบุควาคติธรรมิชัย อะหมัด และบัยฮากีย

และท่านนปุมอำมหัดได้กล่าวไว้ความว่า “หญิงใดสมรสโดยบุคคลอื่น ที่ไม่ได้เป็นวลีของนาง (เป็นผู้ทำการสมรสให้) การสมรสของหญิงนั้นเป็นโมฆะ การสมรสของหญิงนั้นเป็นโมฆะ การสมรสของหญิงนั้นเป็นโมฆะ (ซึ่งท่านได้กล่าว ประโยคที่ว่า “การสมรสของหญิงนั้นเป็นโมฆะ” ถึงสามครั้ง)...

รายงานและบันทึกโดยอบุควาคติธรรมิชัย

๒. “ห้ามทำการสมรสให้ผู้อื่นยกเว้นกรณีเป็นวลีฮากิมตามความในข้อ ๖๐(๑)” นั้น หมายความว่า หญิงทุกคนไม่สามารถทำการสมรสให้บุคคลอื่นในฐานะวลีได้ ยกเว้น วลีฮากิมเป็นผู้หญิงซึ่งสามารถทำการสมรสให้ผู้อื่นได้ อาจเนื่องจากกฎหมายถือว่า เป็นความจำเป็นที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ อย่างไรก็ตาม ต้องทำตามความในข้อ ๖๐ (๑) ซึ่งบทยกเว้นในข้อนี้ใช้บังคับไม่ถึงความตอนต้น กล่าวคือ กฎหมายยกเว้นให้ เฉพาะในการสมรสให้ผู้อื่นเท่านั้น ไม่รวมถึงการสมรสตนเอง

ท่านนปุมอำมหัดได้กล่าวไว้ความว่า “ผู้หญิงต้องไม่ทำการสมรสให้แก่ผู้หญิง และผู้หญิงต้องไม่ทำการสมรสให้แก่ตัวเอง”

รายงานและบันทึกโดยอัครฎุฎนี และอิบนูมาญะฮ์

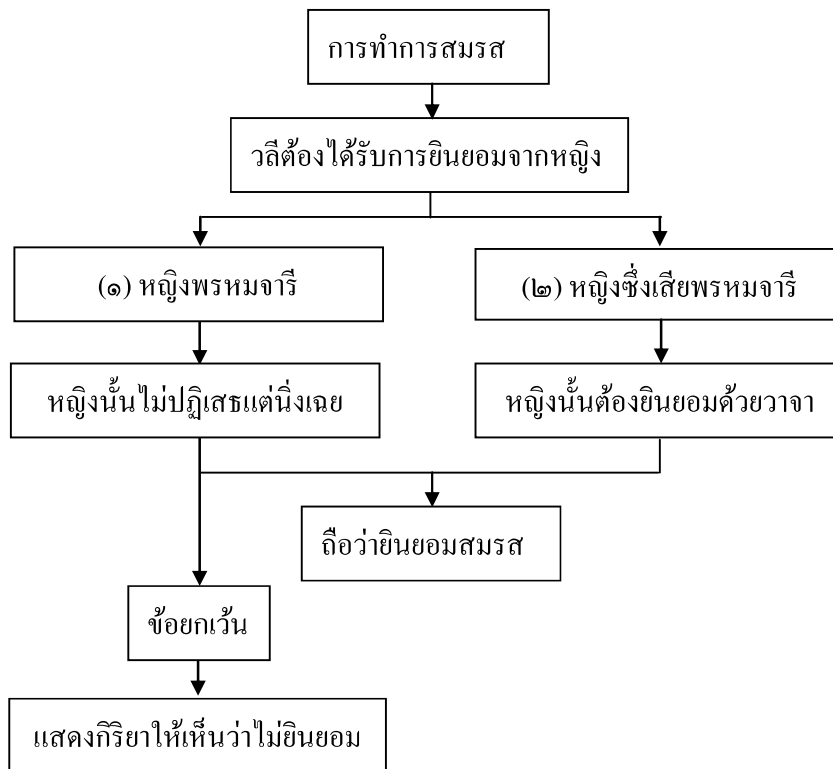

ลักษณะการให้
ความยินยอมของ
หญิงในการสมรส

ข้อ ๕๗ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งข้อ ๗๔ ในการทำการสมรส
วลีต้องได้รับการยินยอมจากหญิง โดยเมื่อวลีถาม

(๑) หญิงพรหมจารี หากหญิงนั้นไม่ปฏิเสธแต่หนึ่งเลย ให้ถือว่ายินยอม
เว้นแต่จะแสดงกิริยาที่แสดงให้เห็นว่าไม่ยินยอม

(๒) หญิงซึ่งเสียพรหมจารีแล้ว หญิงนั้นต้องยินยอมด้วยวาจา จึงจะถือว่า
ยินยอม

อธิบายศัพท์

๑. “การสมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๒
๒. “วลี” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๕)
๓. “หญิงพรหมจารี” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๗)

ข้อพิจารณา

๑. เกี่ยวกับการให้ความยินยอมในการสมรส ท่านนบีมุฮัมมัดได้กล่าวไว้ความว่า “จงอย่าทำการสมรสให้หญิงซึ่งเสียพรหมจารีแล้ว จนกว่านางจะมีคำสั่ง (หรือคำขอให้ทำการสมรสให้) และจงอย่าทำการสมรสให้หญิงที่เป็นหญิงพรหมจารี เว้นแต่ด้วยการที่ได้รับอนุญาตนาง” พวกเขา (หมายถึง บรรดาสะอะฮาบะฮ์ที่อยู่ ณ ที่นั้น)

ได้กล่าวต่อท่านนบีว่า “โอ้ท่านศาสนทูตของอัลเลาะห์และสิ่งใดละ (ที่ถือว่า) เป็นการอนุญาตของนาง” ท่านนบีก้าว (ตอบ) ว่า “การที่นางนิ่งเฉย” (หมายถึง การไม่ปฏิเสธและไม่ตอบรับ)

รายงานและบันทึกโดยอบูดาวูด

๒. การทำการสมรส วลีต้องได้รับความยินยอมจากหญิง อย่างไรก็ตามยังจะต้องอยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติของข้อ ๑๔ กล่าวคือ วลีมุญญิบ์ของหญิงพรหมจารีมีสิทธิทำการสมรสหญิงนั้นกับชายที่คู่ควรโดยไม่ต้องขออนุญาตต่อหญิงนั้น

กรณีที่หญิงขอให้วลีทำการสมรสตนเองตามข้อ ๘๓ ถือว่าเป็นความยินยอมตามความในข้อนี้ของหญิงนั้นอยู่ในตัวแล้ว ดังนั้น กรณีเช่นนี้วลีไม่ต้องขอความยินยอมจากหญิงนั้นอีก

๓. “นิ่งเฉย” หมายความว่า ไม่กล่าวปฏิเสธและไม่กล่าวตอบรับซึ่งรวมทั้งการไม่แสดงอาการปฏิกิริยาใดๆ ที่ถือเป็นการปฏิเสธ เช่น ส่ายหน้า หรือถือเป็นการตอบรับ เช่น พยักหน้า

ดังนั้น ถ้ามีการแสดงอาการปฏิกิริยาที่ทำให้เห็นว่าไม่ยินยอม ก็ถือว่าไม่ยินยอมโดยตรงไม่ถือว่างั้นเฉย และถ้ามีการแสดงอาการปฏิกิริยาที่ทำให้เห็นว่ายินยอม ก็ถือว่ายินยอมโดยตรงไม่ถือว่างั้นเฉย

๔. “เว้นแต่จะแสดงกิริยาที่แสดงให้เห็นว่าไม่ยินยอม” หมายความว่า ถ้าหญิงพรหมจารีนิ่งเฉยโดยไม่กล่าวตอบรับหรือกล่าวปฏิเสธ แต่ได้แสดงอาการปฏิกิริยาที่แสดงให้เห็นว่าไม่ยินยอม เช่น ร้องไห้สะอึกสะอื้น ทำร้ายตนเอง ต้องถือว่าหญิงนั้นไม่ยินยอมโดยตรงไม่ถือว่างั้นเฉย

๕. “หญิงซึ่งเสียพรหมจารีแล้ว” ได้แก่ “หญิงที่ไม่เป็นหญิงพรหมจารี” ตามคำนิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๗) วรรคสอง

๖. “ยินยอมด้วยวาจา” หมายความว่า ในกรณีตามความใน (๒) นี้ การนิ่งเฉยโดยไม่ปฏิเสธและไม่ตอบรับ ไม่ถือว่ายินยอม ต้องยินยอมด้วยการออกคำสั่งหรือทำคำขอด้วยวาจาหรือสิ่งใด ๆ ที่ใช้แทนวาจาได้ว่าให้ทำการสมรสให้ จึงจะถือว่ายินยอม กล่าวคือ ถ้าให้ความยินยอมด้วยวาจาได้ ก็ต้องให้ความยินยอมด้วยวาจา แต่ถ้าทำไม่ได้ ก็ให้ทำไปตามขั้นตอน คือ ทำเป็นหนังสือแทน แต่ถ้าทำไม่ได้ก็ให้ใช้อาณัติสัญญาแทน

ประเภทของวลี

ข้อ ๕๘ วลี แบ่งเป็น วลีคอส วลีอาม และวลีตะห์กิม

“วลีคอส” หมายความว่า วลีที่เป็นเครือญาติซึ่งเป็นเพศชาย และไม่เป็นผู้สืบสันดานของผู้ที่อยู่ในความปกครองซึ่งแบ่งเป็นลำดับชั้นตามความใกล้ชิด ดังนี้

(๑) บิดา

(๒) ปู่ และผู้สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไป โดยผู้อยู่ในลำดับใกล้เคียงในสายสัมพันธ์แห่งการสืบสายโลหิตกับผู้อยู่ในความปกครองเป็นผู้ใกล้ชิดกว่าผู้ที่อยู่ในลำดับไกลกว่า

(๓) พี่ชายหรือน้องชายร่วมบิดามารดา

(๔) พี่ชายหรือน้องชาย ร่วมแต่บิดา

(๕) บุตรชายของผู้อยู่ใน (๓)

(๖) บุตรชายของผู้อยู่ใน (๔)

(๗) ผู้อยู่ในลำดับต่ำลงไปจากผู้อยู่ใน (๕) และ (๖) ของข้อนี้ โดยสลับกันไปตามลำดับจนสุดสาย

“วลีคอส”

(๘) พี่ชายหรือน้องชายร่วมบิดามารดาของบิดา

(๙) พี่ชายหรือน้องชายร่วมแต่บิดาของบิดา

(๑๐) บุตรชายของผู้อยู่ใน (๘)

(๑๑) บุตรชายของผู้อยู่ใน (๙)

(๑๒) ผู้อยู่ในลำดับต่ำลงไปจากผู้อยู่ใน (๑๐) และ (๑๑) โดยสลับกันไปตามลำดับจนสุดสาย

(๑๓) พี่ชายหรือน้องชายร่วมบิดามารดาของปู่

(๑๔) พี่ชายหรือน้องชายร่วมแต่บิดาของปู่

(๑๕) บุตรชายของผู้อยู่ใน (๑๓)

(๑๖) บุตรชายของผู้อยู่ใน (๑๔)

(๑๗) ผู้อยู่ในลำดับต่ำลงไปจากผู้อยู่ใน (๑๕) และ (๑๖) โดยสลับกันไปตามลำดับจนสุดสาย

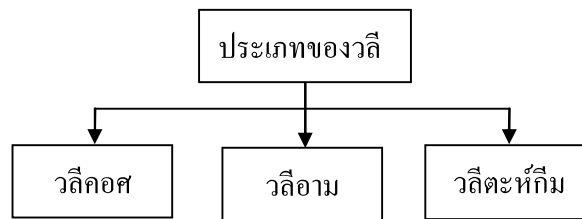
(๑๘) พี่ชายหรือน้องชายร่วมบิดามารดาและร่วมแต่บิดาโดยสลับกันไปของผู้อยู่ในลำดับสูงขึ้นจากปู่ตามลำดับจนสุดสาย

(๑๕) บุตรชายของผู้อยู่ใน (๑๔) โดยสลับกันไประหว่างสายที่ร่วมบิดามารดากับสายที่ร่วมแต่บิดาและตามลำดับความใกล้ชิดในสายสัมพันธ์แห่งการสืบสายโลหิตกับผู้อยู่ในความปกครองจนสุดสาย

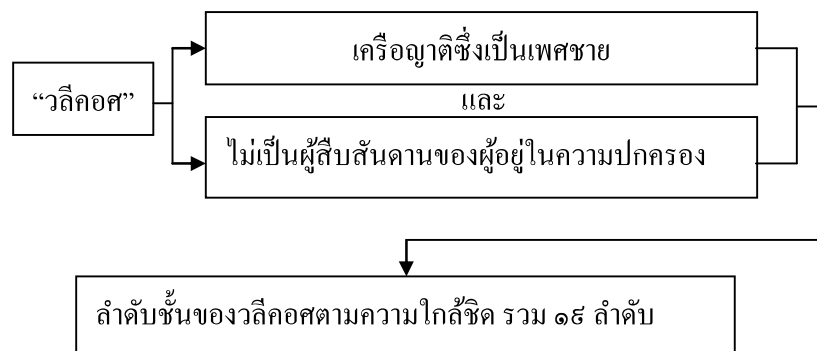
วรรคแรก

หลักเกณฑ์

วรรคสอง

หลักเกณฑ์

อธิบายศัพท์

๑. “วลี” คูณยามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๕)
๒. “วลีอาม” คูณยามศัพท์ ข้อ ๗๗
๓. “ผู้สืบสันดาน” คูณยามศัพท์ ข้อ ๑ (๘๔)
๔. “ผู้อยู่ในความปกครอง” คูณยามศัพท์ ข้อ ๓๒๓
๕. “ปู่และผู้สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไป” คูณยามศัพท์ ข้อ ๑ (๗๔)

ข้อพิจารณา

๑. “วลีที่เป็นเครือญาติซึ่งเป็นเพศชาย และไม่ใช่ผู้สืบสันดานของผู้อยู่ในความปกครอง” หมายความว่า วลีที่เป็นเครือญาติของผู้ที่อยู่ในความปกครองที่เป็นเพศชาย และไม่ใช่ผู้สืบสันดานของผู้ที่อยู่ในความปกครอง” ดังนั้น

(ก) ถ้าวลีใดไม่เป็นเครือญาติ วลีนั้นไม่อาจเป็นวลีคอสได้ จะเป็นได้ก็แต่เฉพาะวลีอามหรือวลีตะห์กิม

(ข) ถ้าวลีใดไม่เป็นเพศชาย วลีนั้นไม่อาจเป็นวลีคอสได้ จะเป็นได้ก็แต่เฉพาะวลีอาม และ

(ค) ถ้าวลีใด แม้เป็นเครือญาติและเป็นเพศชาย แต่เป็นผู้สืบสันดานของผู้ที่อยู่ในความปกครองนั้น เช่น บุตรชาย หรือหลานชายวลีนั้นไม่อาจเป็นวลีคอสได้ จะเป็นได้ก็แต่เฉพาะวลีอามหรือวลีตะห์กิม เช่น กรณีหญิงซึ่งไม่มีวลีคอส ตามความในวรรคสอง และมีบุตรชายเป็นผู้มีคุณสมบัติของวลีอามหรือวลีตะห์กิม เป็นต้น

๒. “บุตรชายของผู้อยู่ใน (๓)” หมายความว่า บุตรชายของพี่ชายหรือน้องชายร่วมบิดามารดา

“บุตรชายของผู้อยู่ใน (๔)” หมายความว่า บุตรชายของพี่ชายหรือน้องชายร่วมแต่บิดา

“ผู้อยู่ในลำดับต่ำลงไปจากผู้อยู่ใน (๕) และ (๖) ของข้อนี้ โดยสลับกันไปตามลำดับจนสุดสาย” ตามความใน (๗) นั้น หมายถึง บุตรชายและผู้ที่อยู่ในลำดับต่ำลงไปของบุตรชายของพี่ชายหรือน้องชายร่วมบิดามารดาและบุตรชายของพี่ชายหรือน้องชายร่วมแต่บิดา แต่จะต้องสลับกันในแต่ละลำดับชั้นระหว่างบนของพี่ชายหรือน้องชายร่วมบิดามารดากับของพี่ชายหรือน้องชายร่วมแต่บิดาโดยสลับกันไปเรื่อย ๆ จนสุดสาย กล่าวคือ ในแต่ละลำดับชั้นให้พิจารณาจากร่วมบิดามารดาก่อน ถ้าไม่มีให้พิจารณาจากร่วมแต่บิดาโดยสลับกันไปเช่นนี้จนสุดสายซึ่งเป็นทำนองเดียวกันกับ (๑๒) (๑๓) (๑๔) และ (๑๕)

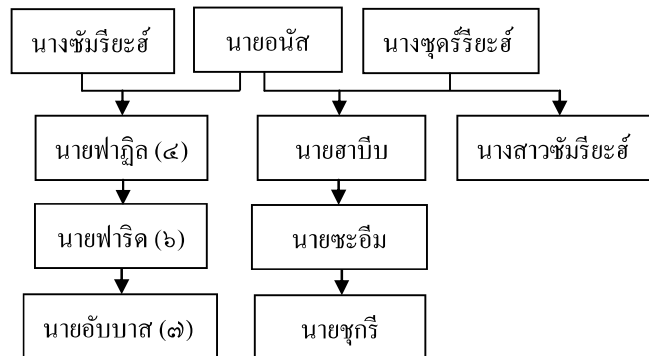
นายอนัส สมรสกับนางฮาบีบะฮ์ มีบุตรสองคน คือ นายฮาบีบและนางสาวซัมรียะฮ์ นอกจากนี้นายอนัสยังได้สมรสกับนางซุครียะฮ์มีบุตรชื่อนายฟาฎิล ต่อมานายฮาบีบมีบุตรชื่อนายชะอีม นายชะอีมมีบุตรชื่อนายซุกรี ส่วนนายฟาฎิลมีบุตรชื่อนายฟาริด นายฟาริดมีบุตรชื่อนายอับบาส เช่นนี้ วลีคอสของนางสาวซัมรียะฮ์ ได้แก่

๑. นายชะอีม บุตรชายของนายฮาบีบพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกับนางสาวซัมรียะฮ์ ซึ่งเป็นบุคคลตาม (๕)

๒. นายฟาริด บุตรชายของนายฟาฎิล พี่น้องร่วมแต่บิดานางสาวซัมรียะฮ์ซึ่งเป็นบุคคลตาม (๖)

๓. นายชุกีรี บุตรชายของนายชะอิมบุตรของนายฮาบีบ พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกับนางสาวชมรียะฮ์ และนายอับบาบุตรชายของนายฟาริดบุตรของนายฟาฎิล พี่น้องร่วมแต่บิดาเดียวกับนางสาวชมรียะฮ์ซึ่งเป็นบุคคลตาม (๗) โดยเป็นผู้อยู่ลำดับต่ำลงไปจากผู้ที่อยู่ใน (๕) และ(๖) สลับกันไปมาตามลำดับจนสุดสาย

ประเภทของ

วลีคอศ

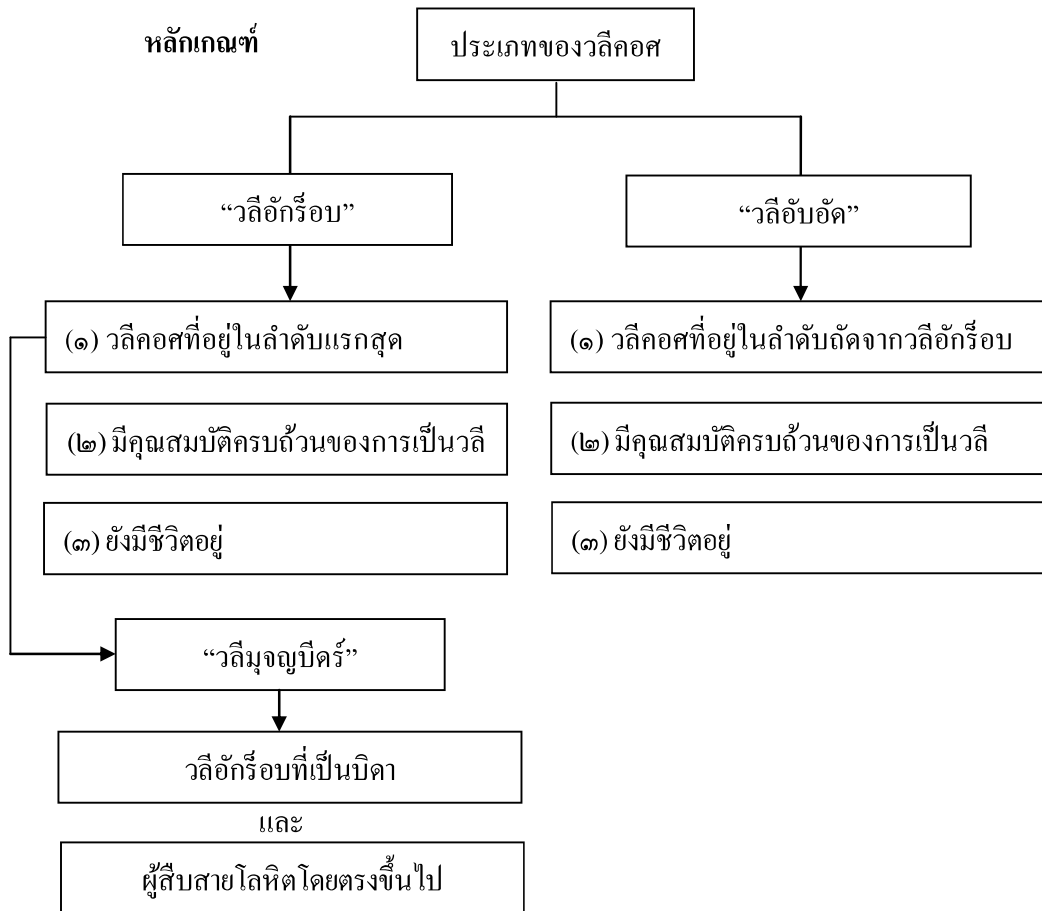
ข้อ ๕๕ วลีคอศแบ่งเป็น

“วลีอัคร็อบ”

(๑) “วลีอัคร็อบ” หมายความว่า วลีคอศที่อยู่ในลำดับแรกสุด มีคุณสมบัติครบถ้วนและยังมีชีวิตอยู่วลีอัคร็อบที่เป็นบิดาและผู้สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไป เรียกว่า “วลีมุญญิบัตร์”

“วลีอับฮัด”

(๒) “วลีอับฮัด” หมายความว่า วลีคอศที่อยู่ในลำดับถัดจากวลีอัคร็อบ และยังมีชีวิตอยู่

อธิบายศัพท์

๑. “วลีคอศ” ดูนิยามศัพท์ ข้อ ๕๘ วรรคสอง

๒. “บิดาและผู้สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไป” ดูนิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๗๕)

ข้อพิจารณา

วลีของกลุ่มสมรสนหึงแบ่งเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ วลีคอส วลีอาม และวลีตะห้กิม โดยขึ้นอยู่กับที่มาของวลีนั้น ๆ โดยที่วลีประเภทแรก คือ วลีคอสซึ่งประกอบด้วยเครือญาติของหึงนั้นที่เป็นเพศชาย แต่ก็ไม่รวมถึงผู้สืบสันดานของหึงนั้นตามความในข้อ ๕๘ นั้น ยังแบ่งได้อีกเป็น ๒ ชนิด คือ ๑. “วลีอัครีอบ” ซึ่งหมายถึง วลีคอสที่อยู่ลำดับแรกสุด มีคุณสมบัติของวลีครบถ้วนทุกประการ และยังมีชีวิตอยู่ ๒. “วลีอับอัด” ซึ่งหมายถึง วลีคอสที่อยู่ลำดับถัดมา และยังมีชีวิตอยู่

วลีคอสที่มีสิทธิทำการสมรสให้หึงที่อยู่ในความปกครอง คือ วลีคอสชนิด วลีอัครีอบเท่านั้น ส่วนวลีอับอัดที่จะมามีสิทธิทำการสมรสให้หึงนั้น จะต้องกลายเป็นวลีอัครีอบเสียก่อน เช่น กรณีหึงที่บิดาและปู่ยังมีชีวิตอยู่ บิดาจะเป็นวลีอัครีอบซึ่งมีสิทธิทำการสมรสให้หึงนั้น ถ้ามีคุณสมบัติของวลีครบถ้วนทุกประการ แต่ถ้าบิดาของหึงนั้นได้ตายไปก่อนการสมรสของหึงนั้น ปู่ซึ่งเป็นวลีอับอัดก็จะกลายเป็นวลีอัครีอบที่มีสิทธิทำการสมรสให้หึงนั้น ถ้าปู่มีคุณสมบัติของวลีครบถ้วนทุกประการ

ส่วนเนื้อหาที่เกี่ยวกับวลีประเภทที่สอง คือ วลีอามนั้นจะปรากฏอยู่ในข้อ ๗๗ ถึงข้อ ๗๙ และข้อ ๘๑ ถึงข้อ ๘๔ อันได้แก่วลีที่เป็นผู้ปกครองทั่วไป ซึ่งไม่เป็น วลีคอสและวลีตะห้กิมนั้นจะปรากฏอยู่ในข้อ ๘๕

ข้อ ๖๐ วลีของกลุ่มสมรสหญิงต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นชาย ยกเว้นกรณีของวลีฮาгимที่ผู้ดำรงตำแหน่งประมุขของประเทศแต่ต้องใช้อำนาจนี้ผ่านทางวลีฮาгимอื่นที่เป็นชาย

(๒) เป็นผู้นับถือศาสนาอิสลามในกรณีที่กลุ่มสมรสหญิงนับถือศาสนาอิสลาม และไม่เป็นผู้นับถือศาสนาอิสลามในกรณีที่กลุ่มสมรสหญิงไม่นับถือศาสนาอิสลาม ยกเว้นกรณีของวลีฮาгимที่เป็นประมุขของประเทศ แต่ต้องใช้อำนาจนี้ผ่านทางวลีฮาгимอื่นที่เป็นมุสลิม ในกรณีที่กลุ่มสมรสหญิงเป็นมุสลิม

(๓) ไม่เป็นผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เป็นผู้ฟาลิซ เว้นแต่เวลานั้นเป็นประมุขของประเทศหรือนุคคลที่ยังอยู่ในระยะเริ่มแรกของการเข้ารับอิสลาม

(๕) ไม่เป็นผู้วิกลจริต เว้นแต่กรณีวิกลจริตเพียงครั้งคราวและช่วงเวลาสั้นมาก

(๖) ไม่อยู่ในสภาพผู้เอี้ยะหฺรอม

(๗) บรรลุศาสนภาวะแล้ว

(๘) มีสติสัมปชัญญะ เว้นแต่การไร้ความรู้สึกหรือหมดสติในระยะเวลาไม่เกินสามวัน ซึ่งในกรณีเช่นนี้ให้ยับยั้งการสมรสไว้ก่อนจนกว่าเวลานั้นจะได้สติ แต่ถ้ากลุ่มสมรสหญิงมีความจำเป็นต้องสมรสในช่วงเวลานี้ ให้วลีฮาгимเป็นผู้ทำการสมรส

(๙) ทำการสมรสโดยสมัครใจ

คุณสมบัติ
ของกลุ่มสมรสหญิง

หลักเกณฑ์

คุณสมบัติของกลุ่มสมรสหญิงรวม ๙ ประการ

(๑) เป็นชาย

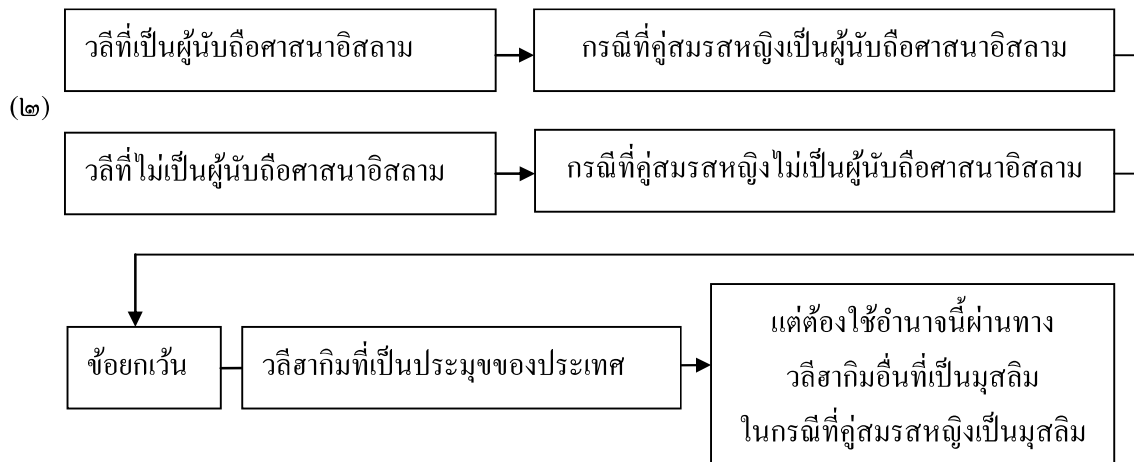
ข้อยกเว้น

กรณีของวลีฮาгимที่ผู้ดำรงตำแหน่งประมุขของประเทศ

แต่ต้องใช้อำนาจนี้ผ่านทางวลีฮาгимอื่นที่เป็นชาย

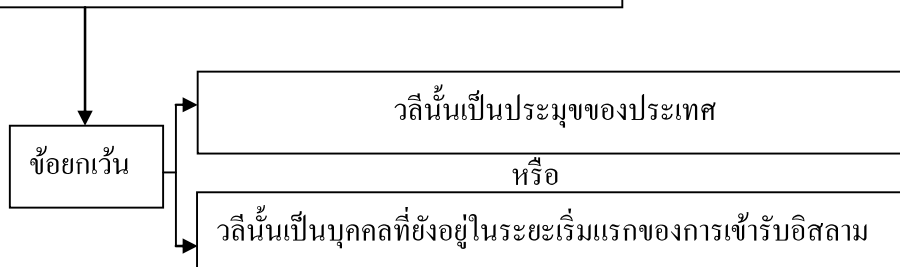

หลักเกณฑ์ (ต่อ)

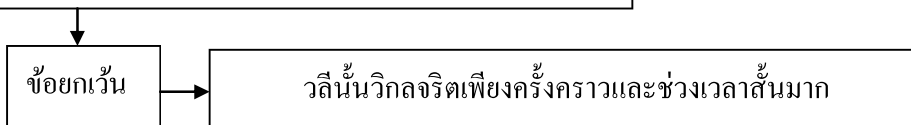

(๓) ไม่เป็นผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เป็นผู้ฟาลิค

(๕) ไม่เป็นผู้วิกลจริต

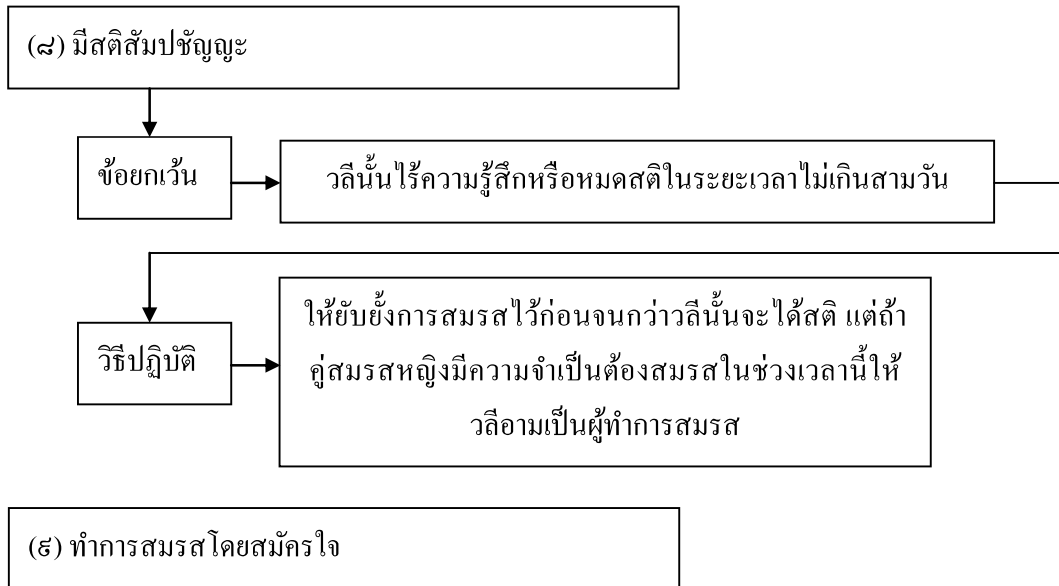

(๖) ไม่อยู่ในสภาพผู้เอะยะห์รอม

(๗) บรรลุศาสนภาวะ

หลักเกณฑ์ (ต่อ)

อธิบายศัพท์

๑. “วลี” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๕)
๒. “คู่สมรสหญิง” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสาม
๓. “ผู้ไร้ความสามารถ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๐)
๔. “ผู้เสมือนไร้ความสามารถ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๕)
๕. “ผู้ฟาสิก” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๒๒)
๖. “ผู้วิกลจริต” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๒)
๗. “อยู่ในสภาพผู้เอืดยะห์รอม” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๔๕)
๘. “บรรลุนิติภาวะ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๕)
๙. “วัน” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๕)
๑๐. “การสมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๒
๑๑. “วลีอาม” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๗๗
๑๒. “โดยสมัครใจ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๗๑)

ข้อพิจารณา

๑. ตามความใน (๑) วลีของกลุ่มสมรสบึงต้องเป็นชาย ยกเว้นกรณีที่วลีนั้นเป็น วลีอาณานิคม (๑) (ก) คือ วลีอาณานิคมที่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งประมุขของประเทศซึ่งถ้าเป็น วลีชนิดนี้จะเป็นหญิงก็ได้ แต่วลีนั้นต้องใช้อำนาจผ่านทางวลีอาณานิคมอื่นที่เป็นชาย ซึ่งได้แก่วลีตามข้อ ๗๗ (๑) (ข) คือ ผู้ดำรงตำแหน่งคณะตุลาการหรือกฤษฎีกา ซึ่งได้รับการตั้งจากบุคคลที่เป็นประมุขของประเทศที่มีการทำการสมรส หรือผู้รักษาการแทน หรือผู้อยู่ในตำแหน่งรองจากบุคคลเหล่านั้นแล้วแต่กรณี

๒. ตามความใน (๒) วลีของกลุ่มสมรสบึงต้องมีคุณสมบัติเป็นผู้นับถือศาสนาใด ต้องพิจารณากลุ่มสมรสบึงเป็นหลัก กล่าวคือ ถ้ากลุ่มสมรสบึงคือเป็นชาวคัมภีร์ ตามความในข้อ ๔๗ (๒) วลีของกลุ่มสมรสบึงจะต้องเป็นผู้ที่ไม่นับถือศาสนา อิสลาม และถ้ากลุ่มสมรสบึงเป็นผู้นับถือศาสนาอิสลาม วลีของกลุ่มสมรสบึงต้อง เป็นผู้นับถือศาสนาอิสลาม แม้กลุ่มสมรสบึงนั้นจะนับถือศาสนาอื่นมาก่อนที่จะมา เข้ารับนับถือศาสนาอิสลามก็ตามยกเว้นกรณีของวลีอาณานิคมที่เป็นประมุขของประเทศ เพราะวลีของกลุ่มสมรสบึงที่เป็นวลีอาณานิคมที่เป็นประมุขของประเทศนั้นจะเป็นผู้ นับถือศาสนาใดก็ได้ แต่ถ้าเป็นกรณีที่กลุ่มสมรสบึงเป็นมุสลิม วลีนั้นต้องใช้อำนาจนี้ผ่านทาง วลีอาณานิคมอื่นที่เป็นมุสลิม คือ วลีตามข้อ ๗๗ (๑) (ข)

๓. การไม่เป็นผู้ฟาลิคมตามความใน (๔) นั้น หมายถึง การไม่เป็นผู้ฟาลิคมไม่ว่าจะ เป็นผู้ฟาลิคมอย่างเปิดเผยหรือเป็นผู้ฟาลิคมอย่างไม่เปิดเผยและหมายรวมถึง การเป็น ผู้ฟาลิคมที่ทำการไต่ถามตามข้อ ๑ (๒๓) แล้ว ดังนั้น ถ้าวลีใดเป็นผู้ฟาลิคมมาก่อน ภายหลังวลีนั้นได้ทำการไต่ถามตามข้อ ๑ (๒๓) แล้ว วลีนั้นก็สามารถทำหน้าที่สมรส ให้แก่กลุ่มสมรสบึงได้เลย โดยไม่ต้องรอให้เป็น “ผู้มีความน่าไว้วางใจในความเป็นธรรม” ตามความในข้อ ๑ (๔๐) เสียก่อน (ซึ่งต้องใช้เวลา ๑ ปี) เหมือนกับกรณีของการเป็นพยาน เช่น การเป็นพยานการสมรส ซึ่งในกรณีนี้นอกจากจะไม่เป็นผู้ฟาลิคมในขณะที่ทำการ สมรสแล้วยังจะต้องรอให้เป็น “ผู้มีความน่าไว้วางใจในความเป็นธรรม” ตามความใน ข้อ ๑ (๔๐) เสียก่อน

ดังนั้น วลีที่เป็นผู้ที่เพิ่งเข้ารับนับถือศาสนาอิสลามหรือผู้ที่เพิ่งบรรลุนิติภาวะ สามารถเป็นวลีทำหน้าที่สมรสให้แก่กลุ่มสมรสบึงได้เลย โดยไม่ต้องรอให้เป็น “ผู้มีความน่าไว้วางใจในความเป็นธรรม” ตามความในข้อ ๑ (๔๐) เสียก่อนเช่นเดียวกัน

๔. ผลของการขาดคุณสมบัติของวลีของกลุ่มสมรสหญิงตามความใน (๑) ถึง (๕) นั้นแตกต่างกัน กล่าวคือ ในบางข้อ สิทธิและหน้าที่ในการเป็นวลีอัครีรอบจะยับยั้งหรือตกเป็นหน้าที่ของวลีอับอัด แต่ในบางข้อ สิทธิและหน้าที่ในการเป็นวลีอัครีรอบยังอยู่ที่วลีนั้น แต่วลีอามีอำนาจทำหน้าที่แทน และในบางข้อสิทธิและหน้าที่ในการเป็นวลีอัครีรอบไม่ได้เป็นของวลีนั้นมาตั้งแต่ต้น เพราะเป็นกรณีที่ต่างกัน ซึ่งจะต้องพิจารณาหลักกฎหมายในแต่ละกรณี ดังนั้น จะพบว่าผลของการขาดคุณสมบัติของวลีของกลุ่มสมรสหญิงตามความใน (๑) และ (๒) วลีนั้นไม่ได้เป็นวลีอัครีรอบมาตั้งแต่ต้น

ส่วนผลของการขาดคุณสมบัติของวลีของกลุ่มสมรสหญิงตามความใน (๓) (๔) (๕) (๗) และ (๘) อำนาจแห่งวลีหรือสิทธิและหน้าที่ในการเป็นวลีอัครีรอบจะตกไปเป็นของวลีอับอัด

สำหรับผลของการขาดคุณสมบัติของวลีของกลุ่มสมรสหญิงตามความใน (๖) และ (๙) อำนาจแห่งวลีหรือสิทธิและหน้าที่ในการเป็นวลีอัครีรอบยังอยู่ที่วลีนั้น แต่วลีอามีอำนาจทำหน้าที่แทน แม้จะมีวลีอับอัด กล่าวคือ ในกรณีที่วลีอยู่ในสภาพผู้เียะห์รอมอำนาจแห่งวลีหรือสิทธิและหน้าที่ในการเป็นวลีอัครีรอบของวลีที่อยู่ในสภาพผู้เียะห์รอมนั้นยังอยู่ที่วลีนั้น แต่วลีอามีอำนาจทำหน้าที่แทนได้ถ้าต้องการทำการสมรสกันในขณะนั้น และในกรณีที่วลีไม่ยินยอมทำหน้าที่ในการทำการสมรสอำนาจแห่งวลีหรือสิทธิและหน้าที่ในการเป็นวลีอัครีรอบของวลีที่ไม่ยินยอมทำหน้าที่ในการทำการสมรสนั้นยังอยู่ที่วลีนั้น แต่วลีอามีอำนาจทำหน้าที่แทนได้ ถ้าต้องการทำการสมรสกันในขณะนั้น ทั้งนี้ ต้องทำตามวิธีการตามที่กฎหมายกำหนด คือ ถ้ามีเหตุผลตามกฎหมาย วลีอามีอำนาจสามารถเรียกวลีนั้นมาทำหน้าที่ต่อหน้าตนได้ ตามความในข้อ ๗๕ ซึ่งในข้อ ๗๕ นั้น ยังระบุด้วยว่าถ้าปรากฏอย่างชัดแจ้งว่าวลีนั้นยังขัดขึ้นโดยหลังรับหมายเรียกสองครั้งแล้ว ยังไม่ยอมมาทำการสมรสตามหมายเรียก โดยวลีรู้ได้เองหรือมีพยานยืนยันว่าวลีขัดขึ้น อำนาจการสมรสจะตกเป็นสิทธิของวลีอามี ตามความในข้อ ๗๘ (๒) (แต่ถ้าหลังรับหมายเรียกแล้วยินยอมทำการสมรส ก็ยังถือว่าทำการสมรสด้วยความสมัครใจ)

ข้อ ๖๑ การทำการสมรสให้แก่หญิง เป็นสิทธิของวลี้อภิเษกของหญิงนั้นเท่านั้น เว้นแต่กรณีที่ได้มีการยกเว้นโดยกฎหมายนี้

กรณีหญิงที่บรรลุนิติภาวะและมีสติปัญญาเพียงพอจะร้องขอต่อวลี้อภิเษกให้ทำการสมรสตนกับชายที่กำหนดซึ่งเป็นชายที่คู่ควร วลี้อภิเษกนั้นต้องกระทำ กรณีมีวลี้อภิเษกหลายคน ผู้ที่ถูกร้องขอต้องกระทำ

ในกรณีตามความในวรรคสอง ถ้าวลีนั้นปฏิเสธคำร้องขอโดยเห็นแย้งว่าชายไม่คู่ควรกับหญิงนั้น ให้นำเรื่องขึ้นสู่ศาล ถ้าศาลเห็นว่าคู่ควร ให้ศาลสั่งให้วลี้อภิเษกทำการสมรสหญิงนั้นตามคำร้องขอ

ในกรณีที่หญิงตามความในวรรคสองร้องขอให้วลี้อภิเษกทำการสมรสตนกับชายที่ตนประสงค์จะสมรสด้วยและอ้างว่าชายนั้นเป็นชายที่คู่ควรกับตน แต่วลี้อภิเษกไม่ยอมทำการสมรสให้ โดยเห็นแย้งว่าชายนั้นไม่คู่ควรกับหญิงนั้นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่จะทำให้หญิงนั้นเท่านั้นเสียประโยชน์ ให้วลีนั้นทำตามความประสงค์ของหญิงนั้นแต่ถ้าเป็นเรื่องที่ทำให้วลีนั้นเสียประโยชน์ด้วย วลีนั้นไม่ต้องทำตามความประสงค์ของหญิงนั้น

สิทธิและหน้าที่
ของวลี้อภิเษก

วรรคแรก

หลักเกณฑ์

การทำการสมรสให้แก่หญิง

ผล

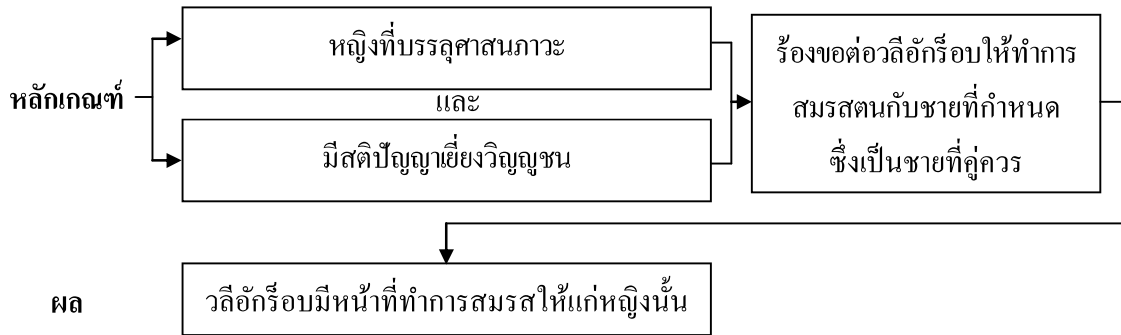
เป็นสิทธิของวลี้อภิเษกของหญิงนั้นเท่านั้น

ข้อยกเว้น

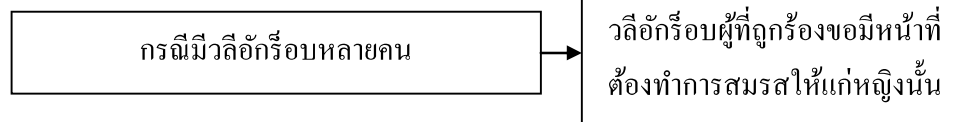
กรณีที่ได้มีการยกเว้นโดยกฎหมายนี้

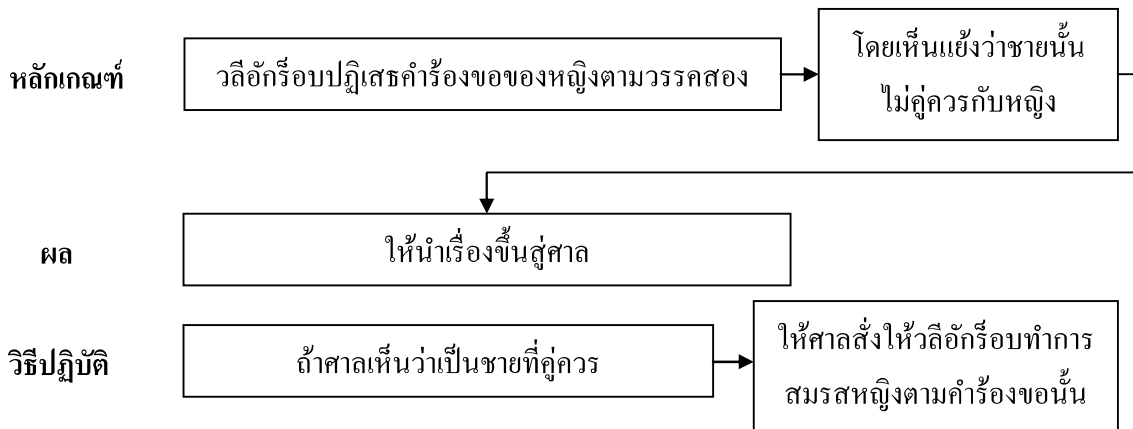
วรรคสอง

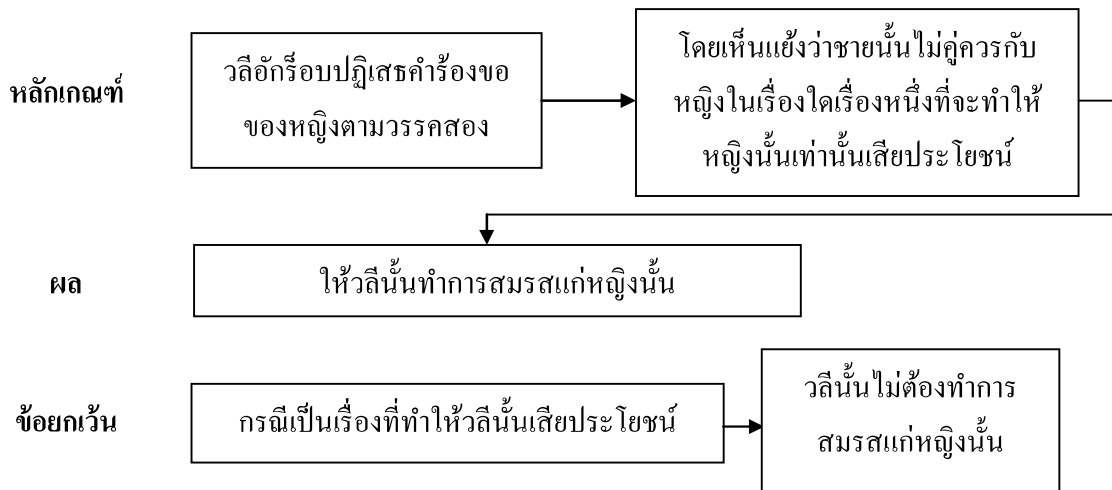
วิธีปฏิบัติ

วรรคสาม

วรรคดี

อธิบายศัพท์

๑. “การสมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๒
๒. “วลีอ้อม” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๕๕ (๑)
๓. “กฎหมายนี้” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑)
๔. “บรรณสถานภาวะ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๕)
๕. “มีสติปัญญาเที่ยงวิญญูชน” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๒๕)
๖. “ชายที่คู่ควร” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑๕
๗. “วลี” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๕)
๘. “ศาล” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๒)

ข้อพิจารณา

๑. “เว้นแต่กรณีที่ได้มีการยกเว้นโดยกฎหมายนี้” หมายความว่า ถ้าเป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดไว้ (ในข้อใดก็ตาม) ว่า การทำการสมรสให้แก่หญิงใดเป็นสิทธิของวลีอื่น การทำการสมรสให้แก่หญิงนั้นก็จะเป็สิทธิของวลีอื่น แม้โดยปกติแล้ว การทำการสมรสให้แก่หญิงนั้นเป็นสิทธิของวลีอ้อมรอบ เช่น กรณีวลีอ้อมรอบชัดเจนหรือหลบเลี่ยงไม่ยอมทำการสมรสให้หญิง ตามความในข้อ ๗๘ (๒) ซึ่งกฎหมายกำหนดให้ทำการสมรสให้แก่หญิงนั้น เป็นสิทธิของวลีอ้อม

๒. “ชายที่กำหนด” หมายถึง ชายที่หญิงนั้นกำหนดว่าเป็นคนใด

“ชายที่ตนประสงค์จะสมรสด้วย” หมายถึง ชายคนที่หญิงนั้นต้องการที่จะสมรสด้วย

๓. ในกรณีนำเรื่องขึ้นสู่ศาล ตามความในวรรคสาม บุคคลที่มีสิทธินำเรื่องขึ้นสู่ศาลคือบุคคลผู้ที่มีส่วนได้เสีย เช่น หญิงนั้น วลีนั้น

“ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่จะทำให้หญิงนั้นเท่านั้นเสียประโยชน์” หมายความว่า ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่จะทำให้หญิงเท่านั้นเสียประโยชน์ โดยตัววลีไม่ได้เสียประโยชน์ด้วย เช่น การที่ชายเป็นผู้ที่ไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ หรือชายเป็นผู้ที่ไม่มีความสามารถในการที่จะให้ความสุขทางเพศ

“เรื่องที่ทำให้วลีนั้นเสียประโยชน์ด้วย” หมายความว่า เรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ไม่ใช่เฉพาะหญิงเท่านั้นเสียประโยชน์แต่ทำให้ตัววลีเสียประโยชน์ไปด้วย เช่น ชายไม่เป็นผู้ที่มีสติปัญญาเที่ยงวิญญูชน หรือชายเป็นโรคติดต่อร้ายแรงซึ่งจะเห็น

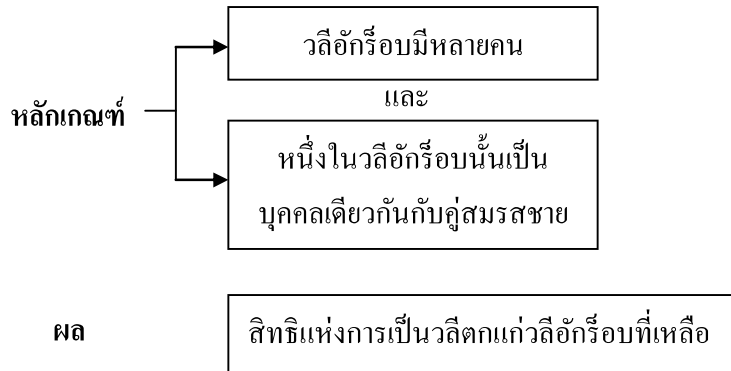
ได้ว่าในเรื่องดังกล่าววลีมีส่วนในการรับผลกระทบที่จะทำให้เกิดความเสียหายหรือ
เสียผลประโยชน์ด้วยได้

ในการพิจารณาประเด็นดังกล่าวให้พิจารณาในแง่ผลประโยชน์ที่ไม่ขัดกับ
กฎหมายนี้

ข้อ ๖๒ กรณีที่วลีอ้อมมีหลายคน และหนึ่งในนั้นเป็นบุคคลเดียวกันกับคู่สมรสชาย สิทธิแห่งการเป็นวลีจะตกแก่วลีอ้อมที่เหลือ

วลีอ้อม
คนเดียวกับ
คู่สมรสชาย

อธิบายศัพท์

๑. “วลีอ้อม” อนุyamศัพท์ ข้อ ๕๕ (๑)
๒. “คู่สมรสชาย” อนุyamศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสอง
๓. “วลี” อนุyamศัพท์ ข้อ ๑ (๓๕)

ข้อพิจารณา

๑. กรณีวลีอ้อมมีหลายคนเช่นวลีอ้อมในข้อ ๕๘ (๑๐) และหนึ่งในนั้นได้มาเป็นคู่สมรสชายของหญิงผู้อยู่ในความปกครองสิทธิแห่งการเป็นวลีจะตกแก่วลีอ้อมคนอื่นที่เหลือ แต่หากวลีอ้อมเช่นว่านั้นมีเพียงคนเดียวโดยไม่มีวลีคนอื่นที่อยู่ในลำดับเดียวกัน สิทธิการเป็นวลีนั้นตกเป็นของวลีตามความในข้อ ๗๘ (๖) ไม่ใช่ตกแก่วลีอันดับ

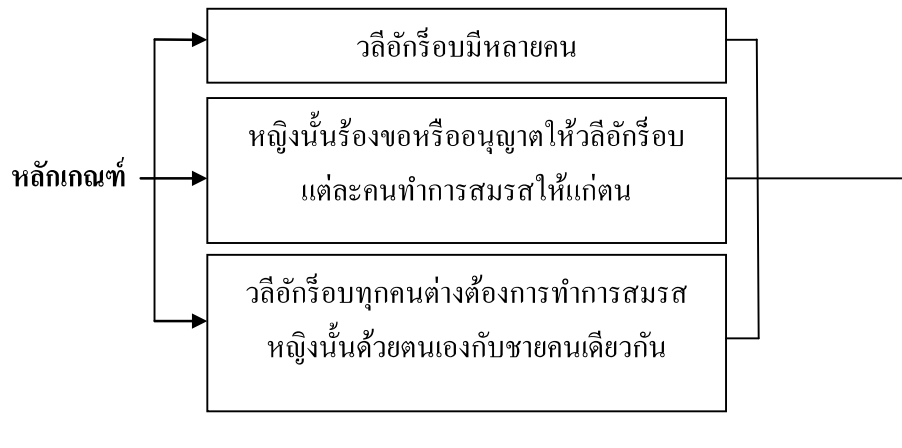
ตัวอย่าง นาย ก. กับนาย ข. เป็นพี่น้องกัน นาย ก. มีบุตรชาย ๓ คน นาย ข. มีบุตรสาว ๑ คน ในกรณีที่หลังจากนาย ก. และนาย ข. ตายและบุตรสาวนาย ข. ไม่มีญาติอื่นนอกจากบุตรชาย ๓ คน ของนาย ก. วลีอ้อมของบุตรสาวนาย ข. คือ บุตรชายนาย ก. ทั้งสามคนดังกล่าว ดังนั้น ถ้าบุตรชายหนึ่งในสามคนของนาย ก. ต้องการจะสมรสกับบุตรสาวนาย ข. เช่นนี้ วลีที่มีสิทธิทำการสมรสให้บุตรสาวนาย ข. คือ บุตรชายนาย ก. ที่เหลือ

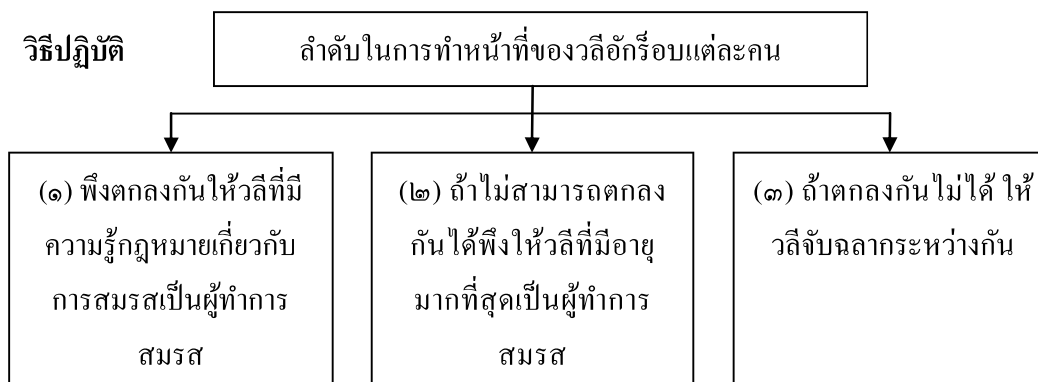
สิทธิและหน้าที่ ของ wali กรือบ หลายคน	ข้อ ๖๓ กรณี wali กรือบมีหลายคน และหญิงนั้นได้ร้องขอหรืออนุญาตให้แต่ละคนทำการสมรสให้แก่ตน และทุกคนต่างต้องการทำการสมรสหญิงนั้นด้วยตัวเองกับชายคนเดียวกัน วลีทุกคนมีสิทธิในการทำการสมรสเท่าเทียมกัน แต่ในการทำหน้าที่ของแต่ละคน พึงตกลงให้วลีที่มีความรู้กฎหมายเกี่ยวกับการสมรสเป็นผู้ทำการสมรสถ้าไม่สามารถทำเช่นนั้นได้ พึงให้วลีที่มีอายุมากที่สุดเป็นผู้ทำ แต่หากตกลงกันไม่ได้ ให้จับฉลากกันเอง
ผลการสมรส ก่อนจับฉลาก	แม้เป็นผู้ที่แพ้ในการจับฉลากหรือไม่ได้จับฉลาก ถ้าผู้นั้นได้ทำการสมรสก่อน การสมรสนั้นก็มีผลตามกฎหมาย
ชายที่คู่ควร มีหลายคน	ในกรณีตามความในวรรคแรก ถ้าเป็นชายต่างคนกัน และเป็นชายที่คู่ควรทั้งสิ้น หรือแม้ไม่ได้เป็นชายที่คู่ควรแต่วลีทั้งหมดและหญิงนั้นไม่สนใจในเรื่องไม่คู่ควร อีกทั้งวลีทั้งหมดนั้นไม่ยอมให้กันและกัน ให้หญิงเลือกว่าจะสมรสกับชายคนใด แต่ถ้าหญิงนั้นไม่เลือก ให้ชะโตะยุติธรรมหรือกอฎิเลือกผู้ที่เหมาะสมที่สุดจากชายดังกล่าวให้แก่หญิงนั้น
วลีหลายคน ทำการสมรสหญิง ให้แก่ชายต่างคนกัน	กรณีวลีทุกคนได้ทำการสมรสหญิงให้กับชายต่างคนกัน การสมรสที่เกิดขึ้นแรกสุดเท่านั้นมีผลตามกฎหมาย ในกรณีที่เกิดขึ้นพร้อมกันหรือไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าการสมรสใดเกิดขึ้นก่อนการสมรสเหล่านั้นจะเป็นโมฆะทั้งหมด แต่ถ้าเป็นกรณีที่ในตอนแรกเป็นที่ชัดเจนหรือรู้ว่าการสมรสใดเกิดขึ้นก่อน แต่ภายหลังไม่เป็นที่ชัดเจนว่าการสมรสใดเกิดขึ้นก่อน กรณีเช่นว่านี้ จำต้องหยุดการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องมาจากการสมรสไว้ก่อน จนกว่าจะเป็นที่ชัดเจนว่าการสมรสใดเกิดขึ้นก่อน
การฟ้องเกี่ยวกับ ความชัดเจนในการ สมรสหญิงให้แก่ชาย ต่างคนกัน	ในกรณีการสมรสที่ไม่ชัดเจนในวรรคก่อน ถ้าคู่สมรสชายคนหนึ่งคนใดหรือหลายคน ฟ้องคู่สมรสหญิงว่า คู่สมรสหญิงนั้นทราบดีว่าการสมรสของตนนั้นเกิดขึ้นเป็นลำดับแรกสุด ให้ถือว่าคำฟ้องมีมูล และถ้าคู่สมรสหญิงนั้นยอมรับว่าเป็นจริงตามคำฟ้องของผู้ฟ้องใด ให้ถือว่า การสมรสของผู้ฟ้องนั้นเกิดขึ้นเป็นลำดับแรกสุดและเป็นสิทธิของผู้ฟ้องอื่นที่จะให้คู่สมรสหญิงนั้นสาบานยืนยันคำของตน แต่ถ้าคู่สมรสหญิงนั้นไม่ยอมรับในทุกคำฟ้อง หรือในกรณีที่ไม่มี การฟ้องเช่นว่านั้น และคู่สมรสหญิงกล่าวว่าตนไม่ทราบว่าการสมรสใดเกิดขึ้นก่อน พร้อมกับทำการสาบาน การสมรสเหล่านั้นทั้งหมดเป็นโมฆะ

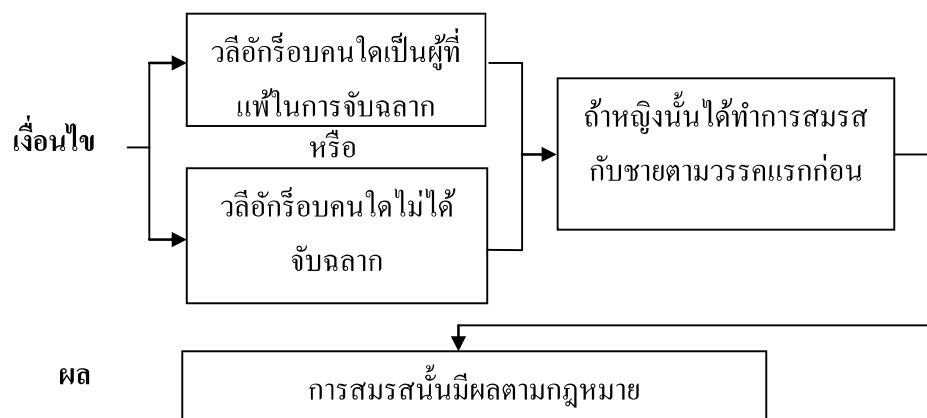
วรรคแรก

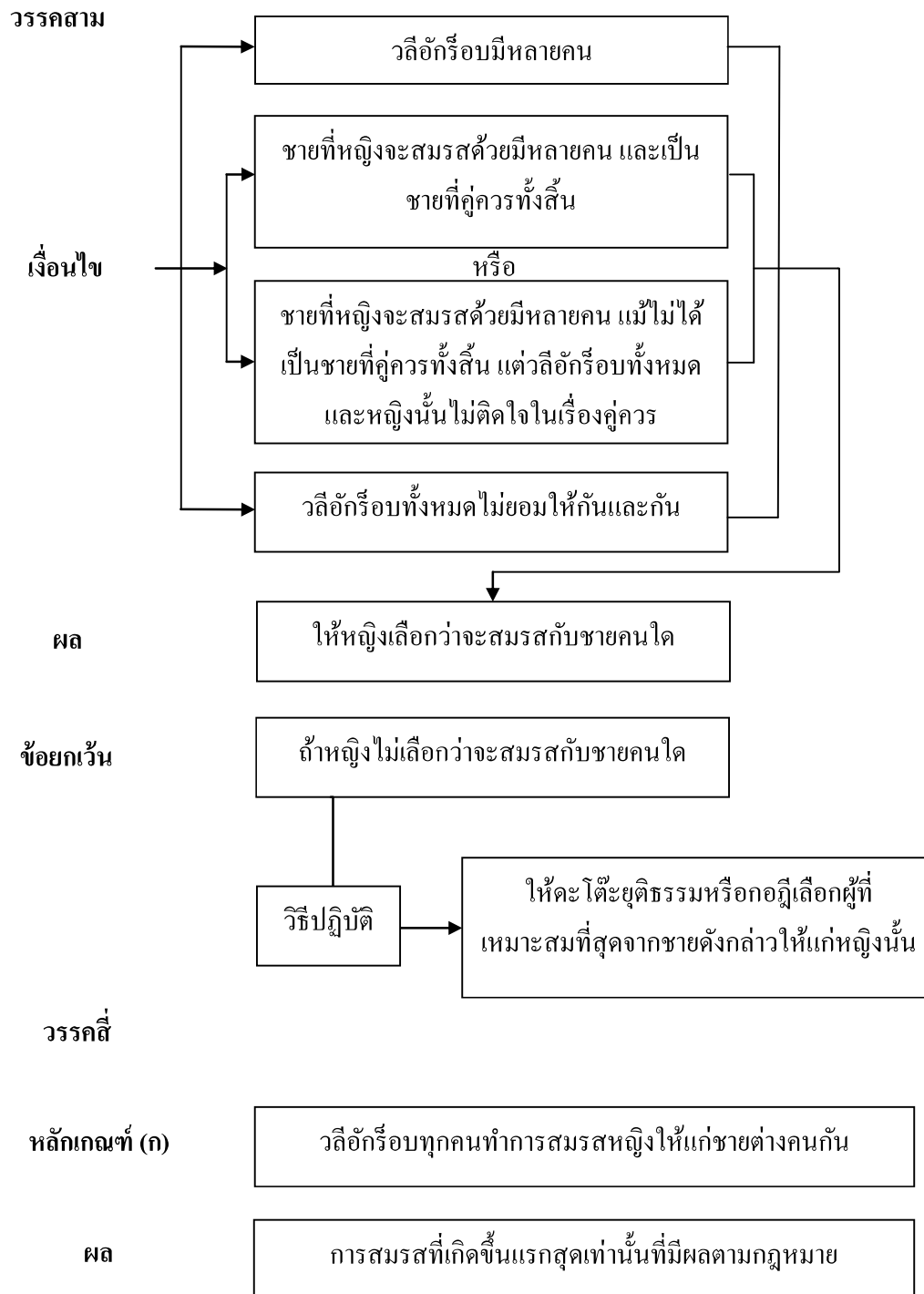

วิธีปฏิบัติ

วรรคสอง

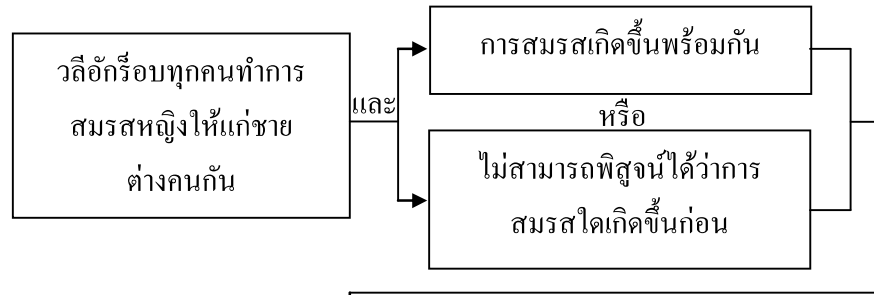

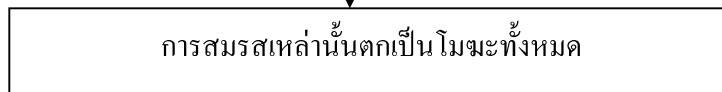

วรรคสี่ (ต่อ)

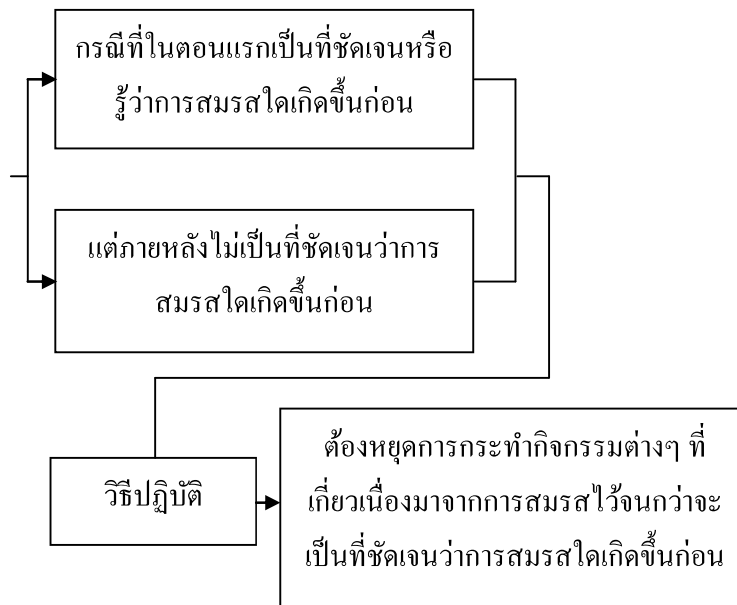
หลักเกณฑ์ (ข)

ผล

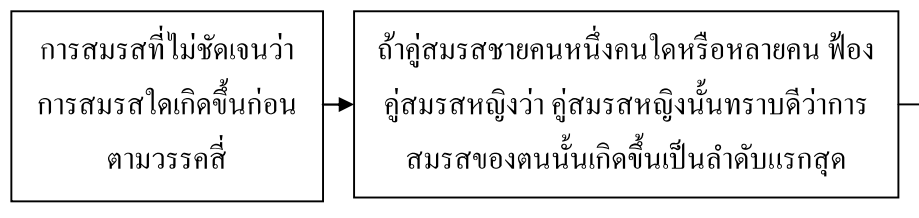

ข้อยกเว้น

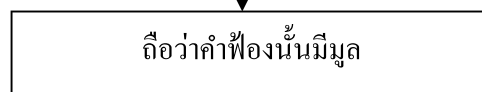

วรรคห้า

หลักเกณฑ์ (ก)

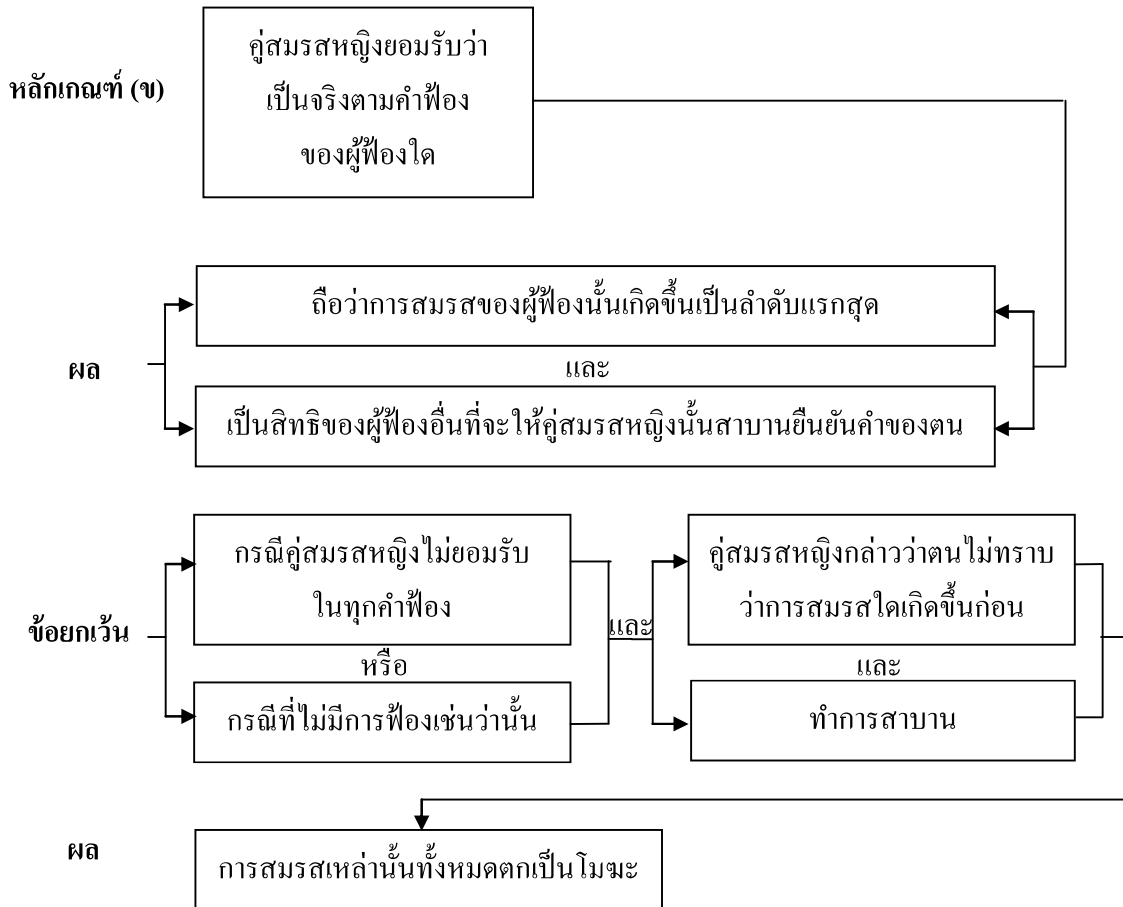

ผล

วรรคห้า (ต่อ)

อธิบายศัพท์

๑. “วลีอกร็อบ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๕๕ (๑)
๒. “การสมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๒
๓. “วลี” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๕)
๔. “กฎหมาย” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑)
๕. “ชายที่คู่ควร” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๖๕
๖. “คะโต๊ะยุติธรรม” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๓)
๗. “กอฎี” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๔)
๘. “คู่สมรสชาย” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสอง
๙. “คู่สมรสหญิง” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสาม

ข้อพิจารณา

๑. “แต่หากตกลงกันไม่ได้ให้จับฉลากกันเอง” หมายความว่า ในกรณีดังกล่าว ถ้าตกลงกันไม่ได้ไม่ว่าจะด้วยเหตุใด กฎหมายกำหนดให้แก้ปัญหาความขัดแย้งนั้น โดยให้จับฉลากระหว่างกัน แต่ก็ได้ให้การจับฉลากนั้นเป็นเพียงสิ่งจัดความขัดแย้งเท่านั้น ไม่มีผลต่อการมีสิทธิทำการสมรสแต่อย่างใด (เห็นได้จากกรณีตามความในวรรคสอง) แต่ถ้าวลีเหล่านั้นตกลงกันไม่ได้และไม่ยอมทำการจับฉลากทั้งไม่ยอมให้กัน และกันจนไม่อาจแก้ปัญหาข้อพิพาทดังกล่าวได้ และยังไม่มียุติคนใดคนหนึ่ง ทำหน้าที่ในการสมรสนี้ไปแล้ว สิทธิการเป็นวลีจะตกเป็นของวลีตามความในข้อ ๙๘ (๒)

กรณีตามความในวรรคสองนั้น หมายความว่า ถ้ามีวลีอีกหรือคนใดคนหนึ่ง จากวลีดังกล่าวทำการสมรสให้หญิงนั้นไปก่อนแล้ว ไม่ว่าเป็นกรณีที่ไม่มีการจับฉลาก หรือกรณีที่มีการจับฉลาก และไม่ว่าก่อนหรือหลังการจับฉลาก แม้วลีคนนั้น เป็นผู้ชี้แพ้ในการจับฉลากหรือไม่ได้เข้าร่วมจับฉลาก

ท่านนบีมุฮัมมัดได้กล่าวไว้ความว่า “...และถ้าหากพวกเขา (หมายถึงวลีหรือรอบ) ทะเลาะกัน (เพื่อแย่งชิงการเป็นวลี โดยต่างก็ไม่ยอมทำการสมรสให้หญิงผู้อยู่ในความปกครองจนทำให้หญิงนั้นไม่มีวลีที่จะทำการสมรส) ประมุขสูงสุดแห่งรัฐคือ วลีของหญิงที่ไม่มีวลี (นั้น)”

รายงานและบันทึกโดยอบูดาูด

๒. ในกรณีที่วลีหรือรอบมีหลายคนและไม่สามารถตกลงกันได้โดยต่างฝ่ายต่างต้องการทำการสมรสให้แก่หญิงด้วยตนเองกับชายต่างคนกัน อีกทั้งชายเหล่านั้น ไม่มีความแตกต่างในเรื่องชายที่คู่ควร คือ เป็นชายที่คู่ควรทั้งสิ้น หรือแม้ไม่ได้เป็นชายที่คู่ควรแต่วลีทั้งหมดและหญิงนั้นไม่สนใจในเรื่องไม่คู่ควร ให้หญิงเป็นผู้เลือกว่า จะสมรสกับชายใด ถ้าหญิงไม่เลือก สิทธิในการเลือกตกเป็นของคณะตุลาการหรือ กอฎี โดยคณะตุลาการหรือกอฎีต้องเลือกผู้ที่เหมาะสมที่สุดจากชายดังกล่าว ให้แก่หญิงนั้น เมื่อคณะตุลาการหรือกอฎีเลือกให้แล้ว วลีคนใดจะทำการสมรสให้หญิงนั้นกับชายนั้นก็ใช้ได้ แต่ถ้าไม่มีวลีคนใดคนหนึ่งจากวลีเหล่านั้นยอมทำการสมรสให้ สิทธิการเป็นวลีจะตกเป็นของวลีตามความในข้อ ๙๘ (๒) และการทำหน้าที่ของ คณะตุลาการหรือกอฎีตามความในข้อนี้ นั่น เป็นการทำหน้าที่ในฐานะตัวแทน

ประชุมแห่งรัฐด้วยเหตุที่ตนเป็นผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ไม่ใช่ในฐานะที่เป็นพลเรือนตามความในข้อ ๗๗ (๑) (ข)

ส่วนกรณีที่บุคคลใดจะเป็นผู้ไปแจ้งให้ตะโตะยุติธรรมหรือกอฎีเลือกชายคนใดคนหนึ่งจากชายที่คู่ควรเหล่านั้นให้แก่หญิงนั้น กฎหมายมิได้กำหนดไว้จึงเป็นบุคคลใดก็ได้ และไม่ได้กำหนดให้ต้องนำเรื่องดังกล่าวมาเป็นคดีขึ้นสู่ศาลก่อน

๓. กรณีที่ในตอนแรกเป็นที่ชัดเจนหรือทราบว่าการสมรสใดเกิดขึ้นก่อน แต่ภายหลังไม่เป็นที่ชัดเจนว่าการสมรสใดเกิดขึ้นก่อน เช่น กรณีที่ในตอนเริ่มแรกทราบดีว่าการสมรสใดเกิดขึ้นก่อน แต่ภายหลังจำไม่ได้ว่าการสมรสใดเกิดขึ้นก่อน เพียงแต่จำได้ว่าการสมรสเกิดขึ้นก่อนและมีการสมรสเกิดขึ้นหลังเท่านั้น โดยจำไม่ได้แล้วว่าการสมรสใดเกิดขึ้นก่อนการสมรสใดเกิดขึ้นหลัง เช่นนี้ จำต้องหยุดการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องจากการสมรสไว้ก่อนจนกว่าจะเป็นที่ชัดเจนว่าการสมรสใดเกิดขึ้นก่อนตามความในวรรคสี่ หมายความว่า ในกรณีนี้จำต้องหยุดการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการมีผลหรือไม่มีผลตามกฎหมายของการสมรส เช่น การร่วมประเวณีระหว่างคู่สมรสชายและคู่สมรสหญิงในการสมรสเหล่านั้น ซึ่งเป็นกิจกรรมหรือสิ่งที่ถ้าการสมรสมีผลตามกฎหมายสามารถกระทำได้แต่ถ้าการสมรสไม่มีผลตามกฎหมายไม่สามารถกระทำได้ เช่นนี้ จึงจำต้องหยุดการกระทำกิจกรรมเหล่านั้นทั้งหมดไว้ก่อน จนกว่าจะเป็นที่ชัดเจนว่าการสมรสใดเกิดขึ้นก่อนการสมรสใดเกิดขึ้นหลัง ดังนั้น นอกจากจะห้ามมิให้คู่สมรสชายและคู่สมรสหญิงในการสมรสเหล่านั้นร่วมประเวณีกัน คู่สมรสหญิงนั้นไม่สามารถสมรสกับชายอื่นได้อีกจนกว่าคู่สมรสชายในการสมรสเหล่านั้นทั้งหมดเสียชีวิตหรือได้หย่าขาดคู่สมรสหญิงนั้นหมดทุกคนแล้ว หรือบางส่วนได้หย่าคู่สมรสหญิงนั้นและส่วนที่เหลือได้เสียชีวิตไปหมดและพ้นระยะอดคดะฮ์ที่เกิดจากการตายหรือการหย่านั้นแล้ว หากการรอความชัดเจนนี้นานเกินไปจนคู่สมรสหญิงนั้นได้รับความเดือดร้อนเพราะไม่มีทางออกและหมดหนทางที่จะให้เป็นที่ชัดเจนได้ และไม่สามารถปลดปล่อยได้โดยวิธีอื่นคู่สมรสหญิงนั้นสามารถฟ้องหย่าสามีเหล่านั้นได้ โดยถือเป็นเหตุที่เกี่ยวกับการสูญเสียโอกาสที่จะใช้ชีวิตสมรสร่วมกันตามปกติตามข้อ ๑๔๘ (๓) อย่างไรก็ตาม การที่คู่สมรสชายในการสมรสหนึ่งจากการสมรสเหล่านั้นเป็นชายที่คู่ควรในขณะที่คู่สมรสชายในอีกการสมรสหนึ่งจากการสมรสเหล่านั้นเป็นชายที่ไม่สามารถแก้ปัญหาอันได้ เพราะการสมรสที่คู่สมรสชายเป็นชายที่คู่ควรเท่านั้นจะมีผลตาม

กฎหมาย ส่วนการสมรสที่คู่สมรสชายไม่เป็นชายที่คู่ควรจะเป็นโมฆะ แต่ถ้าคู่สมรสชายในการสมรสเหล่านั้นทั้งหมดไม่เป็นชายที่คู่ควรทั้งหมดการสมรสเหล่านั้นจะเป็นโมฆะทั้งหมด

๕. กรณีตามวรรคท้าย เป็นกรณีที่มีการสมรสที่ไม่ชัดเจนตามวรรคก่อนและมีการฟ้องคู่สมรสหญิงว่าคู่สมรสหญิงนั้นทราบดีว่าการสมรสของตนนั้นเกิดขึ้นเป็นลำดับแรกสุด โดยคู่สมรสชายคนหนึ่งคนใดหรือหลายคน ให้ถือว่าคำฟ้องเหล่านั้นมีมูลทั้งสิ้น ดังนั้น แม้คู่สมรสหญิงได้ยอมรับว่าเป็นจริงตามคำฟ้องของผู้ฟ้องใดซึ่งทำให้ถือว่า การสมรสของผู้ฟ้องนั้นเกิดขึ้นเป็นลำดับแรกสุดไปแล้วผู้ฟ้องอื่นก็ยังมีสิทธิที่จะให้คู่สมรสหญิงนั้นสาบานยืนยันคำของตนอยู่อีก และในกรณีที่ไม่มี การฟ้องเช่นนั้นหรือมีแต่คู่สมรสหญิงนั้นไม่ยอมรับทุกคำฟ้อง และคู่สมรสหญิงกล่าวว่าตนไม่ทราบว่า การสมรสใดเกิดขึ้นก่อนพร้อมกับทำการสาบาน การสมรสเหล่านั้นทั้งหมดเป็นโมฆะ

อนึ่ง ในการพิจารณาคดีดังกล่าวในกรณีที่มีหลายคดีในวิธีปฏิบัติศาลอาจรวม การพิจารณาคดีเข้าด้วยกัน

ห้ามคู่สมรส
ใช้วิธีร่วมกัน

ข้อ ๖๔ วลีหนึ่งคนไม่อาจเป็นผู้ทำหน้าที่ของตนในทั้งสองฝ่ายของ
การทำการสมรสเดียวได้ ยกเว้นวลีที่เป็นปู่และผู้สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไป

หลักเกณฑ์

วลีหนึ่งคนไม่อาจเป็นผู้ทำหน้าที่ของตนใน
ทั้งสองฝ่ายของการทำการสมรสเดียวกัน

ข้อยกเว้น

วลีที่เป็นปู่และผู้สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไป

อธิบายศัพท์

๑. “วลี” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๔)
๒. “การสมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๒
๓. “ปู่และผู้สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไป” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๔)

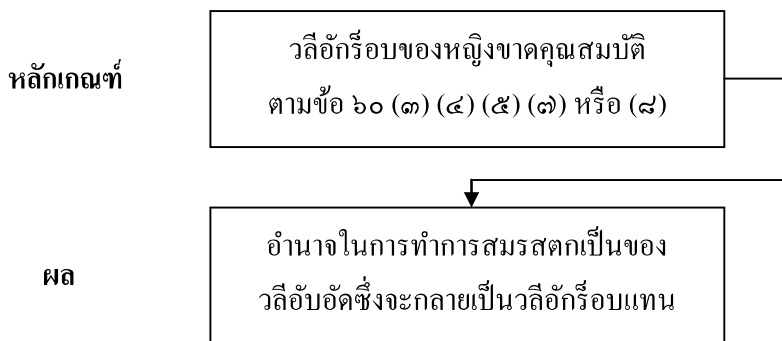
ข้อพิจารณา

การทำหน้าที่ในการทำการสมรสของวลีนั้น วลีคนหนึ่งไม่สามารถทำการสมรส
ให้คู่สมรสทั้งสองฝ่ายในการสมรสเดียวกันได้ ไม่ว่าจะทำด้วยตนเองหรือด้วยการ
ตั้งตัวแทน ยกเว้นกรณีวลีนั้นเป็นปู่และผู้สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไปของคู่สมรสนั้น
กล่าวคือ ในการสมรสระหว่างชายหญิงที่มีวลีร่วมกัน เช่น ชายหญิงที่เป็นลูกพี่ลูกน้อง
กันตั้งแต่ชั้นหลานลงมา ปู่หรือผู้สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไปตามความในข้อ ๑ (๓๔)
แล้วแต่กรณี เพียงคนเดียวสามารถทำการสมรสให้แก่ชายและหญิงนั้นซึ่งทั้งสอง
ฝ่ายอยู่ในความปกครองของตนในการสมรสเดียวกันได้ไม่ว่าจะทำด้วยตนเองหรือ
ด้วยการตั้งตัวแทน

ข้อ ๖๕ ในกรณีที่วลีอัครีอบของหญิงนั้นขาดคุณสมบัติตามข้อ ๖๐ (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๘) อำนาจในการทำการสมรสตกเป็นของวลีอัครีอบซึ่งจะกลายเป็นวลีอัครีอบแทน

การขาดคุณสมบัติ
บางข้อของ
วลีอัครีอบ

อธิบายศัพท์

๑. “วลีอัครีอบ” ดุณิยามศัพท์ ข้อ ๕๕ (๑)
๒. “การสมรส” ดุณิยามศัพท์ ข้อ ๓๒
๓. “วลีอัครีอบ” ดุณิยามศัพท์ ข้อ ๕๕ (๒)

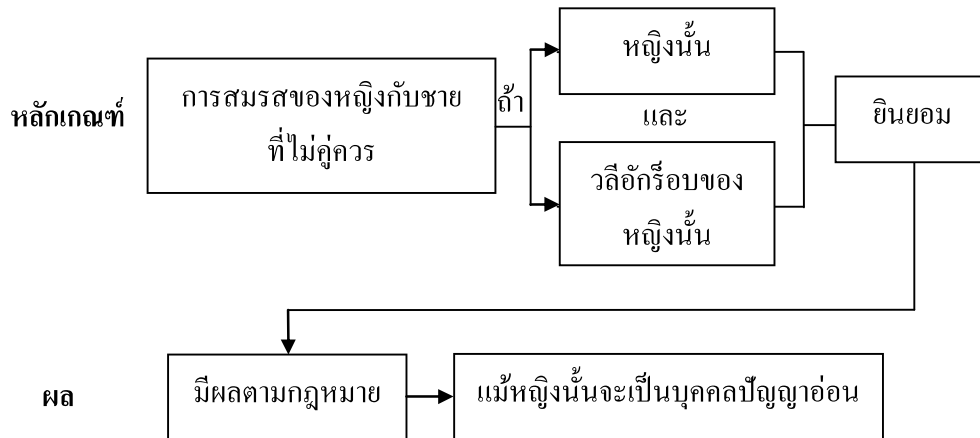
ข้อพิจารณา

๑. เหตุที่การขาดคุณสมบัติข้อ ๖๐ (๑) และ (๒) ไม่ได้อยู่ในข้อนี้ เพราะบุคคลที่ขาดคุณสมบัติในสองข้อนี้ คือ บุคคลที่เป็นเพศหญิงและบุคคลที่ไม่เป็นผู้นับถือศาสนาอิสลามซึ่งไม่สามารถเป็นวลีหรือผู้ปกครองในทางการปกครองได้มาแต่ต้นจึงไม่ถือว่าเป็นวลีอัครีอบมาตั้งแต่ต้นและเหตุที่การขาดคุณสมบัติข้อ ๖๐ (๖) และ (๘) ไม่ได้อยู่ในข้อนี้ด้วยนั้น เพราะถ้าวลีอัครีอบขาดคุณสมบัติในทั้งสองข้อนี้การเป็นวลีจะตกแก่วลีตามข้อ ๖๘ ไม่ใช่ตกแก่วลีอัครีอบเพราะกฎหมายยังถือว่าวลีที่ขาดคุณสมบัตินั้นยังเป็นวลีอัครีอบอยู่ เพียงแต่ไม่สามารถทำหน้าที่ได้ หรือขัดขึ้นหลบเลี่ยงการทำหน้าที่หรือไม่สมควรที่จะทำหน้าที่เท่านั้น จึงต้องให้วลีตามทำหน้าที่แทน
๒. อำนาจในการทำการสมรสของวลีอัครีอบที่ได้จากการขัดขึ้นหรือหลบเลี่ยงไม่ยอมทำการสมรสของวลีอัครีอบตามคำสั่งของวลีตามที่มีจำนวนสามครั้งขึ้นไปซึ่งทำให้ถูกถือว่าเป็นผู้ฟาลิคมตามความในข้อ ๖๕ วรรคสองนั้นเป็นอำนาจที่ได้จากการที่วลีอัครีอบขาดคุณสมบัติตามข้อ ๖๐ (๔) นั่นเอง

การสมรส
กับชาย
ที่ไม่คู่ควร

ข้อ ๖๖ การสมรสของหญิงกับชายซึ่งไม่ได้เป็นชายที่คู่ควร มีผลตามกฎหมาย ถ้าหญิงนั้นและ wali อัครีรอบของหญิงนั้นทั้งหมดยินยอม แม้หญิงนั้นจะเป็นบุคคลปัญญาอ่อน

อธิบายศัพท์

๑. “การสมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๒
๒. “ชายที่คู่ควร” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๖๕
๓. “กฎหมาย” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑)
๔. “wali อัครีรอบ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๕๕ (๑)
๕. “บุคคลปัญญาอ่อน” ดูนियามศัพท์ ๑ (๑๖)

ข้อพิจารณา

๑. “การสมรสของหญิงกับชายซึ่งไม่ได้เป็นชายที่คู่ควรมีผลตามกฎหมาย ถ้าหญิงนั้นและ wali อัครีรอบของหญิงนั้นทั้งหมดยินยอม” หมายความว่า การสมรสของหญิงกับชายซึ่งไม่ได้เป็นชายที่คู่ควรจะมีผลสมบูรณ์โดยไม่เป็นโมฆะและไม่เป็นโมฆียะ ถ้าหญิงนั้นและ wali อัครีรอบของหญิงนั้นทั้งหมดยินยอมให้มีการสมรสนั้นโดยไม่ติดใจในความไม่ได้เป็นชายที่คู่ควรของกลุ่มสมรสชาย ซึ่งจะเห็นได้ว่าความสำคัญของข้อนี้อยู่ที่การติดใจหรือไม่ติดใจของ wali ของคู่สมรสหญิงและตัวหญิงนั้นในเรื่องของความคู่ควรหรือไม่คู่ควรของกลุ่มสมรสชายนั่นเอง

๒. “แม้หญิงนั้นจะเป็นบุคคลปัญญาอ่อน” หมายความว่า แม้หญิงนั้นจะเป็นบุคคลปัญญาอ่อนความยินยอมในการสมรสของหญิงนั้นก็มีผลตามกฎหมายไม่ว่า

หญิงนั้นจะเป็นบุคคลปัญญาอ่อนที่ถูกศาลสั่งให้เป็นผู้เสมือนไร้ความสามารถแล้วหรือไม่ก็ตาม เนื่องจากความยินยอมของหญิงซึ่งเป็นบุคคลปัญญาอ่อนตามข้อนี้ไม่เกี่ยวกับเรื่องทรัพย์สิน

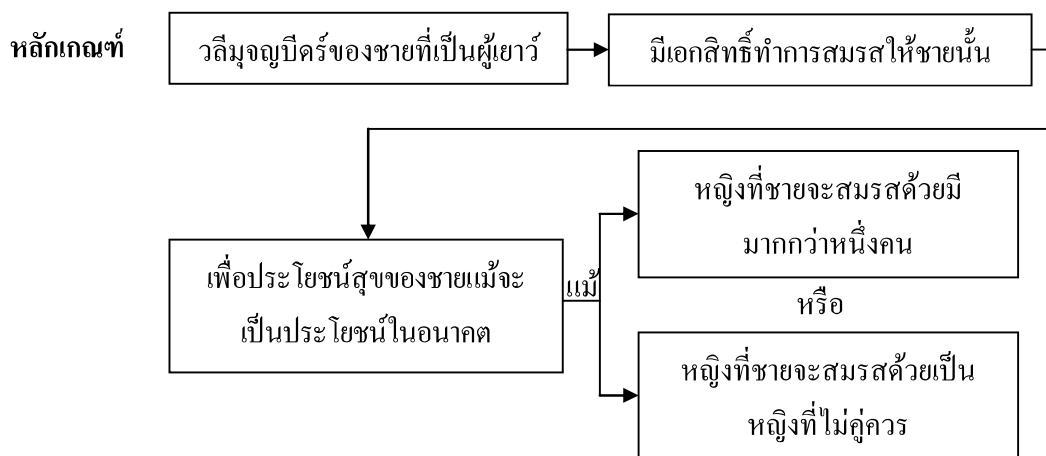

ข้อ ๖๗ วลีมุญบีร์ของชายที่เป็นผู้เยาว์มีเอกสิทธิ์ทำการสมรสให้ชายนั้น เพื่อประโยชน์สุขของชายนั้น แม้ว่าจะเป็นประโยชน์ในอนาคต และแม้ว่าหญิงที่ชายนั้น จะสมรสด้วยมีมากกว่าหนึ่งคน หรือเป็นหญิงที่ไม่คู่ควรกับชายนั้นก็ตาม แต่ชายนั้นมี สิทธิที่จะยกเลิกการสมรสนั้นเมื่อได้บรรลุนิติภาวะแล้ว

เอกสิทธิ์
วลีมุญบีร์ของ
ชายที่เป็นผู้เยาว์

ถ้าในการสมรสตามความในวรรคแรกได้ใช้ทรัพย์สินของชายนั้นเป็น มะฮัร การสมรสนั้นจะต้องเป็นประโยชน์ต่อชายนั้นในขณะที่เป็นผู้เยาว์

วรรคแรก

ข้อยกเว้น

ชายมีสิทธิที่จะยกเลิกการสมรสนั้นเมื่อได้บรรลุนิติภาวะแล้ว

วรรคสอง

หลักเกณฑ์

การสมรสตามความในวรรคแรกได้ใช้ทรัพย์สินของชายที่เป็นผู้เยาว์เป็นมะฮัร

เงื่อนไข

การสมรสจะต้องเป็นประโยชน์ต่อชายนั้นในขณะที่เป็นผู้เยาว์

อธิบายศัพท์

๑. “วลีมุญบีร์” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๕๕ (๑)
๒. “ผู้เยาว์” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๓)
๓. “การสมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๒
๔. “หญิงที่ไม่คู่ควร” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๗๖
๕. “บรรลุนิติภาวะ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๕)

๖. “ทรัพย์สิน” คุนียมศัพท์ ข้อ ๑ (๑๕)

๗. “มะฮัศร์” คุนียมศัพท์ ข้อ ๒๗๕

ข้อพิจารณา

๑. “ผู้เยาว์” ในข้อนี้ หมายถึง ผู้เยาว์ที่มีสติปัญญาเพียงพอวิญญูชน กล่าวคือ หมายถึงเฉพาะผู้เยาว์ที่ไม่วิกลจริตหรือมีจิตฟั่นเฟือนหรืออื่น ๆ ที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่านั้น โดยไม่ได้หมายรวมถึง ผู้เยาว์ที่ไม่มีสติปัญญาเพียงพอวิญญูชน

๒. “ประโยชน์สุข” ในข้อนี้มีความหมายรวมถึง ประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ หรือในด้านอื่นด้วย ซึ่งกว้างกว่า “เป้าหมายสูงสุดของการสมรส” ตามความในข้อ ๑๕๐ ที่หมายถึงเฉพาะการเสพสุขทางเพศ

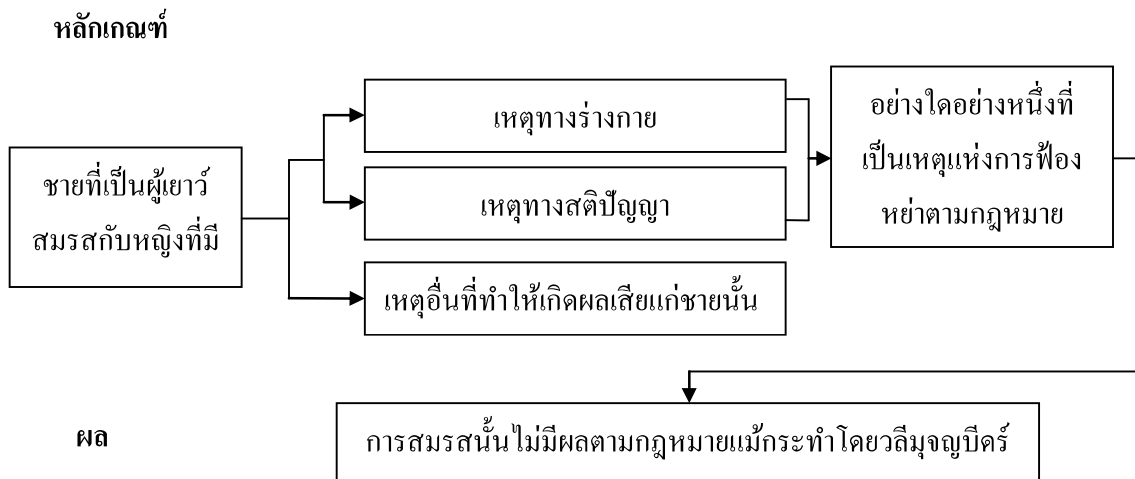
การที่วลิมุญยปีตร์ของชายที่เป็นผู้เยาว์มีเอกสิทธิ์ทำการสมรสให้ชายนั้นเพื่อประโยชน์สุขของชายนั้นได้ก็ด้วยเหตุที่ว่า โดยทั่วไปแล้วผู้เยาว์ที่มีสติปัญญาเพียงพอวิญญูชนนั้น ในอนาคต คือ หลังบรรลุนิติภาวะแล้ว โดยทั่วไปแล้วจะมีความจำเป็นที่จะต้องสมรส เพราะเมื่อเป็นผู้ใหญ่แล้วย่อมต้องการสิ่งที่สนองความต้องการทางเพศ ที่ถูกต้องตามกฎหมายซึ่งก็คือคู่ครอง และกฎหมายเชื่อในความรักความสงสารของ วลิมุญยปีตร์ว่าวลิมุญยปีตร์นั้นจะทำแต่ในสิ่งที่เป็ประโยชน์แก่บุตรผู้เยาว์เพื่อประโยชน์สุขของบุตรผู้เยาว์นั้น แม้จะเป็นประโยชน์ในอนาคต ซึ่งหนึ่งในนั้นก็คือ เป้าหมายสูงสุดของการสมรส

อย่างไรก็ตาม เมื่อบรรลุนิติภาวะแล้ว ชายผู้เยาว์มีสิทธิที่จะยกเลิกการสมรสนั้นได้และแม้เป็นเอกสิทธิ์ของวลิมุญยปีตร์ที่จะทำการสมรสให้แก่ชายที่เป็นผู้เยาว์เพื่อประโยชน์สุขของชายนั้นก็ตาม แต่ก่อนการสมรสจำเป็นที่วลิมุญยปีตร์จะต้องพิจารณาคุณสมบัติของคู่สมรสหญิงให้ดีด้วย เพราะหากคู่สมรสหญิงมีเหตุทางร่างกายหรือสติปัญญาอย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องหย่า หรือเหตุอื่นที่ทำให้เกิดผลเสียแก่ชายนั้น วลิมุญยปีตร์ไม่อาจทำการสมรสให้ชายที่เป็นผู้เยาว์นั้นได้ เพราะหากทำไปการสมรสย่อมไม่มีผลตามกฎหมายตามความในข้อ ๖๘

ผลการสมรส
ของชายผู้เยาว์
กับหญิงที่มีเหตุฟอง
หยา หรือเหตุอื่น

ข้อ ๖๘ การสมรสของชายที่เป็นผู้เยาว์กับหญิงที่มีเหตุทางร่างกายหรือ
สติปัญญาอย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นเหตุแห่งการฟองหยาตามกฎหมาย หรือเหตุอื่น
ที่ทำให้เกิดผลเสียแก่ชายนั้น ไม่มีผลตามกฎหมาย แม้การสมรสนั้นจะทำโดย
วลีมุญญิบ์ก็ตาม

อธิบายศัพท์

๑. “การสมรส” ดูนิยามศัพท์ ข้อ ๓๒
๒. “ผู้เยาว์” ดูนิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๓)
๓. “กฎหมาย” ดูนิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๑)
๔. “วลีมุญญิบ์” ดูนิยามศัพท์ ข้อ ๕๕ (๑)

ข้อพิจารณา

๑. “หญิงที่มีเหตุทางร่างกายหรือสติปัญญาอย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นเหตุแห่งการฟองหยาตามกฎหมาย” หมายถึง หญิงที่มีความบกพร่องในทางร่างกายหรือสติปัญญาที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายสูงสุดของการสมรสหรือที่เป็นอันตรายต่อชายที่เป็นผู้เยาว์นั้น อันได้แก่ เหตุตามความในข้อ ๑๔๘ (๑) (ก) และ (ข)

๒. “เหตุอื่นที่ทำให้เกิดผลเสียแก่ชายนั้น” หมายถึง เหตุใด ๆ ก็ตามที่ทำให้เกิดผลเสียหายแก่ชายนั้นในด้านใดด้านหนึ่ง เช่น เหตุในทางจิตใจตามความในข้อ ๑๔๘ (๑) (ข) หรือแม้แต่ที่ทำให้ชายนั้นไม่มีความสุขความสบายตามที่ควรจะได้จากการสมรสเช่นการสมรสกับหญิงที่ชราามาก ๆ หญิงตาบอดหรือหญิงพิการแขนขาขาด

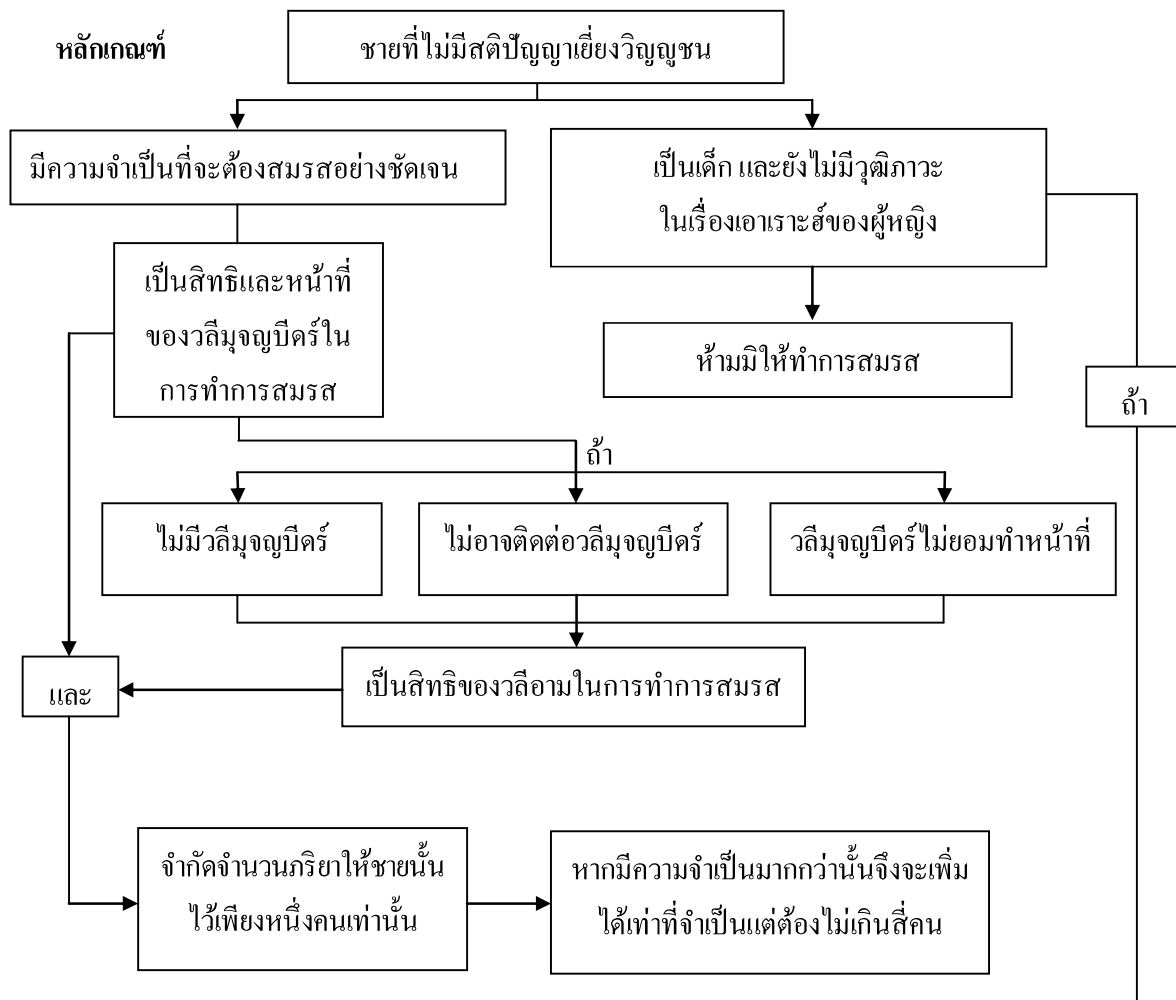

ข้อ ๖๕ การทำการสมรสให้ชายที่ไม่มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชน แต่มีความจำเป็นที่จะต้องสมรสอย่างชัดเจน เป็นสิทธิและหน้าที่ของวลิมุญยบิคร์ของชายนั้น และเป็นสิทธิของวลีอามถ้าไม่มี หรือไม่อาจติดต่อวลิมุญยบิคร์ได้ หรือวลิมุญยบิคร์ไม่ยอมทำหน้าที่นี้ โดยจำกัดจำนวนภริยาให้ชายนั้นไว้เพียงหนึ่งคนเท่านั้น เว้นแต่มีความจำเป็นมากกว่านั้น จึงจะให้เพิ่มได้เท่าที่จำเป็นนั้น แต่ต้องไม่เกินสี่คน และห้ามมิให้ทำการสมรสให้ชายที่ไม่มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชนที่เป็นเด็กและยังไม่มีวุฒิภาวะในเรื่องเอาระฮ์ของผู้หญิงในทุกกรณี

การสมรสให้ชาย
ที่ไม่มีสติปัญญา
เยี่ยงวิญญูชน

ถ้าชายที่ไม่มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชนเช่นว่านั้นเป็นเด็กที่มีวุฒิภาวะในเรื่องเอาระฮ์ของผู้หญิง และมีความจำเป็นที่จะต้องภริยาช่วยเหลือ บุคคลตามความในวรรคแรกสามารถทำการสมรสให้ชายนั้นได้

วรรคแรก

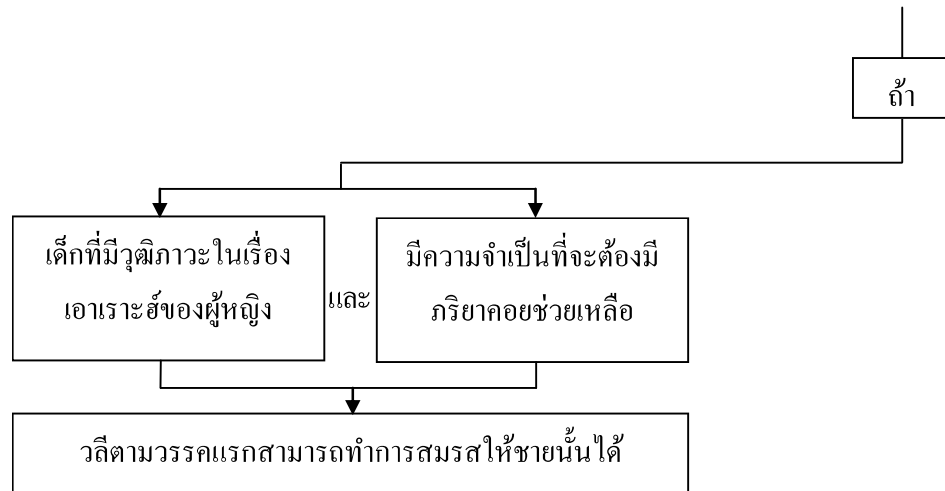

หลักเกณฑ์ (ต่อ)

วรรคสอง

เงื่อนไข

ผล

อธิบายศัพท์

๑. “การสมรส” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๓๒
๒. “มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชน” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๒๕)
๓. “วุฒิบุญบิตรี” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๕๕ (๑)
๔. “วุฒิอาม” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๗๗
๕. “เอาเราะฮ์” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๒๗)
๖. “ทรัพย์สิน” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๕)
๗. “มะฮัร” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๒๗๕

ข้อพิจารณา

๑. “มีความจำเป็นที่จะต้องสมรสอย่างชัดเจน” หมายความว่า มีความชัดเจนว่าชายนั้นมีเหตุจำเป็นที่จะต้องได้รับการสมรสไม่ว่าจะเป็นความจำเป็นในปัจจุบันหรือในอนาคต เช่น เหตุจำเป็นที่จะต้องได้รับการสมรส อันเนื่องจากชายที่ไม่มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชนนั้นมีความต้องทางเพศมาก ซึ่งถือเป็นความจำเป็นในเวลาปัจจุบัน หรือเหตุจำเป็นที่จะต้องได้รับการสมรส อันเนื่องจากมีความชัดเจนหรือเป็นที่แน่ชัดว่าสมรสแล้วอาการไม่มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชนนั้นจะดีขึ้น เนื่องจากการยืนยันจากแพทย์ที่น่าไว้วางใจในเรื่องของความเป็นธรรมว่าจะมีโอกาสหายได้ ถ้าบุคคลที่ไม่มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชนนั้นได้สมรส ซึ่งถือเป็นความจำเป็นในอนาคต

๒. “ชายที่ไม่มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชนที่เป็นเด็กและยังไม่มีวุฒิภาวะในเรื่อง
เอาเราะฮ์ของผู้หญิงในทุกกรณี” หมายความว่า ชายที่ไม่มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชน
ที่ยังเป็นเด็กเล็กตามความในข้อ ๑ (๑๓) วรรคสาม ซึ่งเป็นเด็กที่อยู่ในระดับที่
ยังไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอที่จะแยกว่าสิ่งใดเป็นเอาเราะฮ์ กล่าวคือ ไม่สามารถ
แยกแยะว่าสิ่งใดเป็นของสงวนหรือของลับหรือสิ่งที่ควรปกปิดของผู้หญิง

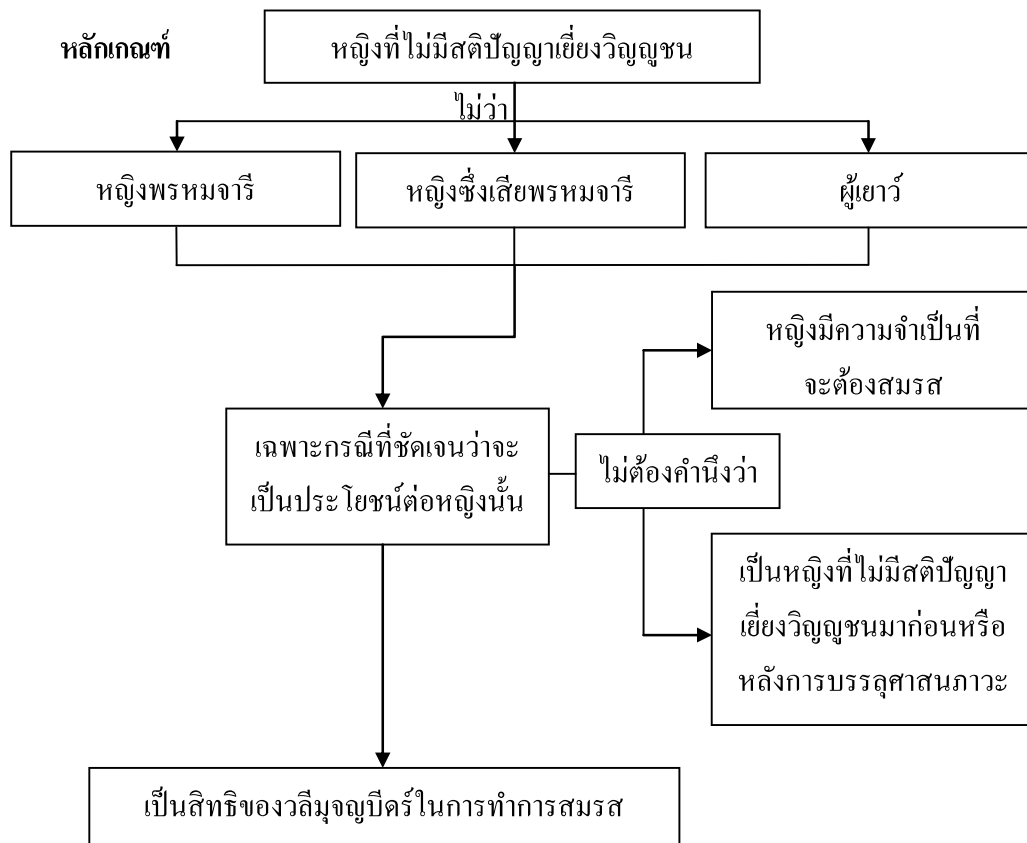

การสมรสให้หญิง
ที่ไม่มีสติปัญญา
เยี่ยงวิญญูชน

ข้อ ๗๐ การทำการสมรสให้หญิงที่ไม่มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชนไม่ว่าจะเป็นหญิงพรหมจารีหรือเป็นผู้เยาว์หรือไม่ เป็นสิทธิของวลิมุญญิบ์แต่การสมรสเช่นนั้นทำได้เฉพาะกรณีที่ชัดเจนว่าจะเป็นประโยชน์ต่อหญิงนั้นเท่านั้น โดยไม่ต้องคำนึงว่ามีความจำเป็นหรือไม่ และไม่ต้องคำนึงว่าหญิงนั้นไม่มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชนมาก่อนหรือหลังการบรรลุนิติภาวะ

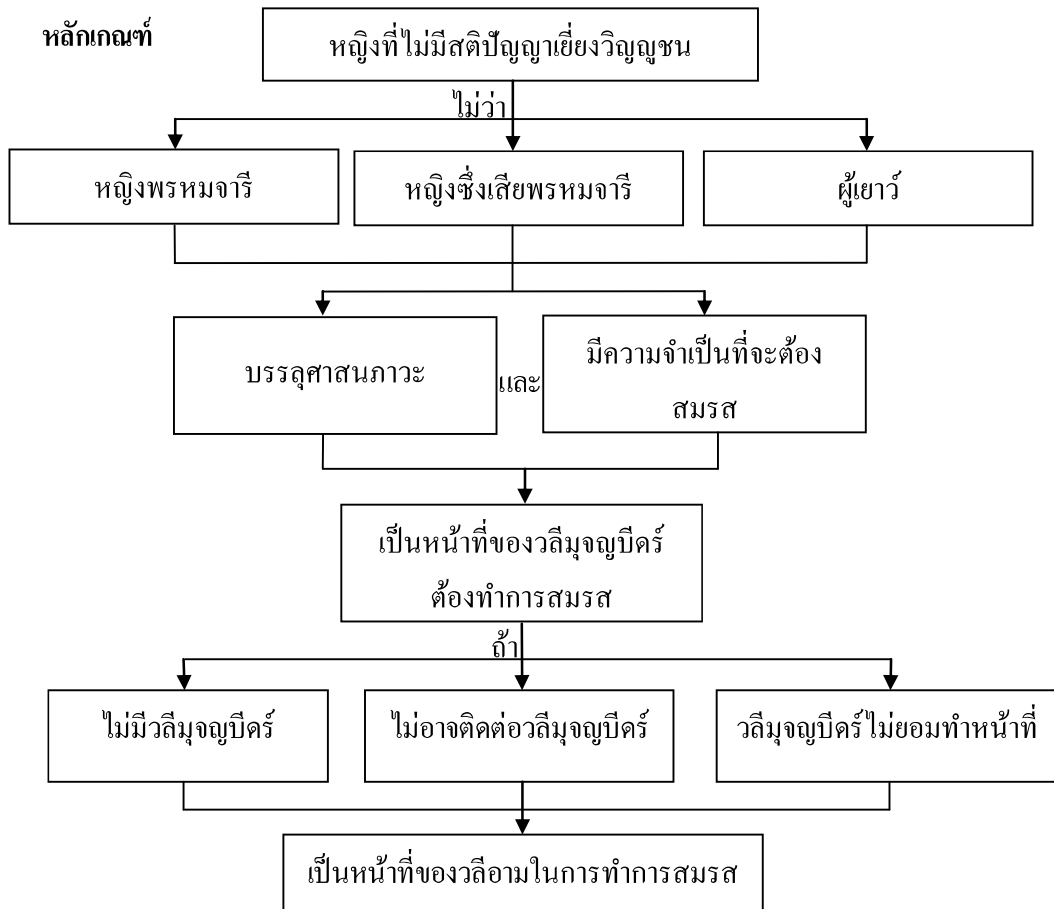
ถ้าหญิงที่ไม่มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชนเช่นนั้นบรรลุนิติภาวะแล้ว และมีความจำเป็นที่จะต้องสมรสดีตามความในวรรคแรกจะต้องทำการสมรสให้หญิงนั้น และถ้าไม่มีหรือไม่อาจติดต่อเวลานั้นได้ หรือเวลานั้นไม่ยอมทำหน้าที่นี้ ให้เป็นหน้าที่ของวลีอาม

วรรคแรก

วรรคสอง

อธิบายศัพท์

๑. “การสมรส” ตามนัยบัญญัติ ข้อ ๓๒
๒. “มีสติปัญญาเพียงพอวิญญูชน” ตามนัยบัญญัติ ข้อ ๑ (๒๕)
๓. “หญิงพรหมจารี” ตามนัยบัญญัติ ข้อ ๑ (๓๗)
๔. “ผู้เยาว์” ตามนัยบัญญัติ ข้อ ๑ (๑๓)
๕. “วลีมัจญ์ปีตร์” ตามนัยบัญญัติ ข้อ ๕๕ (๑)
๖. “บรรลุนิติภาวะ” ตามนัยบัญญัติ ข้อ ๑ (๑๕)
๗. “วลี” ตามนัยบัญญัติ ข้อ ๑ (๓๕)
๘. “วลีอาม” ตามนัยบัญญัติ ข้อ ๗๗

ข้อพิจารณา

๑. “การทำการสมรสให้หญิงที่ไม่มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชน ไม่ว่าจะเป็ หญิงพรหมจารีหรือเป็นผู้เยาว์หรือไม่เป็นสิทธิของวลิมุญยิบ์” หมายความว่า ไม่คำนึงว่าหญิงนั้นเป็นหญิงพรหมจารีหรือไม่หรือเป็นผู้เยาว์หรือไม่การทำการสมรสให้หญิงนั้นเป็นสิทธิของวลิมุญยิบ์เท่านั้น แต่การสมรสให้แก่หญิงดังกล่าว จะต้องเป็นที่ชัดเจนว่าจะเป็นประโยชน์ต่อหญิงนั้นแม้ประโยชน์นั้นจะยังไม่ถึงขั้น จำเป็นเช่นเพียงแต่หญิงนั้นจะได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดูหรือมะฮัรหรือจะได้มี ผู้ดูแลหรือผู้พิทักษ์ที่ใกล้ชิด เป็นต้น

อนึ่ง ในกรณีที่หญิงนั้นยังเป็นผู้เยาว์ชนิดเด็กเล็กเล็กการสมรสไม่ถือว่าเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ใด ๆ ต่อหญิงนั้นเพราะในขณะที่ยังเป็นเด็กเช่นนั้น แม้ในบางกรณีมีความจำเป็นที่จะได้รับความช่วยเหลือจากชายที่มีได้เป็นญาติใกล้ชิด ซึ่งบางครั้งเพื่อความสะดวกหรือความจำเป็นบางอย่างทั้งสองฝ่ายจะต้องเผยเอาระยะต่อกัน แต่เด็ก เช่นว่านั้นกฎหมายไม่ได้ห้ามมิให้พลีปล่อยให้เด็กเช่นนั้น เผยเอาระยะต่อหญิงที่มีได้เป็นญาติใกล้ชิด และหญิงที่มีได้เป็นญาติใกล้ชิดเผยเอาระยะต่อเด็กเช่นนั้น แต่อย่างใดและในอนาคตหลังจากบรรลุนิติภาวะแล้วก็ยังไม่รู้แน่ว่าจะเป็นอย่างไร คือจะหายจากอาการที่เป็นอยู่หรือไม่ซึ่งต่างจากกรณีหญิงที่เป็นเด็กเล็กที่มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชน โดยทั่วไปแล้วจะมีความจำเป็นที่จะต้องสมรสหลังบรรลุนิติภาวะแล้ว

๒. กรณีตามวรรคแรก เป็นสิทธิของวลิมุญยิบ์ที่จะทำการสมรสให้หญิงที่ไม่มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชน ซึ่งแตกต่างจากกรณีตามข้อ ๗๒ ซึ่งเป็นหน้าที่ของวลิมุญยิบ์ที่จะต้องทำการสมรสให้หญิงพรหมจารีที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ถ้าการสมรสเป็นสิ่งที่ชัดเจนต่อหญิงนั้น

๓. การทำการสมรสระหว่างชายกับหญิงที่ไม่มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชนต้องพิจารณาคุณสมบัติของชายที่จะทำการสมรสเสียก่อนว่าเป็นผู้เยาว์หรือไม่ หากชายนั้นเป็นผู้เยาว์ การสมรสย่อมไม่มีผลตามกฎหมายตามข้อ ๖๘ แต่หากชายนั้นบรรลุนิติภาวะแล้ว และกรณีเป็นที่ชัดเจนว่าการสมรสเป็นประโยชน์ต่อหญิง การสมรสนั้นย่อมมีผลตามกฎหมายตามความในข้อนี้

ข้อ ๗๑ การทำการสมรสให้ชายหรือหญิงที่ไม่มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชน แต่บรรลุนิติภาวะแล้วตามความในข้อ ๖๕ และข้อ ๗๐ นั้น ให้ยกเว้นกรณีที่ไม่มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชนบางครั้งบางคราว ซึ่งในกรณีเช่นนี้การทำการสมรสทำได้ เฉพาะในช่วงเวลาที่มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชนเท่านั้น

การสมรสให้ชายหญิง
ที่ไม่มีสติปัญญาเยี่ยง
วิญญูชนเป็นครั้งคราว

ในกรณีของวลีอามนั้น วลีอามพึงปรึกษากับญาติของชายหรือหญิงนั้น เกี่ยวกับความจำเป็นที่จะต้องสมรสของชายหรือหญิงนั้นเสียก่อนที่จะทำการสมรส

หน้าที่วลีอามก่อนทำ
การสมรสให้ชายหญิง
ที่ไม่มีสติปัญญาเยี่ยง
วิญญูชนเป็นครั้งคราว

วรรคแรก

หลักเกณฑ์

การทำการสมรสให้ชายหรือหญิง

ที่ไม่มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชน

แต่

บรรลุนิติภาวะแล้วตาม
ความในข้อ ๖๕ และข้อ ๗๐

วิธีปฏิบัติ

ให้ทำการสมรสได้เฉพาะ

กรณีที่ไม่มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชน
บางครั้งบางคราว

และ

ในช่วงเวลาที่มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชน
เท่านั้น

วรรคสอง

หลักเกณฑ์

กรณีที่วลีอามเป็น
ผู้ทำการสมรส

วลีอามพึงปรึกษากับญาติของชายหรือหญิงนั้น
เกี่ยวกับความจำเป็นที่จะต้องสมรสของชาย
หรือหญิงนั้นเสียก่อนที่จะทำการสมรส

อธิบายศัพท์

๑. “การสมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๒
๒. “มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชน” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๒๕)
๓. “บรรลุนิติภาวะ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๕)
๔. “วลีอาม” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๗๑

ข้อพิจารณา

๑. ในการทำการสมรสให้ชายที่บรรลุนิติภาวะแล้วแต่ไม่มีสติปัญญาเพียงพอวิญญูชนตามความในข้อ ๖๕ และข้อ ๗๐ นั้น ต้องไม่เป็นชายที่ไม่มีสติปัญญาเพียงพอวิญญูชนบางครั้งบางคราว เพราะถ้าเป็นชายที่ไม่มีสติปัญญาเพียงพอวิญญูชนบางครั้งบางคราว การสมรสกระทำได้ก็แต่เฉพาะในช่วงเวลาที่ชายมีสติปัญญาเพียงพอวิญญูชนตามความในข้อนี้เท่านั้น

๒. “วลีอามฟิงปรึกษากับญาติของชายหรือหญิงนั้น” หมายความว่า เมื่อไม่มีหรือไม่อาจติดต่อวลีมุญบิรฺของชายหรือหญิงที่บรรลุนิติภาวะแล้ว แต่ไม่มีสติปัญญาเพียงพอวิญญูชนหรือวลีมุญบิรฺนั้นไม่ยอมทำหน้าที่ เช่นนี้ สิทธิหรือหน้าที่ของวลีในการทำการสมรสให้ชายหรือหญิงนั้นแล้วแต่กรณี จะตกเป็นของวลีอาม แต่ก่อนทำการสมรสวลีอามฟิงปรึกษากับญาติของชายหรือหญิงนั้นก่อน

๓. สิ่งที่วลีอามฟิงกระทำตามความในวรรคสองนั้น ใช้เฉพาะกับกรณีตามความในวรรคแรกเท่านั้น กล่าวคือ ใช้เฉพาะกรณีชายที่บรรลุนิติภาวะแล้วแต่ไม่มีสติปัญญาเพียงพอวิญญูชนตามความในข้อ ๖๕ หรือหญิงที่บรรลุนิติภาวะแล้วแต่ไม่มีสติปัญญาเพียงพอวิญญูชนตามความในข้อ ๗๐ เท่านั้น

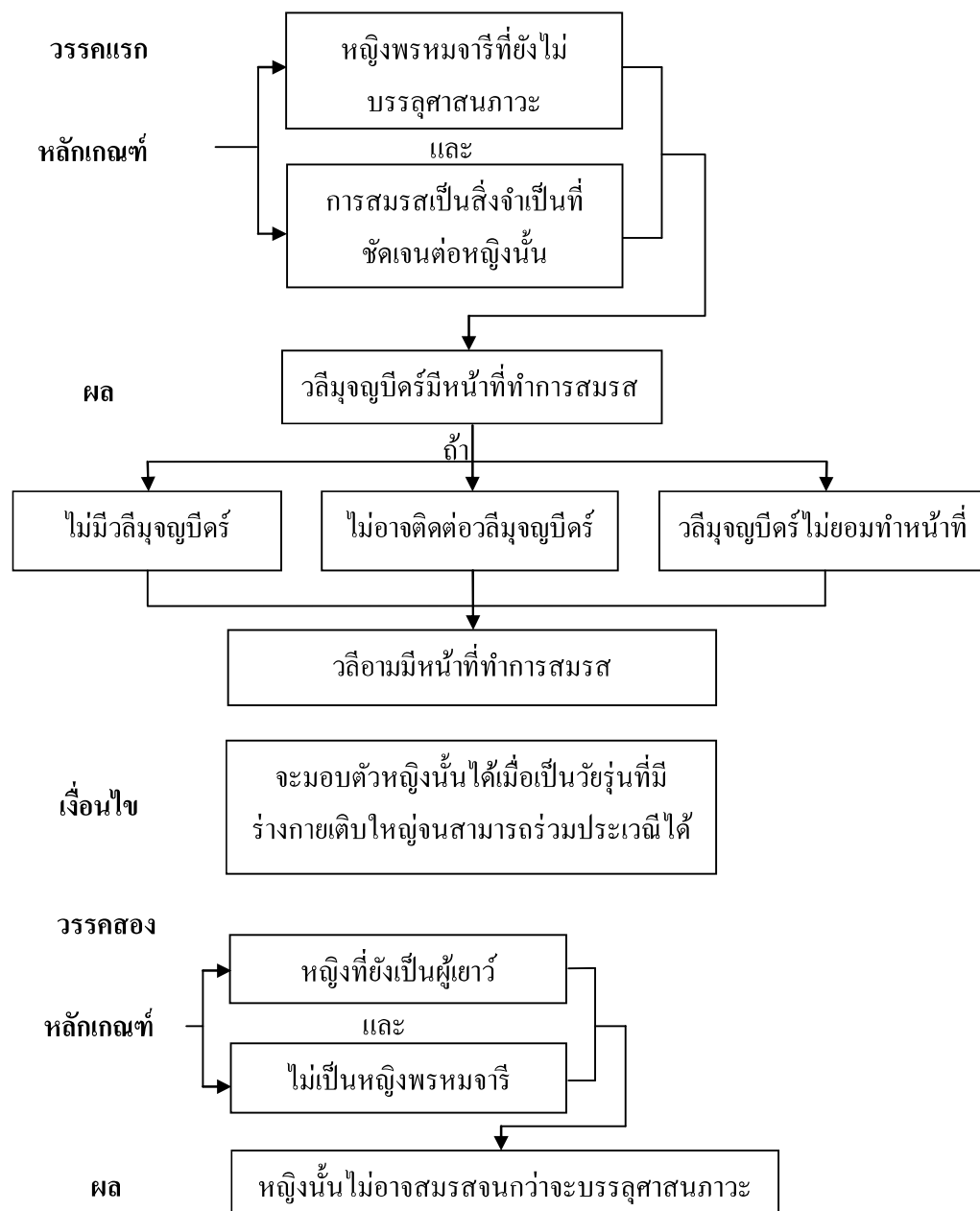

ข้อ ๓๒ ให้วลิมุจญีบีร์ทำการสมรสให้หญิงพรหมจารีที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ถ้าในเวลานั้นการสมรสเป็นสิ่งจำเป็นที่ชัดเจนต่อหญิงนั้น แต่ไม่อาจให้หญิงนั้นมอบตัวได้จนกว่าหญิงนั้นเป็นวัยรุ่นที่มีร่างกายเติบโตใหญ่จนสามารถร่วมประเวณีได้ ในกรณีที่ไม่มีวลิมุจญีบีร์ หรือไม่อาจติดต่อวลิมุจญีบีร์ได้ หรือวลิมุจญีบีร์ไม่ยอมทำหน้าที่นี้ ให้เป็นหน้าที่ของวลีอาม

การสมรสให้หญิง
ผู้เยาว์ซึ่งเป็นหญิง
พรหมจารี

ในกรณีที่หญิงยังเป็นผู้เยาว์แต่ไม่ได้เป็นหญิงพรหมจารี หญิงนั้นไม่อาจสมรสได้จนกว่าจะบรรลุนิติภาวะ

การสมรสให้หญิง
ผู้เยาว์ที่ไม่เป็นหญิง
พรหมจารี

อธิบายศัพท์

๑. “วลีมุญญิบิ์” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๕๕ (๑)
๒. “การสมรส” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๓๒
๓. “หญิงพรหมจารี” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๗)
๔. “บรรลุตสาสนภาวะ” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๕๕)
๕. “วัยรุ่น” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๓) วรรคห้า
๖. “ร่วมประเวณี” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๐)
๗. “วลีอาม” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๗๗
๘. “ผู้เยาว์” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๓)

ข้อพิจารณา

๑. ความในข้อนี้แตกต่างจากข้อ ๗๐ วรรคแรก กล่าวคือ กรณีตามข้อนี้เป็นกรณีของหญิงพรหมจารีที่มีสติปัญญาเพียงพอและเป็นผู้เยาว์ ซึ่งวลีมุญญิบิ์มีหน้าที่ต้องทำการสมรสให้แก่หญิงนั้นถ้าในเวลานั้นการสมรสเป็นสิ่งจำเป็นที่ชัดเจนต่อหญิงนั้นส่วนในข้อ ๗๐ วรรคแรก เป็นกรณีของหญิงที่ไม่มีสติปัญญาเพียงพอจนไม่รู้ว่าหญิงนั้นจะเป็นหญิงพรหมจารีหรือเป็นผู้เยาว์หรือไม่ซึ่งวลีมุญญิบิ์ไม่มีหน้าที่ต้องทำการสมรสให้แก่หญิงนั้น เพียงแต่มีสิทธิที่จะทำการสมรสให้แก่หญิงนั้นเท่านั้น

๒. “ในเวลานั้นการสมรสเป็นสิ่งจำเป็นที่ชัดเจนต่อหญิงนั้น” หมายความว่า ถ้าในขณะที่จะทำการสมรสหญิงนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องสมรสอย่างชัดเจน ซึ่งความจำเป็นนั้นเป็นความจำเป็นเดียวกันกับความจำเป็นในข้อ ๗๐ วรรคสอง

๓. “ในกรณีที่หญิงยังเป็นผู้เยาว์แต่ไม่ได้เป็นหญิงพรหมจารี หญิงนั้นไม่อาจสมรสได้จนกว่าจะบรรลุตสาสนภาวะ” หมายความว่า ในกรณีที่หญิงยังเป็นผู้เยาว์แต่ไม่ได้เป็นหญิงพรหมจารีแล้วมีทางเดียวที่หญิงนั้นจะสมรสได้ คือ รอให้บรรลุตสาสนภาวะเท่านั้น

๔. “แต่ไม่อาจให้หญิงนั้นมอบตัวได้จนกว่าหญิงนั้นเป็นวัยรุ่นที่มีร่างกายเติบโตพอจนสามารถร่วมประเวณีได้” หมายความว่า วลีไม่มีสิทธิให้หญิงนั้นมอบตัวแม้สมรสแล้ว ถ้าหญิงนั้นยังมีร่างกายไม่เติบโตพอที่จะร่วมประเวณีได้ ซึ่งสอดคล้องกับข้อ ๕๐ (๑)

ข้อ ๗๓ ชายที่เป็นบุคคลปัญญาอ่อน ไม่ว่าจะถูกศาลสั่งให้เป็น
ผู้เสมือนไร้ความสามารถแล้วหรือไม่สามารถสมรสได้ก็แต่โดยได้รับความยินยอม
จากวลี หรือวลีเป็นผู้ทำอnulแทนให้ หลังจากได้รับความยินยอมจากชายนั้น
เท่านั้น

การสมรสของชาย
ที่เป็นบุคคล
ปัญญาอ่อน

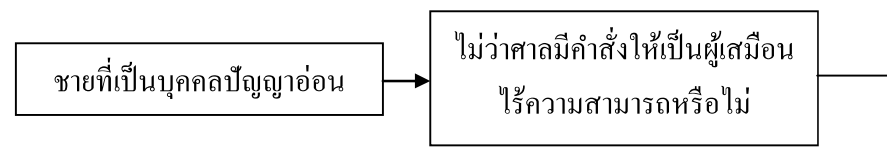
ในการยินยอมของวลีตามความในวรรคแรก ถ้าวลีได้กำหนดตัวบุคคล
ที่จะเป็นคู่สมรสหญิงหรือสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับคู่สมรสหญิงให้ด้วย ในการทำการสมรส
จะเปลี่ยนคู่สมรสหญิงเป็นหญิงอื่นจากที่ได้กำหนดไว้ไม่ได้

ในประเด็นของจำนวนภริยา ให้นำความในข้อ ๖๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

บทอนุโลม

วรรคแรก

หลักเกณฑ์

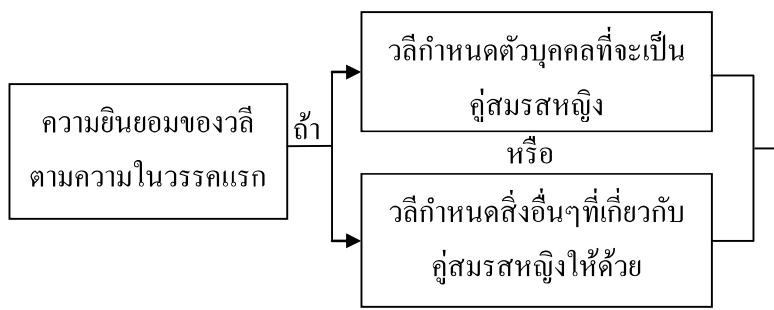

ผล

วรรคสอง

หลักเกณฑ์

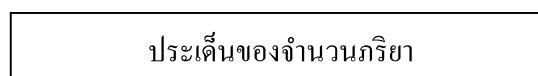

ผล

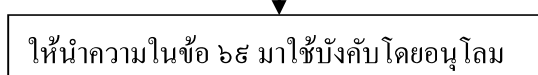

วรรคสาม

หลักเกณฑ์

ผล

อธิบายศัพท์

๑. “บุคคลปัญญาอ่อน” อนุยามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๖)
๒. “ศาล” อนุยามศัพท์ ข้อ ๑ (๒)
๓. “ผู้เสมือนไร้ความสามารถ” อนุยามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๕)
๔. “วลี” อนุยามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๕)
๕. “กอบูล” อนุยามศัพท์ ข้อ ๕๒ วรรคสอง
๖. “คู่สมรสหญิง” อนุยามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสาม
๗. “การสมรส” อนุยามศัพท์ ข้อ ๓๒

ข้อพิจารณา

๑. “สิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับคู่สมรสหญิง” หมายความว่า สิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวของคู่สมรสหญิงนั้น เช่น คุณสมบัติ ฐานะ ลักษณะรูปร่างหรือชาติตระกูล ซึ่งไม่ขัดต่อกฎหมาย

๒. บุคคลปัญญาอ่อนทุกประเภทสามารถสมรสได้ก็ต่อเมื่อได้รับความยินยอมจากวลีแล้ว หรือให้วลีเป็นผู้ทำกอบูลแทนให้เท่านั้นและในการให้ความยินยอมของวลีนั้นถ้าได้กำหนดตัวบุคคลที่จะเป็นคู่สมรสหญิง หรือกำหนดสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับคู่สมรสหญิงให้ด้วยบุคคลปัญญาอ่อนนั้นต้องสมรสกับคู่สมรสหญิงที่กำหนดให้นั้นหรือกับคู่สมรสหญิงที่มีสิ่งตามที่กำหนดให้เท่านั้นเท่านั้น จะสมรสกับบุคคลอื่นไม่ได้ เช่น วลีของนาย ก. บุคคลปัญญาอ่อนประสงค์ให้นาย ก. สมรสกับนางสาว ข. หรือกับหญิงที่มีฐานะดี ดังนี้ นาย ก. ต้องสมรสกับนางสาว ข. หรือกับหญิงที่มีฐานะดีเท่านั้น จะสมรสกับบุคคลอื่นไม่ได้

๓. การสมรสของชายที่เป็นบุคคลปัญญาอ่อนไม่อาจเกิดขึ้นได้ หรือไม่มีผลตามกฎหมาย ถ้าไม่ได้รับความยินยอมจากวลีก่อนการสมรส หรือวลีไม่ได้เป็นผู้ทำกอบูลแทนให้ซึ่งแตกต่างจากเรื่องของการจัดการทรัพย์สินด้วยตนเองของบุคคลปัญญาอ่อน ที่ศาลมีคำสั่งให้เป็นผู้เสมือนไร้ความสามารถแล้วไม่สามารถกระทำได้ด้วยตนเองแม้ได้รับความยินยอมจากวลีก็ตาม และบุคคลปัญญาอ่อนที่ศาลยังไม่ได้มีคำสั่งให้เป็นผู้เสมือนไร้ความสามารถสามารถกระทำได้ด้วยตนเองโดยไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากวลีเสียก่อน

๔. ชายที่เป็นบุคคลปัญญาอ่อนกับหญิงที่เป็นบุคคลปัญญาอ่อนสามารถสมรสกันได้แต่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ในข้อนี้และข้อ ๖๖

ข้อ ๗๔ วลีบุญบิตรีของหญิงพรหมจารี มีสิทธิทำการสมรสหญิงนั้น กับชายที่คู่ควรโดยไม่ต้องขออนุญาตต่อหญิงนั้น ไม่ว่าจะทำการสมรสด้วยตนเอง หรือโดยตัวแทน แม้ว่าการตั้งตัวแทนไม่ได้กำหนดตัวคู่สมรสชายให้ด้วย และ ไม่ได้ได้รับความยินยอมจากหญิงนั้น เว้นแต่กรณีดังต่อไปนี้

อำนาจ
วลีบุญบิตรี
ในการสมรสของ
หญิงพรหมจารี

(๑) วลีเป็นปฏิบัติหรือเป็นผู้ประสงคร้ายต่อหญิงนั้นอย่างชัดเจน หรือชายนั้นเป็นปฏิบัติ หรือเป็นผู้ประสงคร้ายต่อหญิงนั้นแม้จะไม่ชัดเจนก็ตาม

(๒) ไม่สามารถทำการชำระมะฮัรแห่งการสมรสได้ในขณะสมรส

(๓) ชายนั้นไม่คู่ควรกับหญิงนั้น

วลีบุญบิตรี
ทำการสมรส
ฝ่าฝืนข้อยกเว้น
ตามกฎหมาย

ในกรณีตามความใน (๑) (๒) หรือ (๓) ถ้ายังมีการทำการสมรสตาม ความในวรรคแรกการสมรสนั้นไม่มีผลตามกฎหมาย

ในกรณีตามความในวรรคแรก หญิงยังมีสิทธิที่จะไม่มอบตัวให้แก่ชาย เว้นแต่มะฮัรในการสมรสไม่น้อยกว่ามะฮัรอันควรของหญิง และชำระมะฮัรให้ หญิงแล้ว อีกทั้งมะฮัรเป็นสิ่งที่เป็นที่นิยมกันในท้องถิ่นนั้น ถ้ามะฮัรนั้นเป็น เงินตราจะต้องเป็นเงินตราของประเทศนั้น อีกทั้งชายไม่เป็นเหตุให้หญิงได้รับความ เดือดร้อนทันทีภายหลังการสมรส

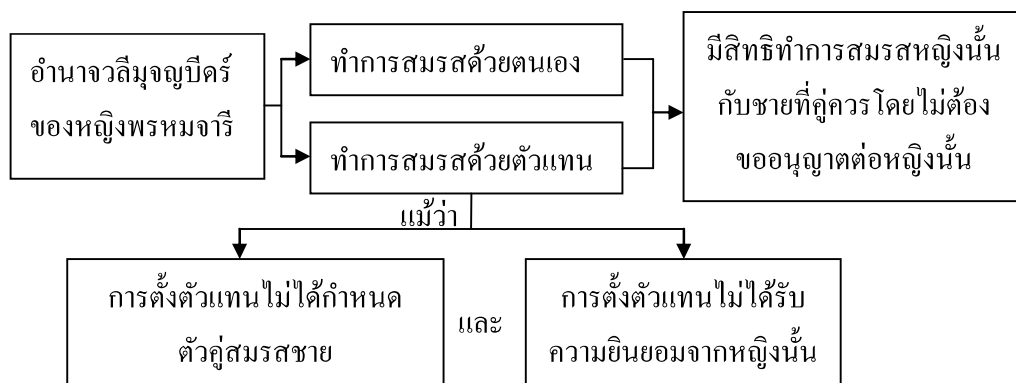
สิทธิของหญิง
พรหมจารี
ที่จะไม่มอบตัว

ห้ามมิให้ละเมิดสิทธิแห่งการไม่มอบตัวของหญิงตามความในวรรคก่อน และในกรณีที่ไม่ได้กำหนดตัวคู่สมรสชายไว้ใน การตั้งตัวแทนตามความในวรรคแรก ตัวแทนนั้นจะต้องทำการสมรสหญิงนั้นให้แก่ชายที่คู่ควรเท่านั้น

ห้ามละเมิดสิทธิการ
มอบตัวของหญิง
พรหมจารีกับอำนาจ
ของตัวแทนกรณีที่
ไม่ได้กำหนดตัว
คู่สมรสชายให้แก่
หญิงพรหมจารี

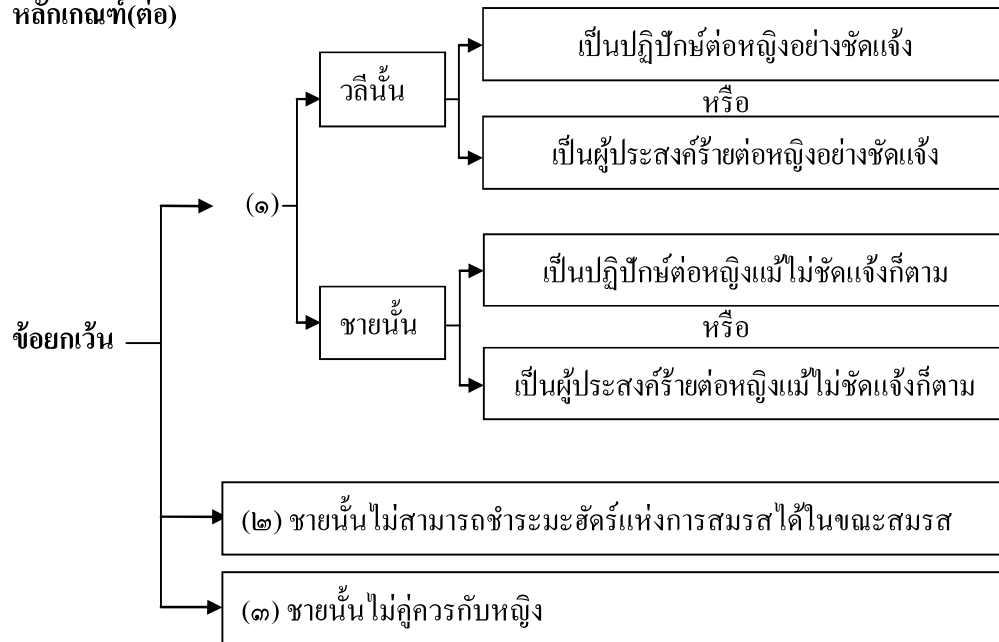
วรรคแรก

หลักเกณฑ์

หลักเกณฑ์(ต่อ)

วรรคสอง

หลักเกณฑ์

กรณีตามความใน (๑) (๒) หรือ (๓) ถ้ายัง
มีการทำการสมรสตามความในวรรคแรก

ผล

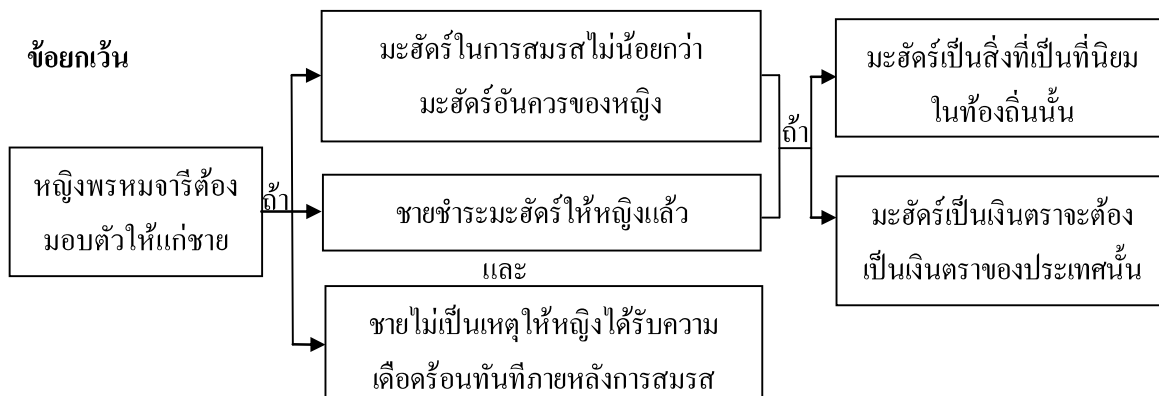
การสมรสนั้นไม่มีผลตามกฎหมาย

วรรคสาม

หลักเกณฑ์

ในกรณีตามความในวรรคแรก → หญิงพรหมจารียังมีสิทธิที่จะ
ไม่มอบตัวให้แก่ชาย

ข้อยกเว้น

วรรคสี่

หลักเกณฑ์ (ก)

สิทธิในการไม่มอบตัวของ
หญิงพรหมจารีให้แก่ชายตามวรรคก่อน

ห้ามมิให้ละเมิดสิทธิของหญิงนั้น

หลักเกณฑ์ (ข)

กรณีการตั้งตัวแทนตามความใน
วรรคแรกไม่ได้กำหนดตัวคู่สมรสชายไว้

ตัวแทนนั้นจะต้องทำการสมรส
หญิงนั้นให้แก่ชายที่คู่ควรเท่านั้น

อธิบายศัพท์

๑. “วลีมูญปีตร์” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๕๕ (๑)
๒. “หญิงพรหมจารี” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๗)
๓. “การสมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑๒
๔. “ชายที่คู่ควร” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๗๕
๕. “การตั้งตัวแทน” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑๓
๖. “คู่สมรสชาย” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสอง
๗. “วลี” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๕)
๘. “มะฮัรร์” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๒๗๕
๙. “กฎหมาย” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑)
๑๐. “มะฮัรร์อันควร” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๔๘)

ข้อพิจารณา

๑. วลีมูญปีตร์สามารถทำการสมรสให้หญิงพรหมจารีกับชายที่คู่ควรได้โดยไม่ต้องขอความยินยอมจากหญิงนั้น ถ้าไม่มีสิ่งที่เป็นข้อยกเว้น ตามความใน (๑) ถึง (๓)

๒. “ไม่สามารถทำการชำระมะฮัรร์แห่งการสมรสนั้นได้ในขณะสมรส” หมายความว่า ผู้มีหน้าที่ชำระมะฮัรร์ไม่สามารถทำการชำระมะฮัรร์แห่งการสมรสนั้นได้ในขณะสมรส แม้ทำการชำระมะฮัรร์แห่งการสมรสนั้นได้ในภายหลัง ดังนั้น ในกรณีทำการสมรสตามความในข้อนี้ ถ้าในการสมรสนั้นตัวคู่สมรสชาย ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ชำระมะฮัรร์แห่งการสมรสนั้น เป็นบุคคลที่ไม่มีความสามารถทำการชำระมะฮัรร์

แห่งการสมรสนั้น เนื่องจากไม่มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะให้ได้มาซึ่งมะฮัรนั้น ในขณะสมรส แต่ต่อมาภายหลังการสมรส คู่สมรสชายนั้นสามารถจัดให้มีการทำการชำระมะฮัรนั้นได้ การสมรสนั้นก็ยังไม่เป็นผลตามกฎหมาย เช่น ในกรณีที่หญิงสมรสตามความในข้อนี้กับชายที่เป็นผู้เสมือนไร้ความสามารถและไม่มีเงินค่ามะฮัรแต่หลังการสมรสแล้วของชายนั้นได้ช่วยชำระค่ามะฮัรให้ การสมรสนั้นไม่มีผลตามกฎหมายอยู่ดี เพราะชายนั้นเป็นบุคคลที่ไม่มีความสามารถชำระค่ามะฮัรในขณะสมรส

๓. ในกรณีที่วิสามัญบุรุษของหญิงพรหมจารีทำการสมรสหญิงนั้นโดยต้องด้วยข้อยกเว้นตาม (๑) (๒) และ (๓) การสมรสนั้นไม่มีผลตามกฎหมายมาแต่ต้น จึงไม่จำเป็นต้องฟ้องเพิกถอนอีก

๔. นอกจากการมีสิทธิไม่มอบตัวตามความในข้อ ๓๒ แล้ว คู่สมรสหญิงที่ทำการสมรสตามความในข้อนี้มีสิทธิที่จะไม่มอบตัวให้แก่คู่สมรสชาย หากยังไม่มี การชำระมะฮัรหรือมะฮัรในการสมรสนั้นมีค่าน้อยกว่าค่าของมะฮัรอันควรของ คู่สมรสหญิงนั้นหรือมะฮัรในการสมรสนั้นไม่เป็นที่นิยมนั้นในท้องถิ่นนั้น เช่น ไม่ได้เป็นเงินตราของประเทศนั้น ๆ

ข้อ ๗๕ “ชายที่คู่ควร” หมายความว่า ชายที่

(๑) ตัวของชายเองหรือผู้สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไปของชายนั้น มีสถานะแห่งอาชีพไม่ต่ำกว่าตัวของคู่สมรสหญิงเองหรือผู้สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไปของคู่สมรสหญิงนั้นในด้านเกียรติยศศักดิ์ศรีตามแนวทางที่ยึดถือกันของบุคคลในสังคมมุสลิม โดยไม่เกี่ยวกับการที่จะได้มาซึ่งทรัพย์สิน ซึ่งเรียงจากต่ำไปหาสูง ดังนี้

(ก) อาชีพที่เกี่ยวข้องกับนะญิส

(ข) อาชีพเกี่ยวกับการรับจ้าง

(ค) อาชีพธุรกิจส่วนตัว

(ง) อาชีพที่ใช้ความรู้ชั้นสูงและเป็นความรู้ที่ดีมีคุณค่าสูงตามทัศนะอิสลาม

(๒) ความเคร่งครัดในศาสนาของตัวเอง หรือผู้สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไปของชายนั้นไม่ต่ำกว่าคู่สมรสหญิงนั้น หรือผู้สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไปของคู่สมรสหญิงนั้น

“ชายที่คู่ควร”

(๓) มีชาติตระกูลฝ่ายบิดาโดยกำเนิดไม่ต่ำกว่าชาติตระกูลเช่นว่านั้นของคู่สมรสหญิงนั้นในด้านเกียรติยศศักดิ์ศรีตามทัศนะอิสลาม โดยไม่เกี่ยวกับการมีทรัพย์สิน ซึ่งเรียงจากสูงไปหาต่ำ ดังนี้

(ก) ตระกูลฮาซิมีย์หรือมุลญาละลีบีย์ของชาติพันธุ์กูรอชียในชนชาติอาหรับ

(ข) ตระกูลอื่นจากตระกูลฮาซิมีย์หรือมุลญาละลีบีย์ของชาติพันธุ์กูรอชียในชนชาติอาหรับ

(ค) ชาติพันธุ์กูรอชียในชนชาติอาหรับ

(ง) ชาติพันธุ์ที่ไม่ใช่ชาติพันธุ์กูรอชียในชนชาติอาหรับ

(จ) ชนชาติที่ไม่ใช่ชนชาติอาหรับ ตามลำดับชั้นจากสูงไปหาต่ำ โดยถือตามทัศนะของสังคมมุสลิมแห่งชนชาตินั้น ๆ

(๔) ไม่มีเหตุทางร่างกายหรือสติปัญญาที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องหย่าตามกฎหมายในตัวของชายนั้น โดยไม่คำนึงว่าคู่สมรสหญิงนั้นจะมีเหตุเช่นว่านั้นด้วยหรือไม่

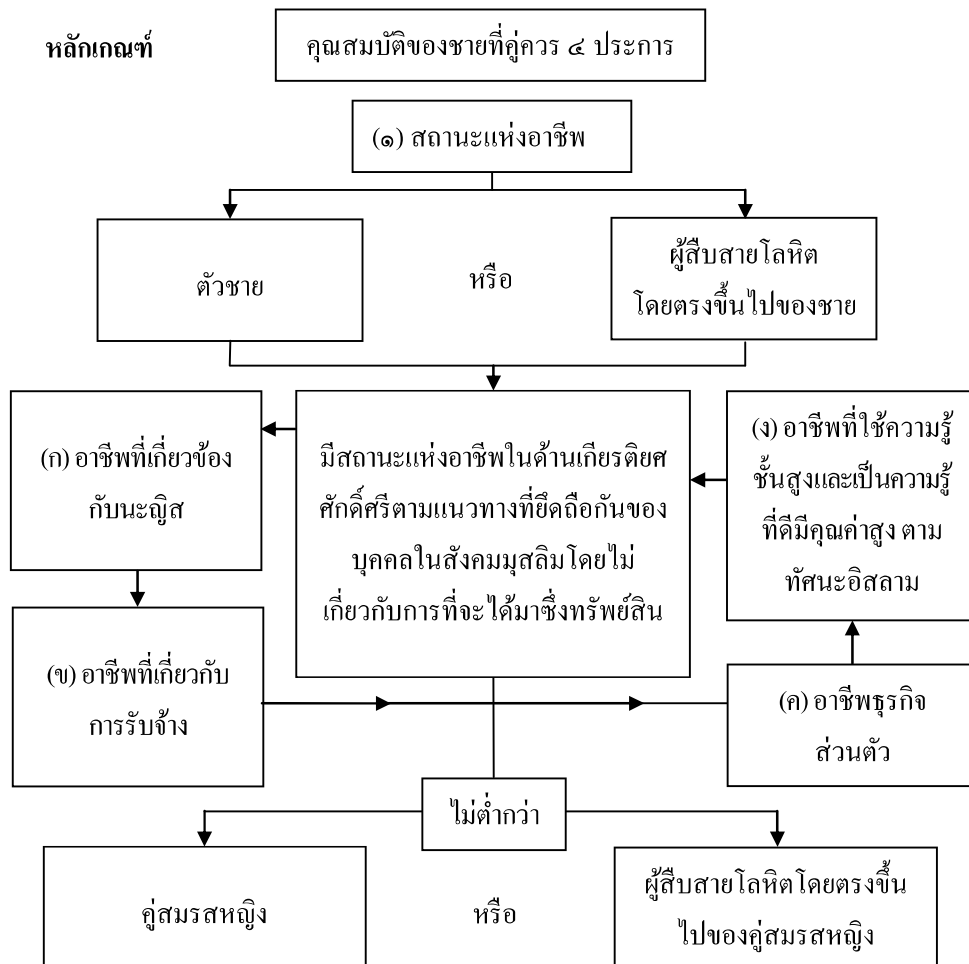

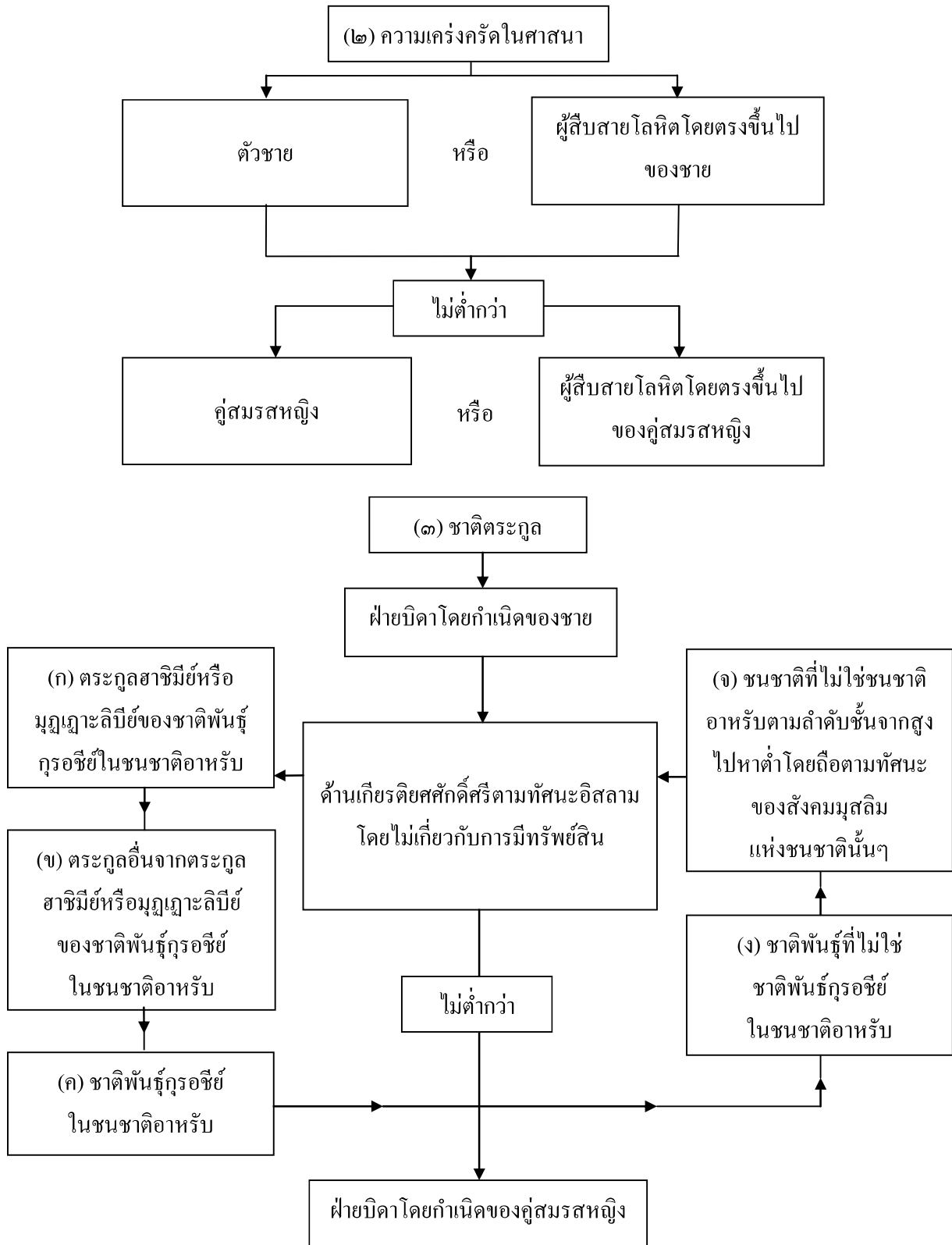
ในกรณีที่คู่สมรสชายมีเหตุทางร่างกายที่เกี่ยวกับอุปสรรคในการร่วมเพศ อันเป็นเหตุแห่งการฟ้องหย่าตามกฎหมาย ไม่ถือเป็นข้อพิจารณาด้านความคู่ควร ตามความในวรรคก่อนถ้าคู่สมรสหญิงไม่สนใจในเรื่องเช่นนั้น

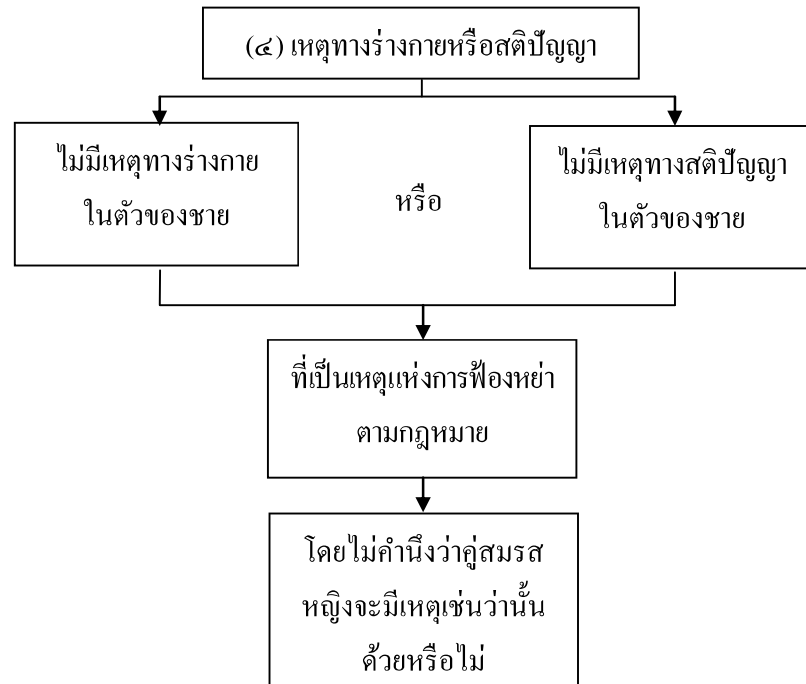
การเหนือกว่าในเรื่องใดเรื่องหนึ่งไม่อาจทดแทนการด้อยกว่าในเรื่องอื่นได้

วรรคแรก

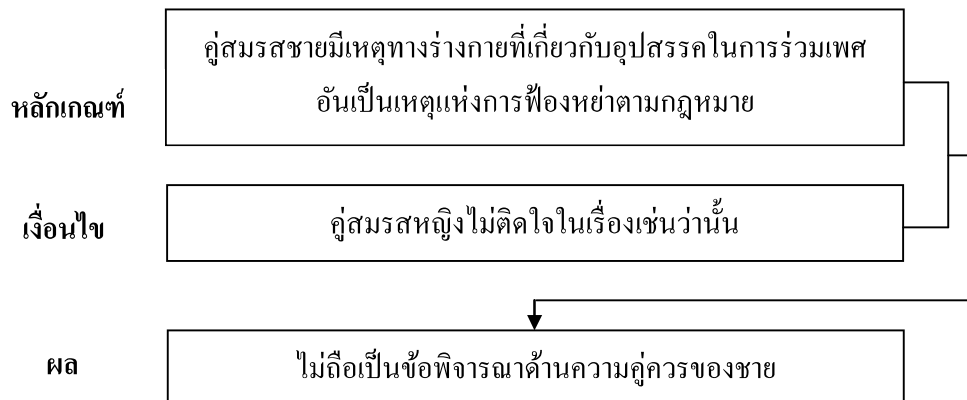
หลักเกณฑ์

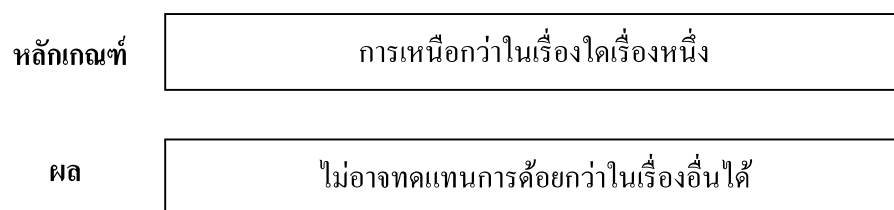

วรรคสอง

วรรคสาม

อธิบายศัพท์

๑. “ผู้สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไป” อนุยามศัพท์ ข้อ ๑ (๗๓) วรรคสอง
๒. “คู่สมรสหญิง” อนุยามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสาม
๓. “ทรัพย์สิน” อนุยามศัพท์ ข้อ ๑ (๔๖)
๔. “หนี้สิน” อนุยามศัพท์ ข้อ ๑ (๖๗)
๕. “กฎหมาย” อนุยามศัพท์ ข้อ ๑ (๑)
๖. “คู่สมรสชาย” อนุยามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสอง
๗. “ร่วมเพศ” อนุยามศัพท์ ข้อ ๑ (๒๘)

ข้อพิจารณา

๑. “อาชีพที่เกี่ยวข้องกับหนี้สิน” ตามความใน (ก) หมายความว่า อาชีพที่ทำให้ผู้ประกอบการอาชีพนั้นอยู่ใกล้ชิดกับหนี้สิน ซึ่งมีโอกาสสูงที่ผู้นั้นจะเปื้อนหนี้สิน เช่น อาชีพกรอกเลือด (ดูดเลือดหรือหนองโดยใช้ถ้วย กระบอก ฯลฯ เป็นเครื่องดูด) เก็บกวาดขยะ เทอจจาระ ฝ้าห้องน้ำสาธารณะ นวดให้แก่ผู้ใช้บริการห้องน้ำ เลี้ยงสัตว์

๒. “อาชีพที่ใช้ความรู้ชั้นสูงและเป็นความรู้ที่ดีมีคุณค่าสูงตามทัศนะอิสลาม” ตามความใน (ง) หมายความว่า อาชีพที่ใช้ความรู้ชั้นสูงในการประกอบอาชีพนั้น และความรู้ชั้นสูงเป็นความรู้ที่ดีมีคุณค่าสูงตามทัศนะอิสลาม เช่น อาชีพคณะโตะยุติธรรม หรือกอฎี เนื่องจากเป็นอาชีพที่ใช้กฎหมายระดับสูงหรือระดับชำนาญการ

๓. “ตระกูลฮาซิมียะฮ์” ตาม (๓) (ก) หมายถึง ผู้ที่สืบเชื้อสายมาจากท่านฮาซิม อิบน์มะนาฟ (ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไป คือ เป็นปู่ทวดของท่านนบี)

“ตระกูลมูฏะลิบียะฮ์” ตาม (๓) (ก) หมายถึง ผู้ที่สืบเชื้อสายมาจากท่าน अबดุลมูฏะลิบ อิบน์ฮาซิม (ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไป คือ เป็นปู่ของท่านนบี)

หมายเหตุ “ชาติพันธุ์กูรอชียะฮ์” ตาม (๓) (ค) ซึ่งหมายถึง ผู้ที่สืบเชื้อสายมาจากท่านกูเรช อิบน์ กิยานะฮ์ ทั้งหมด ไม่ว่าจะอยู่ในตระกูลใด อันได้แก่ (ก) และ (ข) รวมกัน ไม่จำเป็นที่จะต้องนำมากล่าวไว้อีก

๔. “ชนชาติอาหรับ” หมายถึง ผู้สืบเชื้อสายมาจากท่านนบีอิสมาอีลซึ่งมีหลายสายพันธุ์ สายพันธุ์ที่สำคัญ คือ “สายพันธุ์อัลดานานิยะฮ์” ซึ่งเป็นผู้สืบเชื้อสายมาจากท่านอัदनัน ซึ่งในสายพันธุ์อัลดานานิยะฮ์นี้มีหลายสายพันธุ์อีก และมีหลายรุ่นซึ่งสายพันธุ์และรุ่นที่สำคัญของสายพันธุ์อัลดานานิยะฮ์นี้คือสายพันธุ์และรุ่นที่เป็นผู้สืบเชื้อสายมา

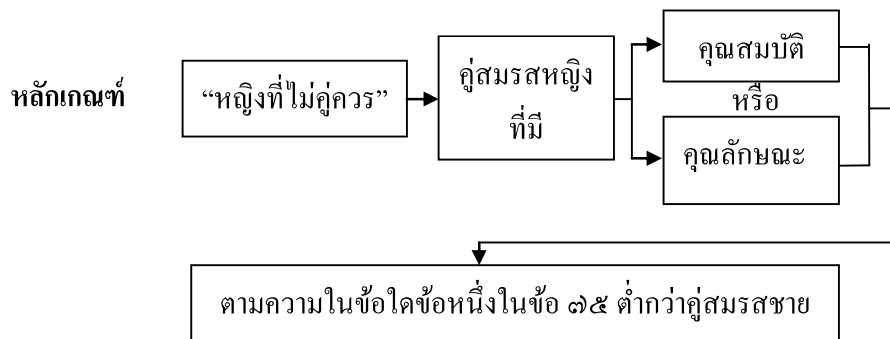
จากท่านกินานะฮ์ อิบน์ สุเซน ซึ่งมีหลายชาติพันธุ์ ชาติพันธุ์ที่สำคัญที่สุด คือ ชาติพันธุ์กูรอชีห์ ซึ่งเป็นผู้ที่สืบเชื้อสายมาจากท่านกูเรช อิบน์ กินานะฮ์

๕. การจัดลำดับชั้นในชนชาติที่ไม่ใช่ชนชาติอาหรับนั้น ให้จัดจากสูงไปหาต่ำ โดยถือตามทัศนะของสังคมมุสลิมแห่งชนชาตินั้น ๆ แต่สำหรับในประเทศไทยจะพบว่า ถ้าถือตามทัศนะของสังคมมุสลิมแห่งชนชาติไทย ไทยมุสลิมทั้งหมดมีชาติตระกูลในด้านเกียรติยศศักดิ์ศรีตามทัศนะอิสลามที่เท่าเทียมกัน

๖. “ไม่มีเหตุทางร่างกายหรือสติปัญญาที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องหย่าตามกฎหมายในตัวของคนนั้น” ตามความใน (๔) หมายความว่า ชายนั้นไม่มีเหตุแห่งการฟ้องหย่าตามความในข้อ ๑๔๘ (๑) (ก) และ (ข)

ข้อ ๗๖ “หญิงที่ไม่คู่ควร” หมายความว่า คู่สมรสหญิงที่มีคุณสมบัติหรือคุณลักษณะในด้านต่าง ๆ ตามความในข้อใดข้อหนึ่งในข้อ ๗๕ ต่ำกว่าคู่สมรสชาย “หญิงที่ไม่คู่ควร”

อธิบายศัพท์

๑. “คู่สมรสชาย” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสอง
๒. “คู่สมรสหญิง” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสาม

ข้อพิจารณา

“คุณสมบัติหรือคุณลักษณะในด้านต่าง ๆ ตามความข้อใดข้อหนึ่งในข้อ ๗๕” หมายความว่า คุณสมบัติหรือคุณลักษณะในด้านต่าง ๆ เท่าที่ปรากฏตามข้อ ๗๕ เท่านั้น ส่วนสิ่งใดจะถือเป็นคุณสมบัติ สิ่งใดจะถือเป็นคุณลักษณะนั้นขึ้นอยู่กับดุลพินิจของแต่ละบุคคลไม่ถือเป็นข้อสำคัญ กล่าวคือ ถ้าเห็นว่าทั้งหมดที่มีในข้อ ๗๕ เป็นคุณสมบัติหรือคุณลักษณะก็ให้หมายความถึงทั้งสองอย่าง แต่ถ้าเห็นว่าทั้งหมดเป็นเพียงอย่างใดอย่างหนึ่งก็ให้หมายถึงอย่างนั้น

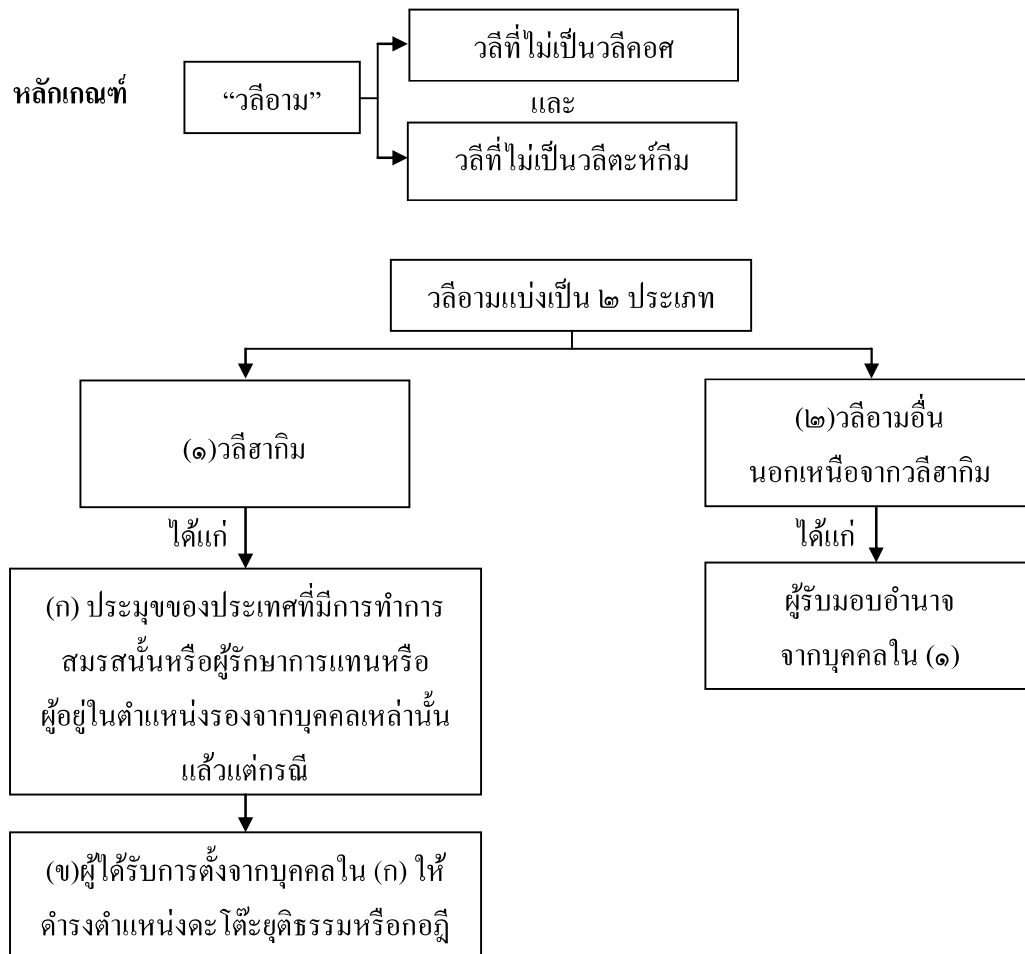
ข้อ ๗๗ “วลีอาม” หมายความว่า วลีที่ไม่เป็นวลีคอศ และไม่เป็นวลีตะหกีม ซึ่งแบ่งเป็น

(๑) วลีฮาгим ซึ่งได้แก่

“วลีอาม” (ก) ประมุขของประเทศที่มีการทำการสมรสนั้น หรือผู้รักษาการแทนหรือผู้อยู่ในตำแหน่งรองจากบุคคลเหล่านั้น แล้วแต่กรณี

(ข) ผู้ได้รับการตั้งจากบุคคลใน (ก) ให้ดำรงตำแหน่งคะโต๊ะยุติธรรมหรือกอฎี

(๒) วลีอามอื่นนอกเหนือจากวลีฮาгим ได้แก่ ผู้รับมอบอำนาจจากบุคคลใน (๑)

อธิบายศัพท์

๑. “วลี” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๕)
๒. “วลีคอส” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๕๘ วรรคสอง
๓. “คะโตะยุติธรรม” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๓)
๔. “กอฎิ” คูณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๔)

ข้อพิจารณา

๑. วลีอามเป็นหนึ่งในสามประเภทของวลี ดังนั้น เมื่อใดที่วลีอื่นไม่มีสิทธิหรือหน้าที่ในการทำการสมรสสิทธิหรือหน้าที่ในการทำการสมรสนั้นก็จะเป็นของวลีอาม ซึ่งเป็นวลีที่เป็นผู้อยู่ในตำแหน่งทางการปกครองของสังคมหรือประเทศ คือ วลีอามตามความใน (๑) หรือตัวแทนของผู้อยู่ในตำแหน่งทางการปกครองของสังคมหรือประเทศนั้น คือ วลีอามตามความใน (๒) ที่ทำหน้าที่แทนวลีคอสในกรณีที่ว่าวลีคอสไม่สามารถทำหน้าที่ได้ คือ ในกรณีตามความในข้อ ๗๘ (๓) (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๙) ในกรณีที่วลีคอสไม่ยอมทำตามหน้าที่ คือ ในกรณีตามความในข้อ ๗๘ (๒) ในกรณีที่ไม่มีวลีคอส คือ กรณีตามความในข้อ ๗๘ (๔) และในกรณีที่ต้องใช้ดุลพินิจของผู้ชำนาญการ คือ ในกรณีตามความในข้อ ๗๘ (๑)

๒. ตามหลักกฎหมายถือว่าอำนาจปกครองที่เป็นอำนาจเฉพาะตัวย่อมแข็งแกร่งกว่าอำนาจทางปกครองที่เป็นอำนาจทั่วไป ดังนั้น กรณีที่มีผู้จัดการทรัพย์สินที่เจ้าของกำหนดให้บริจจาคผลประโยชน์ของทรัพย์สินให้แก่บุคคลที่กำหนดโดยถูกต้องตามกฎหมาย หรือกรณีที่มีผู้ปกครองเด็กกำพร้าที่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือกรณีที่มีผู้ปกครองผู้เยาว์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย อำนาจของบุคคลเหล่านั้นจะเป็นอำนาจที่เป็นการเฉพาะเจาะจงมากกว่า และมีความแข็งแกร่งเหนือกว่าอำนาจของคะโตะยุติธรรมหรือกอฎิซึ่งเป็นอำนาจทางการปกครองที่เป็นอำนาจทั่วไป อย่างไรก็ตามอำนาจของคะโตะยุติธรรมหรือกอฎิก็ยังเป็นอำนาจที่เป็นการเฉพาะเจาะจงมากกว่าและแข็งแกร่งกว่าอำนาจของประมุขของประเทศผู้แต่งตั้งคะโตะยุติธรรมหรือกอฎินั้น ดังนั้น ในกรณีที่มีผู้จัดการทรัพย์สินที่เจ้าของทรัพย์สินกำหนดให้เป็นผู้บริจจาคผลประโยชน์ของทรัพย์สินของตนให้แก่บุคคลที่ตนกำหนดหรือในกรณีที่เด็กกำพร้ามีผู้ปกครองตามพินัยกรรมของบิดาหรือปู่แล้วแต่กรณี หรือในกรณีที่เด็กกำพร้ามีผู้ปกครองทางการสมรสกอฎิหรือคะโตะยุติธรรมจะไม่มีอำนาจในการจัดการทรัพย์สินให้แก่เจ้าของทรัพย์สินนั้น และไม่มีอำนาจจัดการทรัพย์สินให้เด็กกำพร้าและไม่มีอำนาจในการสมรส

ให้เด็กกำพร้า นั้น เว้นแต่วิธีทางการสมรส นั้น ไม่อยู่หรือขัดขึ้นตามที่กฎหมาย
บัญญัติ

๓. สำหรับตำแหน่งจุฬาราชมนตรีของประเทศไทยนั้นจัดอยู่ใน (๒) ถ้า
จุฬาราชมนตรีนั้นได้รับมอบอำนาจให้เป็นนวิอามจากบุคคลใน (๑)

ข้อ ๓๘ การทำการสมรสให้แก่หญิงที่บรรลุนิติภาวะแล้วเป็นสิทธิของ wali อามในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) หญิงนั้นไม่มีสติปัญญาเพียงพอวิญญูชน และมีความจำเป็นที่จะต้องสมรส

(๒) วลี้อกร็อบของหญิงนั้นขัดขึ้นหรือหลบเลี่ยงไม่ยอมทำการสมรสให้ในขณะที่ชายซึ่งที่หญิงนั้นประสงค์ที่จะสมรสด้วยเป็นชายที่คู่ควรกับหญิงนั้น และหญิงนั้นมีสติปัญญาเพียงพอวิญญูชน บรรลุนิติภาวะแล้ว และได้ร้องขอต่อวลี้นั้นแล้ว และการขัดขึ้นหรือหลบเลี่ยงนั้นยังไม่ถึงสามครั้ง หรือถึงแล้วแต่เมื่อประมาณการผลบุญที่ได้จากการทำความดีในชีวิตที่ผ่านมาของวลี้นั้นแล้ว ปรากฏว่ามีมากกว่าบาปเล็กน้อยที่วลี้นั้นมีอยู่ทั้งหมด

(๓) วลี้อกร็อบของหญิงนั้นอยู่ไกลจากสถานที่ทำการสมรสเกินเก้าสิบหก กิโลเมตรโดยไม่ได้ตั้งตัวแทนหรือตั้งแล้วแต่ตัวแทนอยู่ไกลจากสถานที่ทำการสมรสนั้นเกินเก้าสิบหกกิโลเมตร

(๔) หญิงนั้นไม่มีวลีคอศ

(๕) วลี้อกร็อบหญิงนั้นอยู่ในสภาพของผู้เอะหระอม

(๖) วลี้อกร็อบของหญิงนั้นเป็นบุคคลเดียวกันกับคู่สมรสชายและไม่มีวลีคอศอื่นที่อยู่ในลำดับเดียวกันกับวลี้อกร็อบนั้น

(๗) วลี้อกร็อบของหญิงนั้นถูกกักขังจนไม่อาจทำการสมรสด้วยตนเอง หรือโดยการตั้งตัวแทนได้

(๘) วลี้อกร็อบของหญิงนั้นสูญหายไปจากถิ่นที่อยู่ประจำ แต่ยังไม่มีการสั่งของศาลว่าวลี้นั้นถึงแก่ความตาย

(๙) วลี้อกร็อบของหญิงนั้นไม่มีสติสัมปชัญญะในช่วงเวลาที่จะทำการสมรส ซึ่งเป็นมาแล้วไม่เกินสามวัน และคู่สมรสหญิงมีความจำเป็นที่จะต้องสมรสในช่วงเวลานั้น

สิทธิของ wali อาม

ทำการสมรส

ให้แก่หญิงที่

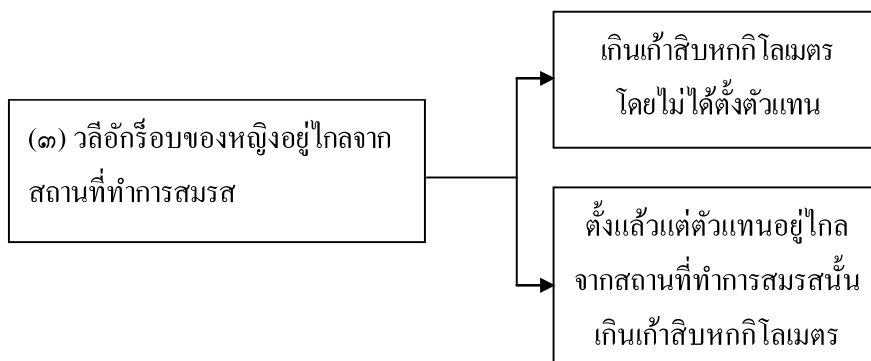
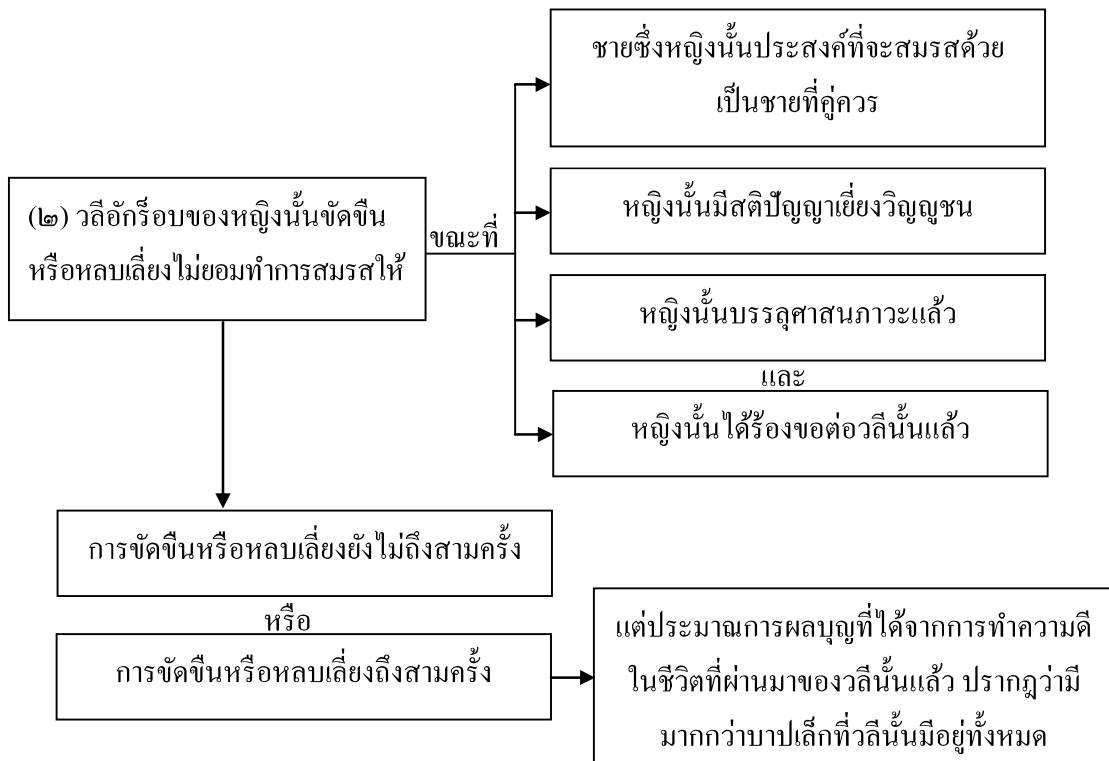
บรรลุนิติภาวะ

หลักเกณฑ์

สิทธิของวลีอามในการทำการสมรสให้แก่หญิง
ที่บรรลุนิติภาวะรวม ๕ กรณี

(๑) หญิงนั้นไม่มีสติปัญญาเพียงพอและมีความจำเป็นที่จะต้องสมรส

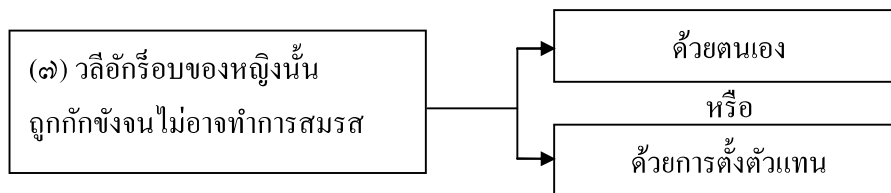
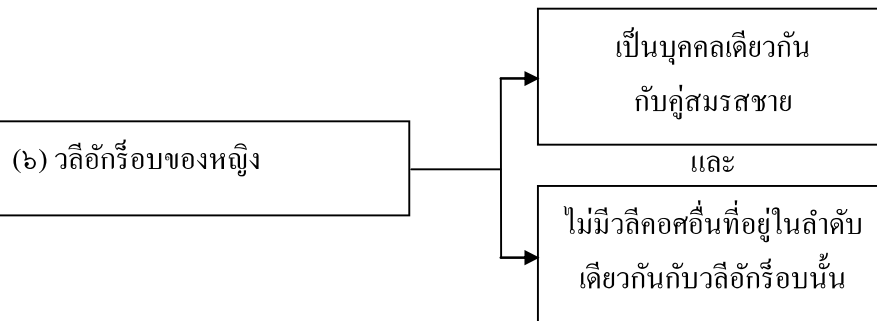

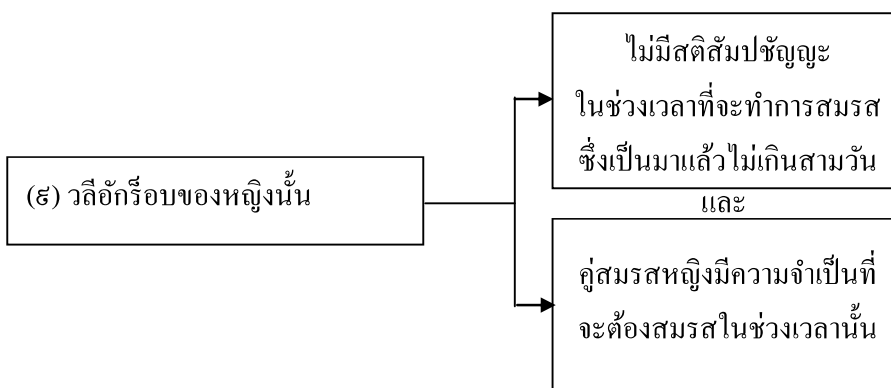
หลักเกณฑ์ (ต่อ)

(๔) หญิงนั้นไม่มีวลีคอศ

(๕) วลีอ้อมของหญิงนั้นอยู่ในสภาพของผู้เอะหฺรอม

(๘) วลีอ้อมของหญิงนั้นสูญหายไปจากถิ่นที่อยู่ประจำ แต่ยังไม่มีความ
ศาลว่าวลีนั้นถึงแก่ความตาย

อธิบายศัพท์

๑. “การสมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๒
๒. “บรรลุนิติภาวะ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๕)
๓. “วลีอาม” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๗๖
๔. “มีสติปัญญาเที่ยงวิญญูชน” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๒๕)
๕. “วลีอ์กร็อบ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๕๕ (๑)
๖. “ศาล” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๒)
๗. “วลี” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๕)
๘. “อยู่ในสภาพผู้เอียะห์รอม” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๔๕)
๙. “คู่สมรสชาย” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสอง
๑๐. “การตั้งตัวแทน” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑๓
๑๑. “สูญหายไปจากถิ่นที่อยู่ประจำ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๖๒)
๑๒. “ชายที่คู่ควร” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๗๕
๑๓. “วัน” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๕)
๑๔. “คู่สมรสหญิง” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสาม

ข้อพิจารณา

“หญิงนั้นไม่มีสติปัญญาเที่ยงวิญญูชน และมีความจำเป็นที่จะต้องสมรส” ตามความใน (๑) หมายความว่า การสมรสของคู่สมรสหญิงที่ไม่มีสติปัญญาเที่ยงวิญญูชน แต่มีความจำเป็นที่จะต้องสมรส เป็นสิทธิของวลีมุญญิบ์รตามความในข้อ ๗๐ วรรคแรก และเป็นสิทธิของวลีอามตามความในข้อนี้ที่จะทำการสมรสให้คู่สมรสหญิงนั้น เช่น กรณีที่คู่สมรสหญิงไม่มีสติปัญญาเที่ยงวิญญูชน แต่มีความต้องการทางเพศมากเกินไปและได้รับการยืนยันจากแพทย์ที่มีความน่าไว้วางใจตามกฎหมายนี้ อย่างน้อยสองคนว่า การสมรสจะทำให้คู่สมรสหญิงนั้นหายจากอาการที่เป็นอยู่ได้ แต่ถ้าเป็นกรณีทำการสมรสให้คู่สมรสหญิงนั้นเพื่อผลประโยชน์อื่นของคู่สมรสหญิงนั้น เป็นสิทธิของวลีมุญญิบ์รตามความในข้อ ๗๐ วรรคแรก เท่านั้น และถ้าเป็นกรณีที่คู่สมรสหญิงนั้นไม่มีวลีมุญญิบ์รหรือไม่อาจติดต่อวลีมุญญิบ์รของคู่สมรสหญิงนั้นมาทำการสมรสได้หรือวลีมุญญิบ์รนั้นไม่ยอมทำหน้าที่เป็นหน้าที่ของวลีอามที่จะต้องทำการสมรสให้แก่คู่สมรสหญิงนั้นตามความในข้อ ๗๐ วรรคสอง

อย่างไรก็ดี ในทางที่ดีที่สุดการทำการสมรสของวลีอาม ถ้าเป็นกรณีที่คุณสมรสหญิงนั้นมีญาติพี่น้อง วลีอามพึงปรึกษาญาติพี่น้องนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งญาติพี่น้องที่เป็นวลีอากีรอบ ว่าจำเป็นแค่ไหน อย่างไร ก่อนตัดสินใจทำการสมรส

ในกรณีที่ภายหลังการสมรสโดยวลีอามเช่นว่านั้น คุณสมรสหญิงได้หายจากอาการที่เป็นอยู่นั้นจนเป็นบุคคลที่มีสติปัญญาเยี่ยงวิญญูชนแล้ว หญิงนั้นก็อาจจะยกเลิกการสมรสได้ ด้วยเหตุว่าการทำหน้าที่ทำการสมรสของวลีอามนั้นเท่ากับการพิพากษาให้สมรสจึงไม่อาจยกเลิกได้

๒. กรณีของการขัดขึ้นหรือหลบเลี่ยงไม่ยอมทำการสมรสให้ของวลีอากีรอบของคุณสมรสหญิงตามความใน (๒) นี้ ไม่ได้เป็นกรณีเดียวกับกรณีการขัดแย้งกันระหว่างวลีอากีรอบกับคุณสมรสหญิงตามความในข้อ ๘๐

๓. กรณีตามความใน (๓) นั้น เป็นกรณีที่วลีอากีรอบของหญิงอยู่ไกลจากสถานที่ทำการสมรสเกิน ๘๖ กิโลเมตรซึ่งอำนาจในการทำการสมรสของวลีอากีรอบที่อยู่ไกลจากสถานที่ทำการสมรสเกิน ๘๖ กิโลเมตรนี้จะตกเป็นของวลีอามแทนที่จะตกแก่วลีอากีรอบซึ่งทำให้เข้าใจได้ว่า วลีอากีรอบที่อยู่ไกลจากสถานที่ทำการสมรสเกิน ๘๖ กิโลเมตรนั้น ยังเป็นวลีอยู่แต่เป็นวลีที่ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ จึงต้องให้วลีอามทำแทน

แต่ในทางที่ดีที่สุด ถ้าเป็นกรณีที่มีวลีอากีรอบ วลีอามควรมอบอำนาจให้วลีอากีรอบทำการสมรสแทนหรือขอความยินยอมจากวลีอากีรอบก่อนทำการสมรสด้วยตนเอง

ในกรณีที่ทำการสมรสไปแล้วแต่ปรากฏในภายหลังว่าวลีอากีรอบหรือตัวแทนไม่ได้อยู่ไกลในรัศมีดังกล่าวการสมรสนั้นเป็นโมฆะ

๔. กรณีตามความใน (๔) นั้นเป็นกรณีที่กลุ่มสมรสหญิงไม่มีวลีคอสหรือมีแต่ขาดคุณสมบัติที่จะเป็นวลีได้ตามกฎหมาย เช่น ในกรณีหญิงนั้นเกิดจากการผิดปกติของบิดามารดาหรือในกรณีหญิงนั้นเป็นหญิงที่นับถือศาสนาอื่นมาก่อน

๕. กรณีตามความใน (๕) นั้นเป็นกรณีที่วลีอากีรอบของกลุ่มสมรสหญิงเป็นบุคคลเดียวกันกับกลุ่มสมรสชาย และไม่มีวลีคอสอื่นที่อยู่ในระดับเดียวกันกับวลีอากีรอบนั้น กล่าวคือในกรณีที่วลีอากีรอบของกลุ่มสมรสหญิงจะสมรสกับหญิงนั้นเสียเองและตนเองอยู่ในฐานะวลีเดียวโดยไม่มีวลีคอสอื่นที่อยู่ในระดับเดียวกันกับตนเลย สิทธิในการเป็นวลีของกลุ่มสมรสหญิงนั้นจะตกแก่วลีอามแต่ถ้ายังมีวลีอากีรอบอื่นอีกที่อยู่ในลำดับ

เดียวกันสิทธิในการเป็น wali ของคู่สมรสหญิงนั้นจะไม่ตกแก่ wali อามแต่จะยังคงอยู่ที่ wali อัครอบอื่นนั้น

ตัวอย่างที่ ๑ นาย ก. และนาย ข. เป็นพี่น้องกัน นาย ก. มีบุตรชื่อนางสาว ค. ส่วนนาย ข. มีบุตรชื่อนาย จ. และนาย ม. ต่อมานาย ก. และนาย ข. ถึงแก่ความตาย เช่นนี้ นาย จ. และนาย ม. เป็น wali อัครอบของนางสาว ค. หากนาย จ. จะสมรสกับนางสาว ค. กรณีนี้มี wali อัครอบอื่นที่อยู่ในลำดับเดียวกันกับนาย จ. คือ นาย ม. ซึ่งทำให้สิทธิในการเป็น wali ของนางสาว ค. จะไม่ตกแก่ wali อามแต่จะยังคงอยู่ที่ wali อัครอบอื่นนั้น คือ นาย ม.

ตัวอย่างที่ ๒ นาย ก. และนาย ข. เป็นพี่น้องกัน นาย ก. มีบุตรชื่อนางสาว ค. ส่วนนาย ข. มีบุตรชื่อนาย จ. ต่อมานาย ก. และนาย ข. ถึงแก่ความตาย เช่นนี้ นาย จ. เป็น wali อัครอบของนางสาว ค. หากนาย จ. จะสมรสกับนางสาว ค. กรณีนี้ไม่มี wali อัครอบอื่นที่อยู่ในลำดับเดียวกันกับนาย จ. ซึ่งทำให้สิทธิในการเป็น wali ของนางสาว ค. จะตกแก่ wali อาม

๖. กรณีตามความใน (๕) นั้นเป็นกรณีที่ wali อัครอบของหญิงไม่มีสติสัมปชัญญะในช่วงเวลาที่จะทำการสมรส และคู่สมรสหญิงมีความจำเป็นที่จะต้องสมรสในช่วงเวลานั้น ซึ่งถ้าการไม่มีสติสัมปชัญญะนั้นได้เป็นมาแล้วไม่เกิน ๓ วัน สิทธิในการเป็น wali ของคู่สมรสหญิงนั้นจะตกแก่ wali อาม แต่ถ้าเกิน ๓ วันหรือผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการหมคสดังกล่าวเห็นว่าการหมคสดหรือไร้ความรู้สึกดังกล่าวจะกินเวลานานเกินกว่า ๓ วันแน่นอน สิทธิในการเป็น wali ของคู่สมรสหญิงนั้นจะตกแก่ wali อับอัดแทน โดยที่ wali อับอัดสามารถทำการสมรสให้หญิงนั้นได้ตั้งแต่อ่อนครบ ๓ วัน เพราะถือว่าสินนั้นขาดคุณสมบัติแล้วตั้งแต่นั้นไม่ครบ ๓ วัน แต่ถ้าปรากฏในภายหลังว่า wali อัครอบได้สติขึ้นมาก่อนครบ ๓ วัน การสมรสนั้นเป็นโมฆะ แต่ถ้าไม่มีผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการหมคสดดังกล่าวต้องถือ ๓ วันเป็นเกณฑ์

การที่ wali อัครอบไม่มีสติสัมปชัญญะเกิน ๓ วัน เป็นผลให้สิทธิในการเป็น wali จะตกแก่ wali อับอัด และถ้าไม่มีสติสัมปชัญญะชั่วระยะเวลาไม่เกิน ๓ วัน เป็นผลให้สิทธิในการเป็น wali จะตกแก่ wali อาม อาจด้วยเหตุที่ว่า ถ้าไม่มีสติสัมปชัญญะไม่เกิน ๓ วัน wali อัครอบนั้นยังเป็น wali อยู่แต่เป็นผู้ที่ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ จึงต้องให้ wali อามทำแทนถ้าไม่มีสติสัมปชัญญะเกิน ๓ วัน wali อัครอบนั้นพ้นจากการเป็น wali แล้ว จึงต้องให้ wali อับอัดมาเป็น wali อัครอบ

ข้อ ๗๕ ในกรณีที่วลีอามจะทำการสมรสให้หญิงตามความในข้อ ๗๔ (๒) วลีอามต้องได้ทราบถึงการจัดขึ้นของวลีอ้อมรอบหลังผ่านขั้นตอนดังต่อไปนี้

(๑) วลีอามได้เรียกวลีอ้อมรอบนั้นมาเป็นวลีในการสมรสต่อหน้าตนเอง เพื่อจะได้ทราบข้อเท็จจริงจากตัววลีเอง โดยกำหนดวัน เวลาและสถานที่ที่จะทำการสมรสไว้อย่างชัดเจน

(๒) ถ้าวลีอ้อมรอบนั้นไม่มาหลังจากได้เรียกไปสองครั้งแล้ว ให้วลีอามฟังข้อเท็จจริงจากพยานบุคคลซึ่งเป็นชายจำนวนตั้งแต่สองคนขึ้นไปเว้นแต่วลีอามจะทราบด้วยตนเองแล้ว

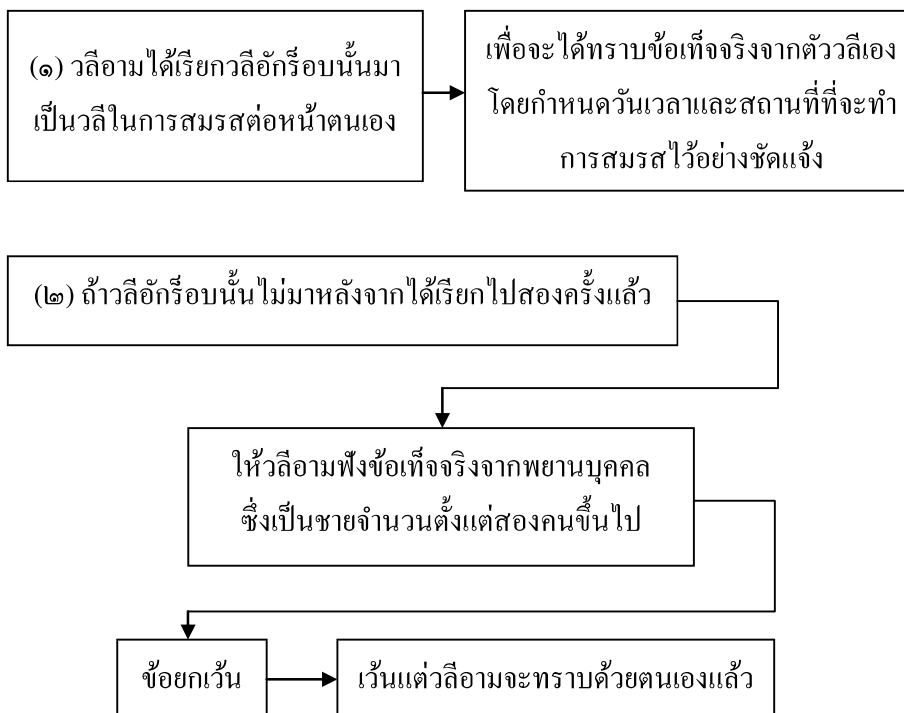
ถ้าการจัดขึ้นหรือหลบเลี่ยงไม่ยอมทำการสมรสตามคำสั่งของวลีอามนั้นมีจำนวนสามครั้ง ให้ถือว่าวลีนั้นเป็นฟาสติก อำนาจในการทำการสมรสหญิงนั้นตกแก่วลีอ้อมรอบเว้นแต่เมื่อประมาณการผลบุญที่ได้จากการทำความดีในชีวิตที่ผ่านมาของวลีนั้นแล้วปรากฏว่ามีมากกว่าบาปเล็กน้อยที่วลีนั้นมีอยู่ทั้งหมด

การจัดขึ้นหรือหลบ
เลี่ยงทำการสมรส
ของวลีอ้อมรอบ

วรรคแรก

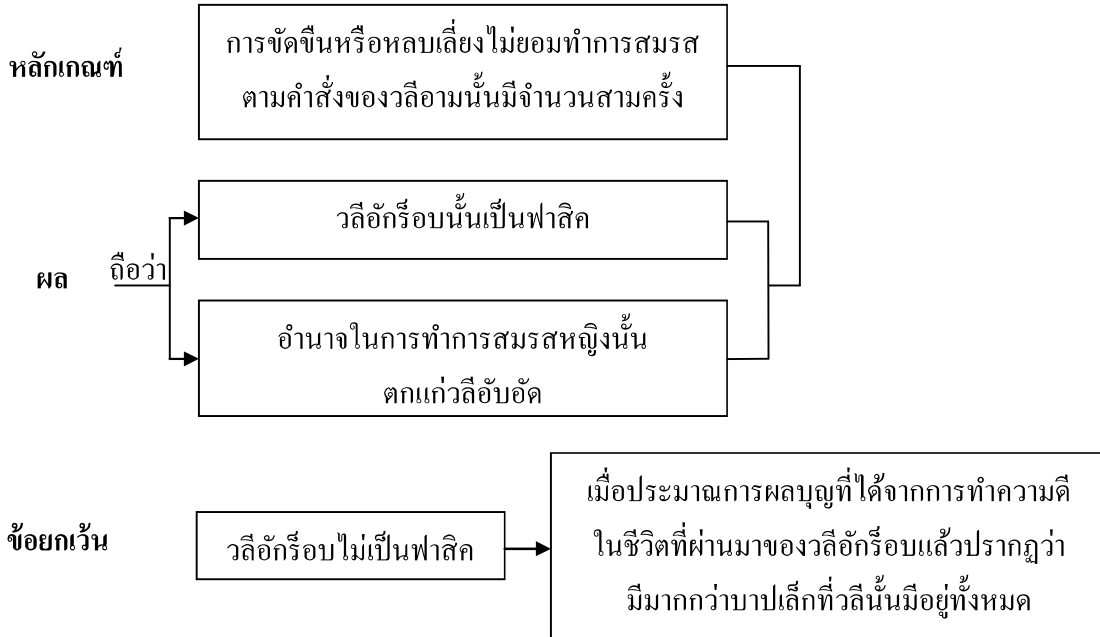
หลักเกณฑ์

วลีอามจะทำการสมรสให้หญิงตามความในข้อ ๗๔ (๒)
ต้องได้ทราบถึงการจัดขึ้นของวลีอ้อมรอบหลังผ่านขั้นตอนดังนี้

วรรคสอง

อธิบายศัพท์

๑. “วลีอาม” ดูนิยามศัพท์ ข้อ ๓๓
๒. “การสมรส” ดูนิยามศัพท์ ข้อ ๓๒
๓. “วลีอ์กร็อบ” ดูนิยามศัพท์ ข้อ ๕๕ (๑)
๔. “วลี” ดูนิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๕)
๕. “วัน” ดูนิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๕)
๖. “ผู้ฟาลิค” ดูนิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๒๒)
๗. “วลีอับอัด” ดูนิยามศัพท์ ข้อ ๕๕ (๒)

ข้อพิจารณา

“บาปใหญ่” หมายถึง บาปที่เกิดจากการกระทำที่ทำให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษตามที่มิบทบัญญัติยืนยันอย่างชัดเจนว่าเป็นบาปและมีบทลงโทษ เช่น การผิดประเวณี ซึ่งมีบทบัญญัติยืนยันอย่างชัดเจนว่าเป็นบาปและมีบทลงโทษว่าผู้กระทำจะได้รับโทษฮัคค์ ตามความในข้อ ๑ (๘๒) บาปประเภทนี้จะลบล้างได้ก็ด้วยการไถ่บาปที่ถูกต้องตามกฎหมายตามความในข้อ ๑ (๒๓) เท่านั้น โดยไม่สามารถลบล้างได้ด้วยการทำความดีหรือทำบุญ

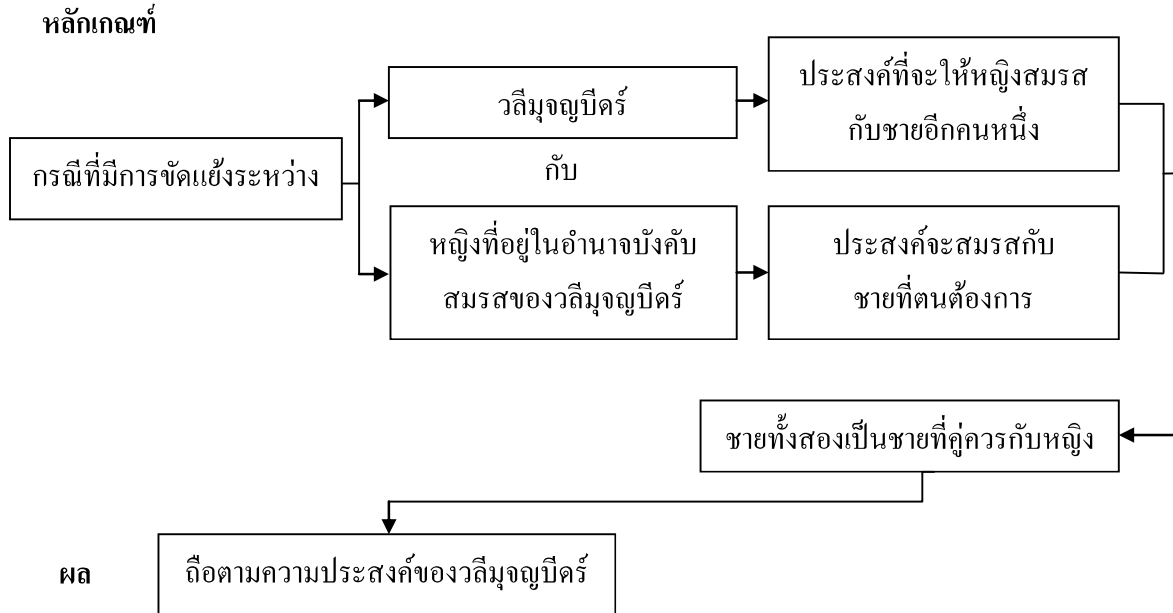

“บาปเล็ก” หมายถึง บาปที่จะลบล้างได้ด้วยการไถ่บาปที่ถูกต้องตามกฎหมายตามความในข้อ ๑ (๒๓) และสามารถลบล้างได้ด้วยการทำความดีหรือการทำบุญ เช่น การมองสิ่งต้องห้าม หรือการสัมผัสเนื้อตัวของบุคคลต้องห้าม ถ้าบาปเล็กนั้นไม่รวมด้วยการทำบาปใหญ่หรือไม่จบด้วยการทำบาปใหญ่ หรือไม่ทำบาปใหญ่สำหรับ และสามารถกลายเป็นบาปใหญ่ได้ด้วยเหตุตามที่กฎหมายกำหนด เช่น ในกรณีที่ทำบาปเล็กนั้นเป็นอาจณ การทำบาปเล็กนั้นด้วยความพากเพียรอุตสาหะ

วลีมุญบิร
ขัดแย้งกับหญิง
ที่อยู่ในอำนาจ
บังคับสมรส

ข้อ ๘๐ ในกรณีที่มีการขัดแย้งกันระหว่างวลีมุญบิรกับหญิงที่อยู่ในอำนาจบังคับสมรสของวลีนั้น เนื่องจากหญิงนั้นประสงค์จะสมรสกับชายที่ตนต้องการในขณะที่วลีประสงค์ที่จะให้หญิงนั้นสมรสกับชายอีกคนหนึ่งซึ่งชายทั้งสองเป็นชายที่คู่ควรกับหญิงนั้นทั้งสิ้น ให้ถือตามความประสงค์ของวลี

อธิบายศัพท์

๑. “วลีมุญบิร” ดูนิยามศัพท์ ข้อ ๕๘ (๑)
๒. “วลี” ดูนิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๕)
๓. “ชายที่คู่ควร” ดูนิยามศัพท์ ข้อ ๗๕

ข้อพิจารณา

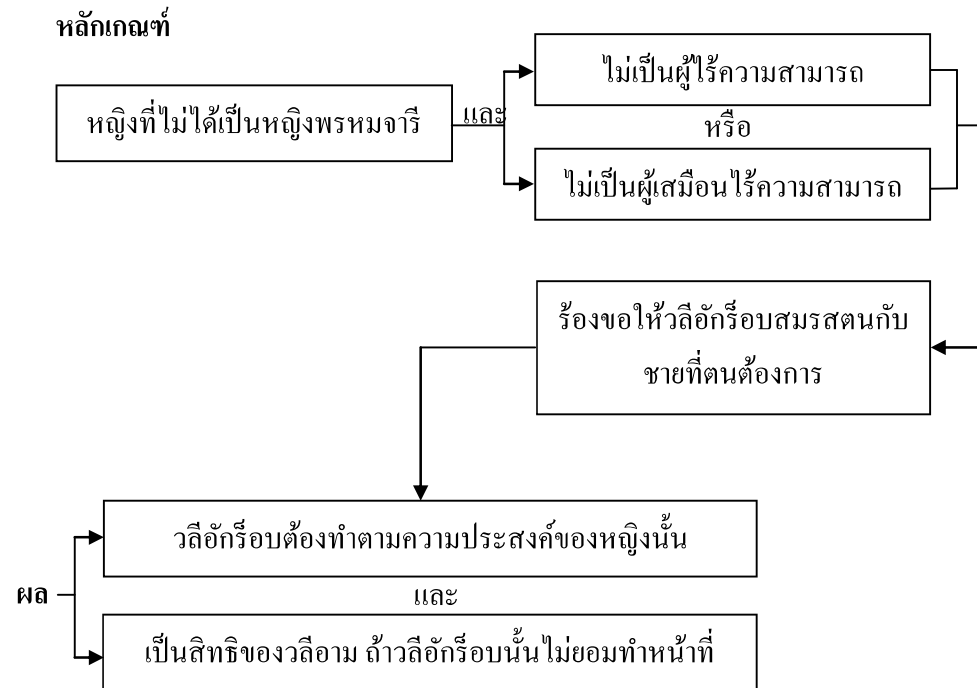
๑. เหตุที่ถือเอาตามความประสงค์ของวลีมุญบิรในข้อขัดแย้งข้อนี้ อาจเป็นเพราะวลีมุญบิรอื่นได้แก่บิดาและผู้สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไปซึ่งเป็นญาติผู้ใหญ่ที่ถือว่ามีความใกล้ชิดกับหญิงนั้นเป็นอย่างมาก ย่อมมีความรักความปรารถนาดีต่อหญิงนั้น และจะทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์สุขแก่หญิงนั้นแม้จะเป็นประโยชน์ในอนาคตและเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการรู้จักบุคคลมากกว่าหญิงนั้น

๒. ถ้าวลีนั้นไม่ได้เป็นวลีมุญบิร การขัดแย้งนั้นจะไม่ต้องด้วยข้อนี้

ข้อ ๘๑ ในกรณีหญิงที่ไม่ได้เป็นหญิงพรหมจารีและไม่เป็นผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถร้องขอให้วลี้อักร้อบสมรสตนกับชายที่ตนต้องการ วลีนั้นต้องทำตามความประสงค์ของหญิงนั้น และเป็นสิทธิของวลีอาม ถ้าวลีนั้นไม่ยอมทำหน้าที่นี้

หน้าที่ทำการสมรส
ของวลี้อักร้อบแก่
หญิงที่ไม่ได้เป็น
หญิงพรหมจารีฯ

อธิบายศัพท์

๑. “หญิงพรหมจารี” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๗)
๒. “ผู้ไร้ความสามารถ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๐)
๓. “ผู้เสมือนไร้ความสามารถ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๕)
๔. “วลีอาม” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๗๗
๕. “วลี” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๕)
๖. “วลี้อักร้อบ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๕๕ (๑)

ข้อพิจารณา

ข้อนี้กล่าวถึงสิทธิของหญิงที่ไม่ใช่หญิงพรหมจารีและไม่เป็นผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถที่จะร้องขอให้วลี้อักร้อบทำการสมรสตนกับชายที่ตนต้องการ แม้วลีนั้นจะเป็นวลีมุญญบิรฺการร้องขอนี้จะมีผลตามกฎหมาย และวลีนั้น

ต้องทำการสมรสให้ หากวลีและชัดเจนหรือหลบเลี่ยงไม่ทำการสมรสให้ เป็นสิทธิของวลีอามที่จะทำการสมรสให้หญิงนั้น ตามความในข้อ ๘๘ (๒)

อัลเลาะห์ได้ตรัสไว้ความว่า “และเมื่อพวกเจ้าทั้งหลายได้หย่าหญิง (ที่เป็นภริยาของพวกเจ้าไปแล้ว) แล้วนางเหล่านั้นก็ได้ถึงกำหนดเวลาของพวกนาง (หมายถึงครบระยะอดะฮ์) แล้วพวกเจ้าอย่าได้ขัดขวางพวกนางในการที่พวกนางจะสมรสกับบรรดา (ชายที่พวกนางต้องการให้มาเป็น) คู่ครองของพวกนาง เมื่อพวกเขามีความพึงพอใจต่อกันในระหว่างพวกเขาโดยชอบธรรม

อายะฮ์ที่ ๒๓๒ ซูเราะฮ์อัล - บะเคาะเราะฮ์ (ซูเราะฮ์ที่ ๒)

ข้อ ๘๒ การทำกรมรศโดยวลีอาม ตามความในข้อ ๗๘ ต้องอยู่
ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

- (๑) ในขณะที่ทำกรมรศคู่สมรศหญิงต้องอยู่ในเขตอำนาจของวลีอามนั้น
- (๒) การทำกรมรศต้องทำในเขตอำนาจของวลีอามนั้น
- (๓) ก่อนทำกรมรศโดยวลีอามทุกครั้ง วลีอามต้องได้รับอนุญาตให้
ทำกรมรศจากคู่สมรศหญิงเสียก่อน
- (๔) คู่สมรศชายต้องเป็นบุคคลที่คู่ควรกับคู่สมรศหญิง เว้นแต่คู่สมรศ
หญิงนั้นและวลีอากีรอบยินยอม หรือเมื่อนั้นหาชายที่เป็นบุคคลที่คู่ควรเช่นนั้น
ไม่ได้ หรือการทำกรมรศนั้นทำให้หญิงนั้นปลอดภัยจากการกระทำละเมิด
กฎหมาย

เงื่อนไข
การทำหน้าที่
สมรศของวลีอาม

กรณีที่หญิงได้อนุญาตให้วลีอามหลายคนทำกรมรศตนเอง แต่ละคน
ต่างมีสิทธิ์และเริ่มทำได้โดยทันที โดยการสมรศใดเกิดก่อนการสมรสนั้นมีผลตาม
กฎหมาย

วรรคแรก

หลักเกณฑ์

การทำกรมรศโดยวลีอามตามความในข้อ ๗๘
ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขรวม ๔ ประการ

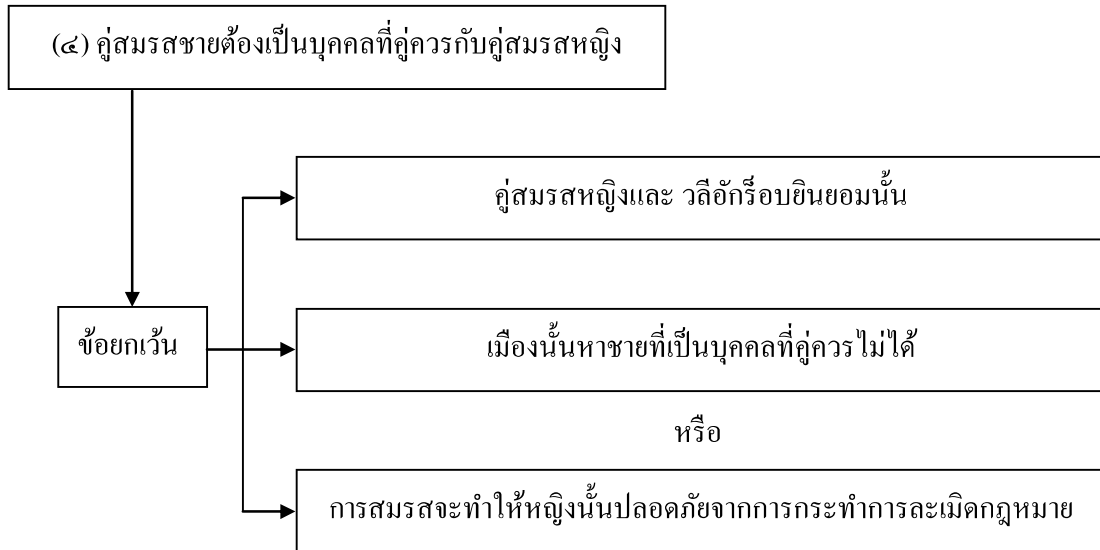
(๑) ในขณะที่ทำกรมรศคู่สมรศหญิงต้องอยู่ในเขต
อำนาจของวลีอาม

(๒) การทำกรมรศต้องทำในเขตอำนาจของวลีอาม

(๓) ก่อนทำกรมรศโดยวลีอามทุกครั้ง วลีอามต้อง
ได้รับอนุญาตให้ทำกรมรศจากคู่สมรศหญิงก่อน

หลักเกณฑ์ (ต่อ)

วรรคสอง

หลักเกณฑ์

กรณีที่หญิงอนุญาตให้วลีอามหลายคนทำการสมรสตนเอง

ผล

วลีอามแต่ละคนต่างมีสิทธิและเริ่มทำการสมรสได้โดยทันที

การสมรสใดเกิดก่อนการสมรสนั้นมีผลตามกฎหมาย

อธิบายศัพท์

๑. “การสมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๒
๒. “วลีอาม” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๗๗
๓. “คู่สมรสหญิง” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสาม
๔. “คู่สมรสชาย” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสอง
๕. “วลีอ์กร็อบ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๕๕ (๑)
๖. “กฎหมาย” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑)

ข้อพิจารณา

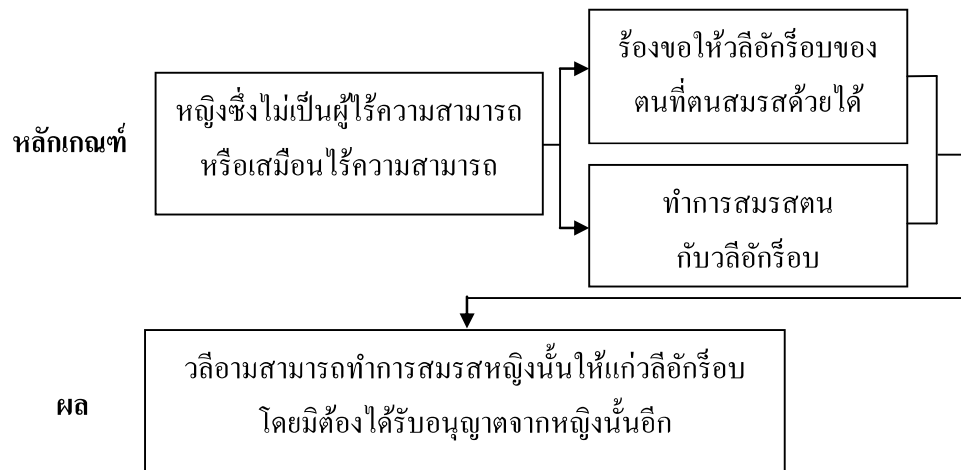
๑. “ในขณะที่ทำการสมรสคู่สมรสหญิงต้องอยู่ในเขตอำนาจของวลีอามนั้น” หมายความว่า หญิงที่วลีอามคนใดจะสมรสให้นั้น ต้องเป็นหญิงที่อยู่ในเขตอำนาจของวลีอามคนนั้น เช่น นางสาว ก. ซึ่งเป็นหญิงที่ต้องใช้วลีอาม ตามความในข้อ ๑๘ (๑) (ข) ในขณะที่จะสมรสอาศัยอยู่ในเขตจังหวัดปัตตานี เช่นนี้ การสมรสของ นางสาว ก. ย่อมอยู่ในอำนาจของคณะตุลาการศาลฎีกาประจำจังหวัดปัตตานี

๒. “การทำการสมรสต้องทำในเขตอำนาจของวลีอามนั้น” หมายความว่า ในการทำการสมรสหญิงที่อยู่ในเขตอำนาจของวลีอามคนใด จะต้องกระทำในเขตอำนาจของวลีอามนั้น เช่น ในการทำการสมรสหญิงที่อยู่ในเขตอำนาจของคณะตุลาการศาลฎีกาประจำจังหวัดปัตตานี จะต้องกระทำในเขตพื้นที่จังหวัดปัตตานี โดยไม่คำนึงว่า คู่สมรสชายมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดใด

วลีอามทำการสมรส
ให้หญิงซึ่งไม่เป็น
ผู้ไร้หรือเสมือนไร้
ความสามารถ
กับวลีอัครีอบ

ข้อ ๘๓ ในกรณีที่หญิงซึ่งไม่เป็นผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือน
ไร้ความสามารถ ได้ร้องขอให้วลีอัครีอบของตนที่ตนสมรสด้วยได้ทำการสมรสตน
กับวลีนั้น วลีอามสามารถทำการสมรสหญิงนั้นให้กับวลีอัครีอบนั้นได้โดยมิต้อง
ได้รับอนุญาตจากหญิงนั้นอีก

อธิบายศัพท์

๑. “ผู้ไร้ความสามารถ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๐)
๒. “ผู้เสมือนไร้ความสามารถ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๕)
๓. “วลีอัครีอบ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๕๕ (๑)
๔. “การสมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๒
๕. “วลี” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๕)
๖. “วลีอาม” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๗๗

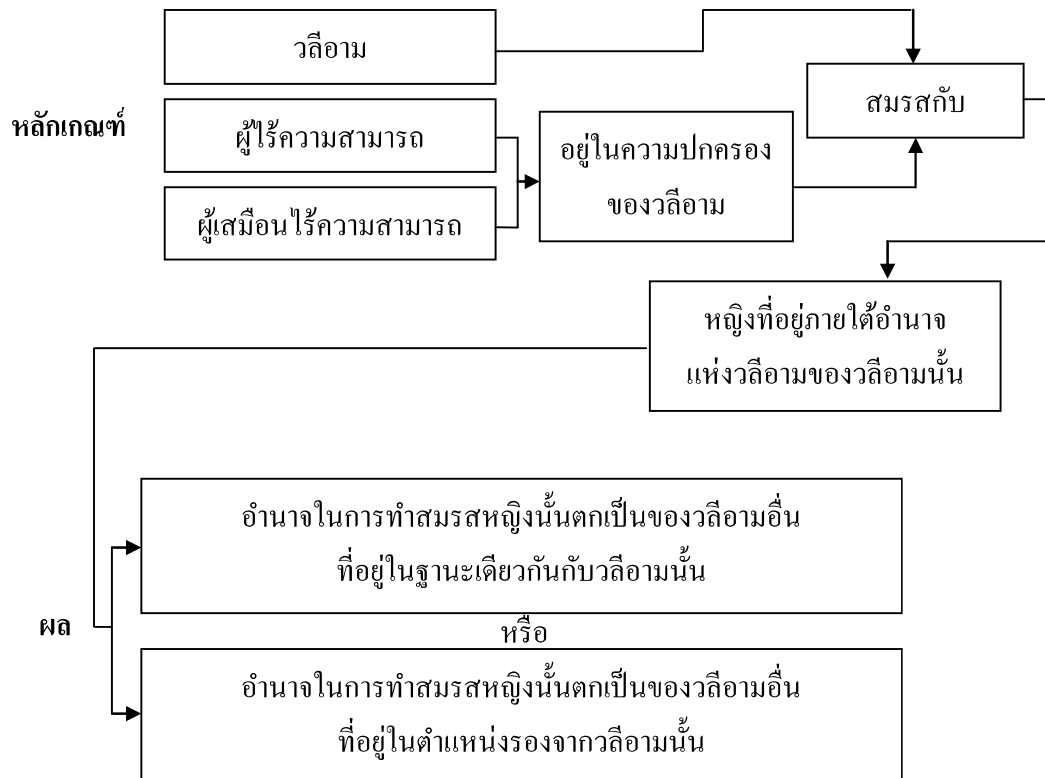
ข้อพิจารณา

ในกรณีที่หญิงซึ่งไม่เป็นผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
ได้ร้องขอให้วลีอัครีอบของตนที่ตนสมรสด้วยได้ทำการสมรสตนกับวลีนั้น และ
วลีอามสามารถทำการสมรสให้หญิงกับวลีอัครีอบได้เลย โดยไม่ต้องขออนุญาตจาก
หญิงอีกตามความในข้อนี้ นั้น อาจด้วยเหตุที่ว่า กฎหมายได้ถือว่าการร้องขอให้
วลีอัครีอบของตนทำการสมรสตนดังกล่าวเป็นการอนุญาตให้วลีนั้นทำการสมรสแล้ว
โดยปริยายจึงไม่จำเป็นต้องขออนุญาตอีก

ข้อ ๘๔ ในกรณีที่ตัวของวลีอามเอง หรือผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือน ไร้ความสามารถที่อยู่ในความปกครองของวลีอามสมรสกับหญิงที่อยู่ภายใต้ อำนาจแห่งวลีอามของวลีอามนั้น อำนาจในการทำสมรสหญิงนั้นตกเป็นของวลีอามอื่น ของหญิงนั้นที่อยู่ในฐานะเดียวกันกับวลีอามนั้น หรือตำแหน่งรองจากวลีอามนั้น แล้วแต่กรณี

เหตุที่ทำให้
อำนาจทำการสมรส
ตกแก่วลีอามอื่น

อธิบายศัพท์

๑. “วลีอาม” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๗๗
๒. “ผู้ไร้ความสามารถ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๐)
๓. “ผู้เสมือนไร้ความสามารถ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๕)
๔. “อยู่ในความปกครอง” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๒๓

ข้อพิจารณา

๑. หลักการสำคัญในข้อนี้ คือ ไม่อนุญาตให้วลีอามทำการสมรสตนเองกับหญิงที่อยู่ภายใต้อำนาจของตนและเช่นกันไม่อนุญาตให้วลีอามทำการสมรสผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถที่อยู่ในความปกครองของตนกับหญิงที่อยู่ภายใต้

อำนาจของตน โดยอำนาจในการทำการสมรสของหญิงนั้นจะตกเป็นของวลีอามอื่นของหญิงนั้นที่อยู่ในฐานะเดียวกันกับวลีอามนั้น หรือตำแหน่งรองจากวลีอามนั้นแล้วแต่กรณี

๒. “อำนาจในการทำสมรสหญิงนั้น ตกเป็นของวลีอามอื่นของหญิงนั้น ที่อยู่ในฐานะเดียวกันกับวลีอามนั้นหรือตำแหน่งรองจากวลีอามนั้น แล้วแต่กรณี” หมายความว่า อำนาจในการทำการสมรสหญิงนั้น ตกเป็นของวลีอามอื่นของหญิงนั้นที่อยู่ในฐานะเดียวกันกับวลีอามนั้นถึงแม้หญิงนั้นจะมีวลีอับบอดอยู่ก็ตาม ในกรณีที่หญิงนั้น มีวลีอามอื่นที่อยู่ในฐานะเดียวกันกับวลีอามนั้น ไม่ว่าจะมีความเท่ากันหรือสูงกว่า ดังนั้นวลีอามนั้นไม่อาจตั้งตัวแทนมาทำหน้าที่วลีแทนตนได้ แต่ถ้าเป็นกรณีที่หญิงนั้นไม่มีวลีอามอื่นที่อยู่ในฐานะเดียวกันกับวลีอามนั้น ไม่ว่าจะมีความเท่ากันหรือสูงกว่า มีเพียงบุคคลที่อยู่ในตำแหน่งรองจากวลีอามนั้นเท่านั้น อำนาจในการทำการสมรสหญิงนั้นจะตกเป็นของบุคคลที่อยู่ในตำแหน่งรองจากวลีอามนั้น ถึงแม้หญิงนั้นจะมีวลีอับบอดอยู่ก็ตามเช่นเดียวกัน

“วลีอามอื่นของหญิงนั้นที่อยู่ในฐานะเดียวกันกับวลีอามนั้น” หมายความว่า วลีอามคนอื่นที่มีสิทธิหรืออำนาจในการทำการสมรสหญิงนั้นอยู่เดิมแล้ว เช่นเดียวกับวลีนั้นในฐานะวลีอามร่วมไม่ว่าจะมีความเท่ากันหรือสูงกว่าวลีอามนั้น เช่น กรณีที่ในเมืองเมืองหนึ่งของประเทศหนึ่งมีกอฎีอยู่สองท่าน (ในตำแหน่งเดียวกัน) และประเทศนั้นมีผู้ปกครองสูงสุดเป็นกษัตริย์ ดังนั้นถ้ากอฎีหนึ่งในสองท่านนั้น หรือผู้ใดมีความสามารถหรือเสมือนมีความสามารถที่อยู่ในความปกครองของกอฎีหนึ่งในสองท่านนั้นสมรสกับหญิงที่อยู่ภายใต้อำนาจแห่งวลีอามของกอฎีนั้น อำนาจในการทำการสมรสหญิงนั้นจะตกเป็นของกอฎีอีกท่านหนึ่งและกษัตริย์นั้น หรือในเมืองเมืองหนึ่งมีกอฎีอยู่เพียงท่านเดียวและเมืองนั้นมีกษัตริย์ ดังนั้นถ้ากอฎีนั้นหรือผู้ใดมีความสามารถหรือเสมือนมีความสามารถที่อยู่ในความปกครองของกอฎีนั้นสมรสกับหญิงที่อยู่ภายใต้อำนาจแห่งวลีอามของกอฎีนั้น อำนาจในการทำการสมรสหญิงนั้นจะตกเป็นของกษัตริย์นั้น

“ตำแหน่งรองจากวลีอามนั้น ” หมายความว่า ตำแหน่งรองจากตำแหน่งของบุคคลที่เป็นวลีอามนั้น (โดยเรียงตามลำดับความสำคัญลงไป) เช่น กรณีที่วลีอามเป็นประมุขของประเทศ ตำแหน่งรองจากตำแหน่งของบุคคลที่เป็นวลีอามนั้น คือ รองประมุขของประเทศ ไม่ใช่ผู้ได้รับการแต่งตั้งจากประมุขของประเทศ ตามความใน

ข้อ ๗๗ (๑) (ข) หรือผู้ได้รับการมอบอำนาจจากวลีอาทิม ตามความในข้อ ๗๗ (๒) เช่น ในกรณีที่ว่าวลีอาทิมนั้นเป็นประธานาธิบดี และประเทศนั้นมีทั้งประธานาธิบดีและรองประธานาธิบดี ดังนั้นถ้าประธานาธิบดีหรือผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถที่อยู่ในความปกครองของประธานาธิบดีนั้น สมรสกับหญิงที่อยู่ภายใต้ อำนาจแห่งวลีอาทิมของประธานาธิบดีนั้น อำนาจในการทำสมรสหญิงนั้น จะตกเป็นของรองประธานาธิบดี และในกรณีที่ว่าวลีอาทิมนั้นเป็นกษัตริย์ และเมื่อนั้นมีกษัตริย์อยู่เพียง ท่านเดียวและมีประธานาธิบดี และรองประธานาธิบดี ดังนั้น ถ้ากษัตริย์นั้น หรือผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถที่อยู่ในความปกครองของกษัตริย์นั้น สมรสกับหญิงที่อยู่ภายใต้อำนาจแห่งวลีอาทิมของกษัตริย์นั้น อำนาจในการทำสมรสหญิงนั้น จะตกเป็นของประธานาธิบดีนั้น (ซึ่งที่อยู่ในฐานะเดียวกันกับวลีอาทิมนั้น) ถ้าขณะนั้นประธานาธิบดีนั้นยังอยู่ในประเทศนั้น แต่ถ้าไม่อยู่ จะตกเป็นของรองประธานาธิบดีนั้น

“แล้วแต่กรณี” หมายความว่า กรณีใดมีผู้ที่อยู่ในฐานะเดียวกันกับวลีอาทิมไม่ว่าจะมีตำแหน่งเท่ากันหรือสูงกว่า อำนาจในการทำการสมรสหญิงนั้นจะตกเป็นของผู้ที่อยู่ในฐานะเดียวกันกับวลีอาทิมนั้น และกรณีใดไม่มีผู้ที่อยู่ในฐานะเดียวกันกับวลีอาทิมไม่ว่าจะมีตำแหน่งเท่ากันหรือสูงกว่า แต่มีผู้ที่อยู่ในตำแหน่งรองจากวลีอาทิม อำนาจในการทำการสมรสหญิงนั้น จะตกเป็นของผู้ที่อยู่ในตำแหน่งรองจากวลีอาทิมนั้น

๓. ความในข้อนี้เป็นกรณีทำนองเดียวกับกรณีที่ว่าวลีอาทิมของคู่สมรสหญิงเป็นบุคคลเดียวกันกับคู่สมรสชาย และไม่มีวลีอาทิมอื่นที่อยู่ในลำดับเดียวกันกับวลีอาทิมนั้น ซึ่งสิทธิในการทำการสมรสให้แก่หญิงตกเป็นของวลีอาทิมตามความในข้อ ๗๘ (๖)

ข้อ ๘๕ ในกรณีที่หญิงซึ่งไม่เป็นผู้ไร้ความสามารถต้องการสมรส แต่ไม่มี wali คอสและ wali อามหญิงนั้นและชายที่หญิงนั้นจะสมรสด้วยสามารถร่วมกันตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติของ wali ตามความในข้อ ๖๐ ที่มีความชัดเจนโดยจะต้องเป็นบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่เป็นภาระเฉพาะเจาะจง และเป็นที่รู้จักของผู้ตั้งเป็น wali เฉพาะกิจของหญิงซึ่งเรียกว่า wali ตะหกีม เพื่อทำการสมรสให้แก่บุคคลทั้งสองนั้นได้ หรือแม้มี wali อาม แต่ในกรณีนี้ บุคคลที่จะถูกตั้งนั้นนอกจากจะต้องมีคุณสมบัติเช่นนั้นแล้ว จะต้องเป็นบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญในกฎหมายอิสลามในระดับมูญญะตะฮิดด้วย

อำนาจ
ทำการสมรส
ของ wali ตะหกีม

“มูญญะตะฮิด”

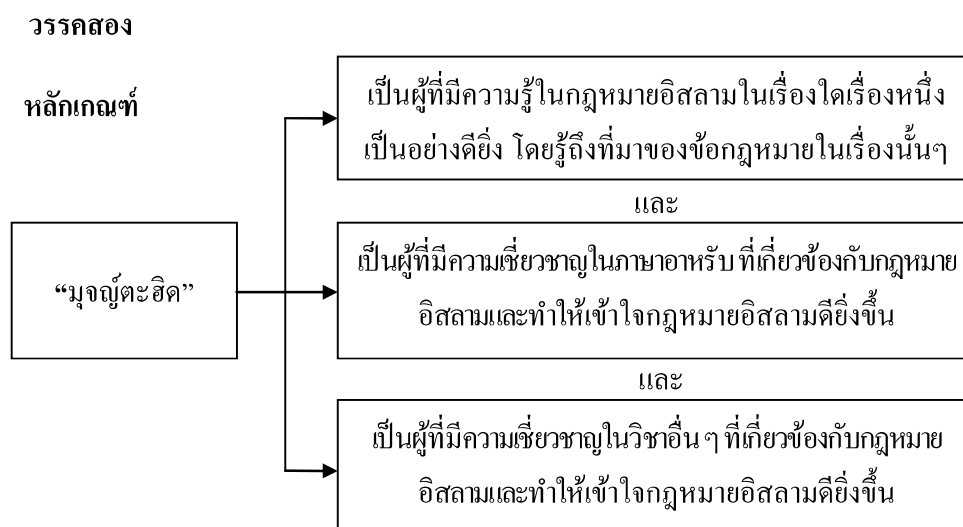
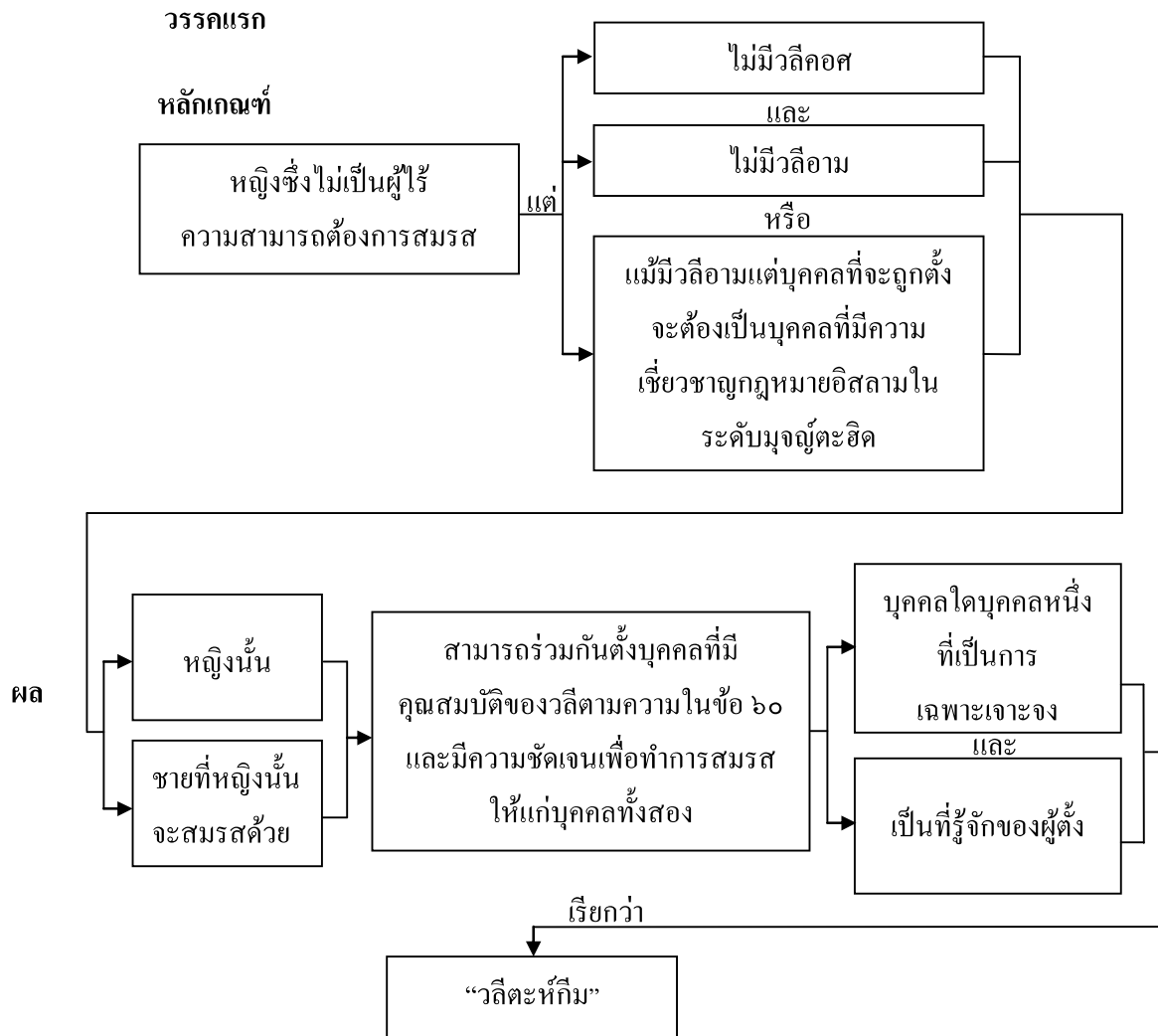
“มูญญะตะฮิด” หมายความว่า ผู้ที่มีความรู้ในกฎหมายอิสลามในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นอย่างดี โดยรู้ถึงที่มาของข้อกฎหมายในเรื่องนั้น ๆ และเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในภาษาอาหรับและวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายอิสลาม หรือทำให้เข้าใจกฎหมายอิสลามดียิ่งขึ้น

อำนาจทำการสมรส
ของ wali ตะหกีม
เช่นเดียวกับ wali อาม

wali ตะหกีมตามความในวรรคแรก มีอำนาจในการทำการสมรสให้กับผู้ตั้งเช่นเดียวกับ wali อามในการทำการสมรสให้แก่ผู้ที่อยู่ภายใต้อำนาจแห่ง wali อามของ wali อามนั้น

เหตุที่หญิง
จะสมรสตนเอง
ไปพลางก่อน

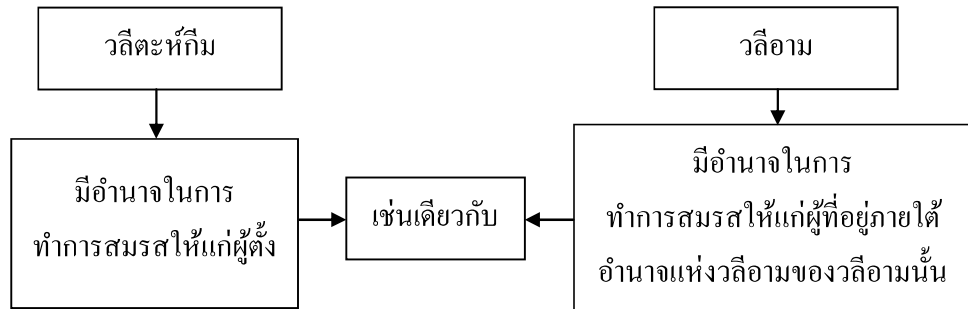
ในกรณีอยู่ในสถานะคับขัน เนื่องจากไม่มีบุคคลใดนอกจากชายหญิงที่จะสมรสกัน และหญิงนั้นเชื่อว่าถ้าไม่มีการสมรสในช่วงเวลานั้นจะเกิดการผิดประเวณีขึ้นกับตน ให้หญิงนั้นทำการสมรสตนเองไปก่อนได้ แต่มีเงื่อนไขว่าหญิงนั้นอยู่ห่างจาก wali ของตนเกินเก้าสิบหกกิโลเมตร และทันทีที่ได้เข้าสู่สถานะปกติต้องจัดให้มีการสมรสใหม่

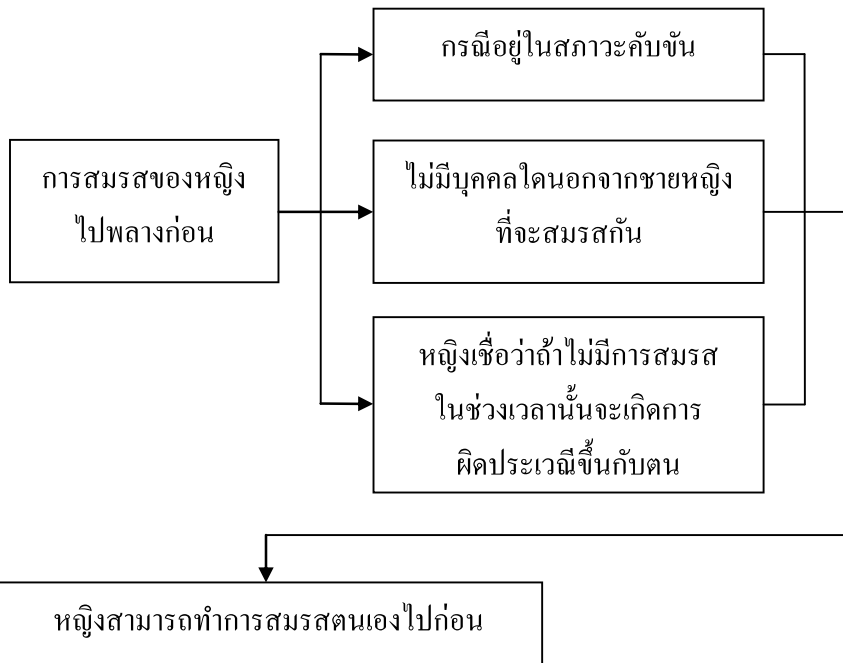
วรรคสาม

หลักเกณฑ์

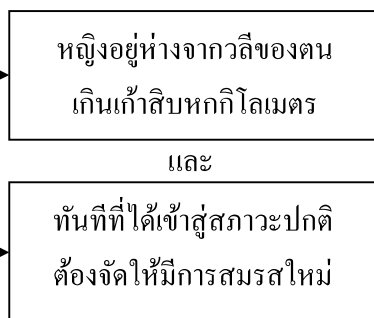
วรรคสี่

หลักเกณฑ์

ผล

เงื่อนไข

อธิบายศัพท์

๑. “ผู้ไร้ความสามารถ” อนุyamศัพท์ ข้อ ๑ (๑๐)
๒. “การสมรส” อนุyamศัพท์ ข้อ ๓๒
๓. “วลีคอส” อนุyamศัพท์ ข้อ ๕๘ วรรคสอง
๔. “วลีอาม” อนุyamศัพท์ ข้อ ๗๗
๕. “วลี” อนุyamศัพท์ ข้อ ๑ (๓๕)
๖. “มัจฉะฮิด อนุyamศัพท์ ข้อ ๘๕ วรรคสอง
๗. “กฎหมายอิสลาม” อนุyamศัพท์ ข้อ ๑ (๑) วรรคสอง
๘. “กฎหมาย” อนุyamศัพท์ ข้อ ๑ (๑)
๙. “ผิดประเวณี” อนุyamศัพท์ ข้อ ๑ (๓๓)

ข้อพิจารณา

๑. “แต่ไม่มีวลีคอสและวลีอาม” หมายความว่า ไม่มีวลีคอสและวลีอามที่จะทำการสมรสให้ได้ ซึ่งกรณีที่มีวลีอาม แต่วลีอามนั้นเรียกร้องค่าแรงในการทำการสมรสหรือไม่สามารถทำการสมรสให้ได้ เนื่องจากในขณะนั้นไม่อยู่ในพื้นที่ ถือว่าเป็นกรณีไม่มีวลีอามที่จะทำการสมรสให้ได้เช่นเดียวกัน จึงสามารถตั้งวลีตะห์กิมได้เช่นเดียวกัน

“ที่มีความชัดเจน โดยจะต้องเป็นบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่เป็นการเฉพาะเจาะจง” หมายความว่า บุคคลนั้นต้องมีความชัดเจนว่า เป็นบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่เป็นการเฉพาะเจาะจง ไม่คลุมเครือ เช่น “นาย ก.” หรือ “นาย ข.” เป็นต้น ไม่ใช่ระบุเพียงว่า “บุคคลใดบุคคลหนึ่งจากกลุ่มคนเหล่านั้น”

“แม้มีวลีอาม” หมายความว่า แม้มีวลีอามที่จะทำการสมรสให้ได้ก็สามารถที่จะตั้งวลีตะห์กิมได้เช่นเดียวกัน แต่ในกรณีเช่นว่านี้บุคคลที่จะเป็นวลีตะห์กิมนั้นนอกจากจะต้องมีคุณสมบัติของวลีตามความในข้อ ๖๐ ที่มีความชัดเจนโดยจะต้องเป็นบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่เป็นการเฉพาะเจาะจง และเป็นที่รู้จักของผู้ตั้งแล้วยังต้องเป็นบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญในกฎหมายอิสลามในระดับมัจฉะฮิดด้วย ไม่ว่าวลีอามนั้นจะเป็นบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในกฎหมายอิสลามในระดับมัจฉะฮิดหรือไม่ มิฉะนั้นแล้วบุคคลนั้นไม่สามารถที่จะเป็นวลีตะห์กิมได้

๒. การสมรสกรณีที่อยู่ในสภาวะคับขันตามความในวรรคท้ายของข้อนี้ นั้นหมายถึง การสมรสในขณะไม่มีบุคคลใดนอกจากชายหญิงที่จะสมรสกัน เช่น กรณีชาย

และหญิงติดเกาะอยู่ด้วยกันแค่ ๒ คน และไม่สามารถออกจากเกาะไปได้ ซึ่งในกรณีเช่นว่านี้หญิงนั้นทำการสมรสตนเองไปก่อนได้ โดยมีเงื่อนไขว่าหญิงนั้นต้องอยู่ห่างจากวลีของตนเกินเก้าสิบหกกิโลเมตรและเชื่อว่าถ้าไม่มีการสมรสในช่วงเวลานั้น จะเกิดการผิดประเวณีขึ้นกับตนรวมทั้งต้องทำการสมรสใหม่ทันทีที่ได้เข้าสู่สภาวะปกติอย่างไรก็ตาม แม้การสมรสนั้นจะถูกต้องแต่ก็ยังไม่สมบูรณ์เนื่องจากการเป็นกรณีที่หญิงนั้นทำการสมรสแทนวลีตามข้อ ๘๘ (๑) ทั้งนี้ก็เพื่อหลีกเลี่ยงการผิดประเวณีเท่านั้น กรณีนี้ทันทีที่ได้เข้าสู่สภาวะปกติต้องทำการสมรสใหม่ให้ถูกต้องสมบูรณ์ ไม่ว่าชายหญิงนั้นจะได้อยู่ร่วมกันฉันสามีภรรยาแล้วหรือไม่ ดังนั้น การสมรสกรณีอยู่ในสภาวะคับขันเท่ากับเป็นการยกเว้นองค์ประกอบของการสมรสในเรื่องวลีของกลุ่มสมรสหญิงและพยานในการสมรส

“หญิงนั้นเชื่อว่าถ้าไม่มีการสมรสในช่วงเวลานั้น จะเกิดการผิดประเวณีขึ้นกับตน” นั้น หมายความว่า หญิงนั้นเชื่อว่าถ้าไม่มีการสมรสในช่วงเวลานั้น จะเกิดการผิดประเวณีขึ้นกับตน โดยตนจะทำผิดประเวณีเพราะหักห้ามใจไม่ได้ หรือตนจะถูกข่มขืนอย่างแน่นอน ถ้าไม่มีการสมรสในช่วงเวลานั้น

ในกรณีของการเชื่อนั้น ถ้าการเชื่อเช่นนั้นเป็นเพียงการเชื่อของชายที่หญิงนั้นจะสมรสด้วยก็ไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ในข้อนี้

การสมรสในสภาวะคับขันเช่นว่านี้เป็นเรื่องของอนุโลมให้เมื่อมีเหตุสุดวิสัยที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักกฎหมายให้สมบูรณ์ได้ ซึ่งในเรื่องอื่นๆ ก็เช่นเดียวกัน เช่น อนุโลมให้มุสลิมรับประทานเนื้อสุกร หรือเนื้อสัตว์ที่เสียชีวิตโดยไม่ได้มีการเชือดตามหลักการอิสลามเพื่อประทังชีวิตได้ในขณะที่อยู่ในสภาวะคับขันที่ตนเชื่อว่าจะเสียชีวิตถ้าไม่รับประทานสิ่งนั้น ซึ่งเป็นการรักษาหลักการที่สำคัญกว่าเอาไว้ (คือการรักษาชีวิตเอาไว้) แม้ว่าจะต้องผิดหลักการอื่นที่สำคัญน้อยกว่าไปบ้าง (คือการรับประทานสิ่งต้องห้ามไปเล็กน้อย) ก็ตามและเช่นเดียวกันกรณีที่อยู่ในสภาวะคับขันที่ตนเชื่อว่าจะสูญเสียการละหมาดไป ถ้าจะต้องรอให้มีน้ำที่จะเอามาทำน้ำละหมาด หรือฝุ่นดินที่จะเอามาใช้แทนน้ำในการทำน้ำละหมาด (ตะยัมมูม) เพราะเวลาละหมาดจะหมดสิ้นไปก่อนอนุโลมให้ละหมาดไปก่อนแม้จะอยู่ในสภาวะการณ์ที่ไม่มีน้ำละหมาด (หะดัยเล็ก) ซึ่งเป็นการรักษาหลักการที่สำคัญกว่าเอาไว้ (คือการทำละหมาดในเวลา) แม้ว่าจะต้องผิดหลักการอื่นที่สำคัญน้อยกว่าไปบ้าง (คือการต้องไม่อยู่ในสภาพผู้มีหะดัยเล็กในขณะที่ทำละหมาด) ก็ตาม

ข้อ ๘๖ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้ วลีและคู่สมรสชายมีสิทธิตั้งตัวแทนกระทำการแทนตนได้ แต่คู่สมรสชายหรือวลีที่อยู่ในสภาพผู้เอื้อะหรัอมไม่สามารถตั้งตัวแทนเพื่อกระทำการแทนตนในขณะที่ตนอยู่ในสภาพผู้เอื้อะหรัอมได้

ในการตั้งตัวแทนเพื่อให้ทำการสมรสแทนวลี ไม่ต้องกำหนดตัวคู่สมรสชายให้แก่ตัวแทน แต่ในกรณีเช่นว่านี้ ตัวแทนต้องทำการสมรสคู่สมรสหญิงกับชายที่คู่ควรกับคู่สมรสหญิงนั้นเท่านั้น

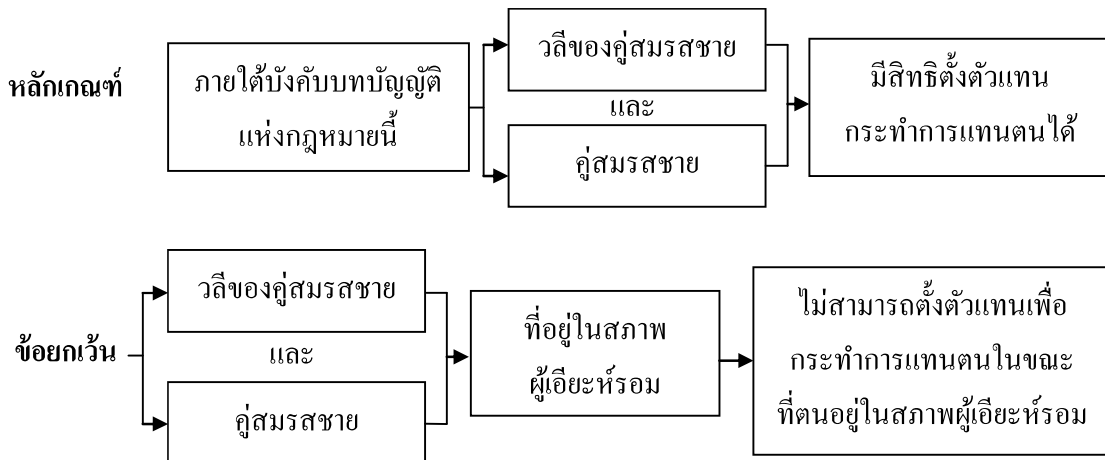
ในการตั้งตัวแทนให้ทำการสมรสหญิงที่ไม่ได้เป็นหญิงพรหมจารี วลีต้องได้รับอนุญาตจากหญิงนั้นก่อนตั้งตัวแทน แต่ถ้าเป็นหญิงพรหมจารี วลีมุญปีตรีไม่จำเป็นต้องได้รับอนุญาตจากหญิงนั้น แต่เพียงได้รับอนุญาตก่อนตั้งตัวแทน

สิทธิของวลีและคู่สมรสชายในการตั้งตัวแทนให้ทำการสมรส

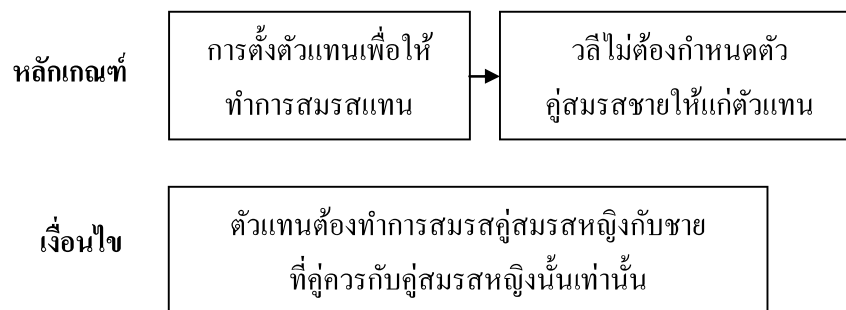
วิธีปฏิบัติในการตั้งตัวแทนของวลี

การขออนุญาตเพื่อตั้งตัวแทนของวลี

วรรคแรก

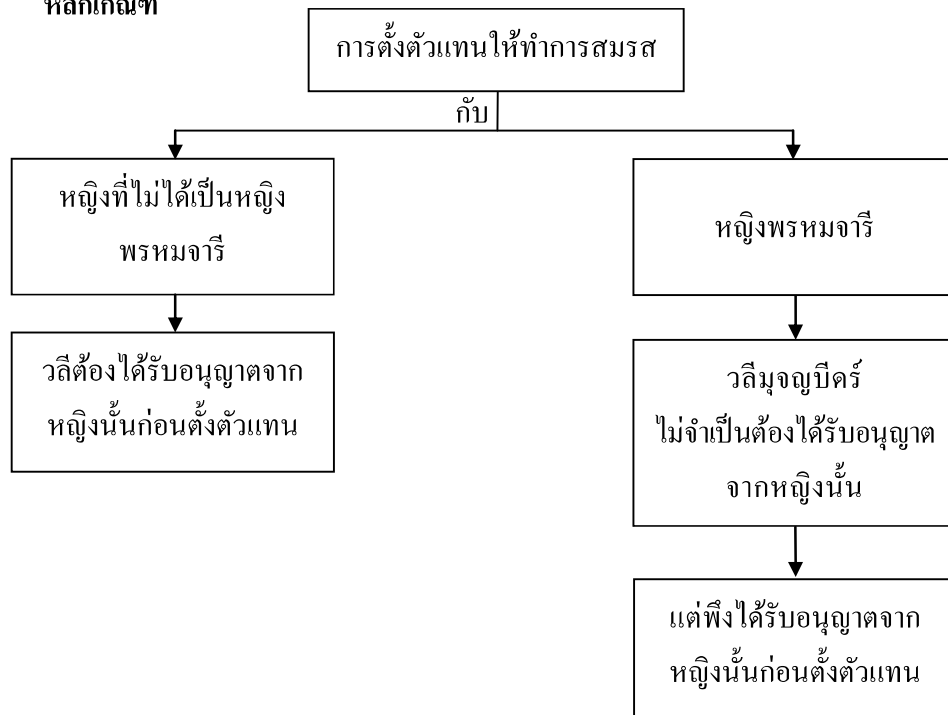
วรรคสอง

วรรคสาม

หลักเกณฑ์

อธิบายศัพท์

๑. “กฎหมายนี้” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๑)
๒. “วลี” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๕)
๓. “คู่สมรสชาย” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสอง
๔. “อยู่ในสภาพผู้เอียะหรัอม” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๔๕)
๕. “การตั้งตัวแทน” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑๓
๖. “การสมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๒
๗. “คู่สมรสหญิง” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสาม
๘. “ชายที่คู่ควร” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๕
๙. “วลีมุญบิคร์” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๕๙ (๑)
๑๐. “หญิงพรหมจารี” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๗)

ข้อพิจารณา

“ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้” หมายความว่า บทบัญญัติในข้อนี้ ต้องอยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้ในทุกข้อ เช่น บทบัญญัติที่ว่าด้วย ตัวแทนของกฎหมายนี้ ตัวอย่างเช่น บทบัญญัติที่ว่าด้วยตัวแทนของกฎหมายนี้ได้ กำหนดให้ตัวแทนต้องมีความสามารถไม่ต่างจากตัวการในขณะกระทำการ ดังนั้น ในกรณีของตัวแทนวลี ตัวแทนนั้นจะต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่ตามความใน ข้อ ๖๐ ครบถ้วนเช่นเดียวกับวลีซึ่งจะทำให้วลีไม่สามารถตั้งบุคคลที่เป็นเพศหญิงที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ที่ไม่มีสติปัญญาเพียงพอ หรือที่อยู่ในสภาพผู้เอื้อยห้อม ให้เป็นตัวแทนเพื่อกระทำการแทนตนได้ และกรณีของตัวแทนคู่สมรสชายตัวแทนนั้น จะต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติคู่สมรสชายเช่นเดียวกัน รวมทั้งที่กำหนดไว้เป็น เงื่อนไขการสมรสตามความในข้อ ๔๗ (๕) ด้วย แต่อย่างไรก็ตาม ยังได้มีการระบุไว้ เป็นการเฉพาะด้วย ในวรรคแรกของข้อนี้ซึ่งระบุว่า “วลีและคู่สมรสชายมีสิทธิ ตั้งตัวแทนกระทำการแทนตนได้แต่คู่สมรสชายหรือวลีที่อยู่ในสภาพผู้เอื้อยห้อม ไม่สามารถตั้งตัวแทนเพื่อกระทำการแทนตนในขณะที่ตนอยู่ในสภาพผู้เอื้อยห้อมได้”

หมวด ๔ พยานในการสมรส

คุณสมบัติพยาน
ในการสมรส

ข้อ ๘๗ พยานในการสมรสต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้ชาย
- (๒) เป็นผู้นับถือศาสนาอิสลาม
- (๓) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ
- (๔) เป็นผู้สติปัญญาเยี่ยงวิญญูชน
- (๕) ไม่เป็นผู้พิการในอวัยวะถึงขนาดส่งผลต่อการรับรู้ข้อเท็จจริงหรือต่อการให้การ

(๖) เป็นผู้มีความน่าไว้วางใจในความเป็นธรรม ถ้าหาไม่ได้ให้เป็นเพียงบุคคลที่มีลักษณะเช่นนี้เท่าที่มองเห็นโดยทั่วไปและเท่าที่หาได้ในเมืองนั้น

(๗) ไม่อยู่ในสถานะของผู้ที่ไม่น่าจะเป็นกลางอย่างชัดเจน

(๘) รู้ภาษา หนังสือ หรืออาณัติสัญญาณ ซึ่งใช้ในการทำอียาบและกอนูลเป็นอย่างดี

หลักเกณฑ์

พยานในการสมรสต้องมีคุณสมบัติรวม ๘ ประการ

(๑) เป็นผู้ชาย

(๒) เป็นผู้นับถือศาสนาอิสลาม

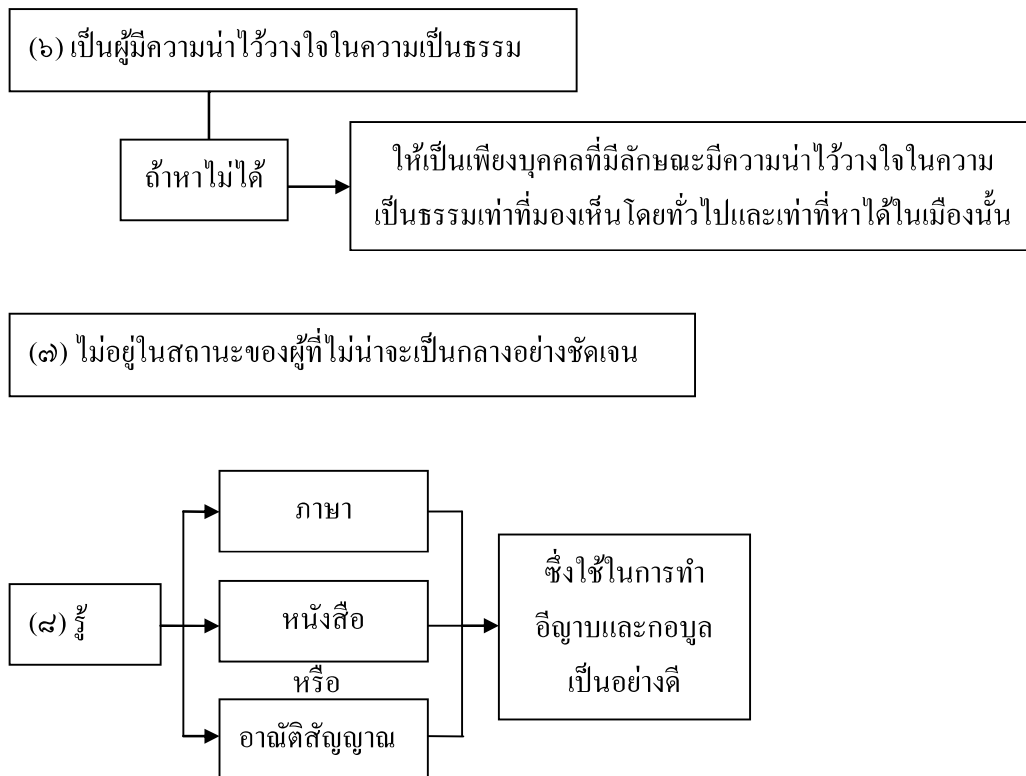
(๓) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ

(๔) เป็นผู้สติปัญญาเยี่ยงวิญญูชน

(๕) ไม่เป็นผู้พิการในอวัยวะถึงขนาดส่งผลต่อการรับรู้ข้อเท็จจริงหรือต่อการให้การ

หลักเกณฑ์ (ต่อ)

อธิบายศัพท์

๑. “การสมรส” ดุณยามศัพท์ ข้อ ๓๒
๒. “บรรลุตสาณภาวะ” ดุณยามศัพท์ ข้อ ๑ (๑๕)
๓. “มิตติปัญญาเยี่ยงวิญญูชน” ดุณยามศัพท์ ข้อ ๑ (๒๕)
๔. “ผู้มีความน่าไว้วางใจในความเป็นธรรม” ดุณยามศัพท์ ข้อ ๑ (๔๐)
๕. “อธิบาย” ดุณยามศัพท์ ข้อ ๕๒ วรรคแรก
๖. “กอบุลง” ดุณยามศัพท์ ข้อ ๕๒ วรรคสอง

ข้อพิจารณา

คุณสมบัติของพยานในข้อนี้เป็คุณสมบัติเฉพาะของพยานในการสมรส โดยไม่ต้องนำคุณสมบัติทั่วไปของพยานในข้อ ๗ มาพิจารณาประกอบด้วย

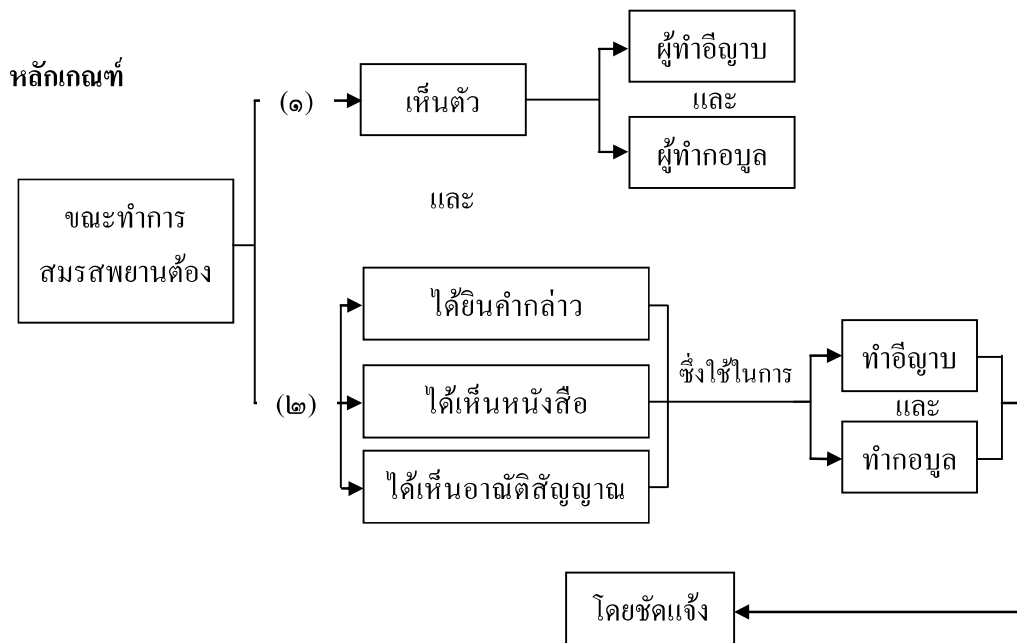

ความรู้เห็นของ
พยานขณะ
ทำการสมรส

ข้อ ๘๘ ขณะทำการสมรสพยานต้อง

(๑) เห็นตัวผู้ทำอียาบและผู้ทำกอบูล

(๒) ได้ยินคำกล่าวซึ่งใช้ในการทำอียาบและกอบูล หรือได้เห็นหนังสือ
หรืออาณัติสัญญาณ ซึ่งใช้ในการทำอียาบและกอบูลโดยชัดแจ้ง

อธิบายศัพท์

๑. “การสมรส” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๓๒

๒. “อียาบ” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๕๒ วรรคแรก

๓. “กอบูล” ดูนियามศัพท์ ข้อ ๕๒ วรรคสอง

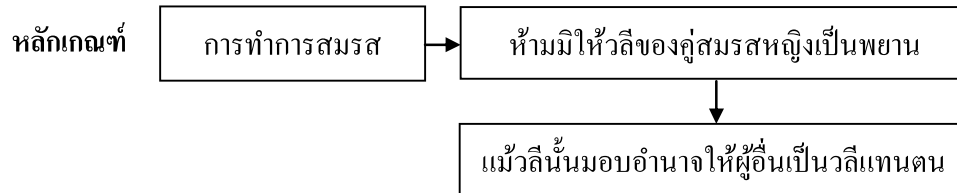
ข้อพิจารณา

ความในข้อนี้ เป็นเงื่อนไขในการเป็นพยานการสมรส ซึ่งมีความสอดคล้องกับ
คุณสมบัติของพยานตามความในข้อ ๘๗ (๕) และ (๘)

ข้อ ๘๕ ในการทำการสมรส ห้ามมิให้วุฒิของกลุ่มสมรสหญิงเป็นพยาน
แม้วลีนั้นจะได้อำนาจให้ผู้อื่นเป็นวลิแทนตนแล้วก็ตาม

วุฒิของกลุ่มสมรสหญิง
ต้องห้ามเป็นพยาน

อธิบายศัพท์

๑. “การสมรส” ดุณิยามศัพท์ ข้อ ๓๒
๒. “กลุ่มสมรส” ดุณิยามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคแรก
๓. “วุฒิ” ดุณิยามศัพท์ ข้อ ๑ (๓๕)
๔. “กลุ่มสมรสหญิง” ดุณิยามศัพท์ ข้อ ๔๕ วรรคสาม

ข้อพิจารณา

การทำการสมรสเป็นการทำสัญญาหรือตกลงกันระหว่างคู่สัญญาว่าจะให้คู่สมรสทั้งสองฝ่ายใช้ชีวิตร่วมกันซึ่งถือเป็นเรื่องที่สำคัญและจะมีตามมามากมาย ซึ่งบางครั้งอาจมีผู้สงสัยเกี่ยวกับการทำการสมรสนั้นว่าเกิดขึ้นจริงหรือไม่ อย่างไร ดังนั้นการที่กำหนดให้มีพยานในการสมรสอาจด้วยเหตุที่ว่าเพื่อที่จะจัดข้อสงสัยต่าง ๆ เหล่านั้น และการที่ห้ามมิให้วุฒิของกลุ่มสมรสหญิงเป็นพยานในการสมรสนั้นเพราะวลีนั้นมีส่วนในการทำการสมรสนั้น จึงไม่น่าไว้วางใจเท่ากับคนที่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง และนอกจากเพื่อจัดข้อสงสัยต่างๆ เหล่านั้นแล้วการมีพยานในการสมรสก็เพื่อแจ้งให้สังคมได้รับทราบถึงการสมรสนั้นและเป็นพยานให้คู่สมรสนั้นด้วย